

จริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดขอนแก่น
INTERNET USAGE ETHICS FOR TEACHING PROFESSION
OFFICE OF THE BASIC EDUCATION COMMISSION
KHON KAEN PROVINCE

โดย

นายสมพร สีนพานิช

ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่บริหารทั่วไปปฏิบัติการ

ครูสภาในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

สำนักงานเลขาธิการครูสภา

กระทรวงศึกษาธิการ

จริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดขอนแก่น

โดย

นายสมพร สีนพานิช

ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่บริหารทั่วไปปฏิบัติการ

คุรุสภาในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา

กระทรวงศึกษาธิการ

INTERNET USAGE ETHICS FOR TEACHING PROFESSION
OFFICE OF THE BASIC EDUCATION COMMISSION
KHON KAEN PROVINCE

MR. SAYOMPORN SINPANICH

KHON KAEN PROVINCIAL EDUCATION OFFICE
THE TEACHERS COUNCIL OF THAILAND
MINISTRY OF EDUCATION

สยมพร สีนพานิช. 2567. จริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดขอนแก่น.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษา
จริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น
พื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น และ 2) เปรียบเทียบจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลของครู
ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และวิชาเอกที่จบการศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้
ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จังหวัด
ขอนแก่น ปีการศึกษา 2566 จำนวน 387 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random
Sampling) โดยมีเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดขอนแก่นเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
โดยใช้สูตร Taro Yamane (Yamane, 1970) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ($\alpha=.05$) เครื่องมือที่
ใช้ในการวิจัยคือ แบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น เป็นแบบวัดเชิงสถานการณ์ จำนวน 40 ข้อ มี
ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .815 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความ
เบี่ยงเบนมาตรฐาน หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม และหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson
Correlation)

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานใน
จังหวัดขอนแก่น มีจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 46.512 เมื่อ จำแนกราย
องค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่ 1 ความเป็นส่วนตัว (Information Privacy) องค์ประกอบที่ 2
ความถูกต้อง (Information Accuracy) องค์ประกอบที่ 3 ความเป็นเจ้าของ (Information Property)
องค์ประกอบที่ 4 การเข้าถึงข้อมูล (Data Accessibility) และองค์ประกอบที่ 5 ความรับผิดชอบ
(Accountability) ผู้ประกอบวิชาชีพครูมีจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 43.7,
40.3, 43.9, 40.1 และ 36.2 ตามลำดับ

การเปรียบเทียบจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลของครู
ประกอบด้วย เพศ พบว่า มีระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 45.45 อายุ
พบว่า มีระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 46.09 ระดับการศึกษา พบว่า มี

ระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 48.63 และวิชาเอกที่จบการศึกษา พบว่า มีระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 46.51

Sayomporn Sinpanich. 2024. **Internet Usage Ethics for Teaching Profession Office of The Basic Education Commission Khon Kaen Province.**

ABSTRACT

This research is survey research with the objectives to: 1) study the ethics of internet using of teachers under the Office of the Basic Education Commission in Khon Kaen, and 2) compare the ethics of internet using of teachers under the Office of the Basic Education Commission in Khon Kaen, categorized by personal factors such as gender, age, educational level, and major of study. The sample group consists of 387 teachers under the Office of the Basic Education Commission, Ministry of Education, in Khon Kaen, during the academic year 2023. The sample method regards stratified random sampling, with the educational service areas in Khon Kaen serving as the criteria for stratification. The sample size was determined from Taro Yamane formula (Yamane, 1970) with a confidence level of 95% ($\alpha=.05$). The utilized research instrument was a situational questionnaire on the ethics of internet using of teachers under the Office of the Basic Education Commission in Khon Kaen. The questionnaire consists of 40 items, with a reliability coefficient of .815. Data were analyzed by calculating frequency, percentage, mean score, standard deviation, and discrimination power of the questionnaire, as well as using the Pearson Correlation coefficient.

The research results revealed that teachers under the Office of the Basic Education Commission in Khon Kaen have a level of ethics of internet using as high as 46.512%. Categorizing each component, it was found that teachers exhibited high levels of ethics of internet using on Component 1 (Information Privacy), Component 2 (Information Accuracy), Component 3 (Information Property), Component 4 (Data Accessibility), to Component 5 (Accountability), with the percentage of 43.7%, 40.3%, 43.9%, 40.1%, and 36.2%, respectively.

Moreover, when comparing the ethics of internet using of teachers under the Office of the Basic Education Commission in Khon Kaen by personal factors, it was found that teachers:

regarding gender, age, educational level, and major of study showed a high level of ethics of internet using at 45.45%, 46.09%, 48.63%, and 46.51%, respectively.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาช่วยเหลือจากผู้มีพระคุณหลายท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นายวัชระ อันโยธา ศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ที่กรุณาให้คำแนะนำ คำปรึกษา ให้แนวคิดชี้แนะในการดำเนินการวิจัย ด้วยความเอื้ออาทร และเอาใจใส่อย่างดียิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าอย่างยิ่งในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือและตรวจสอบความถูกต้องของงานวิจัย

กราบขอบพระคุณคณะผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ประกอบวิชาชีพครู ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น ที่ให้ความกรุณาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอบพระคุณเพื่อนร่วมงานครูสภาศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่นที่ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนผู้วิจัยมาโดยตลอด

ขอขอบคุณพี่น้องและเพื่อนทุกท่าน ที่คอยให้การช่วยเหลือ สนับสนุนและเป็นกำลังใจให้ด้วยดีเสมอมา

อนึ่ง คุณค่าและประโยชน์ของงานวิจัยฉบับนี้ ขอมอบให้ผู้มีพระคุณทุกท่านและขอมอบความกตัญญูกตเวทิตาคุณแต่บิดา มารดาของผู้ศึกษา หวังว่างานวิจัยฉบับนี้คงเป็นประโยชน์กับผู้สนใจตามสมควร ตลอดจนขอน้อมรับฟังคำแนะนำจากทุกท่านที่ได้เข้ามาศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนางานวิจัยต่อไป

สยามพร ลินพานิช

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
2. คำถามการวิจัย	4
3. วัตถุประสงค์การวิจัย	4
4. สมมติฐานการวิจัย	5
5. ขอบเขตของการวิจัย	5
6. นิยามศัพท์เฉพาะ	7
7. ประโยชน์ที่ได้รับ	8
บทที่ 2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
1. ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตและสภาพปัญหาที่เกิดจากการใช้อินเทอร์เน็ต	10
2. ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรม ทฤษฎีพัฒนาการจริยธรรม และจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ต	30
3. ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับผู้ประกอบการวิชาชีพครู	66
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	88
1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	88
2. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย	89
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล	93
4. การวิเคราะห์ข้อมูล	94
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	95
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	97
1. ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น	97

สารบัญ (ต่อ)

	2. ตอนที่ 2 ศึกษาจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบ วิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานใน จังหวัดขอนแก่น	99
	3. ตอนที่ 3 เปรียบเทียบจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบ วิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานใน จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลของครู ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และวิชาเอกที่จบการศึกษา	104
บทที่ 5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	109
	1. สรุปผลการวิจัย	109
	2. อภิปรายผล	112
	3. ข้อเสนอแนะ	114
บรรณานุกรม		115
ภาคผนวก		121
	ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ	122
	ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ	124
	ภาคผนวก ค แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย	130
	ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหา	134
	ภาคผนวก จ แบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบ วิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน จังหวัดขอนแก่น	137
	ภาคผนวก ฉ ผลการตอบแบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของ ผู้ประกอบวิชาชีพครู	151
	ภาคผนวก ช ผลการทดสอบค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรม SPSS Ver.26	164
	ภาคผนวก จ ประวัติผู้วิจัย	167

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	ร้อยละของประชาชนอายุ 6 ปีขึ้นไปที่ใช้อินเทอร์เน็ต จำแนกตามภาค และเขตการปกครอง พ.ศ. 2565 (ไตรมาส 1) – 2566 (ไตรมาส 3)	19
ตารางที่ 2	จำนวนและร้อยละของครัวเรือนที่มีเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พ.ศ. 2565 (ไตรมาส 1) – 2566 (ไตรมาส 3)	20
ตารางที่ 3	สังเคราะห์องค์ประกอบของจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ต	58
ตารางที่ 4	องค์ประกอบของจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตและพฤติกรรมตัวบ่งชี้	59
ตารางที่ 5	แสดงการสุ่มกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดขอนแก่น โดยแบ่งตามเขตพื้นที่การศึกษา	89
ตารางที่ 6	สังเคราะห์ตัวบ่งชี้ตามองค์ประกอบจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบการวิชาชีพครู	90
ตารางที่ 7	แผนผังแบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบการวิชาชีพครู จังหวัดขอนแก่น	91
ตารางที่ 8	การแปลความหมายของการให้คะแนนของแบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบการวิชาชีพครู	94
ตารางที่ 9	การแปลความหมายของการให้คะแนนของแบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบการวิชาชีพครู จำแนกเป็นรายองค์ประกอบ	95
ตารางที่ 10	ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง	98
ตารางที่ 11	ระดับของจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบการวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น	99
ตารางที่ 12	ระดับของจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบการวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น จำแนกเป็นองค์ประกอบที่ 1 ความเป็นส่วนตัว (Information Privacy)	100
ตารางที่ 13	ระดับของจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบการวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น จำแนกเป็นองค์ประกอบที่ 2 ความถูกต้อง (Information Accuracy)	101

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ 14	ระดับของจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัด ขอนแก่น จำแนกเป็นองค์ประกอบที่ 3 ความเป็นเจ้าของ (Information Property)	102
ตารางที่ 15	ระดับของจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัด ขอนแก่น จำแนกเป็นองค์ประกอบที่ 4 การเข้าถึงข้อมูล (Data Accessibility)	102
ตารางที่ 16	ระดับของจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัด ขอนแก่น จำแนกเป็นองค์ประกอบที่ 5 ความรับผิดชอบ (Accountability)	103
ตารางที่ 17	เปรียบเทียบจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัด ขอนแก่น จำแนกตามเพศ	104
ตารางที่ 18	เปรียบเทียบจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัด ขอนแก่น จำแนกตามอายุ	105
ตารางที่ 19	เปรียบเทียบจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัด ขอนแก่น จำแนกตามระดับการศึกษา	106
ตารางที่ 20	เปรียบเทียบจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัด ขอนแก่น จำแนกตามวิชาเอกที่จบการศึกษา	107

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
ภาพที่ 2 ร้อยละของประชาชนอายุ 6 ปีขึ้นไปที่ใช้อินเทอร์เน็ต พ.ศ. 2565 (ไตรมาส 1)–2566 (ไตรมาส 3)	18
ภาพที่ 3 ร้อยละของประชาชนอายุ 6 ปีขึ้นไปที่ใช้อินเทอร์เน็ต จำแนกตามเพศ พ.ศ. 2565 (ไตรมาส 1)–2566 (ไตรมาส 3)	19
ภาพที่ 4 สิทธิโดยชอบธรรมที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม สังคม และการเมือง 5 ด้าน	40
ภาพที่ 5 ร่างโมเดลแบบวัตจริยจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ต	87

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ศตวรรษที่ 21 โลกาภิวัตน์แห่งการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา รวมถึงการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ขับเคลื่อนสังคมโลกให้เกิดการพัฒนาสู่ความเจริญก้าวหน้า สร้างสรรค์ความรู้และนวัตกรรม เกิดความสามารถในการแข่งขันอันนำไปสู่การปรับตัวเพื่อมุ่งสู่กระแสใหม่ของการเปลี่ยนแปลงที่เรียกว่า สังคมความรู้ (Knowledge Society) และระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge-Based Economy) (วรัท พงกษากุลนันท์, 2552) ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลให้ข้อมูลข่าวสารเกิดการประยุกต์ใช้อย่างกว้างขวาง สามารถส่งต่อองค์ความรู้ต่างๆ ถึงกันได้อย่างสะดวก รวดเร็ว (ธงชัย สมบูรณ์, 2560) ตั้งแต่ระดับบุคคลขึ้นไปถึงระดับองค์กรอุตสาหกรรม ภาคสังคม ตลอดจนในระดับประเทศและระหว่างประเทศ (ไพรัช ธัชยพงษ์ และพิเชช ดุรงค์เวโรจน์, 2541) เครือข่ายคอมพิวเตอร์หรืออินเทอร์เน็ต เป็นแหล่งรวบรวมสารสนเทศจากทั่วโลกเข้าไว้ด้วยกัน ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ถูกถ่ายทอดผ่านทางอินเทอร์เน็ต ทั้งด้านการศึกษา ด้านการติดต่อสื่อสาร และด้านความบันเทิง อินเทอร์เน็ตได้แทรกซึมเข้าไปทุกภาคส่วนของสังคม และเข้ามามีส่วนสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของคนไทยเพิ่มมากขึ้น จากรายงานของ Global Digital, (2567) พบว่า ปัจจุบันมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทั่วโลก จำนวน 5,158 ล้านคน คิดเป็น 64.4% ของประชากรทั้งโลก โดยประเทศไทยมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ต 61.21 ล้านคน คิดเป็นอัตราส่วนการใช้อินเทอร์เน็ตต่อประชากรทั้งหมดอยู่ที่ 85.3% ติดอันดับที่ 34 ของโลก

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทำให้ระบบการศึกษาต้องมีการพัฒนาคนให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคศตวรรษที่ 21 (Gardner, 2549) เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพของสังคมโลกและสำคัญที่สุดเหมาะสมกับผู้เรียน การรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) รวมถึงมีทักษะในการสื่อสาร (Communication Literacy) จึงเป็นทักษะที่สำคัญในโลกยุคปัจจุบัน การเตรียมพร้อมทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นผู้ที่ใฝ่รู้ใฝ่เรียนตลอดเวลา โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นตัวช่วยในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาต่างๆ ซึ่งเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เข้ามาตอบสนองความต้องการดังกล่าวคือ ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet) รวมไปถึงการใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยงทั่วโลกเข้าไว้ด้วยกัน เป็นเทคโนโลยีที่ทำให้การติดต่อสื่อสาร การแลกเปลี่ยนความรู้ แนวคิด ประสบการณ์ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษา สามารถดำเนินการไปได้อย่างสะดวกรวดเร็ว (ณรงค์ ขำวิจิตร, 2541) อินเทอร์เน็ตได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อประโยชน์ทางการศึกษา เครือข่ายอินเทอร์เน็ตใช้ในการเรียนการสอนและให้บริการ ตลอดจนสร้างสังคมใหม่ในการเรียนรู้และการถ่ายทอด

เทคโนโลยี ที่นอกเหนือจากการเรียนรู้ในห้องเรียน อินเทอร์เน็ตเปรียบเสมือนคลังข้อมูลที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก อีกทั้งยังมีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งในด้านการศึกษา สอดคล้องตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ในด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนได้ทางหนึ่ง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542) การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อศึกษานับเป็นเครื่องมือสำคัญในการศึกษาหาความรู้ ทั้งนี้เพราะอินเทอร์เน็ตเป็นคลังแห่งความรู้ที่ไร้พรมแดน

อินเทอร์เน็ตช่วยแก้ปัญหาทางการศึกษาของไทย ในเรื่องการขาดแคลนแหล่งข้อมูล การเข้าถึงข้อมูล และขาดแคลนผู้สอนที่ชำนาญเฉพาะเรื่อง การจัดการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายช่วยอำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียนในการศึกษาค้นคว้าข้อมูล ผู้สอนสามารถผสมผสานเทคนิคการเรียนการสอน และประยุกต์ใช้งานผ่านเครือข่ายได้เช่นเดียวกับการเปิดตำรา เป็นการกระตุ้นให้เกิดความคิดหรือคำถามใหม่ตามมา การสอนที่ทำให้เกิดผลเช่นนี้สามารถสร้างให้เกิดขึ้นได้ผ่านการเรียนทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ซึ่งให้ประโยชน์กับผู้เรียนหลายกลุ่ม เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับผู้เรียนอื่น ๆ ที่ให้ความสนใจ (ใจทิพย์ ฌ สงขลา, 2542: 27-30) ในขณะเดียวกันครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญมากในระบบการศึกษา ซึ่งทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ การจัดการกระบวนการเรียนการสอนในชั้นเรียนจะต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 กล่าวไว้ว่า ความมุ่งหมายและหลักการคือ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และมีคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ในการจัดการกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รักษาผลประโยชน์ของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553)

ปัจจุบันที่โลกต้องเผชิญกับปัญหาต่างๆ มากมาย เช่น การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา หรือ COVID-19 ที่สร้างความเสียหายให้แก่ชีวิตผู้คนเป็นจำนวนมากทั่วโลก กระบวนทัศน์ทางการศึกษาได้เปลี่ยนแปลงตามไปด้วย การปรับกระบวนการเรียนการสอน การถ่ายทอดความรู้ในรูปแบบ New Normal ครูได้นำช่องทางอินเทอร์เน็ตเข้ามาเป็นสื่อหรือเป็นช่องทางหลักในการถ่ายทอดความรู้ กระบวนการคิด และกระบวนการเรียนการสอนมากขึ้น (กนกวรรณ สุภาราญ, 2564) ความพร้อมของครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การใช้งานอินเทอร์เน็ตที่จะนำมา

พัฒนาผู้เรียนให้ไปถึงเป้าประสงค์ของการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บุคลากรในสถานศึกษาเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าและจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (อมสวรรณ วีระธรรมโม, 2555) ครูผู้สอนจะต้องมีภาวะผู้นำ Communications, information & media literacy ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ Computing & ICT literacy ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร Career & learning skills ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้ (วิจารณ์ พานิช, 2553) ทักษะการรู้เท่าทันเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสารความรู้ความเข้าใจ ทักษะการปฏิบัติ และเจตคติที่ดี รวมถึงสมรรถนะและความสามารถพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การเลือกรับ เลือกปฏิเสธ การเข้าถึงความรู้ จนกระทั่งการประยุกต์ใช้ให้ เกิดประโยชน์อย่างสร้างสรรค์ สำคัญที่สุด ครูผู้สอนจะต้องไม่หลงลืมคุณธรรมและจริยธรรมของการใช้อินเทอร์เน็ต (พิทักษ์ แก้วสืบ, 2560)

การใช้งานอินเทอร์เน็ตจะต้องคำนึงถึงหลักจริยธรรม (Schultz, 2555) จริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ต หมายถึง การใช้งานอินเทอร์เน็ต โดยคำนึงถึงพฤติกรรมการใช้งานที่ถูกต้องเหมาะสมตามกฎหมายและมาตรฐานการใช้งานอินเทอร์เน็ตโดยไม่ทำร้าย ใสร้าย หรือละเมิดสิทธิด้านต่างๆ ของผู้อื่นโดยมิชอบ วศิน เพิ่มทรัพย์ และวิโรจน์ ชูยมูล (2548) กล่าวว่า ปัจจุบันจะพบว่าคน ในสังคมขาดศีลธรรม จริยธรรม ขาดระเบียบวินัย ขาดความรู้สำนึกผิดชอบชั่วดี ใช้ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีเพื่อสร้างปัญหาและก่อความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่นในสังคม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเอื้อประโยชน์ในการทุจริตคอร์รัปชัน การก่ออาชญากรรมทางสังคม ทั้งเรื่องของการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างขาดสำนึกพื้นฐานที่ดี นำไปใช้ในทางที่ผิด ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น มีการใสร้ายป้ายสีกันบนอินเทอร์เน็ต สภาพสังคมเริ่มขาดสมดุลทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ที่ซับซ้อน สะท้อนให้เห็นถึงความเสื่อมถอยทางด้านจิตใจและจริยธรรมอย่างมาก บุคคลให้ความสำคัญกับวัตถุและเทคโนโลยี (สุวรรณ มีทองคำ และคณะ, 2551)

จริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตจึงจำเป็นที่จะต้องปลูกฝังให้เกิดขึ้นโดยเฉพาะกับผู้ประกอบวิชาชีพครู จากพระราชโองการของ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยครู ฅอาคารใหม่สวนอมพร วันพุธที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2526 ความตอนหนึ่งว่า “อาชีพครูถือว่าสำคัญอย่างยิ่ง เพราะครูมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศ ให้เจริญมั่นคงและก่อนที่จะพัฒนาบ้านเมืองให้เจริญได้นั้น จะต้องพัฒนาคน ซึ่งได้แก่ เยาวชนของชาติเสียก่อน เพื่อให้เยาวชนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณค่า สมบูรณ์ทุกด้าน จึงสามารถช่วยกันสร้างความเจริญให้แก่ชาติต่อไปได้” สอดคล้องกับ ประไพ สิทธิเลิศ (2542) ที่กล่าวว่าครูเป็นผู้ถ่ายทอดวิชาความรู้ให้การอบรมสั่งสอนปลูกฝัง คุณธรรมและจริยธรรม ผู้จัดประสบการณ์ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน เป็นผู้กำกับ ผู้ชี้แนะสาระที่ท้าทายและแหล่งความรู้ที่ผู้เรียน สามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต ดังนั้นจึงควรพัฒนาและปลูกฝังพฤติกรรมที่

เหมาะสมให้กับครูในการเคารพกฎหมาย ส่งเสริมการยอมรับค่านิยมที่ทุกคนเกิดมามีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกัน กระบวนการเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์หรือกฎหมายทำไปเพื่อประโยชน์ของสังคม ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม ความเสมอภาคในสิทธิมนุษยชนและเคารพในความเป็นมนุษย์ของคนทุกคน

จากข้อมูลและเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพครู ในยุคที่โลกขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศที่เรียกว่า “อินเทอร์เน็ต” ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ในจังหวัดขอนแก่น ซึ่งผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อให้ได้องค์ประกอบที่ครอบคลุมทั้งหมด 5 องค์ประกอบ คือ ความเป็นส่วนตัว (Information Privacy) ความถูกต้อง (Information Accuracy) ความเป็นเจ้าของ (Information Property) การเข้าถึงข้อมูล (Data Accessibility) และความรับผิดชอบ (Accountability) ซึ่งผู้วิจัยได้นำแบบวัดเชิงสถานการณ์ที่มี 4 ตัวเลือกตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบิร์ก มาใช้ในการวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ในจังหวัดขอนแก่น

2. คำถามการวิจัย

2.1 จริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น มีความแตกต่างกันหรือไม่ และอยู่ในระดับใด

2.2 จริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพครู ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และวิชาเอกที่จบการศึกษา มีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

3. วัตถุประสงค์การวิจัย

3.1 เพื่อศึกษาจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น

3.2 เพื่อเปรียบเทียบจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพครู ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และวิชาเอกที่จบการศึกษา

4. สมมติฐานการวิจัย

4.1 จริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น มีความแตกต่างกัน

4.2 จริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพครู ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และวิชาเอกที่จบการศึกษา มีความแตกต่างกัน

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร คือ ผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 12,308 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 387 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้สูตร Taro Yamane

5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

1) ตัวแปรต้น แบ่งออกเป็น

1.1) เพศ

1.1.1) ชาย

1.1.2) หญิง

1.1.3) เพศทางเลือก

1.2) อายุ

1.2.1) อายุต่ำกว่า 30 ปี

1.2.2) อายุ 30-40 ปี

1.2.3) อายุ 41-50 ปี

1.2.4) อายุมากกว่า 50 ปี

1.3) ระดับการศึกษา

1.3.1) ปริญญาตรี

1.3.2) ปริญญาโท

1.3.3) ปริญญาเอก

1.4) วิชาเอกที่จบการศึกษา

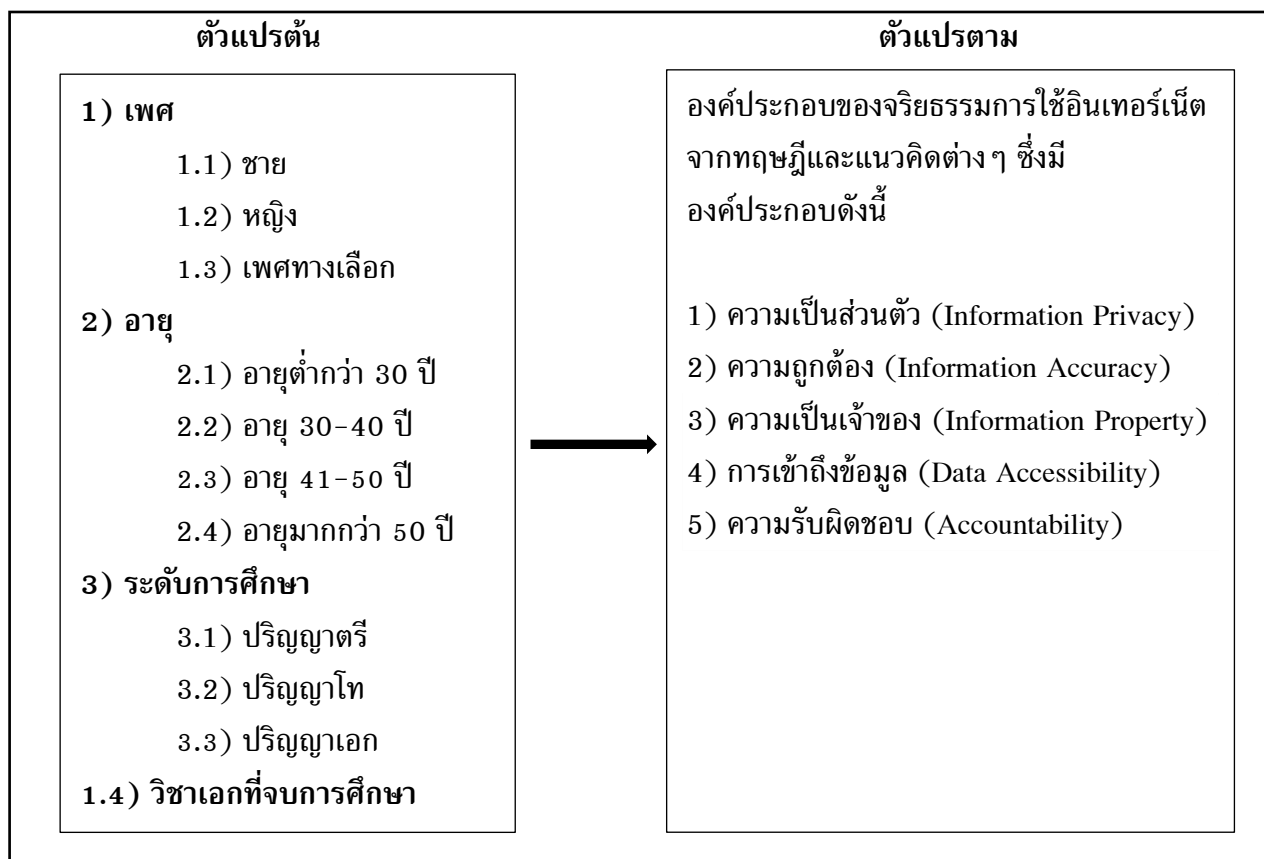
2) ตัวแปรตาม ได้แก่

องค์ประกอบของจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตจากทฤษฎีและแนวคิดต่าง ๆ ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้

- 1) ความเป็นส่วนตัว (Information Privacy)
- 2) ความถูกต้อง (Information Accuracy)
- 3) ความเป็นเจ้าของ (Information Property)
- 4) การเข้าถึงข้อมูล (Data Accessibility)
- 5) ความรับผิดชอบ (Accountability)

5.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษاجرยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น โดยยึดกรอบองค์ประกอบของจรรยาธรรมการใช้อินเทอร์เน็ต ซึ่งมีองค์ประกอบ คือ 1) ความเป็นส่วนตัว (Information Privacy) 2) ความถูกต้อง (Information Accuracy) 3) ความเป็นเจ้าของ (Information Property) 4) การเข้าถึงข้อมูล (Data Accessibility) และ 5) ความรับผิดชอบ (Accountability) โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และวิชาเอกที่จบการศึกษา ดังกรอบแนวคิดซึ่งแสดง ความเกี่ยวข้องระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 จริยธรรม (Ethics) หมายถึง ความประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ตั้งงามที่สังคมยอมรับเพื่อ บรรลุถึงคุณภาพชีวิตที่มีคุณค่าอันพึงประสงค์ของตนและสังคม

6.2 อินเทอร์เน็ต หมายถึง (Internet) เครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยง เครือข่ายคอมพิวเตอร์ทั่วโลกเข้าด้วยกัน โดยอาศัยเครือข่ายโทรคมนาคมเป็นตัวเชื่อม เพื่อให้ คอมพิวเตอร์ทุกเครื่องสามารถติดต่อสื่อสารระหว่างกันได้ โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ สามารถ เข้าถึงสารสนเทศและบริการบนอินเทอร์เน็ตในรูปแบบของสาธารณะต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสังคม ออนไลน์ได้

6.3 จริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ต (Internet Ethics) หมายถึง การใช้งานอินเทอร์เน็ต โดยคำนึงถึงพฤติกรรมของการใช้งานที่ถูกต้องเหมาะสมตามกฎหมายและมาตรฐานการใช้งาน อินเทอร์เน็ตโดยไม่ทำร้าย ใสร้าย หรือเบียดเบียนผู้อื่น โดยการใช้งานอินเทอร์เน็ตควรคำนึงถึง สิทธิด้านต่างๆ ของผู้อื่น ไม่ละเมิดผู้อื่นโดยมิชอบ

6.4 แบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ต หมายถึง ชุดข้อคำถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเพื่อ วัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน จังหวัดขอนแก่น ซึ่งมี 5 องค์ประกอบได้แก่ 1) ความเป็นส่วนตัว (Information Privacy) 2) ความถูกต้อง (Information Accuracy) 3) ความเป็นเจ้าของ (Information Property) 4) การ เข้าถึงข้อมูล (Data Accessibility) และ 5) ความรับผิดชอบ (Accountability) เป็นแบบวัดเชิง สถานการณ์มีตัวเลือก 4 ตัวเลือกตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบิร์ก

6.5 ความเป็นส่วนตัว (Information Privacy) หมายถึง สิทธิในการเปิดเผยข้อมูล ส่วนตัวสิทธิในการป้องกันข้อมูลส่วนตัว สิทธิในการอยู่ลำพังโดยปราศจากการควบคุมจากบุคคล หรือองค์กรใด ๆ สิทธิในการอยู่ลำพังโดยปราศจากการล่วงละเมิดจากบุคคลหรือองค์กรใด ๆ สิทธิ และเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การสื่อสารและการแบ่งปัน

6.6 ความถูกต้อง (Information Accuracy) หมายถึง การนำฐานข้อมูลเข้าสู่ระบบความ น่าเชื่อถือของข้อมูลในระบบ การเปลี่ยนแปลง ดัดแปลงและการปรับปรุงข้อมูล และการ ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

6.7 ความเป็นเจ้าของ (Information Property) หมายถึง การเป็นเจ้าของผลงาน การ ใช้งานทรัพย์สินทางปัญญา การปกป้องทรัพย์สินทางปัญญา รวมไปถึงป้องกันการขโมย การ ละเมิดและการหลอกลวง

6.8 การเข้าถึงข้อมูล (Data Accessibility) หมายถึง เสรีภาพที่เท่าเทียมกันในการเข้า ใช้ข้อมูล การเข้าถึงข้อมูลโดยชอบธรรม ความปลอดภัยของข้อมูล การรักษาความลับของข้อมูล รวมไปถึงการแบ่งระดับของการเข้าถึงข้อมูล

6.9 ความรับผิดชอบ (Accountability) หมายถึง ความรับผิดชอบในการใช้งาน อินเทอร์เน็ตต่อตนเอง ต่อสังคม และต่อข้อมูลนั้น ๆ

6.10 ผู้ประกอบวิชาชีพครู หมายถึง ผู้ทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการในจังหวัดขอนแก่น ซึ่งได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖

7. ประโยชน์ที่ได้รับ

7.1 ทำให้ทราบถึงระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และวิชาเอกที่จบการศึกษา

7.2 สามารถนำสารสนเทศด้านทักษะจริยธรรมการใช้จริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น มาใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมครูให้มีจริยธรรม การประพฤติปฏิบัติตนที่เหมาะสมต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู เพื่อศึกษาจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น และเพื่อเปรียบเทียบจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพครู ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และวิชาเอกที่จบการศึกษา โดยมีรายละเอียดเนื้อหา ดังนี้

ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตและสภาพปัญหาที่เกิดจากการใช้อินเทอร์เน็ต

- 1.1 แนวคิดเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต
- 1.2 สภาพปัญหาที่เกิดจากการใช้อินเทอร์เน็ต
- 1.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต

ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรม ทฤษฎีพัฒนาการจริยธรรม และจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ต

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรม
- 2.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับพัฒนาการจริยธรรม
- 2.3 จริยธรรมในการอินเทอร์เน็ต
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ต

ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับผู้ประกอบวิชาชีพครู

- 3.1 แนวคิดเกี่ยวกับครู
- 3.2 จรรยาบรรณวิชาชีพครู
- 3.3 อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษา
- 3.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับครูและการใช้อินเทอร์เน็ต

ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตและสภาพปัญหาที่เกิดจากการใช้อินเทอร์เน็ต

การทำวิจัยเรื่อง จริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตและสภาพปัญหาที่เกิดจากการใช้อินเทอร์เน็ต ดังนี้

1.1 แนวคิดเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต

1.1.1 ความหมายและความเป็นมาของอินเทอร์เน็ต

อินเทอร์เน็ต (Internet) มาจากคำว่า Inter ที่แปลว่า ระหว่าง หรือท่ามกลาง ส่วน Net คือ เครือข่าย (Network) เมื่อนำมารวมกัน อินเทอร์เน็ต (Internet) จึงหมายถึง เครือข่ายนานาชาติที่เกิดจากเครือข่ายขนาดเล็กมากมาย รวมเป็นเครือข่ายเดียวทั้งโลก หรือเครือข่ายสื่อสารซึ่งเชื่อมโยงระหว่างคอมพิวเตอร์ทั้งหมดที่ต้องการเข้ามาในเครือข่าย

ยีน กูว์รารรณ (2545) ได้ให้ความหมายของอินเทอร์เน็ต (Internet) หมายถึง เครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่ใหญ่ที่สุดในโลก อินเทอร์เน็ตเป็นทั้งเครือข่ายของคอมพิวเตอร์และเครือข่ายของเครือข่าย เพราะอินเทอร์เน็ตประกอบด้วยเครือข่ายย่อยเป็นจำนวนมากต่อเชื่อมกันภายใต้มาตรฐานเดียวกันจนเป็นสังคมเครือข่ายขนาดใหญ่

เกียรติประถม สินรุ่งเรืองกุล (2553) ได้ให้ความหมายของอินเทอร์เน็ต (Internet) หมายถึง เครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมโยงเป็นใยแมงมุมที่ผู้คนสามารถเข้าถึงโดยไม่จำกัดเวลา และสถานที่ปัจจุบันบริการบนอินเทอร์เน็ตมีมากกว่าแต่ก่อน เช่น ท่องเว็บไซต์ อีเมล การสนทนาออนไลน์ การฝากไฟล์บนเว็บไซต์ การซื้อขายออนไลน์ การทำธุรกรรมต่าง ๆ และเกี่ยวข้องกับสังคมออนไลน์ เป็นต้น

ภัทธิกา วงศ์อนันต์นนท์ (2557) อินเทอร์เน็ต คือ การเชื่อมโยงเครือข่ายคอมพิวเตอร์เข้าด้วยกันตามโครงการ ARPA net (Advanced Research Projects Agency Network) ที่ถูกก่อตั้งเมื่อประมาณปี ค.ศ. 1960 หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นระบบเครือข่ายของเครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ที่โยงใยคอมพิวเตอร์ทั่วทุกมุมโลกเข้าด้วยกัน ภายใต้มาตรฐานการเชื่อมโยงเดียวกันคือ TCP/IP ทำให้ผู้ใช้เครือข่ายคอมพิวเตอร์สามารถสื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และใช้บริการต่าง ๆ บนเครือข่ายได้ด้วยคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์อื่น ๆ ทำให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างมากมาย ทำให้กิจกรรมทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการศึกษาถูกเชื่อมโยงให้เข้าถึงกันและกัน

กล่าวโดยสรุปแล้ว อินเทอร์เน็ต (Internet) คือ เครือข่ายของคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยงเครือข่ายคอมพิวเตอร์ทั่วโลกเข้าด้วยกัน โดยอาศัยเครือข่ายโทรคมนาคมเป็นตัวเชื่อม ภายใต้มาตรฐานการเชื่อมโยงด้วยโปรโตคอลเดียวกัน เพื่อให้คอมพิวเตอร์ทุกเครื่องสามารถ

ติดต่อสื่อสารระหว่างกันได้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ ผู้คนสามารถเข้าถึงสารสนเทศและบริการบนอินเทอร์เน็ตในรูปแบบของสาธารณะ เช่น ท่องเว็บไซต์ อีเมล การสนทนาออนไลน์ การฝากไฟล์บนเว็บไซต์ การซื้อขายออนไลน์ การทำธุรกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องกับสังคมออนไลน์ เป็นต้น

อินเทอร์เน็ตเป็นเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ถือกำเนิดเมื่อประมาณ 40 ปีที่แล้วในประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อปี พ.ศ. 2512 โดยกระทรวงกลาโหมสหรัฐอเมริกา (U.S. Department of Defense) เป็นผู้คิดค้นระบบขึ้นมา มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นระบบเครือข่ายที่ไม่มีวันตายแม้จะมีสงคราม หากระบบการสื่อสารถูกทำลายหรือตัดขาด แต่ระบบเครือข่ายแบบนี้ก็ยังทำงานได้ ระบบดังกล่าวจะใช้วิธีการส่งข้อมูลในรูปของคลื่นไมโครเวฟ เรียกว่า Arpanet (Advanced Research Projects Agency Network) ซึ่งประสบความสำเร็จอย่างมากและได้รับความนิยมนำมาใช้ของหน่วยงานทหาร ภายหลังมีมหาวิทยาลัยหลายแห่งขอเข้าร่วมเครือข่าย โดยเชื่อมต่อระบบคอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัยกับเครือข่ายดังกล่าวเพื่อใช้ประโยชน์ในการศึกษาและการวิจัย ต่อมาเมื่อมีการใช้เทคนิคการสื่อสารโต้ตอบที่เป็นเกณฑ์วิธีแบบเฉพาะของอินเทอร์เน็ตที่เรียกว่า Transmission Control Protocol/ Internet Protocol (TCP/IP) เครือข่ายนี้ก็ได้รับความนิยมนำมาอย่างต่อเนื่องและมีคอมพิวเตอร์มาเชื่อมโยงมากขึ้นจนกระทั่งกลายเป็นเครือข่ายระบบคอมพิวเตอร์ที่ใหญ่ที่สุดในโลก

ประเทศไทยได้เริ่มใช้งานอินเทอร์เน็ตในปี พ.ศ. 2530 ในลักษณะการใช้บริการจดหมายอิเล็กทรอนิกส์แบบแลกเปลี่ยนถุงเมลเป็นครั้งแรก เริ่มที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ (Prince of Songkhla University) และสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชียหรือสถาบันเอไอที (AIT) ภายใต้โครงการความร่วมมือระหว่างประเทศไทยและออสเตรเลีย (โครงการ IDP) ซึ่งเป็นการติดต่อเชื่อมโยงโดยสายโทรศัพท์ จนกระทั่งปี พ.ศ. 2531 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ได้ยื่นขอที่อยู่อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย โดยได้รับที่อยู่อินเทอร์เน็ต Srirang.psu.th ซึ่งนับเป็นที่อยู่อินเทอร์เน็ตแห่งแรกของประเทศไทย ต่อมาปี พ.ศ. 2534 บริษัท DEC (Thailand) จำกัดได้ขอที่อยู่อินเทอร์เน็ตเพื่อใช้ประโยชน์ภายในของบริษัท โดยได้รับที่อยู่อินเทอร์เน็ตเป็น dect.co.th โดยที่คำ “th” เป็นส่วนที่เรียกว่า โดเมน (Domain) ซึ่งเป็นส่วนที่แสดงโซนของเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย โดยย่อมาจากคำว่า Thailand กล่าวได้ว่าการใช้งานอินเทอร์เน็ตชนิดเต็มรูปแบบตลอด 24 ชั่วโมง ในประเทศไทยเกิดขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อเดือน กรกฎาคม ปี พ.ศ. 2535 โดยสถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้เช่าวงจรสื่อสารความเร็ว 9600 บิตต่อวินาที จากการสื่อสารแห่งประเทศไทยเพื่อเชื่อมเข้าสู่อินเทอร์เน็ตที่บริษัท ยูยูเน็ตเทคโนโลยี (UUNET Technologies) ประเทศสหรัฐอเมริกา

ในปีเดียวกันมีหน่วยงานที่เชื่อมต่อแบบออนไลน์กับเครือข่ายอินเทอร์เน็ตผ่าน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยหลายแห่งด้วยกัน ได้แก่ สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (AIT)

มหาวิทยาลัยมหิดล สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ โดยเรียกเครือข่ายนี้ว่าเครือข่าย “ไทยเน็ต” (THAI net) ซึ่งนับเป็นเครือข่ายที่มี “เกตเวย์” (Gateway) หรือประตูสู่เครือข่าย อินเทอร์เน็ตเป็นแห่งแรกของประเทศไทย (ปัจจุบันเครือข่ายไทยเน็ตประกอบด้วย สถาบันการศึกษา 4 แห่งเท่านั้น ส่วนใหญ่ย้ายการเชื่อมโยงอินเทอร์เน็ตโดยผ่านเนคเทค (NECTEC) หรือศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ) ปี พ.ศ. 2535 เช่นกัน เป็นปีเริ่มต้นของการจัดตั้งกลุ่มจดหมายอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการศึกษาและวิจัยโดยมีชื่อว่า “เอ็นดับเบิลยูจี” (NWG : NECTEC E-mail Working Group) โดยการดูแลของเนคเทค และได้จัดตั้งเครือข่ายชื่อว่า “ไทยสาร” (ThaiSarn: Thai Social/Scientific Academic and Research Network) เพื่อการติดต่อสื่อสารและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน โดยเริ่มแรกประกอบด้วย สถาบันการศึกษา 8 แห่ง ปัจจุบันเครือข่ายไทยสารเชื่อมโยงกับสถาบันต่าง ๆ กว่า 30 แห่ง ทั้ง สถาบันการศึกษาและหน่วยงานของรัฐ

1.1.2 ประเภทของการให้บริการบนอินเทอร์เน็ต

สำหรับประเภทของการให้บริการบนอินเทอร์เน็ตนั้น จัดแบ่งได้เป็น 4 ประเภทด้วยกัน (ชาตีส การระเวก, 2544; ไพศาล สุวรรณน้อย, 2541 และเสกสรร สายสีสด, 2542) มีรายละเอียดดังนี้

1) บริการด้านการรับส่งข่าวสารและแสดงความคิดเห็น

เป็นบริการเพื่อการติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูล และความคิดเห็น โดยการส่งผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์หรือที่เรียกสั้น ๆ ว่า อีเมล (e-mail หรือ electronic mail) ซึ่งเป็นการส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตโดยผู้ส่งจะต้องส่งข้อความไปยังที่อยู่ของผู้รับ ซึ่งเป็นที่อยู่ในรูปแบบของอีเมล เมื่อผู้ส่งเขียนจดหมายหนึ่งฉบับแล้วส่งไปยังที่อยู่นั้น ผู้รับจะได้รับจดหมายภายในเวลาไม่กี่วินาทีแม้จะอยู่ห่างกันคนละซีกโลกก็ตาม ประกอบกับอีเมลยังสามารถส่งแฟ้มข้อมูลหรือไฟล์แนบไปกับอีเมลได้ด้วย ซึ่งมีความสะดวกรวดเร็วและประหยัดค่าใช้จ่ายอย่างมาก นอกจากอีเมลแล้วผู้ใช้อินเทอร์เน็ตยังสามารถแสดงความคิดเห็นกับผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีความสนใจในเรื่องเดียวกัน สามารถแสดงความคิดเห็นได้ในลักษณะของกระดานข่าว (Bulletin Board) บนอินเทอร์เน็ตโดยการส่งข้อความไปยังกลุ่มที่สนใจในเรื่องเดียวกัน และผู้อ่านภายในกลุ่มจะมีการร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นและส่งข้อความกลับมายังผู้ส่งโดยตรงหรือส่งเข้าไปในกลุ่มเพื่อให้ผู้อื่นอ่านด้วยก็ได้

2) บริการด้านการติดต่อสื่อสาร

เป็นบริการที่ผู้ใช้สามารถติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ในขณะที่นั่งอยู่ที่หน้าจอคอมพิวเตอร์ของตนเอง โดยสามารถพูดคุยโต้ตอบกับผู้ใช้คนอื่น ๆ ที่เชื่อมต่อเข้าระบบอินเทอร์เน็ตในเวลาเดียวกัน เสมือนการคุยโทรศัพท์ที่กันอยู่เพียงแต่ใช้การพิมพ์ข้อความผ่านทาง

แป้นพิมพ์แทนเสียง ซึ่งปัจจุบันผู้ใช้สามารถพูดคุยผ่านทางคอมพิวเตอร์โดยมีการตอบโต้กันทันที และสามารถเห็นใบหน้าท่าทางของคู่สนทนาได้

3) บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล

การถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล (File Transfer Protocol – FTP) เป็นบริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูลจากระบบหนึ่งมายังเครื่องคอมพิวเตอร์อีกระบบหนึ่งผ่านระบบอินเทอร์เน็ต สามารถค้นหาและเรียกข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ มาเก็บไว้ในอีกเครื่องได้ ทั้งข้อมูลประเภทตัวหนังสือรูปภาพและเสียงซึ่งการถ่ายโอนข้อมูลนั้นมีอยู่ 2 ลักษณะ คือการอัปโหลด (Upload) หรือการถ่ายโอนไฟล์ข้อมูลที่มีอยู่ในเครื่องหนึ่งไปยังคอมพิวเตอร์อีกเครื่องซึ่งจะสามารถใช้งานไฟล์ข้อมูลในเครื่องใหม่ได้ และการดาวน์โหลด (Download) หรือการถ่ายโอนไฟล์ข้อมูลจากคอมพิวเตอร์เครื่องอื่นมายังคอมพิวเตอร์ของผู้ใช้งาน ทำให้สามารถใช้ข้อมูลของผู้อื่นได้

4) บริการค้นหาข้อมูล

เนื่องจากอินเทอร์เน็ตเป็นระบบขนาดใหญ่ที่ครอบคลุมเครือข่ายทั่วโลก โดยที่มีแฟ้มข้อมูลต่าง ๆ มากมายหลายพันล้านแฟ้มบรรจุอยู่ในระบบ เพื่อให้ผู้ใช้สามารถสืบค้นข้อมูลต่าง ๆ ได้ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีระบบหรือโปรแกรมเพื่อช่วยในการค้นหาข้อมูลเป็นไปได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว การสืบค้นข้อมูลต่าง ๆ ในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสามารถทำได้หลายวิธี แต่วิธีที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในปัจจุบันคือการสืบค้นที่มีชื่อว่า เวิลด์ไวด์เว็บ (World Wide Web) หรือที่มักเรียกกันว่าเครือข่ายเวิลด์ไวด์เว็บ เป็นบริการทางอินเทอร์เน็ตที่มีผู้คนนิยมใช้กันมาก เพราะนอกจากการค้นหาข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ได้แล้วยังสามารถหาความบันเทิงได้หลากหลายรูปแบบบนอินเทอร์เน็ต ไม่ว่าจะเป็นภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว แฟ้มภาพ วิดีทัศน์หรือแม้กระทั่งการรับชมภาพยนตร์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

1.1.3 การใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ต

การใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ต คือการใช้ประโยชน์จากการเชื่อมต่อผ่านระบบอินเทอร์เน็ตในด้านต่าง ๆ ซึ่งมี 3 ด้าน ได้แก่ด้านการศึกษา (Education) ด้านความบันเทิง (Entertainment) และด้านพาณิชย์ (Commerce) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) การใช้อินเทอร์เน็ตด้านการศึกษา

อินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือที่สำคัญต่อการศึกษา ด้วยความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลได้อย่างกว้างขวางโดยไม่จำกัดเพศและวัย ผู้ใช้สามารถศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ประกอบกับอินเทอร์เน็ตยังเป็นช่องทางการเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว เป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญในทุกสาขาอาชีพและกิจกรรมเกือบทุกด้าน ถือได้ว่าอินเทอร์เน็ตได้สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้แบบใหม่ขึ้น โดยการใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตด้านการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

1.1) การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการติดต่อสื่อสาร อภิปรายถกเถียง แลกเปลี่ยนและสอบถามข้อมูลข่าวสารความคิดเห็นกับผู้สนใจศึกษาในเรื่องเดียวกันหรือกับ

ผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ เนื่องจากการใช้เวลาในห้องเรียนมักเป็นการบรรยายเนื้อหาวิชาประกอบกับเวลาสอนที่ค่อนข้างน้อย หากผู้สอนนำเอาอินเทอร์เน็ตเข้ามาใช้ร่วมด้วย จะช่วยทำให้ปัญหาในการสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียน การสอบถามข้อมูล การแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ระหว่างผู้สอนกับผู้สอน ผู้สอนกับผู้เรียน และระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนลดน้อยลง โดยผู้สอนสามารถให้คำปรึกษาเพิ่มเติมแก่ผู้เรียนจากเรื่องที่เรียน การมอบหมายงาน และผู้เรียนก็สามารถรับส่งงานที่ได้รับมอบหมาย และทำให้ผู้สอนมีเวลาในการเตรียมการสอนได้ดีกว่าเดิม มีเวลาในการแนะนำหรือเสริมความรู้แก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคลได้

1.2) การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการค้นคว้าหาข้อมูลในการเรียนรู้ด้วยตนเองอินเทอร์เน็ตเป็นเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ซึ่งรวบรวมสารสนเทศจากทั่วโลก ทำให้สามารถค้นหาข้อมูลอีกทั้งยังเป็นแหล่งความรู้ การค้นคว้าวิจัย การเรียนการสอน ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์ วิศวกรรม ศิลปกรรม สังคมศาสตร์ กฎหมายและอื่น ๆ

1.3) การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนการสอนทางไกลผ่านอินเทอร์เน็ต การเรียนการสอนรูปแบบใหม่ ซึ่งผู้สอนและผู้เรียนไม่จำเป็นต้องอยู่สถานที่เดียวกัน การเรียนการสอนแบบนี้จะช่วยขจัดปัญหาการขาดแคลนผู้เชี่ยวชาญ และข้อจำกัดในด้านเวลา สถานที่ของผู้เรียนและผู้สอน โดยครูผู้สอนไม่จำเป็นต้องเดินทางไปยังห้องเรียนจริง ผู้เรียนจะสามารถเรียนได้จากทุก ๆ ที่ สามารถเข้าใช้เครือข่ายเวลาใดก็ได้ และหากผู้เรียนมีข้อสงสัยใด ๆ ก็ยังสามารถส่งไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ไปสอบถามผู้สอนได้

2) การใช้อินเทอร์เน็ตด้านความบันเทิง

การใช้อินเทอร์เน็ตด้านความบันเทิง คือการใช้เพื่อความบันเทิง การพักผ่อนหย่อนใจหรือสันทนาการ เช่น การเลือกอ่านวารสารต่าง ๆ ผ่านอินเทอร์เน็ต การดูหนัง ฟังเพลง เล่นเกมส์ผ่านอินเทอร์เน็ต ท่องเว็บไซต์ตามข้อมูลที่สนใจ การส่งโปสการ์ดอิเล็กทรอนิกส์ (E-Card) เพื่อใช้แสดงความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ ซึ่งโปสการ์ดนี้จะมีทั้งเสียงและภาพเคลื่อนไหว ตลอดจนรูปแบบหลากหลายให้เลือก เป็นต้น

3) การใช้อินเทอร์เน็ตด้านพาณิชย์

การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-commerce) ได้แก่ การซื้อขายสินค้าและบริการ การลงโฆษณา การชำระค่าบริการต่าง ๆ ผ่านอินเทอร์เน็ต ซึ่งในการซื้อขายสินค้าและบริการ ผู้บริโภคสามารถเลือกดูสินค้าพร้อมคุณสมบัติผ่านจอคอมพิวเตอร์ และสั่งซื้อพร้อมทั้งจ่ายเงินโดยการตัดผ่านบัตรเครดิตได้ทันที ซึ่งนับว่าเป็นความสะดวกสบายและรวดเร็ว สินค้ามีจำหน่ายทุกประเภทเช่นเดียวกับที่ขายในห้างสรรพสินค้า

ผู้วิจัยขอเน้นการใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตในด้านการศึกษา เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ปัจจุบันการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และอื่น ๆ จะต้องอาศัยเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดการความรู้เพื่อให้เกิด

ประสิทธิภาพสูงสุด การใช้อินเทอร์เน็ตเป็นอีกช่องทางที่ช่วยจัดการเรียนการสอน ส่งผ่านความรู้ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถเข้าถึงความรู้ในวิชาต่างๆ ได้ตลอดเวลาจากทั่วทุกมุมโลก

1.1.4 บทบาทของอินเทอร์เน็ตต่อการศึกษา

1) เป็นระบบสื่อสารส่วนบุคคลบนอินเทอร์เน็ต หรือเรียกว่า อีเมล (E-mail) เป็นระบบที่ทำให้การสื่อสารระหว่างกันเกิดขึ้นได้ง่าย แต่ละบุคคลจะมีผู้จดหมายเป็นของตนเอง สามารถส่งข้อความถึงกัน โดยส่งไปยังผู้จดหมายของกันและกัน นอกจากนี้ยังสามารถประยุกต์ไปใช้ทางการศึกษาได้ เช่น การแจ้งผลสอบผ่านทางอีเมล การส่งการบ้าน การโต้ตอบบทเรียนต่างๆ ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน

2) เป็นแหล่งสืบค้นข้อมูลข่าวสารต่างๆ บนอินเทอร์เน็ต โดยมีฐานข้อมูลเครือข่ายเวิลด์ไวด์ (World Wide Web) ที่แหล่งข้อมูลขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยงกันทั่วโลก ทำให้การค้นหาข้อมูลข่าวสารต่างๆ ทั้งข้อความ รูปภาพ วิดีทัศน์ และเสียง ทำได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ระบบข่าวสารอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมโยงถึงกัน ทุกคนสามารถรับข่าวสารที่ตนเองสนใจ หรือสามารถส่งข่าวสารเพื่อโต้ตอบกันได้จากทั่วทุกมุมโลก

3) เป็นการพูดคุยโต้ตอบหรือคุยเป็นกลุ่ม บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตผ่านโปรแกรมสนทนาออนไลน์สามารถเชื่อมต่อกันและพูดคุยกันได้ด้วยเวลาจริง ผู้พูดสามารถพิมพ์ข้อความโต้ตอบกันได้ ไม่ว่าจะอยู่ที่ใดบนเครือข่าย ทำให้การสื่อสารเป็นไปอย่างสะดวกและรวดเร็ว

4) เป็นการส่งผ่านข้อมูลระหว่างกันแบบ FTP (Files Transfer Protocol) คือสามารถที่จะโอนถ่ายเทข้อมูลระหว่างกันเป็นจำนวนมากๆ ได้ โดยส่งผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งทำให้สะดวกต่อการรับ-ส่งข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกันโดยไม่ต้องเดินทางและข่าวสารถึงผู้รับได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น

1.1.5 ข้อดีและข้อจำกัดของอินเทอร์เน็ต

1) ข้อดีของอินเทอร์เน็ต

1.1) ค้นคว้าข้อมูลในลักษณะต่างๆ เช่น งานวิจัย บทความในหนังสือพิมพ์ความก้าวหน้าทางการแพทย์ได้จากแหล่งข้อมูลทั่วโลก เช่น ห้องสมุด สถาบันการศึกษา และสถาบันวิจัย โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายและเสียเวลาในการเดินทางอีกทั้งยังสามารถสืบค้นได้ตลอดเวลา

1.2) ติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวต่างๆ ทั่วโลกได้อย่างรวดเร็วจากรายงานข่าวของสำนักข่าวที่มีเว็บไซต์ รวมถึงการอ่านบทความเรื่องราวที่ลงในนิตยสารหรือวารสารต่างๆ ได้ฟรีโดยมีทั้งข้อความและภาพประกอบด้วย

1.3) รับส่งไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ทั่วโลกได้อย่างรวดเร็วโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย นอกจากนี้จะส่งข้อความตัวอักษรแบบจดหมายธรรมดาแล้วยังสามารถส่งแฟ้มภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหวและเสียงพร้อมกันไปได้

1.4) สนทนากับผู้อื่นที่อยู่ห่างไกลได้ทั้งในลักษณะการพิมพ์ข้อความและเสียง รวมถึงการรวมกลุ่มอภิปรายหรือกลุ่มข่าวเพื่อแสดงความคิดเห็นหรือพูดคุยอภิปรายกับผู้ที่สนใจในเรื่องเดียวกันเป็นการขยายวิสัยทัศน์ในเรื่องที่สนใจ

1.5) การถ่ายโอนแฟ้มข้อความภาพและเสียงจากที่อื่น ๆ รวมถึงและถ่ายโอนโปรแกรมต่าง ๆ ได้จากเว็บไซต์ที่ยอมให้ผู้ใช้บริการลงโปรแกรมได้โดยไม่คิดมูลค่า

2) ข้อจำกัดของอินเทอร์เน็ต

2.1) เป็นเครือข่ายขนาดใหญ่ที่ไม่มีใครเป็นเจ้าของ ทุกคนจึงสามารถสร้างข้อมูลเพื่อบรรจุเข้าไปในระบบได้ การสร้างข้อมูลนั้นอาจจะเป็นข้อมูลที่ไม่ถูกต้องหรือไม่ได้รับการรับรองเช่น ข้อมูลด้านการแพทย์หรือผลการทดลอง ผู้อ่านจึงต้องมีวิจารณญาณไตร่ตรองข้อความว่ามีความเชื่อถือได้หรือไม่

2.2) การใช้งานอินเทอร์เน็ตเยาวชนอาจติดต่อเข้าไปในเว็บไซต์ที่ไม่เป็นประโยชน์หรืออาจช่วยุอากรรมทำให้เป็นอันตรายต่อตัวเองและสังคม ดังนั้นผู้ใช้งานต้องศึกษาการใช้งานเสียก่อนจึงจะสามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 สภาพปัญหาที่เกิดจากการใช้อินเทอร์เน็ต

1.2.1 พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต

รายงานของ Global Digital (2561) พบว่าผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตทั่วโลกมีมากถึง 4,021 ล้านคน หรือคิดเป็นประชากรกว่าครึ่งหนึ่งของประชากรโลก ทวีปแอฟริกา มีสัดส่วนการเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 20 เปอร์เซ็นต์ซึ่งมากกว่าภูมิภาคอื่น ๆ ถือเป็นการเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดดเป็นผลมาจากการใช้งานสมาร์ทโฟนและบริการอินเทอร์เน็ตผ่านโทรศัพท์มือถือที่มีผู้ใช้น้ำหนักกว่า 250 ล้านคน ปัจจุบันมีจำนวนผู้ใช้โทรศัพท์มือถือถึง 7,600 ล้านคน หรือคิดเป็นอัตราส่วน 2 ใน 3 ของประชากรโลก ซึ่งส่งผลโดยตรงทำให้ยอดผู้ใช้โซเชียลมีเดียเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยยะสำคัญ ต่อเนื่องมาถึงในปี 2567 จากรายงานของ Global Digital (2567) พบว่า ปัจจุบันมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทั่วโลก จำนวน 5,158 ล้านคน คิดเป็น 64.4% ของประชากรทั้งโลก โดยประเทศไทยมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ต 61.21 ล้านคน คิดเป็นอัตราส่วนการใช้อินเทอร์เน็ตต่อประชากรทั้งหมดอยู่ที่ 85.3% ติดอันดับที่ 34 ของโลก

ผลสำรวจของศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) เรื่องพฤติกรรมผู้ใช้เน็ตในประเทศไทยปี พ.ศ. 2553 พบว่าแนวโน้มพฤติกรรมการใช้เน็ตความเร็วสูงเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตผ่านสายโทรศัพท์มีการใช้งานลดลงอย่างมาก โดยสัดส่วนการใช้อินเทอร์เน็ตจากที่บ้านและที่ทำงานมีสัดส่วนเพิ่มสูงขึ้น

เล็กน้อย ขณะที่การใช้งานจากสถานศึกษาและร้านอินเทอร์เน็ตมีสัดส่วนลดลง ในส่วนของกิจกรรมการใช้งานอินเทอร์เน็ตอันดับหนึ่ง คือการรับ-ส่งอีเมล รองลงมาคือการค้นหาข้อมูล การติดตามข่าวสาร และอี-เลิร์นนิ่ง ตามลำดับ นอกจากนี้คนไทยยังนิยมใช้งานแอปพลิเคชันผ่านโทรศัพท์มือถือเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นผลมาจากการพัฒนาอุปกรณ์สื่อสารที่มีความทันสมัย ส่วนสินค้าและบริการที่มีการสั่งซื้อบนอินเทอร์เน็ต ยังคงได้รับความนิยมในอัตราที่สูง ประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าควรได้รับการพิจารณาในเชิงนโยบายเป็นลำดับต้น ๆ คือการให้ความสำคัญกับการกระจายการบริการอินเทอร์เน็ตให้แพร่หลาย รวมถึงประเด็นเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและความเป็นส่วนตัวบนอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นประเด็นที่ภาครัฐควรให้ความสำคัญเป็นลำดับต้น ๆ

นอกจากนี้ผลสำรวจของศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) ในปี พ.ศ. 2553 ยังพบว่าแนวโน้มการใช้อินเทอร์เน็ตในปีต่อ ๆ ไปจะมีการขยายตัวเพิ่มสูงขึ้น อันเป็นผลมาจากการพัฒนาอุปกรณ์สื่อสารให้มีความทันสมัยและสามารถรองรับการใช้งานแอปพลิเคชันบนโทรศัพท์มือถือที่หลากหลายขึ้น จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทุกภาคส่วนจะเตรียมความพร้อมเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติ เพื่อพัฒนาและก่อให้เกิดการสร้างสรรคแอปพลิเคชันเพื่อประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ ปัจจัยสำคัญที่จะก่อให้เกิดการสร้างสรรคและการใช้งานแอปพลิเคชันอย่างแพร่หลายภายในประเทศนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเรื่องของอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ครอบคลุมทั่วประเทศเพื่อให้แอปพลิเคชันที่พัฒนาขึ้นสามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

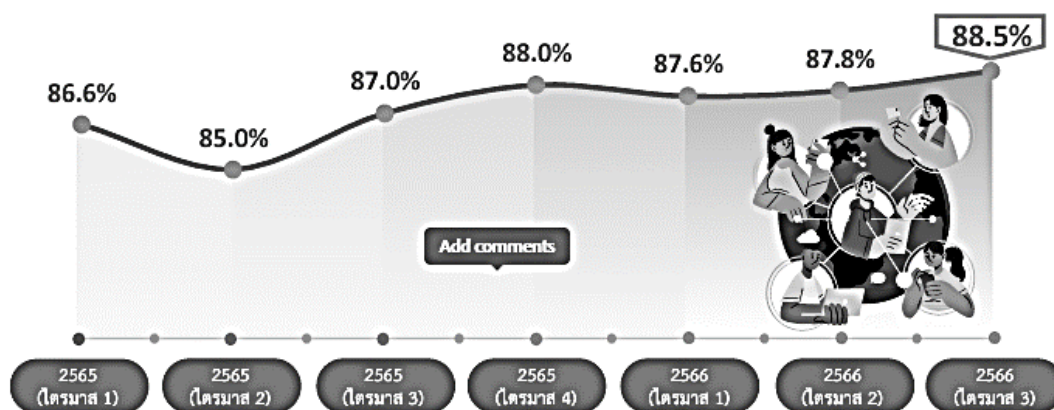
ปี พ.ศ. 2566 ถือเป็นปีหลังวิกฤติ COVID-19 ที่ส่งผลให้รูปแบบการใช้ชีวิตเปลี่ยนแปลงไป ประชาชนคุ้นชินกับการใช้เทคโนโลยี เกิดบริการใหม่ ๆ ที่ใช้แพลตฟอร์มการบริการดิจิทัลที่หลากหลาย นี่เป็นจุดตั้งต้นไปสู่ New Normal ทั้งการใช้ชีวิต การบริโภค และการดำเนินธุรกิจ และเป็นช่วงเวลาภาครัฐ จะต้องช่วยกันยกระดับการดำเนินงาน และตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และชาญฉลาดมากขึ้น ผ่านการใช้ข้อมูล โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ถือเป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญ ดังนั้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการใช้ข้อมูล สำนักงานสถิติแห่งชาติได้พัฒนาการจัดทำการสำรวจการมี การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือนอย่างต่อเนื่อง โดยมีการปรับปรุงแบบสอบถาม และปรับความถี่ในการจัดเก็บข้อมูลจากรายปีเป็นรายไตรมาส สำหรับการสำรวจครั้งนี้ ได้ดำเนินการสำรวจในไตรมาส 3 (กรกฎาคม - กันยายน) พ.ศ. 2566 โดยใช้วิธีสัมภาษณ์ประชาชนอายุ 6 ปีขึ้นไป และหัวหน้าครัวเรือน จากครัวเรือนตัวอย่างทั้งสิ้น 86,880 ครัวเรือน ผลการสำรวจสรุปได้ดังนี้

1) การมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประชาชน

ผลการสำรวจประชาชนอายุ 6 ปีขึ้นไป ประมาณ 65.8 ล้านคน พบว่า มีผู้ใช้อินเทอร์เน็ต 58.3 ล้านคน (ร้อยละ 88.5) ใช้โทรศัพท์มือถือ 62.6 ล้านคน (ร้อยละ 95.1) และใช้โทรศัพท์มือถือ 58.0 ล้านคน (ร้อยละ 88.2)

1.1) การใช้อินเทอร์เน็ต

เมื่อพิจารณาแนวโน้มการใช้อินเทอร์เน็ตระหว่างปี 2565 (ไตรมาส 1) – 2566 (ไตรมาส 3) พบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากร้อยละ 86.6 ในปี 2565 (ไตรมาส 1) เป็นร้อยละ 88.5 ในปี 2566 (ไตรมาส 3) ดังภาพที่ 2

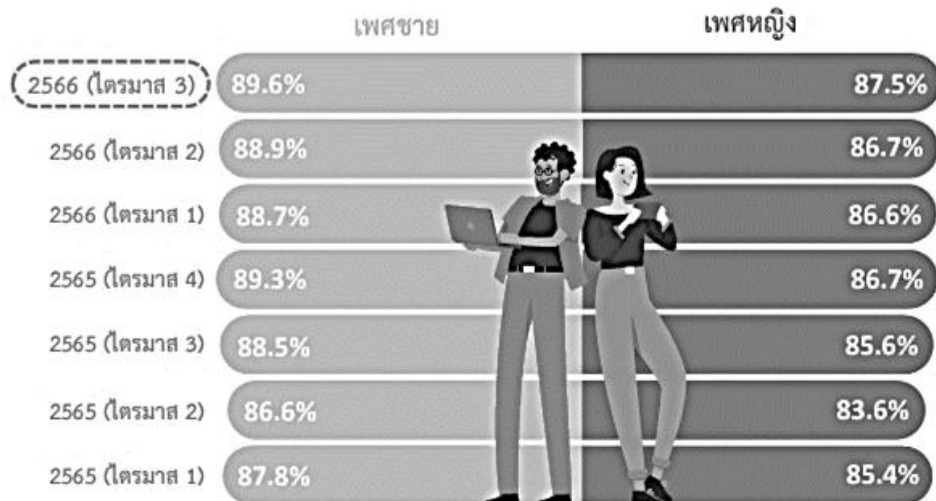
ภาพที่ 2 ร้อยละของประชาชนอายุ 6 ปีขึ้นไปที่ใช้อินเทอร์เน็ต พ.ศ. 2565 (ไตรมาส 1) – 2566 (ไตรมาส 3)

สำหรับการใช้อินเทอร์เน็ตของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล ระหว่างปี 2565 (ไตรมาส 1) – 2566 (ไตรมาส 3) พบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล โดยในปี 2566 (ไตรมาส 3) ในเขตเทศบาลมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ร้อยละ 91.9 และนอกเขตเทศบาล ร้อยละ 85.7 เมื่อพิจารณาผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นรายภาค พบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตระหว่างปี 2565 (ไตรมาส 1) – 2566 (ไตรมาส 3) มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกภาค โดยในปี 2566 (ไตรมาส 3) กรุงเทพมหานคร มีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตสูงที่สุดคือ ร้อยละ 95.2 รองลงมาคือ ภาคกลาง ร้อยละ 90.7 ส่วนภาคที่ใช้ต่ำที่สุดคือ ภาคเหนือ ร้อยละ 81.7 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตารางร้อยละของประชาชนอายุ 6 ปีขึ้นไปที่ใช้อินเทอร์เน็ต จำแนกตามภาคและเขต การปกครอง พ.ศ. 2565 (ไตรมาส 1) – 2566 (ไตรมาส 3)

ภาคและเขต การปกครอง	ปี						
	2565 (ไตรมาส1)	2565 (ไตรมาส2)	2565 (ไตรมาส3)	2565 (ไตรมาส4)	2566 (ไตรมาส1)	2566 (ไตรมาส2)	2566 (ไตรมาส3)
ทั่วราชอาณาจักร	86.6	85.0	87.0	88.0	87.6	87.8	88.5
ในเขตเทศบาล	90.5	89.1	90.8	91.7	91.1	91.4	91.9
นอกเขตเทศบาล	83.3	81.7	83.8	84.9	84.6	84.7	85.7
กรุงเทพมหานคร	95.1	94.5	95.5	95.8	95.3	95.5	95.2
กลาง	90.1	88.3	89.9	90.5	89.9	90.1	90.7
เหนือ	79.8	78.1	79.6	80.9	80.6	80.8	81.7
ตะวันออกเฉียงเหนือ	81.8	80.3	83.3	84.7	84.6	85.0	86.2
ใต้	87.7	85.9	87.9	89.4	88.8	88.5	89.5

เมื่อเปรียบเทียบการใช้อินเทอร์เน็ตระหว่างผู้ชายและผู้หญิงในปี 2565 (ไตรมาส 1) – 2566 (ไตรมาส 3) พบว่า ทั้งผู้ชายและผู้หญิงมีแนวโน้มการใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้น ในปี 2566 (ไตรมาส 3) ผู้ชายใช้อินเทอร์เน็ต ร้อยละ 89.6 ผู้หญิงใช้อินเทอร์เน็ต ร้อยละ 87.5 ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 ร้อยละของประชาชนอายุ 6 ปีขึ้นไปที่ใช้อินเทอร์เน็ต จำแนกตามเพศ พ.ศ. 2565 (ไตรมาส 1) – 2566 (ไตรมาส 3)

2) การมีเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครัวเรือน

เมื่อพิจารณาการมีเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครัวเรือนระหว่างปี 2565 (ไตรมาส 1) – 2566 (ไตรมาส 3) พบว่า ครัวเรือนที่มีคอมพิวเตอร์มีแนวโน้มลดลงจากร้อยละ 25.5 ในปี 2565 (ไตรมาส 1) เป็นร้อยละ 21.8 ในปี 2566 (ไตรมาส 3) สำหรับครัวเรือนที่มีการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 89.1 ในปี 2565 (ไตรมาส 1) เป็นร้อยละ 91.0 ในปี 2566 (ไตรมาส 3) ในส่วนของครัวเรือนที่มีโทรศัพท์มือถือมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 96.6 ในปี 2565 (ไตรมาส 1) เป็นร้อยละ 97.0 ในปี 2566 (ไตรมาส 3) ดังตารางที่ 2 ตารางที่ 2 ตารางจำนวนและร้อยละของครัวเรือนที่มีเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พ.ศ. 2565 (ไตรมาส 1) – 2566 (ไตรมาส 3)

ปี	จำนวนครัวเรือน ทั้งสิ้น (พันครัวเรือน)	ร้อยละของครัวเรือนที่มีเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร		
		การมีคอมพิวเตอร์	การเชื่อมต่อ อินเทอร์เน็ต	การมีโทรศัพท์ มือถือ
2565 (ไตรมาส 1)	24,747.3	25.5	89.1	96.6
2565 (ไตรมาส 2)	24,764.5	24.5	88.0	96.7
2565 (ไตรมาส 3)	23,427.4	24.6	89.9	96.9
2565 (ไตรมาส 4)	23,598.7	24.5	90.4	97.0
2566 (ไตรมาส 1)	23,460.6	23.5	89.5	96.5
2566 (ไตรมาส 2)	23,479.4	22.5	90.1	96.6
2566 (ไตรมาส 3)	23,954.4	21.8	91.0	97.0

ในขณะที่สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) หรือ ETDA ได้รายงานผลการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ต สถิติผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ต ปี 2561 ในประเทศไทย พบว่า พฤติกรรมการใช้งานอินเทอร์เน็ตของคนไทยยังเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยคนไทยส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตเฉลี่ยนานขึ้นถึง 10 ชั่วโมง 5 นาทีต่อวัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนถึง 3 ชั่วโมง 41 นาทีต่อวัน โดย Gen Y หรือ คนที่เกิดอยู่ในช่วงปี พ.ศ. 2523 – 2540 ยังคงเป็นแชมป์การใช้งานอินเทอร์เน็ตสูงที่สุดมา 4 สมัย ซึ่งเป็นผลมาจากเป็นช่วงชีวิตที่มีการเปลี่ยนเข้าสู่โลกดิจิทัลเพิ่มมากขึ้น รองลงมาคือ Gen Z หรือ คนที่เกิดหลัง พ.ศ. 2540 ขึ้นไป ส่วนกิจกรรมการใช้งานอินเทอร์เน็ต พบว่า เวลาส่วนใหญ่คนไทยใช้ไปกับ Social Media อย่าง YouTube 98.8%, LINE 98.6%, Facebook 96.0%, Facebook Messenger 88.4%, Instagram 67.2%, Pantip 64.2%, Twitter 43.0% และ WhatsApp 10.6% โดยใช้เวลาใกล้เคียงกันในวันทำงานและวันหยุด รองลงมาคือดูหนังและฟังเพลงซึ่งจะใช้เวลาทำกิจกรรมนี้ในวันหยุดมากกว่าวัน

ทำงาน ตามมาด้วย Chat ซึ่งใช้เวลาใกล้เคียงกันในวันทำงานและวันหยุด เช่นเดียวกับเล่นเกมออนไลน์ ส่วนกิจกรรมอ่านหนังสือหรือบทความออนไลน์เป็นกิจกรรมที่คนไทยใช้เวลาเฉลี่ยต่อวันประมาณ 1 ชั่วโมงครึ่ง จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่าการใช้ในการเข้าใช้งานอินเทอร์เน็ตของคนไทยมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ และประชากรที่ใช้งานอินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่ก็คือเด็กในวัยเรียนแทบทั้งสิ้น เมื่อความต้องการการใช้งานอินเทอร์เน็ตที่เพิ่มสูงขึ้นย่อมส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมทางสังคมที่เสี่ยงต่อการกระทำความผิดอันเกิดจากการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือก่อให้เกิดสถานการณ์ปัญหาที่ล่อแหลมที่อาจสร้างความเสียหายในชีวิตและทรัพย์สินทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

1.2.2 สภาพปัญหาที่เกิดจากการใช้อินเทอร์เน็ต

จากโครงการวิจัยระยะยาวในเด็กไทยโดย พญ.จันทร์เพ็ญ ชูประภาวรรณ นักวิชาการผู้เชี่ยวชาญด้านสมองและนายกสมาคมนักวิจัยไทยเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว ได้สำรวจเด็กและเยาวชนจาก 4,200 ครอบครัวทั่วประเทศ ในหลายๆ ประเด็น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543-2547 เกี่ยวกับเรื่องการใช้สื่อ พบว่า เด็กไทยอายุต่ำกว่า 5 ปี ชมภาพความรุนแรง เช่น ตีกัน ฆ่ากัน ทั้งจากข่าว ละครหรือโฆษณาวันละ 501 ครั้ง เด็กชั้นประถมศึกษาทั้งชายและหญิง ชมรายการการ์ตูนที่เน้นไปในเรื่องทางเพศเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือรับชมละครและรายการเกมโชว์ วัยรุ่นหญิงที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัย ใช้เวลาดูโทรทัศน์เฉลี่ยวันละ 4 ชั่วโมง วัยรุ่นทั้งชายและหญิงรับชมละครเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือรายการเกมโชว์และฟังเพลง เว็บไซต์ที่มีทั่วโลกกว่า 7 ล้านเว็บไซต์ พบว่าเป็นเว็บไซต์ที่เกี่ยวกับสื่อลามกอนาจารกว่า 2 ล้านเว็บไซต์ โดยเด็ก 1 ใน 5 ทั่วโลกที่ใช้อินเทอร์เน็ตได้รับอีเมลที่สื่อถึงการล่อลวงทางเพศ จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นว่าเด็กและเยาวชนไทยใช้เวลาจำนวนมากอยู่กับสื่อ และสื่อก็มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชน สื่อบางสื่อนำเสนอเนื้อหาที่ดีมีประโยชน์แต่บางสื่อก็นำเสนอเนื้อหาที่เกินจริง แต่งเติม สร้างภาพหรือบิดเบือนความจริง

หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ (2553) ปัญญาสัมพันธ์เพื่อการวิจัยความเป็นสาธารณะแห่งประเทศไทยร่วมกับ บริษัท ซีพีออลล์ จำกัด (มหาชน) รายงานการวิจัยในหัวข้อ “ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมการกระทำความรุนแรงทั้งทางกายภาพและการข่มเหงรังแกผ่านโลกไซเบอร์ของเยาวชนไทย” โดยมี ดร.วิมลทิพย์ มุสิกพันธ์ สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว เป็นหัวหน้าโครงการวิจัย พบว่าเยาวชนไทยจำนวนมากยอมรับว่าเคยถูกรังแกผ่านโลกไซเบอร์หรือที่เรียกว่า Cyber-bullying ทั้งนี้เป็นการสำรวจกลุ่มตัวอย่างอายุ 12-24 ปี จำนวน 2,500 ตัวอย่าง ปรากฏว่า กลุ่มเยาวชนร้อยละ 43.1 ระบุว่าตนเองเคยถูกรังแกผ่านโลกไซเบอร์มาแล้วไม่ว่าจะเป็นการถูกนินทาหรือด่าทอผ่านโทรศัพท์มือถือหรือห้องสนทนา ได้รับข้อความก่อกวนทางโทรศัพท์มือถือหรือเว็บไซต์ เยาวชนกลุ่มที่ถูกข่มเหงรังแกร้อยละ 19.8 เลือกที่จะเล่าให้เพื่อนฟังร้อยละ 1.9 และร้อยละ 4.9 เลือกที่จะบอกครูและผู้ปกครอง ตามลำดับ

เข็มพร วิรุณราพันธ์ (2558) ได้กล่าวถึง สถานการณ์ปัญหาและวิกฤตทางสังคมที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนไทยตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาในประเทศไทยมีจำนวนเด็กและเยาวชนคิด

เป็น 1 ใน 3 ของประชากรไทยทั้งหมดต้องเผชิญหน้ากับวิกฤตปัญหาสังคม ทั้งปัญหาสุขภาพ ปัญหาสุขภาพจิต ความรุนแรง ความไม่เท่ากันสื่อต่างๆ รอบตัว ปัจจุบันพบว่าเด็กไทยใช้เวลาอยู่หน้าจอโทรศัพท์ 7-8 ชั่วโมงต่อวัน พฤติกรรมและค่านิยมต่างๆ จึงเปลี่ยนไปตามสื่อที่ได้รับ ความสัมพันธ์ในครอบครัวน้อยลง เด็กมีเพื่อนมากมายในสื่อสังคมออนไลน์แต่ยังคงเหงา เพราะไม่มีปฏิสัมพันธ์กับครอบครัวหรือคนในชุมชน เด็กไม่เข้าใจรากเหง้าประวัติศาสตร์ของตัวเองและชุมชน นอกจากนี้ประเทศไทยยังไม่มีกลไกในการกำกับดูแลสื่อให้มีเนื้อหาที่เหมาะสมประกอบกับ กระบวนการเรียนรู้ในโรงเรียนก็ไม่ได้ตอบสนองที่จะให้เด็กได้รู้เท่าทันสื่อ ฉะนั้นเด็กจึงได้รับ อิทธิพลจากสื่ออย่างมาก ทั้งเรื่องของการบริโภค พฤติกรรมในเรื่องของเพศและความรุนแรง รวมถึงเรื่องของค่านิยมฟุ้งเฟ้อ การพนันออนไลน์ ฯลฯ อันนำไปสู่ปัญหาสังคมอื่นๆ ต่อไป งานวิจัยของ ชนิษฐา จิตแสง (2556) โดยผลการวิจัยระบุว่า นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาจะใช้ อินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งข้อมูลเพื่อการค้นคว้าด้านการเรียนมากกว่านักเรียนในระดับประถมศึกษา นอกจากนี้ระดับชั้นในการเรียนมีผลต่อกิจกรรมการเรียนที่หลากหลาย ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้ อินเทอร์เน็ต โดยพบว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีแนวโน้มจะใช้สื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อ การเรียนการสอนและการค้นคว้าข้อมูลมากกว่านักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ขณะที่ นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจะใช้สื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิงมากกว่านักเรียน มัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ Australian Communications and Media Authority หรือ ACMA (2009) ที่กล่าวว่าระดับชั้น การศึกษา และอายุมีผลต่อพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต

ระพีพรรณ ศรีมาลา (2547) กล่าวว่า ปัจจัยการใช้ความรุนแรงในนักเรียนมัธยมศึกษา เกิดจากปัจจัยภายในตัวนักเรียน ได้แก่ การขาดการควบคุมอารมณ์ การแสดงออกที่จะสร้าง จุดเด่นให้ผู้อื่นยอมรับ ค่านิยมและศักดิ์ศรี การใช้ความรุนแรงในนักเรียนมัธยมศึกษาที่เกิดจาก ปัจจัยสิ่งแวดล้อมรอบตัวนักเรียน ได้แก่ นักเรียนไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ปกครอง การขาดความ อบอุ่นในครอบครัว การแสดงความรุนแรงในครอบครัว การบังคับใช้กฎระเบียบของโรงเรียนไม่ เข้มงวด การแก้แค้นแทนเพื่อน การลงโทษของครูและอิทธิพลของสื่อในปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับ ภทริกา วงศ์อนันต์นนท์ (2557) ที่กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยในปัจจุบันที่มุ่งสู่สังคม แบบดิจิทัล ส่งผลให้เยาวชนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการใช้คอมพิวเตอร์มากขึ้น โดยเฉพาะการเล่นอินเทอร์เน็ต ทำให้เยาวชนมีการแสดงพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงจากเดิม จน อาจทำให้เกิดเป็นปัญหาในระยะยาวได้ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องเข้ามาดูแล ช่วยเหลือ ป้องกัน เด็กและเยาวชนในเรื่องปัญหาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเล่นอินเทอร์เน็ต ของเยาวชน การเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมในสังคมปัจจุบันลดลง ประชาชนและเยาวชน จำนวนมากที่ไม่เห็นความสำคัญของการยึดมั่น ประพฤติปฏิบัติตามหลักคุณธรรมจริยธรรม ทำให้ สังคมมีความเจริญทางด้านวัตถุแต่มีความเสื่อมโทรมทางจิตใจ สิ่งเหล่านี้ล้วนสะท้อนให้สังคมได้

ตระหนักถึงการแก้ปัญหาอย่างเร่งด่วนของพฤติกรรมของคนในสังคม โดยเริ่มต้นที่ระบบการศึกษาในการพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียน (น้ำทิพย์ งามอาภาวิชย์, 2561)

1.2.3 กลไกในการกำกับดูแลเนื้อหาทางอินเทอร์เน็ต

พิร็อง รามสูตรณะนันท์ (2547) กล่าวถึงมาตรการในการกำกับดูแลเนื้อหาทางอินเทอร์เน็ต มีดังนี้

1) กฎหมาย มาตรการ บทลงโทษ (legal sanction)

การบังคับใช้กฎหมายเพื่อกำกับดูแลเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตอาจจะอาศัยกฎหมายที่มีอยู่แล้วและมีความเกี่ยวข้องซึ่งสามารถนำมาปรับใช้กันได้ เช่น กฎหมายสื่อสารมวลชน กฎหมายว่าด้วยการเผยแพร่เนื้อหาที่เป็นอันตราย (ภาพลามกอนาจาร) กฎหมายพิทักษ์คุ้มครองเด็ก เป็นต้น หรืออาจอาศัยการร่างและออกกฎหมายฉบับใหม่ขึ้นโดยตรง เพื่อปกป้องเด็กและเยาวชนจากเนื้อหาออนไลน์ที่ไม่เหมาะสม หรือการพยายามร่างกฎหมายอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับเรื่องลามกอนาจารที่เผยแพร่ผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์

นอกจากนี้ทางภาครัฐอาจออกมาตรการต่าง ๆ ในการกำกับดูแลเนื้อหาได้ เช่น ในประเทศสิงคโปร์มีการออกมาตรการไม่ให้สถานบริการอินเทอร์เน็ต ให้บริการเกมส์ออนไลน์หรือบางครั้งมาตรการอาจเป็นผลจากข้อตกลงร่วมในระดับภูมิภาคก็ได้ เช่น ในสหภาพยุโรป (European Union หรือ EU) มีการร่วมกันพัฒนาและลงนามในแผนการส่งเสริมการใช้อินเทอร์เน็ตที่ปลอดภัย (Action plan for the promotion of the safer use of the internet) เพื่อให้สมาชิกทั้งหมดของสหภาพยุโรปนำไปเป็นกรอบสำหรับพัฒนานโยบายและมาตรการต่าง ๆ ในการใช้อินเทอร์เน็ตในระดับประเทศ ซึ่งมีผลต่อทั้งภาครัฐ ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต ตลอดจนองค์กรและปัจเจกชนที่ใช้อินเทอร์เน็ต สำหรับบทลงโทษในกรณีของการละเมิดกฎหมายและมาตรการเพื่อกำกับดูแลเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต รายละเอียดจะแตกต่างกันไปตามลักษณะของระบบกฎหมายในแต่ละประเทศ ตลอดจนทัศนคติในสังคมหนึ่ง ๆ เกี่ยวกับความรุนแรงของเนื้อหาที่อยู่ในข่ายของการละเมิด

2) การปิดกั้นและกลั่นกรองเนื้อหา (blocking and filtering system)

2.1) การปิดกั้นโดยภาครัฐ

การปิดกั้นเนื้อหาในลักษณะนี้เป็นวิธีที่ใช้กันมากในประเทศที่มีลักษณะการปกครองแบบอำนาจนิยม และมีการควบคุมสื่อสารมวลชนอย่างเข้มข้น การปิดกั้นมักจะทำในระดับเครือข่ายใหญ่ เช่น ระดับ Gateway หรือ Node ของเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในประเทศ ซึ่งในลักษณะดังกล่าวมักจะเป็นผลจากนโยบายหรือมาตรการของภาครัฐ เช่น ในประเทศจีน เครือข่ายอินเทอร์เน็ตจะถูกออกแบบให้มีลักษณะรวมศูนย์โดยจะวางเครือข่ายโยงใยผ่าน Gateway ในเมืองใหญ่ ๆ เพียงไม่กี่แห่ง ทำให้สะดวกต่อการปิดกั้นเนื้อหาจากภายนอก ทั้งนี้

รัฐบาลจีนจะใช้เกณฑ์กว้าง ๆ ในการเลือกปิดกั้นเนื้อหาโดยพิจารณาจากเนื้อหาที่เข้าข่าย “ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดี”

2.2) การปิดกั้นแบบ notice and take-down

นอกจากลักษณะการปิดกั้นที่เป็นมาตรการของภาครัฐโดยตรงแล้ว การปิดกั้นอาจเกิดขึ้นโดยการแจ้งเหตุ (notice) จากผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่ประสบพบเห็นเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม โดยแจ้งเข้าไปที่ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (ISP) หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของรัฐ เมื่อได้รับการแจ้งเหตุแล้วก็ควรที่จะตรวจสอบดูว่าเนื้อหานั้นไม่เหมาะสมจริงหรือไม่ ในระดับใด หากเข้าข่ายที่ผิดกฎหมาย ควรที่จะทำการปิดกั้น (take-down) เพื่อเป็นการแสดงความรับผิดชอบต่อผู้ที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะเด็กและเยาวชน อย่างไรก็ตามในกรณีที่เนื้อหาที่ไม่ผิดกฎหมายแต่อาจมีอันตรายจากความไม่เหมาะสมต่างๆ อาจไม่ทำการปิดกั้นแต่มอบให้อยู่ในวิจรรย์ญาณของสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่จะพิจารณาเองว่าควรกลั่นกรองหรือไม่ โดยทั่วไปการปิดกั้นแบบ notice and take-down จะทำร่วมกับการกลั่นกรองโดยผู้ใช้และกลไกอื่นๆ เช่น จรรยาบรรณ กฎ กติกา มารยาท

2.3) การกลั่นกรองในระดับผู้ใช้ (user-oriented filter system)

การกลั่นกรองในระดับผู้ใช้จำเป็นต้องอาศัยการแบ่งประเภทเนื้อหา (content classification) หรือการจัดอันดับหรือเรตติ้ง (rating) ประสิทธิภาพการกลั่นกรองจะสูงเพียงใดก็ขึ้นกับประสิทธิภาพของระบบการแบ่งประเภทเนื้อหาซึ่งลักษณะทางเทคนิคที่มีความสำคัญมากก็คือ ศัพท์ที่ใช้และความเที่ยงตรงรัดกุมทางภาษาในการอธิบายเนื้อหา เกณฑ์และระดับชั้นทางเทคนิคในการกลั่นกรอง ระบบการกลั่นกรองที่ดีควรคำนึงถึงประโยชน์และควรมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ระบบการกลั่นกรองจะต้องคำนึงถึง เสรีภาพและความหลากหลายทางความคิดที่จะแตกต่างกันไปตามบริบทของแต่ละประเทศ ค่านิยมต่างๆ ซึ่งจะเป็นตัวชี้วัดว่าเนื้อหาใดเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม ไม่เพียงที่จะแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ แต่ยังจะแตกต่างกันในแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ เพศสภาพ และอายุในแต่ละสังคมอีกด้วย

3) กฎ กติกา มารยาท (codes of conduct)

ไซเบอร์สเปซหรือพื้นที่ที่ผู้คนเข้ามาแลกเปลี่ยน สื่อสารและทำกิจกรรมร่วมกันบนอินเทอร์เน็ต ประกอบขึ้นด้วยพื้นที่หรือชุมชนย่อยๆ อีกมากมายซึ่งจะแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ร่วมของการสื่อสารและกิจกรรมนั้นๆ เช่น เพื่อการพาณิชย์หรือเพื่อสนองความพึงพอใจและความสนใจของผู้ใช้ตามหัวข้อการสื่อสารต่างๆ ในพื้นที่หรือชุมชนเหล่านี้ทั้งในระดับย่อยและระดับเครือข่ายใหญ่จะมีค่านิยมร่วมกันที่จะเป็นตัวกำหนดลักษณะการประพฤติปฏิบัติต่อกันในพื้นที่นั้นๆ ว่าสิ่งใดควร สิ่งใดไม่ควร กฎ กติกา มารยาท (codes of conduct) ซึ่งจะเป็นกลไกการกำกับดูแลพฤติกรรมและปฏิสัมพันธ์ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต กฎ กติกา มารยาทซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีสำหรับผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทั่วไป คือ จรรยาบรรณสำหรับผู้ใช้อินเทอร์เน็ต (Netiquette) จุดมุ่งหมายเพื่อปลูกฝังวิธีการใช้อินเทอร์เน็ต ตอกย้ำให้มีการทำตามกฎระเบียบอื่นๆ ที่ได้มีการ

บัญญัติไว้ในพื้นที่ต่างๆ ทางสังคมในหลายๆ ประเทศ บรรทัดฐานของจรรยาบรรณสำหรับผู้ใช้อินเทอร์เน็ต จึงพัฒนาอยู่บนความสมัครใจหรือการกำกับดูแลตนเองภายในชุมชนหรือพื้นที่ทางอินเทอร์เน็ต

4) สายด่วน (hotlines)

คือกลไกในการสื่อสารระหว่างผู้ใช้บริการกับองค์กรที่เกี่ยวข้องนั้นๆ จุดประสงค์หลักของการมีสายด่วนก็คือ เพื่อให้เกิดความแน่ใจว่าจะมีการพยายามเยียวยาแก้ไข ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาอย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจุบันสายด่วนได้ขยายบทบาทครอบคลุมไปถึงการเป็นตัวกลางทางข้อมูลข่าวสารระหว่างผู้ใช้ กับผู้ให้บริการเนื้อหา กลุ่มที่กำกับดูแลตนเอง องค์กรที่ให้บริการด้านการจัดอันดับและกลั่นกรองเนื้อหา และหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย

5) การรู้เท่าทันสื่อ (Media literacy)

การรู้เท่าทันสื่อ คือ ความสามารถป้องกันตนเองจากการถูกจูงใจจากเนื้อหาของสื่อ สามารถวิเคราะห์เนื้อหาของสื่ออย่างมีวิจารณญาณ เพื่อให้สามารถควบคุมการตีความเนื้อหาของสื่อที่บริโภค หรือมีปฏิสัมพันธ์ด้วย

5.1) ความสำคัญของการรู้เท่าทันสื่อ

ความสำคัญของการรู้เท่าทันสื่อ คือ เรียนรู้ในการใช้สื่อ เข้าใจว่าสื่อมีบทบาทหน้าที่อย่างไร และสื่อจะช่วยให้ในการสร้างภาพลักษณ์ได้อย่างไรในการที่จะมีส่วนร่วมกับกระบวนการขจัดเกลางทางสังคม เพื่อนำไปสู่การสร้างความเป็นธรรมในสังคม โดยมีการกำหนดขอบเขตในสังคมให้เท่าเทียมกันและแต่ละกลุ่มตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มผู้ผลิตสื่อและผู้บริโภคสื่อควรมีมาตรฐานการสำคัญในการปลูกฝังทัศนคติที่ดี การพัฒนาให้สังคมส่วนรวมมีความรับผิดชอบ รู้จักคิดในเชิงวิเคราะห์ และสามารถสื่อสารในเชิงสร้างสรรค์ได้

5.2) องค์ประกอบของการรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ต (Internet

literacy)

5.2.1) การเข้าถึง เป็นไปในลักษณะที่มีการเคลื่อนไหว และเป็นกระบวนการทางสังคมที่มีความต่อเนื่องเมื่อประชาชนสามารถเข้าถึงสื่อได้แล้ว ความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อก็จะมีการพัฒนาไปเรื่อยๆ อย่างไรก็ตามตราบดีที่สภาพแวดล้อมทางสังคมยังเกิดความเหลื่อมล้ำและไม่มีความเท่าเทียมกันระหว่างในเมืองกับชนบท ย่อมจะส่งผลทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันในการเข้าถึงสื่อหรือความรู้ต่างๆ

5.2.2) การวิเคราะห์ เมื่อเข้าถึงสื่อได้แล้วจะต้องมีทักษะหรือความสามารถในการวิเคราะห์สื่อและความหมายที่สื่อสารออกมาด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อโทรทัศน์ผู้ชมมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความเข้าใจนับตั้งแต่ตัวแทนผู้ผลิตรายการหมวดหมู่ ประเภทรายการเทคโนโลยี ภาษา กลุ่มตัวแทนที่สื่อสะท้อนให้เห็น จนกระทั่งประเภทของกลุ่มผู้ชมในปัจจุบันผู้บริโภคยังจำเป็นที่จะต้องมีความรู้หรือความสามารถในการวิเคราะห์สื่อที่

เผยแพร่ทางเว็บไซต์อินเทอร์เน็ตเพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ประเภทนี้ให้ได้สูงสุด

5.3.3) การประเมิน ในส่วนของการเข้าถึงหรือการวิเคราะห์นั้นจำเป็นต้องมีการประเมินสื่อไปพร้อม ๆ กันด้วย แต่ในขั้นตอนของการประเมินนี้เป็นเรื่องที่ยากในการตัดสินใจ ทั้งนี้เนื่องจากปัจจัยหลาย ๆ ประการ เช่น นโยบายของรัฐ ข้อกำหนด กฎหมาย หรือ เหนือในการประเมินต่าง ๆ ได้แก่ ความงาม บรรทัดฐานทางการเมือง ค่านิยม อุดมคติ หรือเศรษฐกิจ แม้แต่ขอบเขตและวัตถุประสงค์ในการประเมินเองก็ยังเป็นเรื่องที่บางครั้งค่อนข้างจะขัดแย้งกัน เพราะต้องพิจารณาให้ตีว่าการประเมินคุณภาพสื่อเหล่านั้นจะตั้งอยู่บนหลักการประชาธิปไตยที่ส่งเสริมความอิสระเสรีความหลากหลาย ความเท่าเทียมกัน ลดความเหลื่อมล้ำในการเป็นตัวแทนหรือสะท้อนภาพสังคม

5.3.4) การสร้างสรรค์เนื้อหา ขณะที่ผู้ผลิตหรือผู้สร้างสื่อจำเป็นต้องมีทักษะหรือความสามารถด้านการสร้างสรรค์เนื้อหาด้วยความสามารถในการสร้างสรรค์ที่ผู้ผลิตจะต้องมี เช่น การเรียนรู้กระบวนการสร้างข้อกำหนดต่าง ๆ การผลิตสื่อที่แสดงออกมาในเชิงสัญลักษณ์ความเข้าใจอันลึกซึ้งเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมและจริยธรรมในการผลิตสื่อแบบมีอาชีพ

การสร้างการรู้เท่าทันอินเทอร์เน็ตสามารถทำได้โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษาในโรงเรียนและสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ตลอดจนกระบวนการทางนโยบายเพื่อส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมในการใช้อินเทอร์เน็ตที่ถูกต้อง ทั้งนี้การเสริมสร้างการรู้เท่าทันสื่อโดยเฉพาะในเด็กและเยาวชนจำเป็นต้องเพิ่มแง่มุมเกี่ยวกับความปลอดภัยออนไลน์ (online safety) เข้าไปด้วย เพื่อให้เด็กรู้เท่าทันภัยอันตรายและความเสี่ยงที่จะมาจากอินเทอร์เน็ต หน้าที่ดังกล่าวควรจะเป็นพันธกิจร่วมระหว่างหลาย ๆ ฝ่าย นับแต่ครอบครัว ผู้ปกครองภาคการศึกษา ภาคนโยบาย และภาคอุตสาหกรรม ตลอดจนภาคสื่อสารมวลชน โดยผ่านทางเครือข่ายที่พัฒนาร่วมกันและมีการสื่อสารถึงกันอย่างสม่ำเสมอควบคู่กับการรณรงค์ให้ข้อมูลแก่สาธารณชน

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับอินเทอร์เน็ตพบว่าในปัจจุบันอินเทอร์เน็ตเข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวัน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม รวมถึงด้านการศึกษา อินเทอร์เน็ตเป็นตัวช่วยในการเข้าถึงข้อมูล การติดต่อสื่อสาร การค้นคว้าวิจัย สร้างกระบวนการเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ในขณะที่ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น สภาพสังคมรวมถึงพฤติกรรมของคนในสังคมเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การใช้งานอินเทอร์เน็ตกลับขาดการคิดไตร่ตรอง ขาดการใช้อย่างมีวิจารณญาณ ขาดการรู้เท่าทันสื่อ ส่งผลต่อพฤติกรรมทางสังคมที่เสี่ยงต่อการกระทำความผิดก่อให้เกิดสถานการณ์ปัญหาที่ล่อแหลมที่อาจสร้างความเสียหายในชีวิตและทรัพย์สินทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาที่เกิดจากการใช้อินเทอร์เน็ต

1.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต

สุภารัตน์ แก้วสุทธิ (2553) ได้ศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต การรู้เท่าทันสื่อ และพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต การรู้เท่าทันสื่อและพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งมีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยจำนวน 449 คนโดยใช้แบบสอบถามผ่านอินเทอร์เน็ต เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี กลุ่มที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มนักเรียนนักศึกษา และกลุ่มผู้มีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทต่อเดือน มีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลน้อยกว่ากลุ่มที่มีอายุมากกว่า กลุ่มที่มีระดับการศึกษาสูงกว่า กลุ่มคนวัยทำงานและกลุ่มที่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า 1) พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตไม่มีความสัมพันธ์กับการรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2) การรู้เท่าทันสื่อไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ลักษณะทางประชากรของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่แตกต่างกันมีการรู้เท่าทันสื่อด้านเพศที่แตกต่างกัน สำหรับอายุระดับการศึกษาอาชีพและรายได้ไม่มีความแตกต่าง 4) ลักษณะทางประชากรของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตที่แตกต่างกันในด้านอายุระดับการศึกษาอาชีพและรายได้สำหรับเพศไม่มีความแตกต่าง

ชเนตตี สยนาพันธ์ (2555) ได้ศึกษาพฤติกรรมและปัญหาการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา พบว่าพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต ทั้งโดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง มีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต โดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีต่างกันมีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต ในด้านการติดต่อสื่อสารแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ พบว่าไม่แตกต่างกัน นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในคณะวิชาต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในคณะวิชาต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต ด้านการติดต่อสื่อสารแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ พบว่าไม่แตกต่างกัน นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตโดยรวม

แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตต่างกัน ในด้านการศึกษา และด้านความบันเทิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการติดต่อสื่อสารพบว่าไม่แตกต่างกัน การศึกษาระดับปัญหาการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา พบว่า นักศึกษามีปัญหาการใช้อินเทอร์เน็ต โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง การเปรียบเทียบระดับปัญหาการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำแนกตามเพศ ระดับชั้นปี คณะวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สรุปได้ดังต่อไปนี้ นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง มีปัญหาการใช้อินเทอร์เน็ตโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีต่างกัน มีปัญหาการใช้อินเทอร์เน็ตโดยรวมไม่แตกต่างกัน นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในคณะวิชาต่างกัน มีปัญหาการใช้อินเทอร์เน็ตโดยรวมไม่แตกต่างกัน นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีปัญหาการใช้อินเทอร์เน็ตโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ชนิษฐา จิตแสง (2556) ได้ศึกษาพฤติกรรมและรูปแบบการให้บริการบนสื่ออินเทอร์เน็ต ของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น เป็น การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) กลุ่มตัวอย่างในการศึกษามี จำนวน 379 ราย เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งได้ทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.83 ผลการวิจัยพบว่า 1) พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น จำแนกออกเป็น 4 ด้านด้วยกัน ได้แก่ ด้านการเข้าถึงสื่ออินเทอร์เน็ต ด้านความถี่ในการใช้อินเทอร์เน็ต ด้านระยะเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ต และด้านเว็บไซต์ที่ใช้งานบนสื่ออินเทอร์เน็ต 2) รูปแบบการให้บริการบนสื่ออินเทอร์เน็ตของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดขอนแก่นจำแนกออกเป็น 3 รูปแบบ คือ การใช้บริการด้านการสื่อสาร การใช้บริการด้านความบันเทิง และการใช้บริการด้านการค้นคว้าข้อมูล 3) การเปรียบเทียบรูปแบบการให้บริการบนสื่ออินเทอร์เน็ตของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศแตกต่างกันมีรูปแบบการให้บริการบนสื่ออินเทอร์เน็ตโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีรูปแบบการให้บริการบนสื่ออินเทอร์เน็ตโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ภัทริกา วงศ์อนันต์นนท์ (2557) ได้ศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของเด็กและเยาวชน พบว่าการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยในปัจจุบันที่มุ่งสู่สังคมแบบดิจิทัล ส่งผลให้เยาวชนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการใช้คอมพิวเตอร์มากขึ้น โดยเฉพาะการเล่นอินเทอร์เน็ต ทำให้เยาวชนมีการแสดงพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงจากเดิม จนอาจทำให้เกิดเป็น

ปัญหาในระยะยาวได้ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องเข้ามาดูแลช่วยเหลือ ป้องกันเด็กและเยาวชนในเรื่องปัญหาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเล่นอินเทอร์เน็ตของเยาวชน ซึ่งบทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของเด็กและเยาวชน ได้ตระหนักถึงความสำคัญของพฤติกรรมใช้อินเทอร์เน็ตของเด็กและเยาวชนรวมถึงผลกระทบทางสุขภาพที่อาจเกิดกับกลุ่มเด็กและเยาวชนเหล่านี้ อีกทั้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่สนใจทราบถึงวิธีการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างถูกต้องและป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาในระยะยาวต่อไป

จันจิรา แก้วขวัญ (2561) ได้ศึกษาระดับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน การควบคุมตนเอง การเลียนแบบเพื่อน การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน พบว่า นักเรียนมีการควบคุมตนเองอยู่ในระดับมาก ส่วนการเลียนแบบเพื่อน การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน และพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ศึกษาการเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน จำแนกตาม เพศ ระดับชั้น การพักอาศัย ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในแต่ละเดือน และจำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้ พบว่า พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน จำแนกตามเพศ ระดับชั้น จำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตาม การพักอาศัย ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในแต่ละเดือนพบว่าไม่แตกต่างกัน รวมไปถึงได้ศึกษาการควบคุมตนเอง การเลียนแบบเพื่อน การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจาก ครอบครัว และการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน พบว่า การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน การเลียนแบบเพื่อน การควบคุมตนเอง และการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว ร่วมกันเป็นตัวทำนายพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ อย่างเหมาะสมของนักเรียนได้ ร้อยละ 48.0 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศิริเดช ศรีสร้อย (2566) ได้อธิบายถึงการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ทำให้เกิดการสร้างสรรคนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาในยุค 4.0 อันประกอบไปด้วย Social Media ที่ทำให้เกิดเครือข่ายการเรียนรู้ Internet of Things เป็นส่วนขยายที่เพิ่มช่องทางในการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับอุปกรณ์ต่างๆ เช่น โทรศัพท์มือถือ อุปกรณ์หรือวัสดุการสอน ทำให้การจัดการเรียนรู้ตอบสนองความแตกต่างของบุคคล และเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ในการจัดการศึกษาในปัจจุบันเป็นการสื่อสารร่วมสมัย ซึ่งผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา เป็นการสื่อสารสองทาง เป็นสื่อไร้ตัวตน มีต้นทุนในการเข้าถึง ไม่สามารถปิดกั้นได้ และนับวันการสื่อสารแบบนี้จะพัฒนาอย่างรวดเร็ว ครูผู้สอนสามารถจัดคอร์สเรียนออนไลน์ได้ไม่ยาก เพราะการสนทนากับผู้เรียน การส่งไฟล์งาน การอภิปรายกลุ่มสามารถทำได้ เพียงแค่นักเรียนมี smart

phone นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ในรูปแบบ Applications ที่สะดวกและน่าสนใจโดยไม่ต้องติดตั้งซอฟต์แวร์ที่ซับซ้อนอีกต่อไป ยิ่งกว่านั้นเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในปัจจุบันยังเอื้อให้มีการเข้าถึงข้อมูลที่หลากหลายทุกที่ ทุกเวลา บทบาทของครูและนักเรียนเปลี่ยนไปจากการเป็นผู้สอน (passive learning) มาเป็นผู้ชี้แนะและกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในวิธีที่แต่ละคนถนัดอย่างกระตือรือร้น (active learning) นอกจากนี้แล้วปัจจุบันเรายังมีนวัตกรรมและเทคโนโลยีร่วมสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ช่วยสอน(CAI) วารสารอิเล็กทรอนิกส์ มีการเรียนรู้ออนไลน์ เป็นต้น นวัตกรรมเหล่านี้เป็นเครื่องมือในการขยายโอกาสทางการศึกษา ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับคนทุกเพศทุกวัย ทุกอาชีพ ครูผู้สอนจึงต้องปรับเปลี่ยน รูปแบบในการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องตระหนักถึงการสอนคุณธรรมจริยธรรม และสร้างเสริมทักษะให้ผู้เรียนมีทักษะชีวิตที่จะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตเอาตัวรอดอยู่ในยุคดิจิทัลอย่างเหมาะสม

ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรม ทฤษฎีพัฒนาการจริยธรรม และจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ต

การทำวิจัยเรื่อง จริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู ในจังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรม ทฤษฎีพัฒนาการจริยธรรม และจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นตัวแปรที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา ดังนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรม

ความหมายของจริยธรรม

ดวงเดือน พันธุนาวิน (2524) ได้ให้ความหมายของจริยธรรม หมายถึง ลักษณะทางสังคมที่มีขอบเขตหลายลักษณะของมนุษย์ รวมถึงพฤติกรรมทางสังคมประเภทต่าง ๆ ด้วย ลักษณะและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมจะมีคุณสมบัติประเภทใดประเภทหนึ่งในสองประเภท คือ เป็นลักษณะที่สังคมต้องการให้มีอยู่ในสมาชิกในสังคมนั้นคือ เป็นพฤติกรรมที่สังคมนิยมชมชอบ ให้การสนับสนุนและผู้กระทำส่วนมากเกิดความพอใจว่าการกระทำนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม ส่วนอีกประการหนึ่ง คือ ลักษณะที่สังคมไม่ต้องการให้มีอยู่ในสมาชิกในสังคมเป็นการกระทำที่สังคมลงโทษหรือพยายามกำจัดและผู้กระทำนั้นว่าส่วนมากรู้สึกว่าเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องและไม่สมควร ฉะนั้น ผู้ที่มีจริยธรรมสูง คือ ผู้ที่มีลักษณะและพฤติกรรมประเภทแรกมากกว่าประเภทหลังน้อย

สาโรช บัวศรี (2526) กล่าวว่าจริยธรรม คือ หลักความประพฤติที่อบรมกิริยาและปลูกฝังลักษณะนิสัยให้อยู่ในครรลองของคุณธรรมหรือศีลธรรม

กรมสามัญศึกษา (2529) จริยธรรม หมายถึง สิ่งที่ควรประพฤติปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความดีและความถูกต้องแก่สังคมในระดับต่าง ๆ และจะเกิดเมื่อคนมีความขัดแย้งเกี่ยวกับคุณธรรมหรือค่านิยมตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไป เช่น ถ้ามีเหตุการณ์ขัดแย้งเกิดขึ้นทำให้บุคคลตกอยู่ในสภาพที่ต้องแก้ปัญหา แล้วบุคคลตัดสินใจแก้ปัญหาโดยยึดผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการแก้ปัญหาเพื่อสังคม แสดงว่าบุคคลนั้นมีจริยธรรมสูงกว่าคนที่แก้ปัญหาเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง

ความหมายของจริยธรรมที่อธิบายไว้ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 คือ ธรรมะที่เป็นข้อปฏิบัติ ศีลธรรม กฎศีลธรรม

จริยธรรม หมายถึง ความประพฤติและการปฏิบัติที่ถูกต้อง เป็นความประพฤติที่ดีงาม สำคัญอย่างยิ่งที่จะปฏิบัติสืบต่อไป (กรมศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม, 2552; จริฎฐ ศรีบัวนา, 2550)

จากความหมายของ “จริยธรรม” ที่ได้รวบรวมมาข้างต้น สรุปได้ว่า จริยธรรม หมายถึง การประพฤติปฏิบัติอันดีงามทั้งทางกาย วาจาและใจ ทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่นและต่อสังคม ซึ่งจะทำให้เกิดความสุขความเจริญในสังคม

ทั้งนี้ลักษณะของจริยธรรมแบ่งออกเป็น 3 ด้านคือ ด้านความรู้ (Knowledge) ด้านความรู้สึก (Feeling) ด้านการแสดงพฤติกรรมการปฏิบัติ (Conduct) (Brown, 1965) สอดคล้องกับ Hoffman (1970) ที่แบ่งจริยธรรมออกเป็น 3 ด้านเช่นกันคือ ความคิดทางจริยธรรม (Moral Thought) ด้านความรู้สึกทางจริยธรรม (Moral Feeling) และการแสดงพฤติกรรมทางจริยธรรม (Moral Behavior) ทั้งแนวคิดของ Hoffman และแนวคิดของ Brown สอดคล้องกับท่านพุทธทาสภิกขุ (อ้างถึงในล้วน สายยศและอังคณา สายยศ, 2543) ที่สรุปลักษณะของจริยธรรมออกเป็น 3 ด้านคือด้านความรู้ความคิด ด้านความรู้สึก และด้านการแสดงพฤติกรรมการปฏิบัติ ส่วนดวงเดือน พันธุมนาวิน (2524) แบ่งจริยธรรมเป็น 4 ประเภท ได้แก่

1) ความรู้เชิงจริยธรรม หมายถึง การมีความรู้ว่าการกระทำสิ่งใดดีควรกระทำ สิ่งใดไม่ควรกระทำ ปริมาณความรู้เชิงจริยธรรมขึ้นอยู่กับอายุและระดับการศึกษา และพัฒนาการทางสติปัญญา ความรู้เชิงจริยธรรมสามารถเรียนรู้ โดยเฉพาะในช่วงอายุ 2-10 ปี จะได้รับการปลูกฝังมากเป็นพิเศษในของการเรียนรู้เนื้อหาทางจริยธรรม

2) ทศนคติเชิงจริยธรรม หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลต่อพฤติกรรมต่าง ๆ ทางจริยธรรมว่าชอบหรือไม่ชอบเพียงใด ทศนคติเชิงจริยธรรมของบุคคลส่วนใหญ่ จะสอดคล้องกับค่านิยมในสังคมนั้น ๆ และสามารถทำนายพฤติกรรมเชิงจริยธรรมได้แม่นยำกว่า ความรู้เชิงจริยธรรมที่ศนคติของบุคคลอาจเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมได้

3) เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลใช้เหตุผลในการเลือกกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงแรงจูงใจที่อยู่เบื้องหลังของการกระทำ

4) พฤติกรรมเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลแสดงพฤติกรรมที่สังคมนิยมชมชอบ หรือดเว้นการแสดงพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์หรือค่านิยมในสังคมนั้น พฤติกรรมเชิงจริยธรรม แบ่งเป็น 2 จำพวก ได้แก่ การกระทำที่สังคมเห็นชอบและสนับสนุน เช่น การให้ทาน การช่วยเหลือผู้อื่น และพฤติกรรมเป็นสถานการณ์ที่ช่วยให้บุคคลกระทำผิดกฎเกณฑ์ เพื่อประโยชน์ส่วนตนบางประการ เช่น การโกงสิ่งของ เงินทอง คະแนน ลักขโมย เป็นต้น

2.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับพัฒนาการจริยธรรม

เมื่อกล่าวถึงมโนทัศน์ด้านจริยธรรมอาจจำแนกได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มนักจิตวิทยา ด้านเชาวน์ปัญญา (Cognitive Psychologists) ที่มุ่งให้ความสนใจกับเหตุผลเชิงจริยธรรมนั้นคือ สนใจเรื่องของอารมณ์กับความคิดเชิงจริยธรรมมากกว่าพฤติกรรมเชิงจริยธรรมซึ่งเชื่อว่าการสั่งสมความเชื่อฟังคำสั่งและการลงโทษเด็กจะทำให้เด็กเกิดจริยธรรมอีกกลุ่มหนึ่งคือกลุ่มนักปรัชญา (Philosophers) นั้นให้ความสนใจเกี่ยวกับความเชื่อมโยงระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรมอารมณ์และการปฏิบัติ ซึ่งเชื่อว่าการสั่งสมการเชื่อฟังคำสั่งและการลงโทษเป็นสิ่งที่จำเป็นและสามารถทำให้เป็นคนที่ดีกว่าเด็กคนอื่น (Chloe Demetriou-Achilleos, 2012) จากการทบทวนวรรณกรรม พัฒนาการด้านจริยธรรมมีนักทฤษฎีอธิบายเกี่ยวกับทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม ดังนี้

2.2.1 ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Theory)

องค์ประกอบสำคัญในทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ (Freud, 1949 อ้างถึงใน บัณฑิต พัดเย็น, 2527) คืออิด (ID) อีโก้ (Ego) และซูเปอร์อีโก้ (Super Ego) อิด (ID) เป็นแหล่งพลังงานทางจิตเบื้องต้นและเป็นที่ตั้งแห่งสัญชาตญาณซึ่งอยู่ภายใน มีอยู่ก่อนที่เราจะมีประสบการณ์กับโลกภายนอก เป็นความต้องการแสวงหาเพื่อตนเองเรียกว่าเป็นกิเลสตัณหา หรือจะเรียกว่าสันดานดิบที่มีความปรารถนารุนแรงทุกอย่างปราศจากการกลั่นกรอง ต่อมาคือ อีโก้ (Ego) เป็นผู้ควบคุมพฤติกรรมของ อิด (ID) โดยอาศัยหลักแห่งความจริงคือ สิ่งที่ปรากฏอยู่อย่างแท้จริง ไม่ใช่ใฝ่ฝันอย่างลม ๆ แล้ง ๆ ทำให้มีความยังคิดต้องใช้สมองหาเหตุผลหรือการกำหนดรู้ตอนที่เริ่มมีการเรียนรู้พัฒนาขึ้นมา การเรียนรู้ทำให้คนฉลาดสามารถเป็นนายเหนือความอยากอันเกิดแต่การเรียนรู้อาศัยการรับรู้ ความจำความคิด และส่งเสริมให้ อีโก้ (Ego) เข้มแข็ง ซูเปอร์อีโก้ (Super Ego) เป็นหลักแห่งอุดมคติและศีลธรรมจรรยา เป็นที่ทราบมาแล้วว่า อิด (ID) อาศัยหลักแห่งความสำราญ อีโก้ (Ego) อาศัยหลักแห่งความจริง ส่วนซูเปอร์อีโก้ (Super Ego) นั้นอยู่เหนือหลักแห่งความจริง เป็นเรื่องของการประพฤติความดีที่สังคมยอมรับและละเว้นสิ่งที่สังคมไม่ยอมรับ ซูเปอร์อีโก้ (Super Ego) แบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ 1) Ego - Ideal คือ อุดมคติและแนวคิดของผู้ใหญ่ในสังคมที่สอนว่าอะไรเป็นสิ่งที่ควร อะไรเป็นสิ่งที่ไม่ควร และเมื่อประพฤติตามแล้วจะเป็นที่นิยมชมชอบของผู้ใหญ่ในสังคม 2) Consciousness หรือมโนธรรม ได้แก่ความรู้สึกอะไรดี อะไรชั่วควรละเว้น

2.2.2 ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจต์

เพียเจต์ (Piaget, 1932 อ้างถึงใน อัมพร สารพันธ์, 2547) มีความคิดว่าพัฒนาการทางจริยธรรมขึ้นอยู่กับความฉลาดหรือการพัฒนาทางสติปัญญา เพียเจต์ได้ศึกษาภาษาของเด็กและได้แสดงความสามารถในการตัดสินใจโดยใช้วิจารณญาณ การหาเหตุผล การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโลก สิ่งไรตัวตนและความคิดเห็นเกี่ยวกับศีลธรรมจรรยาโดยเฉพาะด้านจริยธรรม เพียเจต์ได้ศึกษาพัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กอายุตั้งแต่ 5-12 ปี ว่าเข้าใจกฎเกณฑ์ของการถูกลงโทษ ความยุติธรรมของการกระทำที่ไม่ดีได้เพียงใด เพียเจต์ศึกษาเด็กจำนวนน้อย แต่อาศัยการสังเกตและการสัมภาษณ์อย่างละเอียดรอบคอบ ผลการศึกษาจึงสามารถอ้างอิงไปยังกลุ่มประชากรได้ เพียเจต์ได้เสนอแนวคิดการพัฒนาการทางจริยธรรมเป็น 2 ระยะคือ

1) ระยะเด็กยึดหลักจริยธรรมจากผู้อื่น (Heteronomous Morality) ระยะนี้เป็นช่วงเด็กมีอายุก่อน 8 ปี โดยประมาณ เด็กชอบแสดงลักษณะเอาตนเองเป็นศูนย์กลาง เด็กจะยึดกฎเกณฑ์ตายตัวผิดเป็นผิด หรือผิดต้องได้รับโทษโดยไม่คำนึงถึงสาเหตุอื่น จริยธรรมของเด็กช่วงนี้เป็นการแสดงความเคารพเชื่อฟังพ่อแม่หรือผู้ใหญ่ โดยไม่มีข้อโต้แย้งใดๆ

2) ระยะเด็กยึดหลักจริยธรรมของตนเอง (Autonomous Morality) เป็นระยะเด็กมีอายุประมาณ 9-12 ปี วัยนี้เด็กมีความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน การตัดสินใจของเด็กมีความคิดเป็นของตนเองมีความยืดหยุ่น มีเหตุผลที่คำนึงถึงความยุติธรรมและพิจารณาผลการกระทำด้วยความเชื่อว่ากฎเกณฑ์ต่าง ๆ เกิดจากการตกลงกันของกลุ่มเพื่อน ซึ่งการตกลงอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสังคม และกระบวนการพัฒนาทางสติปัญญาเขาเข้าใจเจตนาและแรงจูงใจของบุคคลอื่นเข้าใจเหตุผลมากกว่าหนึ่งอย่างการพิจารณาว่าถูกหรือผิดจึงดูเจตนาและการกระทำ

สรุปได้ว่าทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจต์ มีความเชื่อว่าการพัฒนาทางจริยธรรมขึ้นอยู่กับการพัฒนาทางเชาวน์ปัญญาที่มีความสัมพันธ์กับอายุ เมื่อบุคคลเติบโตขึ้นจะมีเหตุผลทางจริยธรรมในระดับที่สูงขึ้น ดังนั้นการเกิดพัฒนาการทางจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตขึ้นอยู่กับพัฒนาการทางเชาวน์ปัญญาที่มีความสัมพันธ์กับอายุ

2.2.3 ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก

แนวคิดของโคลเบอร์ก (Kohlberg, 1964) ได้รับอิทธิพลมาจากแนวคิดพัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจต์ในปี 1958 โคลเบอร์ก ทำปริญญาโทปริญญาเอกที่มหาวิทยาลัยชิคาโก (University of Chicago) ชื่อเรื่อง “The Development of Moders of Thinking and Choices in Year 10 to 16” ศึกษาโดยการสัมภาษณ์วัยรุ่นอเมริกัน โดยมีข้อปัญหา 9 ข้อ เป็นคำถามที่ต้องใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมตอบทำให้เกิดทฤษฎีนี้ขึ้น โคลเบอร์กเชื่อว่าการใช้เหตุผลทางจริยธรรมมีความสัมพันธ์กับการบรรลุวุฒิภาวะเชิงจริยธรรม พร้อมกับพัฒนาด้านอื่น ๆ ด้วย ระดับของอายุเด็กจึงมีความสัมพันธ์อย่างมาก จากการสัมภาษณ์เด็กวัยรุ่นอเมริกันโคล

เบิร์กศึกษาผลการตอบปัญหาทางจริยธรรมแล้วจัดเป็นลำดับขั้นตอนของการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม (Moral-Reasoning Hierarchy) ลำดับชั้นเหตุผลเชิงจริยธรรมทั้ง 6 มีดังนี้

1) ระดับก่อนจริยธรรม (Preconventional Level) ระดับนี้บุคคลจะทำความดีหรือความเลวขึ้นอยู่กับกฎเกณฑ์ของสังคมที่กำกับหรือผู้ใหญ่เป็นผู้กำหนดแต่ผลของการกระทำนั้นเพื่อความพอใจหรือความสุขของตนเองเป็นใหญ่ (Hedonistic Consequences) นั่นคือเป็นการกระทำเพื่อประโยชน์สุขของตน โดยไม่คำนึงถึงผู้อื่น ระดับนี้แบ่งย่อยออกเป็น 2 ชั้น (Stage)

ชั้นที่ 1 เน้นการลงโทษและการเชื่อฟัง (Punishment and Obidience Orientation) การกระทำชั้นนี้จะดีหรือเลวขึ้นอยู่กับผลการลงโทษหรือให้รางวัล เด็กจะทำตามกฎเพื่อหลีกเลี่ยงการถูกลงโทษ เด็กจะสังเกตดูว่าสิ่งไม่ดี ผู้ใหญ่จะไม่เห็นด้วยอาจจะโดนดุด่าหรือทำโทษ เด็กยอมทำตามคำสั่งของผู้มีอำนาจคือ ผู้ใหญ่ ชั้นนี้เด็กอายุ 2-7 ปี

ชั้นที่ 2 จะเลือกกระทำเพื่อความพอใจของตน (Nave Instrumental Hedonism) ชั้นนี้การกระทำใด ๆ ที่ว่าดีเป็นการกระทำตามความพอใจหรือต้องการของตนเอง และบางโอกาสเป็นความต้องการของผู้อื่น ความยุติธรรมเป็นลักษณะ “ถ้าคุณต้องการฉัน ฉันจะช่วยคุณ” เป็นทำนองยื่นหมูยื่นแมว คือช่วยกันไปช่วยกันมา มีส่วนร่วมที่เท่าเทียมกัน เด็กในชั้นนี้ไม่มีความจงรักภักดี ความกตัญญู หรือความยุติธรรม ชั้นนี้เด็กอายุประมาณ 7-10 ปี

2) ระดับปฏิบัติตามแบบแผนกฎเกณฑ์จริยธรรม (Morality of Conventional Role Conformity) ระดับนี้คนจะปฏิบัติตามสิ่งที่คาดหวังไว้ของครอบครัว กลุ่ม หรือประเทศชาติ และสนับสนุนกฎเกณฑ์ที่มีอยู่ บุคคลที่มีจริยธรรมในระดับนี้ยังต้องการควบคุมจากภายนอกเอาไว้ เขามาใส่ใจเรา ประพฤติปฏิบัติความดีละเว้นความไม่ดีตามที่สังคมได้ยึดถือในระดับนี้แบ่งออกเป็น 2 ชั้นคือ

ชั้นที่ 3 หลักจริยธรรมเด็กดีตามที่ผู้อื่นเห็นชอบ (Good-Boy Morality of Maintaining Good Relations Approves by Others) ชั้นนี้บุคคลจะกระทำหรือปฏิบัติทุกอย่างเพื่อช่วยเหลือและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น เพื่อให้ผู้อื่นยินยอมรับ ชั้นนี้การตัดสินใจเชิงจริยธรรมเจตนาที่มีความสำคัญมากนั่นคือ ดูได้จากเจตนาของผู้กระทำชั้นนี้เด็กอายุประมาณ 10-13 ปี

ชั้นที่ 4 หลักจริยธรรมที่ทำตามเกณฑ์ (Authority Maintaining Morality) ชั้นนี้บุคคลจะถูกหรือดีเมื่อเขาทำตามหน้าที่ เชื่อฟังกฎหมาย และหลักธรรมทางศาสนา นั่นคือเขาจะประพฤติปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และระเบียบของสังคมที่ตั้งไว้ ชั้นตอนนี้เด็กอายุ 13-16 ปี

3) ระดับเหนือกฎเกณฑ์หรือยึดหลักจริยธรรมประจำตนเอง (Post conventional Principled or Autonomous Level) ในระดับนี้การตัดสินใจกระทำของบุคคลใดบุคคลหนึ่งยึดหลักจริยธรรมสากลโดยไม่คำนึงถึงกฎเกณฑ์ของผู้มีอำนาจหรือของกลุ่มที่ยึดถือว่ามีคุณค่าการตัดสินใจจะใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของส่วนตัวที่ยึดถือคุณธรรมประจำใจ จะถือปฏิบัติมากกว่าการคล้อยตามสังคม บางทีการกระทำนั้นเป็นขั้นอุดมการณ์

ขั้นที่ 5 หลักการกระทำตามสัญญาของสังคม (Social-Contract Orientation) ในขั้นนี้พฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคล อยู่ในกรอบของสิทธิบุคคลที่ทุกสังคมตกลงยินยอมรับ โดยเขาจะเคารพค่านิยมสัญญาและกฎหมาย ยอมรับค่านิยมว่าทุกคนเกิดมามีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกัน กระบวนการเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์หรือกฎหมายทำไปเพื่อประโยชน์ของสังคม ขั้นนี้ได้แก่อายุ ประมาณ 16 ปีขึ้นไป

ขั้นที่ 6 ถือหลักจริยธรรมหลักธรรมแบบสากล (Universal-Ethical Principle Orientation) ขั้นนี้เป็นขั้นสูงสุดถือเป็นการตัดสินใจเชิงจริยธรรมของบุคคล โดยขึ้นอยู่กับหลักคุณธรรม หลักความยุติธรรม หลักความเสมอภาคในสิทธิมนุษยชน และเคารพในความเป็นมนุษย์ของแต่ละบุคคล เป็นการใช้นิยามขั้นอุดมการณ์ในการพิจารณาตัดสินปฏิบัติทางจริยธรรมตามหลักสากล ตามทฤษฎีของโคลเบอร์ก จริยธรรมแต่ละขั้นเป็นการคิดไตร่ตรอง จำเป็นต้องอาศัยข้อมูล ข้อมูลที่นำมาพิจารณาสวนหนึ่งเป็นความเข้าใจของตนเองเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ และอีกส่วนหนึ่งเกิดจากประสบการณ์ทางสังคมที่ได้รับใหม่ โดยเฉพาะข้อมูลที่ได้จากการรับฟังทฤษฎีของผู้อื่น หากข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้มีความขัดแย้งไม่ลงรอยกัน ความรู้สึกไม่สมดุลง่ายจะเกิดขึ้น ทำให้ผู้ตกอยู่ในสภาพนี้ต้องปรับตัวเองโดยการสำรวจและจัดระเบียบตามความเข้าใจของตนเองใหม่ มีการจำแนกประเด็นต่าง ๆ ให้มีความชัดเจนและละเอียดมากขึ้น และมีการบูรณาการประเด็นต่าง ๆ ได้ดีขึ้น ความเข้าใจใหม่เกิดจากการจัดระเบียบทางความคิดเห็นโครงสร้างทางความคิดใหม่ซึ่งแตกต่างจากเดิมกระบวนการจำแนกและบูรณาการ จึงเป็นกลไกของการพัฒนาจริยธรรม ผลของกระบวนการนี้ทำให้เกิดความเข้าใจใหม่ ขึ้นมาแทนความเข้าใจเก่า ทำให้เกิดจริยธรรมใหม่ ขึ้นมาแทนที่จริยธรรมเก่า

2.2.4 ทฤษฎีจริยธรรมของรอส (Ross's Ethical Theory)

ทฤษฎีจริยธรรมของรอสเป็นหนึ่งในกลุ่มจริยศาสตร์เชิงกรณียธรรมหรือกลุ่มทฤษฎีจริยศาสตร์ที่ไม่พิจารณาผลการกระทำ (non-consequentialism) แต่มุ่งเน้นที่เจตนาที่ดีในการกระทำกลุ่มจริยศาสตร์เชิงกรณียธรรมจะพบคำว่า “deontology” มีความหมายกว้าง ๆ เกี่ยวกับการศึกษาเรื่องหน้าที่คำว่า “deontology” มีที่มาจากคำในภาษากรีก 2 คำคือคำว่า “beon” (หรือ dei) ที่หมายถึงหน้าที่ (duty) หรือสิ่งที่ต้องกระทำและคำว่า “logos” หมายถึงปัญญาหรือความรู้ดังนั้นคำว่า “deontology” จึงหมายถึงความรู้หรือปัญญาเกี่ยวกับเรื่องหน้าที่ภายหลังคำ ๆ นี้ใช้ในความหมายเฉพาะเพื่อบ่งถึงทฤษฎีจริยศาสตร์หรือกฎจริยธรรมที่มีรากฐานอยู่บนมโนทัศน์เรื่องหน้าที่ ความหมายของคำว่าหน้าที่ในทฤษฎีจริยศาสตร์เชิงกรณียธรรมหมายถึง การกระทำที่ควรกระทำมีลักษณะจำเป็นหรือต้องกระทำโดยปราศจากเงื่อนไข (Richardson, 2006) นักจริยศาสตร์คนสำคัญที่เสนอทฤษฎีจริยศาสตร์เชิงกรณียธรรม ได้แก่ อิมมานูเอลคานต์ (Immanuel Kant) ดับบลิวดีรอส (Ross) และโทมัส อี. ฮิลล์จูเนียร์ (Thomas E. Hill Jr.) เป็นต้น (ปกรณัม สิงห์สุริยา, 2554)

ทฤษฎีของ Ross (1877–1971 cited in Edward, 2004) พยายามอธิบายวิธีแก้ปัญหที่เกิดจากการอธิบายหน้าที่ในลักษณะที่เป็นกฎสัมบูรณ์ในทฤษฎีจริยศาสตร์ของคานต์ (Kant) ที่จำแนกกฎเป็น 2 ชนิดคือ 1) กฎคำสั่งแบบเด็ดขาด (categorical imperative) คือกฎที่สั่งให้กระทำโดยปราศจากเงื่อนไขกฎเช่นนี้ก็คือ กฎจริยธรรมนั่นเอง เช่น “จงอย่าพูดเท็จ” ซึ่งต้องกระทำตามแม้ว่าการพูดเท็จจะทำให้ได้ประโยชน์ก็ตาม 2) กฎคำสั่งแบบเงื่อนไข (hypothetical imperative) คือกฎที่สั่งให้กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพราะการกระทำนั้นก่อให้เกิดผลอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น “ถ้าต้องการเรียนเก่งจงขยัน” คานต์เห็นว่าการกระทำที่มีคุณค่าทางจริยธรรมคือการกระทำตามคำสั่งแบบเด็ดขาดแต่มีข้อโต้แย้งว่ากฎของคานต์ไม่สามารถใช้ได้ในกรณีเผชิญกับสถานการณ์เฉพาะที่เป็นปัญหาความขัดแย้งระหว่างสองหน้าที่ เช่น มีรถบรรทุกคันหนึ่งเบรกไม่ทำงาน คนขับรถต้องตัดสินใจเลือกระหว่างการบังคับรถบรรทุกไปชนคนหนึ่งคนหรือหักหลบคน ๆ นั้น แต่จะมีผลทำให้คนอื่นอีก 5 คนเสียชีวิตแทน ในเรื่องนี้โรสเสนอว่าหน้าที่ที่มีความสำคัญมากกว่าคือหน้าที่แท้จริง โรสได้เสนอจำแนกหน้าที่เป็นสองชนิดคือ หน้าที่ขั้นต้น (prima facie duty) กับหน้าที่แท้จริง (actual duty) หน้าที่ขั้นต้น หมายถึงหลักการทั่วไปที่ใช้ชี้ว่าการกระทำโดยปกติหากไม่มีความขัดแย้งกับหน้าที่ขั้นต้นอื่น ๆ ก็จะกลายเป็นหน้าที่แท้จริงแต่หากเผชิญกับสถานการณ์เฉพาะที่เป็นปัญหาความขัดแย้งระหว่างสองหน้าที่ โรสเสนอว่าหน้าที่ที่มีความสำคัญมากกว่าคือหน้าที่แท้จริง ส่วนหน้าที่ขั้นต้นอีกหน้าที่หนึ่งถือว่าไม่ใช่หน้าที่แท้จริงในสถานการณ์

โรสเสนอว่าหน้าที่ในขั้นต้นที่ผู้กระทำควรยึดถือมีอยู่ 7 ข้อคือ (Garr, 2004) ความซื่อสัตย์ (Fidelity) เป็นหน้าที่ที่จะรักษาสัญญาและไม่หลอกลวง การชดเชย (Reparation) เป็นหน้าที่ที่จะต้องทำต่อบุคคลเพื่อชดเชยการทำความผิดที่มีต่อบุคคลที่เกิดมาก่อนหน้านี้แล้ว ความกตัญญู (Gratitude) เป็นหน้าที่ที่จะต้องตอบแทนผู้ที่มีบุญคุณกับตนเองเพื่อให้เขาความสุข ความยุติธรรม (Justice) เป็นหน้าที่ที่จะต้องกระจายผลประโยชน์กระจายความสุขอย่างเท่าเทียมกัน การทำคุณประโยชน์ต่อผู้อื่น (Beneficence) เป็นหน้าที่ที่จะต้องทำการที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นด้วยความเคารพตนเองหรือสติปัญญา การพัฒนาตนเอง (self-improvement) เป็นหน้าที่ที่ต้องปรับปรุงสภาพของตัวเอง การไม่ทุจริตต่อหน้าที่ (Non-maleficence) เป็นหน้าที่ที่ต้องไปทำความผิดต่อหน้าที่ของตนเองซึ่งในการกำหนดหน้าที่ขั้นต้นยังมีการเพิ่มเติมโดยใช้ฐานทฤษฎีของโรสเป็น 11 ข้อคือ (art, 2004) ความซื่อสัตย์ (Fidelity) เป็นหน้าที่ที่จะรักษาสัญญาและไม่หลอกลวง การไม่ทำให้เกิดการบาดเจ็บ (Non-injury) เป็นหน้าที่ที่จะไม่ทำอันตรายต่อผู้อื่นทั้งทางร่างกายหรือจิตใจหลีกเลี่ยงการทำร้ายสุขภาพตนเองหรือความสุขซึ่งเพิ่มเมื่อปี 2004 (Jacques, 2001) อ้างว่าปฏิบัติหน้าที่ที่ไม่ทำให้เกิดการบาดเจ็บของโรสที่ไม่รวมถึงหน้าที่ที่จะต้องป้องกันไม่ให้เกิดการบาดเจ็บต่อคนอื่น การป้องกันการเกิดอันตราย (Harm-Prevention) เป็นหน้าที่เบื้องต้นของบุคคลที่จะป้องกันไม่ให้เกิดอันตรายต่อผู้อื่นจากสาเหตุอื่น ๆ นอกเหนือจากตัวเขาเอง การทำคุณประโยชน์แก่ผู้อื่น (Beneficence) ได้เพิ่มเข้ามาเมื่อสิงหาคม ปี ค.ศ. 2004 คือการทำความดีต่อผู้อื่น ได้แก่ การเลี้ยงดูการป้องกันการเสริมสร้างปัญญาหรือ

การให้ความสุข หมายถึงการสร้างบรรยายภาคทางศีลธรรมอันดีให้เกิดขึ้น การพัฒนาตนเอง (self-improvement) เป็นการทำหน้าที่เพื่อส่งเสริมตัวเองคือสุขภาพของตัวเองการรักษาความปลอดภัยภูมิปัญญาคุณธรรมและความสุข ความเที่ยงธรรม (justice) เป็นหน้าที่ที่จะต้องกระจายผลประโยชน์กระจายความสุขอย่างเท่าเทียมกันเคารพเสรีภาพ (Respect for freedom) เป็นหน้าที่ที่เราควรหลีกเลี่ยงการข่มขู่สนับสนุนการได้มาซึ่งสุขภาพขั้นพื้นฐานและโอกาสทางการศึกษา สำหรับผู้ที่ไม่สามารถจะดูแลตัวเอง การดูแลเอาใจใส่ (Care) เป็นหน้าที่ที่จะต้องดูแลเอาใจใส่ เป็นหน้าที่สะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่เป็นรูปธรรมที่เกิดขึ้นภายในครอบครัวหรือระหว่างเพื่อนสนิทต้องใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษกับผู้ที่เรามีความสัมพันธ์เป็นรูปธรรมและความต้องการคุณค่าของตัวเอง ฯลฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มผู้ที่อ่อนแอที่สุด (Velasquez, 2002) และการไม่เบียดเบียนผู้อื่น (Non parasitism) เป็นกฎทั่วไปที่ควรจะต้องปฏิบัติตามอย่างเต็มใจเข้าร่วมและเต็มใจรับผลประโยชน์จากการกระทำของตนเอง

สรุปทฤษฎีหน้าที่ของรอสว่าเป็นการกระทำที่ควรกระทำ มีลักษณะจำเป็นหรือต้องกระทำโดยปราศจากเงื่อนไขที่มีความเชื่อว่าเป็นสภาพปกติบุคคลจะกระทำหน้าที่ขั้นต้น ได้แก่ ความซื่อสัตย์ การไม่ทำให้เกิดการบาดเจ็บต่อตนเองและบุคคลอื่น การชดเชยความผิด ความกตัญญู การป้องกันอันตรายให้ผู้อื่นจากสาเหตุอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ตนเอง การทำคุณประโยชน์แก่ผู้อื่น การพัฒนาตนเอง ความเที่ยงธรรม เคารพเสรีภาพ การดูแลเอาใจใส่ และการไม่เบียดเบียนผู้อื่น แต่เมื่อบุคคลพบสถานการณ์ที่ขัดแย้งหรือสถานการณ์ทางจริยธรรมสองแพร่ง (Moral Dilemma) บุคคลก็จะทำหน้าที่ที่มีความสำคัญมากกว่าคือหน้าที่แท้จริง ดังนั้นการเกิดคุณลักษณะของความเป็นคนดีของบุคคลนั้นจะเกิดขึ้นโดยที่บุคคลทำหน้าที่ที่มีความสำคัญมากกว่า

2.3 จริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ต

ผู้วิจัยได้ศึกษาทบทวนเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ต ดังนี้

2.3.1 สถาบันจริยธรรมทางคอมพิวเตอร์ (Computer Ethics Institute, 1985) ได้กล่าวถึงบัญญัติ 10 ประการในการใช้คอมพิวเตอร์ ดังนี้

- 1) ท่านต้องไม่ใช้คอมพิวเตอร์ทำอันตรายต่อผู้อื่น
- 2) ท่านต้องไม่แทรกแซงหรือรบกวนงานคอมพิวเตอร์ของบุคคลอื่น
- 3) ท่านต้องไม่สอดแนมไฟล์คอมพิวเตอร์ของบุคคลอื่น
- 4) ท่านต้องไม่ใช้คอมพิวเตอร์ในการลักขโมย
- 5) ท่านต้องไม่ใช้คอมพิวเตอร์เป็นพยานเท็จ
- 6) ท่านต้องไม่คัดลอกหรือใช้ซอฟต์แวร์ที่มีลิขสิทธิ์โดยไม่จ่ายค่าลิขสิทธิ์
- 7) ท่านต้องไม่ใช้ทรัพยากรคอมพิวเตอร์ของคนอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่จ่ายค่าตอบแทนอย่างเหมาะสม

ไม่ได้จ่ายค่าตอบแทนอย่างเหมาะสม

- 8) ท่านต้องไม่ละเมิดสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น
- 9) ท่านต้องตระหนักถึงผลที่ตามมาต่อสังคมที่เกิดจากโปรแกรมที่ท่านกำลังเขียนหรือกำลังออกแบบอยู่เสมอ
- 10) ท่านต้องใช้คอมพิวเตอร์ในทางที่พิจารณาดีแล้วว่าเหมาะสมและเคารพต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกันเสมอ

2.3.2 Richard O. Mason (1986) ได้กล่าวถึงประเด็นด้านจริยธรรมของยุคข้อมูลข่าวสาร ไว้ 4 ประเด็น ดังนี้

1) ความเป็นส่วนตัว (Privacy)

ความเป็นส่วนตัวของข้อมูลและสารสนเทศ โดยทั่วไปหมายถึง สิทธิที่จะอยู่ตามลำพัง และเป็นสิทธิที่เจ้าของสามารถที่จะควบคุมข้อมูลของตนเองในการเปิดเผยให้กับผู้อื่น สิทธินี้ใช้ได้ครอบคลุมทั้งปัจเจกบุคคล กลุ่มบุคคล และองค์การต่างๆ ข้อมูลส่วนตัวใดควรจะต้องเปิดเผยต่อผู้อื่น ภายใต้เงื่อนไขอะไร ข้อมูลส่วนตัวใดที่จะสามารถรักษาตนเองได้อย่างปลอดภัย คำถามเหล่านี้เป็นคำถามที่ทำให้เกิดความกังวลเรื่องความเป็นส่วนตัว ปัจจุบันประชาชนที่ระมัดระวังตนเองจะต้องถามคำถามเหล่านี้ ซึ่งสิ่งที่กำลังคุกคามความเป็นส่วนตัวของเรา หนึ่งคือการเติบโตของเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้วยความสามารถที่เพิ่มขึ้นสำหรับการเฝ้าระวังการสื่อสาร การคำนวณการจัดเก็บและการเข้าถึงข้อมูล การคุกคามที่สองและรุนแรงกว่าคือการเพิ่มมูลค่าของข้อมูลในการตัดสินใจกล่าวคือ ข้อมูลมีค่ามากขึ้นสำหรับผู้กำหนดนโยบาย พวกเขาอยากได้แม้ว่าจะได้มาจากการบุกรุกความเป็นส่วนตัวของผู้อื่น

2) ความถูกต้อง (Accuracy)

ในการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการรวบรวม จัดเก็บ และเรียกใช้ข้อมูลนั้น คุณลักษณะที่สำคัญประการหนึ่ง คือ ความน่าเชื่อถือได้ของข้อมูล ทั้งนี้ ข้อมูลจะมีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับความถูกต้องในการบันทึกข้อมูลด้วย ประเด็นด้านจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับความถูกต้องของข้อมูล โดยทั่วไปจะพิจารณาว่าใครจะเป็นผู้รับผิดชอบต่อความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือของข้อมูล ในทำนองเดียวกันใครจะเป็นผู้ที่ต้องรับผิดชอบต่อผิดพลาดของข้อมูลและบุคคลที่ได้รับผลกระทบดังกล่าว

3) ความเป็นเจ้าของ (Property)

สิทธิความเป็นเจ้าของ หมายถึง กรรมสิทธิ์ในการถือครองทรัพย์สิน อาจเป็นทรัพย์สินทั่วไปที่จับต้องได้ หรืออาจเป็นทรัพย์สินทางปัญญา (ความคิด) ที่จับต้องไม่ได้ หนึ่งในปัญหาที่ซับซ้อนที่สุดที่เรากำลังเผชิญในสังคมคือคำถามเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา นักสิทธิมนุษยชนมีความกังวลด้านเศรษฐกิจและจริยธรรมอย่างมากต่อสิทธิ ในสังคมของเทคโนโลยีสารสนเทศ มักจะกล่าวถึงการละเมิดลิขสิทธิ์บ่อยครั้งไม่ว่าจะเป็นเมื่อมีการผลิตแล้วเป็นเรื่องง่ายที่จะคัดลอกหรือทำซ้ำข้อมูลนั้นและแบ่งปันกับผู้อื่น นอกจากนี้การคัดลอกแบบนี้สามารถเกิดขึ้นได้

โดยไม่ต้องทำลายต้นฉบับ สิ่งนี้ทำให้ข้อมูลยากต่อการปกป้องเนื่องจากเราไม่สามารถจับต้องมันได้และยากที่จะเก็บมันไว้กับตัวเอง เป็นเรื่องยากที่จะเก็บรักษาให้ข้อมูลปลอดภัย ขณะนี้เรามีสถาบันหลายแห่งที่พยายามปกป้องสิทธิ์ในทรัพย์สินทางปัญญา ลิขสิทธิ์ สิทธิบัตรการเข้ารหัสของการรักษาความลับต่างๆ

4) การเข้าถึงข้อมูล (Accessibility)

การที่จะเข้าถึงข้อมูลได้จะต้องเริ่มจากการที่บุคคลมีความรู้ความสามารถในการอ่าน การเขียนเสียก่อน โครงสร้างของสังคมเริ่มตั้งแต่การสร้างนวัตกรรมในการจัดการข้อมูล ตั้งแต่การประดิษฐ์กระดาษไปจนถึงคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยสิ่งเหล่านี้เป็นช่องทางในการเข้าถึงความรู้ในแบบข้อมูล สังคมที่พลเมืองต้องมียังน้อย 3 สิ่งสำหรับการเข้าถึงความรู้คือ

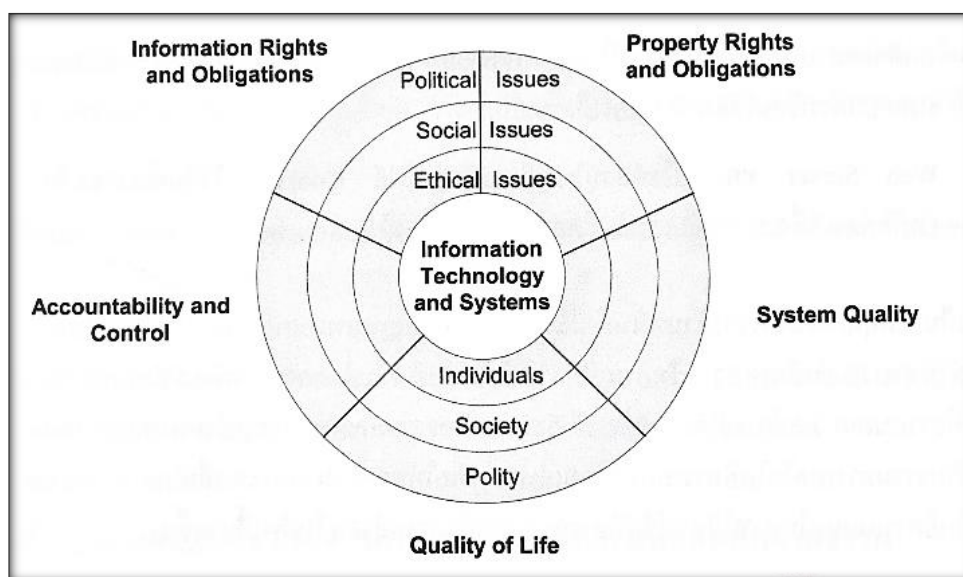
- 1.1) ต้องมีทักษะทางปัญญาในการจัดการกับข้อมูล เหล่านี้เป็นทักษะเช่น การอ่าน การเขียน การใช้เหตุผลและการคำนวณซึ่งเกี่ยวข้องกับการศึกษา
- 1.2) ต้องมีการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศที่จัดเก็บ ถ่ายทอด และดำเนินการข้อมูล ซึ่งรวมถึงห้องสมุดวิทยุโทรทัศน์ โทรศัพท์ส่วนบุคคลมากขึ้น
- 1.3) การเข้าถึงข้อมูลของตัวเอง ข้อกำหนดนี้กลับสู่ปัญหาของทรัพย์สินทางปัญญาและยังเป็นปัญหาในเศรษฐศาสตร์สังคม

2.3.3. John Bordley Rawls (1999a) นักเศรษฐศาสตร์ผู้เสนอทฤษฎีที่ใช้หลักการของความยุติธรรมในสัญญาทางสังคม ได้กล่าวถึง ประเด็นด้านจริยธรรมทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับหลักการทั้งสามระดับได้แก่ ระดับบุคคล ระดับสังคม และระดับโลกว่า 1) แต่ละคนมีเสรีภาพขั้นพื้นฐานซึ่งจะไม่ถูกบุกรุกหรือแลกเปลี่ยนเพื่อผลประโยชน์อื่น ๆ นั่นคือเสรีภาพที่ยิ่งใหญ่ที่สุดที่เท่าเทียมกัน จะต้องมีการจัดสังคมเพื่อให้สมาชิกทุกคนมีเสรีภาพเท่าเทียมกันมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้สำหรับทุกคนรวมถึงความเสมอภาคทางโอกาส นอกจากเสรีภาพขั้นพื้นฐาน เช่น เสรีภาพในการพูด การชุมนุม ศาสนา และอื่น ๆ แล้วยังรวมถึงโอกาสที่เท่าเทียมกัน ดังนั้นกฎของสังคมจึงไม่ลำเอียงกับใครและยอมให้ทุกคนติดตามความสนใจและตระหนักถึงเสรีภาพของผู้อื่น 2) หลักการที่แตกต่าง ความไม่เท่าเทียมกันทางเศรษฐกิจในสังคม พื้นฐานสำคัญทางสังคมสำหรับหลักการความแตกต่างนั้นกล่าวว่า หากบุคคลกำลังเข้าสู่สังคมที่ไม่มีความรู้ บุคคลนั้นยอมไม่มีความแตกต่างใด ๆ

2.3.4 Robert J. Cavalier (2005) โดยกล่าวถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้อินเทอร์เน็ต ได้แก่ ประเด็นปัญหาความเป็นส่วนตัว ความรู้สึกผิดต่อการกระทำผิดวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ของบุคคล วัฒนธรรมอิเล็กทรอนิกส์ที่มีอิทธิพลเกือบทุกด้านในชีวิตประจำวันของเราถูกนำเสนอความท้าทายทางจริยธรรมใหม่ๆ และสร้างพื้นที่ใหม่สำหรับการสะท้อนปรัชญาในความท้าทายเหล่านี้ ผู้ให้ข้อมูลสำรวจหัวข้อต่างๆ เช่น ลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทาง

ปัญญา ความไว้วางใจ ความไม่ซื่อสัตย์ ภาพลามกอนาจาร และหน่วยงานต่าง ๆ รวมถึงผลกระทบต่อด้านบวกและด้านลบที่อินเทอร์เน็ตมีต่อความสามารถของเราในการเติบโตเป็นมนุษย์ บทความเหล่านี้ให้มุมมองใหม่และมีส่วนร่วมในการสนทนาอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับความหมายทางปรัชญาของยุคข้อมูลข่าวสาร

2.3.5 Laudon and Laudon (2007) ได้กล่าวถึงสิทธิโดยชอบธรรมที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม สังคม และการเมือง 5 ด้าน ดังนี้

ภาพที่ 4 สิทธิโดยชอบธรรมที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม สังคม และการเมือง 5 ด้าน

1) สิทธิทางด้านสารสนเทศ (Information Rights)

สิทธิทางด้านสารสนเทศและข้อมูลผูกพัน (Information Rights and Obligations) เป็นการพิจารณาว่าสิทธิทางสารสนเทศใดบ้างที่บุคคลและองค์กรพึงมีในการครอบครองสารสนเทศดังกล่าวสารสนเทศใดที่บุคคลและองค์กรพึงปกป้องและข้อมูลผูกพันใดที่ควรคำนึงถึงโดยประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสิทธิทางด้านสารสนเทศที่สำคัญคือ “ความเป็นส่วนตัว (Privacy)” โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่

1.1) ความเป็นส่วนตัวทางกายภาพ (Physical Privacy) หมายถึงสิทธิในสถานที่เวลา และสินทรัพย์ที่บุคคลพึงมีเพื่อหลีกเลี่ยงจากการถูกก้าวร้าวหรือถูกรบกวนจากบุคคลอื่นจากการพัฒนาความสามารถให้เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องของเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้ผู้ใช้มีช่องทางที่จะรุกร้าสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่นได้สะดวกขึ้น เช่น การส่งจดหมายขยะ (Junk Mail) การส่งจดหมายเวียนหรือที่เรียกว่า “Spam Mail” เป็นต้น ดังนั้นผู้ใช้งานในระบบ

สารสนเทศจึงควรตระหนักถึงข้อนี้ด้วยเพื่อไม่ให้เป็นการรบกวนและรุกรานสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่น จนเกินไปซึ่งนอกจากการส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์แล้วยังมีการใช้อุปกรณ์ติดต่อสื่อสาร เช่น โทรศัพท์เพื่อรบกวนเวลาส่วนตัวของบุคคลอื่นอีกด้วย

1.2) ความเป็นส่วนตัวทางด้านสารสนเทศ (Information Privacy) คือข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตัวบุคคล เช่น ชื่อ ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ หมายเลขบัตรเครดิต หรือ เลขที่บัญชีธนาคาร ที่บุคคลอื่นจะไม่สามารถนำไปเปิดเผยได้หากไม่ได้รับอนุญาต ปัจจุบันหน่วยงานราชการหรือเอกชนได้มีการจัดเก็บข้อมูลของประชาชนหรือลูกค้าบางส่วนไว้ในฐานข้อมูล เช่น หน่วยงานทะเบียนราษฎรหรือบริษัทให้สินเชื่อบัตรเครดิต เป็นต้น ซึ่งข้อมูลที่หน่วยงานต่าง ๆ ได้รับสิทธิ์ในการจัดเก็บไว้ นั้นหากมองโดยภาพรวมแล้วจะทำให้ทราบถึงสถานะความเป็นอยู่ของลูกค้าหรือประชาชนได้ถึงแม้ว่าระบบสารสนเทศจะทำให้การจัดเก็บข้อมูลในฐานข้อมูลความปลอดภัยเป็นอย่างดี เช่น การกำหนดสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลด้วยรหัสและชื่อผู้ใช้ เป็นต้น แต่เทคโนโลยีสารสนเทศเองก็ทำให้ผู้ใช้บางคนที่อยู่ในหน่วยงานที่ประชาชนหรือลูกค้าให้ความไว้วางใจสามารถลักลอบเข้าไปใช้ข้อมูลเหล่านั้นในฐานข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาตได้ ซึ่งอาจส่งผลให้ลูกค้าได้รับความเสียหายเป็นอย่างมาก โดยทั่วไปจึงต้องการให้มีการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลทางด้านสารสนเทศเหล่านี้ให้มากยิ่งขึ้น

2) สิทธิในการเป็นเจ้าของ (Property Rights)

สิทธิในการเป็นเจ้าของและข้อผูกพัน (Property Rights and Obligations) เป็นการพิจารณาว่าทรัพย์สินทางปัญญาที่ถูกคิดค้นและสร้างขึ้นจะได้รับการปกป้องอย่างไรในสังคมยุคดิจิทัล เนื่องจากเทคโนโลยีและระบบสารสนเทศที่ก้าวหน้าอย่างมากในปัจจุบันทำให้การคัดลอกทำซ้ำหรือเผยแพร่ทรัพย์สินทางปัญญาดังกล่าวทำได้ง่ายดายแต่การติดตามหาผู้กระทำผิดกลับทำได้ยาก ปัจจุบันมีการปกป้องทรัพย์สินทางปัญญา 3 ประเภท ได้แก่

2.1) ลิขสิทธิ์ (Copyrights) หมายถึงสิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่จะกระทำการใด ๆ เกี่ยวกับงานที่ผู้สร้างสรรค์ได้ริเริ่ม โดยการใช้สติปัญญาความรู้ความสามารถและความวิริยะอุตสาหะของตนเองในการสร้างสรรค์โดยไม่ลอกเลียนงานของผู้อื่น โดยงานที่สร้างสรรค์ต้องเป็นงานตามประเภทที่กฎหมายลิขสิทธิ์ให้ความคุ้มครอง ผู้สร้างสรรค์จะได้รับความคุ้มครองทันทีที่สร้างสรรค์โดยไม่ต้องจดทะเบียนสำหรับซอฟต์แวร์หรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์ จัดเป็นงานสร้างสรรค์ประเภทวรรณกรรมที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายจากงานสร้างสรรค์ทั้งหมด 9 ประเภท ได้แก่ งานวรรณกรรม งานนาฏกรรม งานศิลปกรรม งานดนตรีกรรม งานสิ่งบันทึกเสียง งานโสตทัศนวัสดุ งานภาพยนตร์ งานแพร่เสียงแพร่ภาพ และงานอื่นใดในแผนกวรรณคดี วิทยาศาสตร์ หรือศิลปะ

2.2) เครื่องหมายการค้า (Trademark) หมายถึงเครื่องหมายที่ใช้เป็นที่หมายหรือเกี่ยวข้องกับสินค้า เพื่อแสดงว่าสินค้าที่ใช้เครื่องหมายนั้นแตกต่างกับสินค้าที่ใช้เครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่น เช่น บรีส มาม่า กระทิงแดง เป็นต้น

2.3) สิทธิบัตร (Patent) หมายถึง หนังสือสำคัญที่รัฐออกให้เพื่อคุ้มครองการประดิษฐ์ (Invention) การออกแบบผลิตภัณฑ์ (Product Design) หรือผลิตภัณฑ์อรรถประโยชน์ (Utility Model) ที่มีลักษณะตามที่กฎหมายกำหนดโดย การประดิษฐ์ (Invention) การออกแบบผลิตภัณฑ์ (Product Design) และการผลิตภัณฑ์อรรถประโยชน์หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าอนุสิทธิบัตร (Perry Patent)

3) ความรับผิดชอบและการควบคุม (Accountability and Control)

ความรับผิดชอบและการควบคุม (Accountability and Control) เป็นการพิจารณาหาผู้รับผิดชอบและชดใช้คืนในกรณีที่เกิดความเสียหายแก่สิทธิส่วนบุคคล สิทธิในการรวบรวมสารสนเทศและสิทธิในการเป็นเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญา เทคโนโลยีและระบบสารสนเทศส่งผลกระทบต่อตัวบุคคลและสังคมในแง่ของการหาผู้รับผิดชอบเมื่อเกิดความเสียหายต่อบุคคลขึ้น ไม่ว่าจะมีความเสียหายต่อสิทธิส่วนบุคคล สิทธิในการมีสารสนเทศ ตลอดจนสิทธิในการเป็นเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญา ดังนั้นองค์กรหรือหน่วยงานที่เป็นเจ้าของหรือให้บริการเทคโนโลยีและระบบสารสนเทศใด ๆ จะต้องกำหนดความรับผิดชอบให้ชัดเจนหากเกิดความเสียหายขึ้น เช่น ผู้ให้บริการระบบโทรศัพท์ที่กำหนดไว้ชัดเจนว่าจะไม่รับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดจากข้อความหรือเสียงที่ส่งผ่านโทรศัพท์แต่จะรับผิดชอบก็ต่อเมื่อความเสียหายนั้นเกิดแก่สายส่งสัญญาณเท่านั้น

4) คุณภาพของระบบ (System Quality)

คุณภาพของระบบ (System Quality) เป็นการพิจารณาเพื่อกำหนดมาตรฐานคุณภาพของข้อมูลและระบบเพื่อคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลและความปลอดภัยของสังคม ระบบและข้อมูลที่ไม่มีคุณภาพอาจกลายเป็นช่องทางหนึ่งที่ทำให้เกิดความเสียหายต่อบุคคลได้ เช่น ระบบที่มีกลไกการรักษาความปลอดภัยเพียงระดับเดียวอาจทำให้บุคคลเสี่ยงต่อการถูกขโมยข้อมูลในระบบไปใช้ทำบัตรเครดิตหรือนำไปทำบัตรประชาชนปลอมได้ ผลจากข้อผิดพลาดของระบบที่ทำให้ผู้ใช้ระบบได้รับความเสียหายทำให้เกิดประเด็นใหม่ตามมานั้นคือ “คุณภาพของระบบและข้อมูล” ซึ่งปัจจุบันถึงแม้ว่าหลายองค์กรได้กำหนดระดับมาตรฐานคุณภาพของซอฟต์แวร์ให้สูงขึ้นมากเพียงใดก็ตาม แต่ก็ยังพบว่าซอฟต์แวร์ยังคงมีข้อผิดพลาดเกิดขึ้น โดยทั่วไประบบที่ไม่มีคุณภาพมีสาเหตุมาจาก 3 ปัจจัยดังนี้ Bug และ Error ของซอฟต์แวร์ของระบบ ฮาร์ดแวร์ล้มเหลวและการนำเข้าข้อมูลที่ไม่มีคุณภาพ

5) คุณภาพชีวิต (Quality of Life)

คุณภาพชีวิต (Quality of Life) เป็นการพิจารณาว่าคุณค่าที่จะได้รับจากสังคม สารสนเทศ และองค์ความรู้คืออะไร หน่วยงานใดที่จะทำหน้าที่คุ้มครองหากเกิดความเสียหายหรือเกิดความรุนแรงขึ้น ขนบธรรมเนียมหรือประเพณีในสังคมจะได้รับการสนับสนุนจากเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ ๆ อย่างไร แม้ว่าเทคโนโลยีและระบบสารสนเทศจะมีประโยชน์อย่าง

มากต่อการดำเนินธุรกิจ แต่เนื่องจากเทคโนโลยีและระบบสารสนเทศที่มีอิทธิพลมากขึ้นอาจทำให้บุคคล สังคม องค์กร ตลอดจนหน่วยงานต่าง ๆ เกิดปัญหาต่าง ๆ ได้แก่

5.1) อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ (Computer Crime) อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ (Computer Crime) คือการกระทำที่ผิดกฎหมายโดยอาศัยคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ระบบคอมพิวเตอร์ กล่าวได้ว่าคอมพิวเตอร์นั้นสามารถเป็นได้ทั้งเครื่องมือในการทำผิดกฎหมายและเป็นเป้าหมายในการทำลายได้ เช่นเดียวกันการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อลักลอบขโมยข้อมูลของบริษัทหรือการที่ Cracker ถอดรหัสรักษาความปลอดภัยของระบบคอมพิวเตอร์เพื่อเข้าไปทำลายหรือขโมยข้อมูลของระบบเป็นต้น

5.2) ภัยสุขภาพจากการใช้คอมพิวเตอร์ (Health Risks) โรคที่เกิดจากการใช้คอมพิวเตอร์ที่พบมากที่สุด ได้แก่ RSI (Repetitive Stress Injury) เป็นโรคที่เกิดจากการที่กล้ามเนื้อบางส่วนถูกใช้งานในลักษณะเดิมซ้ำ ๆ กันนานเกินไป และ CVS (Computer Vision Syndrome) เป็นอาการเพื่อยตาซึ่งเกิดจากการจ้องที่จอคอมพิวเตอร์นานเกินไปส่งผลให้เกิดอาการอื่น ๆ ตามมา เช่น ปวดศีรษะ ปวดท้ายทอยตาพร่าและตาแห้ง นอกจากนี้โรคที่กล่าวถึงข้างต้นแล้วผู้ใช้คอมพิวเตอร์ยังอาจเกิดภาวะ “Techno stress” ซึ่งเป็นภาวะเครียด เนื่องจากการใช้คอมพิวเตอร์ส่งผลให้เกิดความก้าวร้าวมองโลกในแง่ร้าย ความอดทนลดน้อยลงและอ่อนเพลีย

2.3.6 George W. Reynolds (2007) ได้กล่าวถึง จริยธรรมสำหรับผู้ใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนี้

1) ประเด็นด้านจริยธรรมทั่วไปสำหรับผู้ใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT)

1.1) การละเมิดลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์

การละเมิดลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ที่เกิดขึ้นในบางครั้งสามารถตรวจสอบย้อนกลับโดยตรงไปยังผู้เชี่ยวชาญด้านไอที เพื่อตรวจสอบการละเมิดที่เกิดขึ้น พวกเขาอาจอนุญาตให้ตรวจสอบหรือไม่ก็ได้ ตัวอย่างเช่น มีอัตราการละเมิดลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ในประเทศจีนเกินกว่าร้อยละ 80 ดังนั้นจึงเป็นที่ชัดเจนว่าผู้จัดการธุรกิจหรือผู้เชี่ยวชาญด้านไอทีในประเทศนั้นไม่ได้ยื่นหยัดต่อต้านการละเมิดลิขสิทธิ์ บางครั้งผู้ใช้ไอทีคือผู้ที่ละเมิดลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์เอง การละเมิดที่เกิดขึ้นทั่วไปเมื่อพนักงานคัดลอกซอฟต์แวร์จากคอมพิวเตอร์ที่ทำงานเพื่อนำไปใช้ที่บ้าน อย่างไรก็ตามหากไม่มีใครจ่ายค่าลิขสิทธิ์เพิ่มเติมให้ใช้ซอฟต์แวร์บนคอมพิวเตอร์การใช้ซอฟต์แวร์ที่บ้านก็ยังคงเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ ความนิยมที่เพิ่มขึ้นของระบบปฏิบัติการสมาร์ทโฟน Android ได้สร้างปัญหาการละเมิดลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์อย่างร้ายแรง ผู้ใช้ไอทีบางคนได้ทราบวิธีการดาวน์โหลดแอปพลิเคชันจากเว็บไซต์ โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย จากนั้นใช้ซอฟต์แวร์หรือขายให้ผู้อื่น ซึ่งกรณีดังกล่าวถือเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์

1.2) การใช้ทรัพยากรคอมพิวเตอร์อย่างไม่เหมาะสม

พนักงานบางคนใช้คอมพิวเตอร์เพื่อค้นหาเว็บไซต์ยอดนิยม พวกเขามีส่วนร่วมในห้องสนทนา ดูเว็บไซต์ลามกอนาจาร และเล่นเกมคอมพิวเตอร์ กิจกรรมเหล่านี้จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานเสียเวลา นอกจากนี้กิจกรรมต่างๆ เช่น การดูเนื้อหาทางเพศที่โจ่งแจ้ง แบ่งปันเรื่องตลกลามก และการส่งความเกลียดชังทางอีเมลอาจนำไปสู่การฟ้องร้องและการกล่าวหาว่าบริษัทอนุญาตและสภาพแวดล้อมการทำงานเอื้อต่อการล่วงละเมิดทางเชื้อชาติหรือทางเพศ

2) ความเป็นส่วนตัว

การแก้ปัญหาด้านเทคนิคและนโยบายความเป็นส่วนตัว จะต้องมีการปรับสมดุล ข้อจำกัดที่สมเหตุสมผลจะต้องตั้งค่ากับรัฐบาลและธุรกิจการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารใหม่จะต้องได้รับการออกแบบมาเพื่อปกป้องมากกว่าการลดความเป็นส่วนตัว และนโยบายขององค์กรที่เหมาะสมจะต้องได้รับการพัฒนาเพื่อกำหนดมาตรฐานพื้นฐานเพื่อความเป็นส่วนตัวของผู้คน การศึกษาและการสื่อสารก็มีความสำคัญเช่นกัน

2.1) ความเป็นส่วนตัวของข้อมูล

คำจำกัดความกว้างๆ เกี่ยวกับสิทธิความเป็นส่วนตัวคือ “สิทธิที่จะอยู่ตามลำพัง โดยปราศจากการคุกคามจากบุคคลอื่น เป็นสิทธิที่มีค่ามากที่สุดของคน” ความเป็นส่วนตัวของข้อมูลคือ การรวมกันของความเป็นส่วนตัวของการสื่อสาร ความสามารถในการสื่อสารกับผู้อื่น โดยไม่มีการสื่อสารที่ถูกตรวจสอบโดยบุคคลอื่นหรือองค์กร รวมถึงความสามารถในการจำกัดการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล และองค์กรอื่น ๆ โดยข้อมูลความเป็นส่วนตัวของแบ่งออกได้ ดังนี้

(1) ข้อมูลทางการเงิน

บุคคลต้องเปิดเผยข้อมูลทางการเงินของตนเพื่อใช้ประโยชน์และบริการทางการเงินที่หลากหลาย รวมถึงบัตรเครดิต การตรวจสอบ และบัญชีออมทรัพย์ สินเชื่อ บัญชีเงินฝากโดยตรง และบัญชีนายหน้า ในการเข้าถึงผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินเหล่านี้หลายแห่งบุคคลต้องใช้ชื่อส่วนบุคคลเข้าสู่ระบบ รหัสผ่าน หมายเลขบัญชี หรือ PIN ความสูญเสียหรือการเปิดเผยโดยไม่ตั้งใจ ข้อมูลทางการเงินส่วนบุคคลนี้มีความเสี่ยงสูงต่อการสูญเสียความเป็นส่วนตัวและความเป็นไปได้ทางการเงิน

(2) ข้อมูลด้านสุขภาพ

การใช้เวชระเบียนอิเล็กทรอนิกส์ในการเชื่อมโยงและถ่ายโอนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างองค์กรต่างๆ ได้กลายเป็นที่แพร่หลาย บุคคลมีความกังวลเกี่ยวกับการทำลายความเป็นส่วนตัวของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ พวกเขากลัวการล่วงละเมิดข้อมูลด้านสุขภาพ โดยนายจ้าง โรงเรียน บริษัทประกันภัย กฎหมาย หน่วยงานบังคับใช้ และแม้กระทั่งบริษัทการตลาดที่ต้องการโปรโมตผลิตภัณฑ์และบริการ กฎหมายหลักที่แก้ไขปัญหาลำดับนี้คือความสามารถในการประกันสุขภาพและพระราชบัญญัติความรับผิดชอบ

3) เสรีภาพในการแสดงออก

อินเทอร์เน็ตช่วยให้สามารถแลกเปลี่ยนข่าวสารความคิดเห็นจากทั่วโลก การเข้าถึงที่กว้างขวาง รวมถึงการอภิปรายแบบเปิดและการไม่เปิดเผยตัวตนทำให้อินเทอร์เน็ตเป็นการสื่อสารที่น่าทึ่ง เนื่องจากเข้าถึงง่ายและราคาไม่แพง เมื่อมีการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้อย่างเสรีก็มีการกล่าวถึงประเด็นเรื่องสิทธิเสรีภาพในการแสดงออก ซึ่งเป็นหนึ่งในสิทธิที่สำคัญที่สุดสำหรับประชาชน โดยเสรีภาพในการแสดงออกมีทั้งในทางที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม ซึ่งปัญหาที่พบจะเกิดจากเสรีภาพในการแสดงออกทางด้านลบ เช่น การพูดความเท็จ การล้อเลียน การหมิ่นประมาท คำพูดหยาบคาย การขู่ข่มขู่เพื่อให้เกิดความตื่นตระหนก การขู่ข่มขู่ให้เกิดอาชญากรรม รวมถึงการปลุกเร้า ซึ่งคำพูดหยาบคายและการหมิ่นประมาทเกี่ยวข้องกับข้อมูลทางเทคโนโลยีการสื่อสาร สิทธิเสรีภาพในการแสดงออกจะถูกจำกัดเมื่อมีการแสดงออกไม่ว่าจะเป็นการพูดหรือเขียนที่ไม่จริงและก่อให้เกิดอันตรายต่อบุคคลอื่น ข้อความหมิ่นประมาทเป็นคำพูดใส่ร้าย แม้ว่าผู้คนมีสิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นแต่ต้องใช้ความระมัดระวังในการสื่อสารในสังคมออนไลน์เพื่อหลีกเลี่ยงข้อหาหมิ่นประมาท

4) ทรัพย์สินทางปัญญา

ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นคำที่ใช้อธิบายงานของจิตใจ เช่น ศิลปะ หนังสือ ภาพยนตร์ สูตรสิ่งประดิษฐ์ เพลง และกระบวนการต่าง ๆ ที่สร้างความแตกต่างและเป็นเจ้าของหรือสร้างขึ้นโดยบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ทรัพย์สินทางปัญญาได้รับการคุ้มครองผ่านลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร และกฎหมายความลับทางการค้า กฎหมายลิขสิทธิ์คุ้มครองงานเขียน เช่น ศิลปะ หนังสือ ภาพยนตร์ และเพลง กฎหมายสิทธิบัตรปกป้องสิ่งประดิษฐ์ และกฎหมายความลับทางการค้าช่วยปกป้องข้อมูลที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กร

2.3.7 Centre for Development of Advanced Computing (C-DAC) (2007)

1) จริยธรรมคอมพิวเตอร์

จริยธรรมเป็นชุดของหลักการทางศีลธรรมที่ควบคุมบุคคลหรือกลุ่มบุคคลในสิ่งที่เป็นพฤติกรรมที่ยอมรับได้ในขณะที่ใช้คอมพิวเตอร์ หนึ่งในจรรยาบรรณทั่วไปที่คนส่วนใหญ่ขาดไม่ได้ในจรรยาบรรณคอมพิวเตอร์คือ การละเมิดลิขสิทธิ์ การทำซ้ำเนื้อหาที่มีลิขสิทธิ์โดยไม่ได้รับอนุมัติจากผู้ผลิต การเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของผู้อื่นเป็นตัวอย่างที่ละเมิดหลักการทางจริยธรรม

2) พฤติกรรมผิดปกติของการใช้งานอินเทอร์เน็ต

2.1) การลอกเลียนแบบดิจิทัล การขโมยความคิดเป็นหนึ่งในรูปแบบที่สำคัญของความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการที่มีอยู่ในการศึกษาเสมอ ตัวอย่างเช่น การมอบหมายงานโดยนักเรียนเพื่อน หรืออาจอาจคัดลอกงานจากงานที่เผยแพร่อยู่ การใช้

คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเป็นการเพิ่มวิธีที่นักเรียนจะสามารถขโมยความคิดได้ อย่างไรก็ตาม เป็นเรื่องง่ายที่จะทำและการตรวจจับทำได้ยากขึ้น

2.2) การละเมิดลิขสิทธิ์และการโจรกรรมซอฟต์แวร์ เป็นที่ทราบกันดีว่าการคัดลอกสื่อที่มีลิขสิทธิ์กระทำกันอย่างแพร่หลาย หลายคนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมดังกล่าวไม่ได้คิดว่าตนเองกำลังทำสิ่งที่ผิดศีลธรรม

3) การรักษาความเป็นส่วนตัวของข้อมูลและการรักษาความลับ

3.1) ข้อมูลส่วนบุคคลบนคอมพิวเตอร์สาธารณะ ในขณะที่ใช้คอมพิวเตอร์ที่เข้าถึงได้โดยสาธารณะนักเรียนหรือเจ้าหน้าที่อาจทิ้งข้อมูลส่วนบุคคลไว้ในคอมพิวเตอร์สาธารณะ เนื่องจากลืมนอกจากระบบ อาจทำให้ผู้อื่นเข้ามาใช้งานข้อมูลส่วนตัวได้

3.2) การแชร์ไฟล์ คอมพิวเตอร์ที่ครูหรือนักเรียนใช้งานอาจมีซอฟต์แวร์ที่อนุญาตให้ผู้ใช้คนอื่นสามารถเข้าถึงไฟล์จากคอมพิวเตอร์ในเครือข่ายภายในมหาวิทยาลัยและภายนอก โดยไม่ต้องมีเจ้าของหรืออาจอนุญาตให้จัดเก็บไฟล์ไว้บนเซิร์ฟเวอร์ส่วนกลางที่สามารถเข้าถึงได้ อื่น ๆ โดยไม่ได้รับอนุญาต สิ่งนี้อาจทำให้คนแปลกหน้าอ่านไฟล์เหล่านี้ที่อาจมีข้อมูลส่วนบุคคลได้

4) กฎจริยธรรมสำหรับผู้ใช้คอมพิวเตอร์ กฎที่ควรปฏิบัติตามในขณะที่ใช้คอมพิวเตอร์มีดังนี้

- 4.1) อย่าใช้คอมพิวเตอร์ทำอันตรายผู้อื่น
- 4.2) อย่าใช้คอมพิวเตอร์เพื่อขโมยข้อมูลของผู้อื่น
- 4.3) อย่าเข้าถึงไฟล์โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของ
- 4.4) อย่าคัดลอกซอฟต์แวร์ที่มีลิขสิทธิ์โดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้เขียน
- 4.5) เคารพกฎหมายลิขสิทธิ์และนโยบายเสมอ
- 4.6) เคารพความเป็นส่วนตัวของผู้อื่นเช่นเดียวกับที่คุณคาดหวังจากคนอื่น ๆ
- 4.7) อย่าใช้ทรัพยากรคอมพิวเตอร์ของผู้ใช้รายอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต
- 4.8) ใช้อินเทอร์เน็ตอย่างมีจริยธรรม
- 4.9) ร้องเรียนเกี่ยวกับการสื่อสารและกิจกรรมที่ผิดกฎหมายหากพบผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือหน่วยงานบังคับไต่กระทำความผิดให้แจ้งหน่วยงานที่รับผิดชอบ
- 4.10) ผู้ใช้มีหน้าที่รับผิดชอบในการปกป้องบัญชีผู้ใช้และรหัสผ่าน
- 4.11) ผู้ใช้ไม่ควรใช้คอมพิวเตอร์โดยเจตนาเพื่อดึงหรือแก้ไขข้อมูลของผู้อื่นซึ่งอาจรวมถึงข้อมูลรหัสผ่านไฟล์ ฯลฯ

2.3.8 Fe Angela M. Verzosa (2008)

1) ประเด็นจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ต 10 ประเด็น ดังนี้

- 1.1) ความประพฤติทางอินเทอร์เน็ต (internet conduct)
- 1.2) การวิจัยบนอินเทอร์เน็ต (research on the internet)
- 1.3) ธุรกิจบนอินเทอร์เน็ต (business on the internet)
- 1.4) การเมืองและอินเทอร์เน็ต (politics and the internet)
- 1.5) การศึกษาออนไลน์ (on-line education)
- 1.6) ประเด็นทางกฎหมาย (legal issues)
- 1.7) ประเด็นทางสังคม (social issues)
- 1.8) ประเด็นด้านเอกลักษณ์ (identity issues)
- 1.9) ประเด็นด้านความเป็นส่วนตัว (privacy issues)
- 1.10) ประเด็นด้านความปลอดภัย (security issues)

2) พฤติกรรมที่ผิดจรรยาบรรณหรือผิดกฎหมาย

- 2.1) การขโมยลิขสิทธิ์ เครดิต หรือทรัพย์สินของผู้อื่น
- 2.2) การสกัดกั้นอีเมลส่วนตัว
- 2.3) การแสดงสื่อลามก
- 2.4) การพิจารณาข้อมูลที่ผิดพลาดออกสู่สาธารณะ
- 2.5) การใช้งานวิจัยในทางที่ผิด
- 2.6) การใช้เครือข่ายในเชิงส่วนตัวหรือพาณิชย์ที่ไม่เหมาะสม

2.3.9 Robert A. Schultz (2012) กล่าวว่า ปัญหาจริยธรรมทางอินเทอร์เน็ต

ประกอบด้วย

1) ปัญหาจริยธรรมทางอินเทอร์เน็ตระหว่างบุคคล การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อพบปะการบริการทางเพศ สื่อสารกับผู้คนผ่านอินเทอร์เน็ตโดยเฉพาะอย่างยิ่งผ่านโซเชียลมีเดีย เช่น Facebook และ Twitter นั้นเป็นเรื่องธรรมดาที่ทั้งข้อดีและข้อเสีย ควรมีการกลั่นกรองสมาชิกในประเด็นจรรยาบรรณสำหรับสื่ออินเทอร์เน็ต เพื่อป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับสมาชิกคนอื่น ๆ (Williams, 2011) อีกปัญหาด้านจริยธรรมในระดับสังคมคือ การขาดการตรวจสอบบนอินเทอร์เน็ต ในส่วนนี้เป็นเพราะคุณสมบัติการออกแบบอินเทอร์เน็ตโดยธรรมชาติไม่มีใครต้องผ่านคอมพิวเตอร์ส่วนกลางเพื่อเข้าสู่อินเทอร์เน็ต และการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพจึงเป็นเรื่องยาก อินเทอร์เน็ตเป็นสิ่งที่ทรงพลังในการฟื้นคืนอิสรภาพของหลักการแห่งความยุติธรรม เสรีภาพเหล่านี้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของสิ่งที่เรียกว่าสิทธิมนุษยชน ความเป็นส่วนตัว เสรีภาพในการพูดและเสรีภาพในการสมาคมโดยสามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างอิสระในทุกสถานที่ด้วยคอมพิวเตอร์

2) ลิขสิทธิ์และการละเมิดลิขสิทธิ์ การใช้อินเทอร์เน็ตสำหรับ "การละเมิดลิขสิทธิ์" นั้นคือการคัดลอกเนื้อหาดิจิทัลเพื่อการส่วนตัวมากกว่าการใช้เชิงพาณิชย์ ปัญหาด้านลิขสิทธิ์และการละเมิดลิขสิทธิ์เป็นปัญหาด้านจริยธรรมของแต่ละบุคคลที่มีมิติทางสังคม ผู้คนสามารถทำสำเนาดิจิทัลได้ตามต้องการและทุกคนในอินเทอร์เน็ตสามารถใช้งานสำเนาได้ แต่คำถามต่อไปคือจริยธรรมของการละเมิดลิขสิทธิ์ การคัดลอกงานของผู้อื่นโดยไม่ได้เป็นไปตามหลักของความถูกต้องนั้นเป็นสิ่งที่ผิดหรือไม่

3) ปัญหาทางสังคมและจริยธรรมทางอินเทอร์เน็ต บทบาทของอินเทอร์เน็ตในการช่วยเติมเต็มหลักการเสรีภาพที่เท่าเทียมกันที่ยิ่งใหญ่ที่สุดซึ่งเป็นหลักการความยุติธรรม การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตของบุคคลทุกคน รวมถึงประเด็นที่สำคัญของผู้ที่ขาดโอกาสในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต มีช่องว่างระหว่างผู้คนที่สามารถใช้อินเทอร์เน็ตรวมถึงเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและผู้ที่ไม่สามารถเข้าถึงได้ประเด็นเหล่านี้คือสิ่งที่น่ากังวล เพราะการใช้อินเทอร์เน็ตนำไปสู่การเพิ่มผลประโยชน์ส่วนบุคคล

ความรับผิดชอบทางจริยธรรมบนอินเทอร์เน็ตสำหรับยุคโลกาภิวัตน์ (The Internet's Ethical Responsibility for Globalization) ในยุคโลกาภิวัตน์เราหลีกเลี่ยงไม่ได้เมื่ออินเทอร์เน็ตเข้ามามีบทบาทสำคัญในการใช้งาน แต่ในการใช้งานอินเทอร์เน็ตจะต้องคำนึงถึงหลัก "จริยธรรม" ของการใช้งานอินเทอร์เน็ตด้วย โดยมุมมองแรกที่ต้องคำนึงถึงคือ การพัฒนาของเทคโนโลยี ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีจะเป็นตัวกำหนดขอบข่ายของการใช้งาน ส่วนมุมมองที่สองคือ เมื่อความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมีมากขึ้น แอปพลิเคชันที่มีประโยชน์มีมากขึ้น จนเกิดคำถามด้านจริยธรรมขึ้นว่าใครจะเป็นผู้รับผิดชอบต่อการใช้เทคโนโลยีเพื่อให้เหมาะสมและเป็นประโยชน์

2.3.10 Tuffley and Antonio (2016)

1) ความเป็นส่วนตัว

ในสมัยก่อนมีความเป็นส่วนตัวน้อยหรือไม่มีเลยกับผู้คนที่อยู่อาศัยอยู่ในชุมชน แม้แต่บุคคลที่มีสถานะสูง ความต้องการความเป็นส่วนตัวเกิดขึ้นเมื่อผู้คนเริ่มใช้ชีวิตกับคนแปลกหน้าในเมือง ความเป็นส่วนตัวจึงเป็นแนวคิดที่แพร่หลายมากขึ้น เทคโนโลยีของวันนี้ทำให้การรวบรวมและส่งข้อมูลเกี่ยวกับผู้คนง่ายมาก ปัญหาเกี่ยวกับความเป็นส่วนตัวจึงได้กลายเป็นปัญหาที่สำคัญในปัจจุบัน การมาถึงของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารขั้นสูง ข้อมูลสามารถรวบรวมและวิเคราะห์ได้มากขึ้นอย่างรวดเร็วและในปริมาณที่มากกว่าเมื่อก่อนและยิ่งน่ากลัวขึ้นเมื่อข้อมูลสามารถถูกจัดเก็บได้โดยที่เจ้าของข้อมูลไม่ต้องรับรู้ อย่างไรก็ตามสถานการณ์ดังกล่าวกำลังเปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากรัฐบาลและองค์กรต่าง ๆ ได้เล็งเห็นประโยชน์และความสำคัญของความเป็นส่วนตัวมากขึ้น

2) ทรัพย์สินทางปัญญา

กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาครอบคลุม 4 ประเด็นคือ สิทธิบัตร ลิขสิทธิ์ เครื่องหมายการค้า และความลับทางการค้า ลิขสิทธิ์มีความเสี่ยงสูงสุดต่อการละเมิดลิขสิทธิ์ในยุคอินเทอร์เน็ตแม้ว่าความเสี่ยงจะยังคงมีอยู่ ในบางพื้นที่การใช้อินเทอร์เน็ตยังเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการคัดลอกผลงานโดยที่ไม่ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของเสียก่อน มีการทำซ้ำได้ทันทีและการส่งผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ได้ง่าย

3) ภาพอนาจาร การเข้าถึง ความถูกต้อง

การปฏิบัติทางวัฒนธรรมทั่วโลกมีความแตกต่างกัน สิ่งที่ดีถือว่าเป็นที่ยอมรับได้ในที่หนึ่งอาจเป็นที่น่ารังเกียจของอีกพื้นที่ แต่อินเทอร์เน็ตกลับมีเนื้อหาทั้งหมดที่ทุกคนสามารถเข้าถึงทุกที่ที่มีการเชื่อมต่อ เช่น ภาพของผู้หญิงในชุดบิกินีบนหน้าปกนิตยสารในบางพื้นที่นั้นไม่ได้มีความหมายหรือความสำคัญมาก แต่ในบางประเทศในแถบตะวันออกกลางภาพเดียวกันจะถูกพิจารณาว่าเป็นภาพอนาจาร นอกจากนี้แล้วยังมีเรื่องโป้เปลือยระหว่างผู้ใหญ่ที่ยินยอมและผู้ใหญ่ที่ไม่ยินยอม ในที่สุดแล้วสิ่งที่เลวร้ายที่สุดคือความรุนแรงทางเพศต่อเด็ก โลกมีความอยากรู้อยากเห็นที่ไม่รู้จักพอสำหรับภาพอนาจาร ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหามากถึง 80% ของเนื้อหาทั้งหมดของอินเทอร์เน็ต

2.3.11 Irina Raicu (2017)

Irina Raicu ผู้อำนวยการฝ่ายจริยธรรมอินเทอร์เน็ต กล่าวถึงหัวข้อที่เกี่ยวกับจริยธรรมอินเทอร์เน็ตในประเด็นดังต่อไปนี้

1) ความเป็นส่วนตัว

หนึ่งในคำถามทางจริยธรรมที่น่าสนใจที่สุดเกี่ยวกับจริยธรรมอินเทอร์เน็ตคือ ความเป็นส่วนตัวในโลกออนไลน์ อินเทอร์เน็ตยังคงเป็นสื่อที่เชิญชวนความคิดสร้างสรรค์และเสรีภาพในการแสดงออกและเสรีภาพในการแบ่งปัน ข้อมูลที่ไหลข้ามพรมแดน แม้ในขณะที่อินเทอร์เน็ตกำลังจะกลายเป็นเครื่องมือในการเฝ้าติดตาม เฝ้าระวังไม่ว่าจากองค์กรธุรกิจหรือจากรัฐบาลหรือจากทั้งสองฝ่าย มีรายงานพบว่าผู้คนมีความกังวลในเรื่องข้อมูลส่วนบุคคลกำลังถูกรวบรวมและจัดเก็บหรือนำไปใช้งานในหลากหลายวิธีที่ไม่สามารถป้องกันได้

2) เมื่อข้อมูลมีขนาดใหญ่

หนึ่งในปรากฏการณ์การเพิ่มขึ้นของการใช้งานอินเทอร์เน็ตได้นำไปสู่การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ ซึ่งทำให้เกิดคำถามทางจริยธรรมที่น่าสนใจเกี่ยวกับประเด็นของการจัดเก็บข้อมูลซึ่งข้อมูลที่ถูกเก็บรวบรวมนั้นใครจะเป็นผู้ดูแล ใครจะเป็นผู้ตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งที่กำลังทำกับข้อมูลนั้นและผู้บริโภคจะสามารถพึ่งพาได้มากน้อยเพียงใด และเมื่อมีการใช้ข้อมูลที่จัดเก็บไปทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องหรือผิดกฎหมายใครจะเป็นผู้รับผิดชอบ

ต่อการกระทำนั้น เหล่านี้ล้วนคือคำถามที่ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตกังวลและต้องการเห็นความรับผิดชอบที่จะเกิดขึ้น

3) ความเป็นกลาง

หนึ่งในหลักการทางจริยธรรมที่อยู่เบื้องหลังการพัฒนาอินเทอร์เน็ตคือความเป็นกลาง ความคิดที่ว่าผู้ควบคุมอินเทอร์เน็ตจะไม่สามารถเลือกเนื้อหาที่มีอยู่ได้ทุกอย่าง เพื่อให้สามารถใช้งานได้อย่างอิสระยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น เมื่อบริษัทที่ดำเนินการตามแนวทางเหล่านั้นพยายามหาวิธีที่จะได้รับประโยชน์หรือส่งเสริมการบริโภคเนื้อหา มากกว่าซึ่งไม่สนใจเรื่องความถูกต้องเป็นธรรม มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคอยกำกับดูแลและพยายามที่จะให้การใช้สื่อกลางทางอินเทอร์เน็ตมีความเป็นกลางสำหรับการสื่อสารและการถ่ายโอนข้อมูล

4) การเข้าถึงอินเทอร์เน็ต

การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตควรถูกมองว่าเป็นสิทธิมนุษยชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมปัจจุบันที่การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเป็นไปอย่างสะดวกและรวดเร็ว แต่ยังมีความจริงที่ว่าผู้คนอีกจำนวนมากที่ต้องดิ้นรนในการที่จะเข้าถึงการใช้อินเทอร์เน็ต เข้าถึงการใช้ทรัพยากร ดังนั้นควรให้ความสำคัญและเล็งเห็นคุณค่าของการเข้าถึงทรัพยากรซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอันดับต้น ๆ

2.3.12 พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550

ในปัจจุบันระบบคอมพิวเตอร์ได้เป็นส่วนสำคัญของการประกอบกิจการและการดำรงชีวิตของมนุษย์ หากมีผู้กระทำความผิดด้วยประการใด ๆ ให้ระบบคอมพิวเตอร์ไม่สามารถทำงานตามคำสั่งที่กำหนดไว้ หรือทำให้การทำงานผิดพลาดไปจากคำสั่งที่กำหนดไว้ หรือใช้วิธีการใด ๆ เข้าล่วงรู้ข้อมูลแก้ไขหรือทำลายข้อมูลของบุคคลอื่นในระบบคอมพิวเตอร์โดยมิชอบ หรือใช้ระบบคอมพิวเตอร์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ หรือมีลักษณะอันลามกอนาจาร ย่อมก่อให้เกิดความเสียหาย กระทบกระเทือนต่อเศรษฐกิจสังคมและความมั่นคงของรัฐรวมทั้งความสงบสุขและศีลธรรมอันดีของประชาชน จึงสมควรกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดดังกล่าวจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ โดยมีเนื้อหาดังนี้

หมวด 1 ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

มาตรา 5 ผู้ใดเข้าถึงโดยมิชอบซึ่งระบบคอมพิวเตอร์ที่มีมาตรการป้องกันการเข้าถึงโดยเฉพาะและมาตรการนั้นมิได้มีไว้สำหรับตน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 6 ผู้ใดล่วงรู้มาตรการป้องกันการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ที่ผู้อื่นจัดทำขึ้นเป็นการเฉพาะ ถ้านำมาตรการดังกล่าวไปเปิดเผยโดยมิชอบในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 7 ผู้ใดเข้าถึงโดยมิชอบซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่มีมาตรการป้องกันการเข้าถึง โดยเฉพาะและมาตรการนั้นมีได้มีไว้สำหรับตน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 8 ผู้ใดกระทำความผิดด้วยประการใดโดยมิชอบด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อดักจับไว้ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นที่อยู่ระหว่างการส่งในระบบคอมพิวเตอร์ และข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นมีได้มีไว้เพื่อประโยชน์สาธารณะหรือเพื่อให้บุคคลทั่วไปใช้ประโยชน์ได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 9 ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มเติมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นโดยมิชอบ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 10 ผู้ใดกระทำความผิดด้วยประการใดโดยมิชอบ เพื่อให้การทำงานของระบบคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นถูกระงับ ชะลอ ขัดขวาง หรือรบกวนจนไม่สามารถทำงานตามปกติได้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 11 ผู้ใดส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์แก่บุคคลอื่นโดยปกปิดหรือปลอมแปลงแหล่งที่มาของการส่งข้อมูลดังกล่าว อันเป็นการรบกวนการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ของบุคคลอื่นโดยปกติสุข ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทมาตรา 12 ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 9 หรือมาตรา 10

(1) ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชน ไม่ว่าความเสียหายนั้นจะเกิดขึ้นในทันทีหรือในภายหลังและไม่ว่าจะเกิดขึ้นพร้อมกันหรือไม่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท

(2) เป็นการกระทำโดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายต่อข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรือระบบคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือการบริการสาธารณะ หรือเป็นการกระทำต่อข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือระบบคอมพิวเตอร์ที่มีไว้เพื่อประโยชน์สาธารณะ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสามแสนบาท ถ้าการกระทำความผิดตาม (2) เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี

มาตรา 13 ผู้ใดจำหน่ายหรือเผยแพร่ชุดคำสั่งที่จัดทำขึ้นโดยเฉพาะเพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดตามมาตรา 5 มาตรา 6 มาตรา 7 มาตรา 8 มาตรา 9 มาตรา 10 หรือ มาตรา 11 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 14 ผู้ใดกระทำความผิดที่ระบุไว้ดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(1) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน

(2) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศหรือก่อให้เกิดความตื่นตระหนกแก่ประชาชน

(3) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ อันเป็นความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา

(4) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ ที่มีลักษณะอันลามกและข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้

(5) เผยแพร่หรือส่งต่อซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยรู้อยู่แล้วว่าเป็นข้อมูลคอมพิวเตอร์ตาม (1) (2) (3) หรือ (4)

มาตรา 15 ผู้ให้บริการผู้ใดจงใจสนับสนุนหรือยินยอมให้มีการกระทำความผิดตาม มาตรา 14 ในระบบคอมพิวเตอร์ที่อยู่ในความควบคุมของตน ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิดตามมาตรา 14

มาตรา 16 ผู้ใดนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ที่ประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่ปรากฏเป็นภาพของผู้อื่น และภาพนั้นเป็นภาพที่เกิดจากการสร้างขึ้น ตัดต่อเติมหรือดัดแปลงด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีการอื่นใด ทั้งนี้ โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น ถูกเกลียดชัง หรือได้รับความอับอาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่ง เป็นการนำเข้าสู่ข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยสุจริต ผู้กระทำไม่มีความผิดความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นความผิดอันยอมความได้ถ้าผู้เสียหายในความผิดตามวรรคหนึ่งตายเสียก่อนร้องทุกข์ ให้บิดา มารดา คู่สมรส หรือบุตรของผู้เสียหายร้องทุกข์ได้ และให้ถือว่าเป็นผู้เสียหาย

มาตรา 17 ผู้ใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้นอกราชอาณาจักรและ

(1) ผู้กระทำความผิดนั้นเป็นคนไทย และรัฐบาลแห่งประเทศไทยที่ความผิดได้เกิดขึ้นหรือผู้เสียหายได้ร้องขอให้ลงโทษหรือ

(2) ผู้กระทำความผิดนั้นเป็นคนต่างด้าว และรัฐบาลไทยหรือคนไทยเป็นผู้เสียหายและผู้เสียหายได้ร้องขอให้ลงโทษจะต้องรับโทษภายในราชอาณาจักร

2.3.13 พรณณ สนวนเพลง (2552)

1) ระบบสารสนเทศกับแนวความคิดด้านสังคมและจริยธรรม

ประเด็นด้านจริยธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์มักกล่าวถึงเรื่องความเป็นส่วนตัว (Privacy) ความถูกต้อง (Accuracy) ความเป็นเจ้าของ (Property) และการเข้าใช้ข้อมูลทั้งนี้ที่สะท้อนทางจริยธรรม 5 ประการของยุคสารสนเทศ (Five Moral Dimensions of the Information Age) ได้ให้ความสำคัญเรื่องสิทธิด้านสารสนเทศและพันธะหน้าที่ สิทธิของทรัพย์สิน (Property Rights) ความรับผิดชอบในหน้าที่และการควบคุม (Accountability and Control) คุณภาพระบบ (System Quality) และคุณภาพชีวิต (Quality of Life) ดังนี้

1.1) ความเป็นส่วนตัว (Privacy)

ความเป็นส่วนตัวของข้อมูลและสารสนเทศโดยทั่วไป หมายถึง สิทธิที่จะอยู่ตามลำพังและเป็นสิทธิที่เจ้าของสามารถควบคุมข้อมูลของตนเองในการเปิดเผยให้กับผู้อื่น ครอบคลุมทั้งปัจเจกบุคคล กลุ่มบุคคล และองค์กรต่างๆ ซึ่งมีประเด็นเกี่ยวกับความเป็นส่วนตัว ดังนี้

(1) การเข้าไปดูข้อความในจดหมายอิเล็กทรอนิกส์และการบันทึกข้อมูลในเครื่องคอมพิวเตอร์ รวมทั้งการบันทึกแลกเปลี่ยนข้อมูลที่บุคคลเข้าไปใช้บริการเว็บไซต์ และกลุ่มข่าวสาร

(2) การใช้เทคโนโลยีในการติดตามความเคลื่อนไหวหรือพฤติกรรมบุคคล เช่นบริษัทใช้คอมพิวเตอร์ในการตรวจจับหรือเฝ้าดูการปฏิบัติงานและการให้บริการของพนักงาน ทำให้กิจกรรมบางอย่างของพนักงานถูกเฝ้าดูไปด้วย ทำให้พนักงานสูญเสียความเป็นส่วนตัว การกระทำเช่นนี้ถือว่าการผิดจริยธรรม

(3) การใช้ข้อมูลของลูกค้าจากแหล่งต่างๆ เพื่อผลประโยชน์ในการขยายตลาด

(4) การรวบรวมหมายเลขโทรศัพท์ ที่อยู่ อีเมล หมายเลขบัตรเครดิต และข้อมูลส่วนบุคคลอื่นๆ เพื่อนำไปสร้างฐานข้อมูลประวัติลูกค้าขึ้นมาใหม่แล้วนำไปขายให้กับบริษัทอื่น

1.2) ความถูกต้องของข้อมูล (Accuracy)

ข้อควรคำนึงในการใช้คอมพิวเตอร์ข้อหนึ่งก็คือ ความน่าเชื่อถือของข้อมูล ตามที่ได้บันทึกข้อมูลประเด็นด้านจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับความถูกต้องของข้อมูล โดยทั่วไปจะพิจารณาว่าใครเป็นผู้รับผิดชอบต่อความถูกต้องของข้อมูลที่จัดเก็บและเผยแพร่ ดังนั้นการจัดทำข้อมูลและสารสนเทศให้มีความถูกต้องน่าเชื่อถือนั้นควรได้ตรวจสอบข้อมูลก่อนที่จะนำเข้าฐานข้อมูลรวม ทั้งปรับปรุงให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ นอกจากนี้ควรให้สิทธิแก่บุคคลในการเข้าไปตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลตนเอง

1.3) ความเป็นเจ้าของ (Intellectual Property)

สิทธิความเป็นเจ้าของ หมายถึง กรรมสิทธิ์ในการถือครองทรัพย์สิน ซึ่งอาจเป็นทรัพย์สินทั่วไปที่จับต้องได้ เช่น คอมพิวเตอร์ รถยนต์ หรืออาจเป็นทรัพย์สินทาง

ปัญญา หรือความคิดที่จับต้องไม่ได้ เช่น บทเพลง โปรแกรมคอมพิวเตอร์ แต่สามารถถ่ายทอดและบันทึกลงในสื่อต่างๆ ได้ เช่น สิ่งพิมพ์ เทปหรือซีดีรอม เป็นต้น ทรัพย์สินทางปัญญาอาจคิดสร้างหรือผลิตจากบุคคลหรือองค์กรซึ่งทรัพย์สินเหล่านั้นจะได้รับการคุ้มครองสิทธิภายใต้กฎหมาย ได้แก่ ความลับทางการค้าลิขสิทธิ์และสิทธิบัตร

1.4) การเข้าถึงข้อมูล (Data Accessibility)

เป็นการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลโดยการกำหนดสิทธิตามลำดับการใช้งานเพื่อป้องกันการเข้าไปดำเนินการกับข้อมูลของผู้ใช้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องและเป็นการรักษาความลับของข้อมูล เช่น การบันทึก การแก้ไขปรับปรุง และการลบ เป็นต้น ดังนั้น การพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์จึงได้มีการออกแบบรักษาความปลอดภัยในการเข้าถึงของผู้ใช้และการเข้าถึงของผู้อื่น โดยไม่ได้รับความยินยอมถือเป็นการผิดจริยธรรมเช่นเดียวกับการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล

2.3.14 พินิตา พานิชกุล (2553)

ได้กล่าวถึงจริยธรรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศในประเด็นต่างๆ ดังนี้

1) การละเมิดลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์

การละเมิดลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ (Software Piracy) คือการทำซ้ำ หรือดัดแปลง การเผยแพร่ซอฟต์แวร์ต่อสาธารณะ การให้เช่าต้นฉบับหรือสำเนาซอฟต์แวร์ ตลอดจนการแสวงหากำไรจากซอฟต์แวร์โดยไม่ได้รับอนุญาต หรือโดยไม่ได้เสียค่าใช้จ่ายตามค่าลิขสิทธิ์ที่กำหนดไว้ สำหรับผู้ใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศทั่วไปมีโอกาสที่จะละเมิดลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ได้จากหลายสาเหตุ ไม่ว่าจะเป็นการไม่เข้มงวดกับข้อบังคับขององค์กร หรือแม้กระทั่งการเพิกเฉยของผู้เชี่ยวชาญ การละเมิดลิขสิทธิ์นั้นส่วนหนึ่งมาจากทัศนคติ (Attitude) ของประชาชนในแต่ละประเทศต่อเรื่องดังกล่าว

2) การใช้งานคอมพิวเตอร์อย่างไม่เหมาะสม

พฤติกรรมที่บ่งบอกถึงการใช้งานคอมพิวเตอร์อย่างไม่เหมาะสม ได้แก่ การเข้าเยี่ยมชมเว็บไซต์ในเวลางาน เข้าเว็บไซต์ลามกอนาจาร การดาวน์โหลดภาพยนตร์ เพลงหรือซอฟต์แวร์อื่นๆ โดยใช้อินเทอร์เน็ตขององค์กร การสนทนากับเพื่อนด้วยโปรแกรมสนทนาออนไลน์ต่างๆ และการเล่นเกมในเวลางาน เป็นต้น พฤติกรรมดังกล่าวจัดว่าเป็นการใช้ทรัพยากรคอมพิวเตอร์ขององค์กรอย่างไม่เหมาะสม

3) ความเป็นส่วนตัว (Privacy)

ความเป็นส่วนตัว (Privacy) หมายถึง อำนาจอันชอบธรรมในความปลอดภัยที่บุคคลพึงมีในร่างกาย ในที่อยู่อาศัย ความเป็นอยู่ส่วนตัว เกียรติยศ ชื่อเสียง โดยปราศจากการบุกรุก รบกวน ฝ่าฝืนสังเกต หรือทำอันตรายใด ๆ ที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อตัวบุคคลโดยไม่มีเหตุผลอันควร (W. Reynolds, 2007) ความเป็นส่วนตัวแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่

(1) ความเป็นส่วนตัวทางกายภาพ (Physical Privacy) หมายถึง สิทธิในสถานที่เวลาและสินทรัพย์ที่บุคคลพึงมีเพื่อหลีกเลี่ยงจากการถูกละเมิดหรือถูกรบกวนจากบุคคลอื่น

(2) ความเป็นส่วนตัวด้านสารสนเทศ (Information Privacy) หมายถึง ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตัวบุคคล ซึ่งข้อมูลด้านสารสนเทศนั้นประกอบไปด้วย ข้อมูลสาธารณะ (Public Information) คือ ข้อมูลของบุคคลที่ได้ให้ไว้กับองค์กร ซึ่งมีสิทธิโดยชอบธรรมในการใช้ข้อมูลนี้ร่วมกับองค์กรอื่น และข้อมูลส่วนบุคคล (Personal Information) เช่น ชื่อ ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ หมายเลขบัตรเครดิต หรือเลขที่บัญชีธนาคารและอาจหมายรวมถึง ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล เช่น การศึกษา ฐานะการเงิน ประวัติสุขภาพ ประวัติอาชญากรรม ประวัติการทำงาน หรือประวัติกิจกรรม เป็นต้น

ประเทศไทยได้มีกฎหมายคุ้มครองความเป็นส่วนตัวไว้อย่างชัดเจนในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หมวดที่ 3 สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ส่วนที่ 3 สิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคล ดังนี้

มาตราที่ 32 บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย

มาตราที่ 33 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในเคหสถาน

มาตราที่ 34 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการเดินทางและมีเสรีภาพในการเลือกถิ่นที่อยู่ภายในราชอาณาจักร

มาตราที่ 35 สิทธิของบุคคลในครอบครัวเกียรติยศชื่อเสียงตลอดจนความเป็นอยู่ส่วนตัวย่อมได้รับความคุ้มครอง

มาตราที่ 36 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการสื่อสารถึงกันโดยทางที่ชอบด้วยกฎหมาย

มาตราที่ 37 บุคคลย่อมมีเสรีภาพโดยบริบูรณ์ในการถือศาสนานิกายของศาสนาหรือลัทธินิยมในทางศาสนาและย่อมมีเสรีภาพในการปฏิบัติตามศาสนธรรมศาสนบัญญัติหรือปฏิบัติตามพิธีกรรมตามความเชื่อถือของตนเมื่อไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อหน้าที่ของพลเมืองและไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

มาตราที่ 38 การเกณฑ์แรงงานจะทำมิได้เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อประโยชน์ในการป้องกันภัยพิบัติสาธารณะอันมีมาเป็นการฉุกเฉินหรือโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายซึ่งให้กระทำได้ในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะสงครามหรือการรบหรือในระหว่างเวลาที่มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินหรือประกาศใช้กฎอัยการศึก

4) เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น (Freedom of Speech)

เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น คือ ความเป็นอิสระในการพูดโดยปราศจากการตรวจสอบและการจำกัด เป็นหนึ่งในหลายสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน (Fundamental Human

Rights) ที่พลเมืองในประเทศพึงมี ทำให้ประชาชนสามารถแสดงออกทางความคิดและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในด้านต่าง ๆ ได้อย่างอิสระ อินเทอร์เน็ตทำให้รูปแบบการแลกเปลี่ยนและแสดงความคิดเห็นเปลี่ยนแปลงไปจากที่เคยแสดงความคิดเห็นต่อหน้าคนรู้จักหรือเพื่อนฝูง กลายมาเป็นไม่รู้จักกันแต่สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันได้อย่างอิสระในลักษณะของกระดานหรือกระดานสนทนา (Web board) หรือในลักษณะของเว็บไซต์ประเภท Social Network เช่น Facebook

5) ทรัพย์สินทางปัญญา

ทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property) หมายถึง ผลงานอันเกิดจากการประดิษฐ์คิดค้น หรือสร้างสรรค์ของมนุษย์ ซึ่งเน้นที่ผลผลิตของสติปัญญาและความชำนาญ โดยไม่คำนึงถึงชนิดของการสร้างสรรค์หรือวิธีในการแสดงออก ทรัพย์สินทางปัญญาอาจจะแสดงออกในรูปแบบของสิ่งที่จับต้องได้ เช่นสินค้าต่าง ๆ หรือในรูปแบบของสิ่งที่จับต้องไม่ได้ เช่น แนวคิดในการดำเนินธุรกิจ กรรมวิธีในการผลิตทางอุตสาหกรรม เป็นต้น ผู้ที่ประดิษฐ์และคิดค้นทรัพย์สินทางปัญญา คือผู้ที่เป็นเจ้าของทรัพย์สินดังกล่าวตาม สิทธิในการเป็นเจ้าของ (Property Rights) ซึ่งเป็นสิทธิตามธรรมชาติ (Natural Rights) ที่บุคคลพึงมีและบุคคลนั้นย่อมสมควรที่จะได้รับผลประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญาที่เป็นผลงานของตน หากบุคคลใดนำทรัพย์สินทางปัญญาของบุคคลอื่นไปใช้เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ให้แก่ตน โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของทรัพย์สิน จัดว่าเป็นการนำไปใช้อย่างไม่ชอบธรรม

กรมทรัพย์สินทางปัญญากระทรวงพาณิชย์ ได้กำหนดประเภทของการปกป้องทรัพย์สินทางที่สำคัญมากที่สุด 4 ประเภทคือ

5.1) ลิขสิทธิ์ (Copyrights)

หมายถึง สิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่จะกระทำการใด ๆ เกี่ยวกับงานที่ผู้สร้างสรรค์ได้ทำขึ้นโดยการใช้สติปัญญาความรู้ความสามารถและความวิริยะอุตสาหะของตนเองในการสร้างสรรค์ โดยไม่ลอกเลียนงานของผู้อื่น โดยงานที่สร้างสรรค์ต้องเป็นงานตามประเภทที่กฎหมายลิขสิทธิ์ให้ความคุ้มครองผู้สร้างสรรค์จะได้รับความคุ้มครองทันทีที่สร้างสรรค์โดยไม่ต้องจดทะเบียน

5.2) เครื่องหมายการค้า (Trade Mark)

หมายถึง เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ หรือตราที่ใช้กับสินค้าหรือบริการเครื่องหมายการค้าอาจเป็นภาพถ่าย ภาพวาด ภาพประดิษฐ์ ตราข้อความ ข้อความ ตัวหนังสือ ตัวเลข ลายมือชื่อกลุ่มของสี รูปร่าง หรือรูปทรงของวัตถุ หรือสิ่งเหล่านั้นอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกันก็ได้ ใช้เพื่อแสดงว่าสินค้าที่ใช้เครื่องหมายนั้นแตกต่างกับสินค้าที่ใช้เครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่น

5.3) ความลับทางการค้า

พระราชบัญญัติความลับทางการค้า พ.ศ. 2545 ให้นิยามไว้ดังนี้ ความลับทางการค้า (Trade Secret) หมายถึง ข้อมูลการค้าซึ่งยังไม่รู้จักกันโดยทั่วไป หรือยังเข้าถึงไม่ได้ในหมู่บุคคลซึ่งโดยปกติแล้วต้องเกี่ยวข้องกับข้อมูลดังกล่าว โดยเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เนื่องจากการเป็นความลับและเป็นข้อมูลที่ผู้ควบคุมความลับทางการค้าได้ใช้มาตรการที่เหมาะสมเพื่อรักษาไว้เป็นความลับ

5.4) สิทธิบัตร

พระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. สิทธิบัตร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 ให้นิยามสิทธิบัตรไว้ดังนี้ สิทธิบัตร (Patent) หมายถึง หนังสือสำคัญที่ออกให้เพื่อคุ้มครองการประดิษฐ์ (Invention) หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์ (Product Design) ตามที่กำหนดในหมวด 2 และหมวด 3 แห่งพระราชบัญญัตินี้ และอนุสิทธิบัตร (Petty Patent) คือหนังสือสำคัญที่รัฐออกให้เพื่อคุ้มครองการประดิษฐ์ โดยจะมีลักษณะคล้ายกันกับการประดิษฐ์ในสิทธิบัตร แต่สำหรับอนุสิทธิบัตรการประดิษฐ์จะเกิดจากความคิดสร้างสรรค์ที่มีระดับการพัฒนาเทคโนโลยีไม่สูงมากหรือเป็นการประดิษฐ์คิดค้นเพียงเล็กน้อยและมีประโยชน์ใช้สอยมากขึ้น

จากการศึกษาทบทวนเกี่ยวกับแนวคิดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของ Computer Ethics Institute (1985), Richard O. Mason (1986), Rawls (1999a), Robert J. Cavalier (2005), Laudon and Laudon (2007), George W. Reynolds (2007), Centre for Development of Advanced Computing; C-DAC (2007), Fe Angela M. Verzosa (2008), Robert A. Schultz (2012), David Tuffley and Amy Antonio (2016), Irina Raicu (2017), พรบ. คอมพิวเตอร์ (2550), พรณิ สนวนเพลง (2552) และพนิดา พานิชกุล (2553) พบว่ามีประเด็นแนวคิดที่เกี่ยวกับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตที่สอดคล้องกัน 7 องค์ประกอบ ดังตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 ตารางสังเคราะห์องค์ประกอบของจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ต

องค์ประกอบของ จริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ต	Computer Ethics Institute (1985)	Richard O. Mason (1986)	Rawls (1999a)	Robert J. Cavalier (2005)	Laudon and Laudon (2007)	George W. Reynolds (2007)	Centre for Development of Advanced Computing, (C-DAC) (2007)	Fe Angela M. Verzosa (2008)	Robert A. Schultz (2012)	David Tuffley and Amy Antonio (2016)	Irina Raicu (2017)	พรบ.คอมพิวเตอร์ (2550)	พรณิ ส่วนเพลง (2552)	พนิดา พาณิชกุล (2553)	รวม (14)
1. ความเป็นส่วนตัว (Information Privacy)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	14
2. ความถูกต้อง (Information Accuracy)	✓	✓						✓	✓	✓		✓	✓	✓	8
3. ความเป็นเจ้าของ (Information Property)	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	13
4. การเข้าถึงข้อมูล (Data Accessibility)		✓	✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	12
5. ความรับผิดชอบ (Accountability)	✓				✓		✓	✓	✓		✓	✓			7
6. คุณภาพระบบ (System Quality)					✓		✓		✓			✓			4
7. คุณภาพชีวิต (System of Life)					✓	✓									2

จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์องค์ประกอบของจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ต ในตารางที่ 3 พบว่า องค์ประกอบที่เป็นที่มีความสำคัญและได้รับความสนใจ มีความน่าเชื่อถือของปัญหาจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยพบว่ามี 5 องค์ประกอบคือ ความเป็นส่วนตัว (Information Privacy), ความถูกต้อง (Information Accuracy), ความเป็นเจ้าของ (Information Property),

การเข้าถึงข้อมูล (Data Accessibility) และความรับผิดชอบ (Accountability) ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์พฤติกรรมตัวบ่งชี้เพื่อให้เห็นถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ตารางองค์ประกอบของจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตและพฤติกรรมตัวบ่งชี้

องค์ประกอบ	พฤติกรรมตัวบ่งชี้	จำนวนตัวบ่งชี้	แนวคิดนักรการศึกษา
1) ความเป็นส่วนตัว (Information Privacy)	1.1 สิทธิในการเปิดเผยข้อมูลส่วนตัว 1.2 สิทธิในการป้องกันข้อมูลส่วนตัว 1.3 สิทธิในการอยู่ล้าพังโดยปราศจากการควบคุมจากบุคคลหรือองค์กรใดๆ 1.4 สิทธิในการอยู่ล้าพังโดยปราศจากการล่วงละเมิดจากบุคคลหรือองค์กรใดๆ 1.5 สิทธิและเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การสื่อสารและการแบ่งปัน	5	พรบ.คอมพิวเตอร์ (2550), พรณิ สนวนเพลง (2552), Computer Ethics Institute (1985), พนิดา พานิชกุล (2553), Laudon and Laudon (2007), Fe Angela M. Verzosa (2008), Centre for Development of Advanced Computing: C-DAC (2007), Irina Raicu (2017), จักพงค์ เปรมจิตต์ (2554), สุภารัตน์ แก้วสุทธิ (2553)
2) ความถูกต้อง (Information Accuracy)	2.1 การนำฐานข้อมูลเข้าสู่ระบบ 2.2 ความน่าเชื่อถือของข้อมูลในระบบ 2.3 การเปลี่ยนแปลง ตัดแปลงและการปรับปรุงข้อมูล 2.4 การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล	4	พรบ.คอมพิวเตอร์ (2550), พรณิ สนวนเพลง (2552), Computer Ethics Institute (1985), Fe

องค์ประกอบ	พฤติกรรมตัวบ่งชี้	จำนวน ตัวบ่งชี้	แนวคิดนักรการ ศึกษา
			Angela M. Verzosa (2008), Centre for Development of Advanced Computing: C-DAC (2007), จักพงค์ เปรมจิตต์ (2554), สุภารัตน์ แก้วสุทธิ (2553)
3) ความเป็นเจ้าของ (Information Property)	3.1 การคัดลอกผลงาน 3.2 การใช้งานทรัพย์สินทางปัญญา 3.3 การปกป้องทรัพย์สินทางปัญญา 3.4 การขโมย การละเมิดและการหลอกลวง	4	พรบ.คอมพิวเตอร์ (2550), พรรณี สวนเพลง (2552), Computer Ethics Institute (1985), Rawls (1999a), พนิดา พานิชกุล (2553), Laudon and Laudon (2007), Fe Angela M. Verzosa (2008), Centre for Development of Advanced Computing: C-DAC (2007), Irina Raicu (2017), จักพงค์ เปรมจิตต์ (2554),

องค์ประกอบ	พฤติกรรมตัวบ่งชี้	จำนวน ตัวบ่งชี้	แนวคิดนักรการ ศึกษา
			สุภารัตน์ แก้วสุทธิ (2553)
4) การเข้าถึงข้อมูล (Data Accessibility)	4.1 เสรีภาพที่เท่าเทียมกันในการเข้าใช้ ข้อมูล 4.2 การเข้าถึงข้อมูลโดยชอบธรรม 4.3 ระดับความปลอดภัยของข้อมูล 4.4 การรักษาความลับของข้อมูล 4.5 การแบ่งระดับของการเข้าถึงข้อมูล	5	พรบ.คอมพิวเตอร์ (2550), พรณิ สวนเพลง (2552), Rawls (1999a), พนิดา พานิชกุล (2553), Fe Angela M. Verzosa (2008), Centre for Development of Advanced Computing: C-DAC (2007), Irina Raicu (2017), จักพงค์ เปรมจิตต์ (2554), สุภารัตน์ แก้วสุทธิ (2553)
5) ความรับผิดชอบ (Accountability)	5.1 ความรับผิดชอบต่อตนเอง 5.2 ความรับผิดชอบต่อสังคม 5.3 ความรับผิดชอบต่อข้อมูล	3	พรบ.คอมพิวเตอร์ (2550), Computer Ethics Institute (1985), Rawls (1999a), Laudon and Laudon (2007), Fe Angela M. Verzosa (2008), จักพงค์ เปรม จิตต์ (2554),

องค์ประกอบ	พฤติกรรมตัวบ่งชี้	จำนวน ตัวบ่งชี้	แนวคิดนักการ ศึกษา
			สุภารัตน์ แก้วสุทธิ (2553)

จากตารางที่ 4 ผู้วิจัยได้องค์ประกอบของจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ต 5 องค์ประกอบ และพฤติกรรมตัวบ่งชี้ของแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 ความเป็นส่วนตัว (Information Privacy) มี 5 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ สิทธิในการเปิดเผยข้อมูลส่วนตัว สิทธิในการป้องกันข้อมูลส่วนตัว สิทธิในการอยู่ลำพังโดยปราศจากการควบคุมจากบุคคลหรือองค์กรใด ๆ สิทธิในการอยู่ลำพังโดยปราศจากการล่วงละเมิดจากบุคคลหรือองค์กรใด ๆ และสิทธิและเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นการสื่อสารและการแบ่งปัน องค์ประกอบที่ 2 ความถูกต้อง (Information Accuracy) มี 4 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ การนำฐานข้อมูลเข้าสู่ระบบ ความน่าเชื่อถือของข้อมูลในระบบ การเปลี่ยนแปลงตัดแปลงและการปรับปรุงข้อมูล และการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล องค์ประกอบที่ 3 ความเป็นเจ้าของ (Information Property) มี 4 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ การคัดลอกผลงาน การใช้งานทรัพย์สินทางปัญญา การปกป้องทรัพย์สินทางปัญญา และการขโมยการละเมิดและการหลอกลวง องค์ประกอบที่ 4 การเข้าถึงข้อมูล (Data Accessibility) มี 5 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ เสรีภาพที่เท่าเทียมกันในการเข้าใช้ข้อมูล การเข้าถึงข้อมูลโดยชอบธรรม ระดับความปลอดภัยของข้อมูล การรักษาความลับของข้อมูลและการแบ่งระดับของการเข้าถึงข้อมูล และองค์ประกอบที่ 5 ความรับผิดชอบ (Accountability) มี 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อตนเอง ความรับผิดชอบต่อสังคม และความรับผิดชอบต่อข้อมูล

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ต

จากการศึกษาจริยธรรมการใช้เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมการใช้เน็ต ดังต่อไปนี้

สุพัตรา เชิดกฤษ (2545) ได้สร้างแบบสอบวัดจริยธรรมสันโดษ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา พบว่าแบบสอบวัดจริยธรรมสันโดษมีความตรงเชิงโครงสร้างและความตรงเชิงเนื้อหา ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบวัดจริยธรรมสันโดษมีค่าตั้งแต่ 2.31 ถึง 8.45 ทุกข้อมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ค่าความเที่ยงของแบบสอบวัดจริยธรรมสันโดษ มีค่า 0.81 ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัดมีค่า 5.05 ค่าความเที่ยงของแบบสอบลักษณะยถาพลสันโดษมีค่า 0.63 ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัดมีค่า 3.01 ค่าความเที่ยงของแบบสอบลักษณะยถาสรูปสันโดษมีค่า 0.54 ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัดมีค่า 2.61 ค่าความเที่ยงในการตรวจให้คะแนนของ

ผู้ตรวจ 2 คน มีค่า 0.94 เกณฑ์ปกติท้องถิ่นของแบบสอบวัดจริยธรรมสันโดษมีค่าคะแนนที่-ปกติตั้งแต่ T20 ถึง T80 เกณฑ์ปกติท้องถิ่นของแบบสอบยถาภาสันโดษมีค่าคะแนนที่-ปกติตั้งแต่ T22 ถึง T80 เกณฑ์ปกติท้องถิ่นของแบบสอบยถาภาสารูปสันโดษมีค่าคะแนนที่-ปกติตั้งแต่ T20 ถึง T77 เกณฑ์ปกติท้องถิ่นของแบบสอบยถาสารูปสันโดษมีค่าคะแนนที่-ปกติตั้งแต่ T14 ถึง T80

จริญญา เฉลาประโคน (2546) ได้พัฒนาเครื่องมือประเมินพฤติกรรมรับผิดชอบและเหตุผลเชิงจริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ได้แบบสังเกตพฤติกรรมรับผิดชอบ 19 องค์ประกอบ จำนวน 143 ข้อ เครื่องมือได้รับการตรวจสอบคุณภาพและความเชื่อถือได้และความถูกต้องของข้อมูล โดยมีความตรงเชิงโครงสร้างจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ และมีความถูกต้องและความเชื่อถือได้ของข้อมูลใช้เทคนิคการตรวจสอบสามเส้าด้านบุคคล พิจารณาความสอดคล้องของข้อมูลจากนักเรียน ครู และผู้วิจัยและตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตและการรายงานตนเอง ได้แบบสัมภาษณ์เหตุผลเชิงจริยธรรม ซึ่งเป็นสถานการณ์ขัดแย้งทางจริยธรรม จำนวน 19 ข้อ เครื่องมือได้รับการตรวจสอบคุณภาพและความเชื่อถือได้และความถูกต้องของข้อมูล โดยมีความตรงเชิงโครงสร้างจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ และความเชื่อมั่นของการตรวจให้คะแนนระดับชั้นพัฒนาการทางจริยธรรม โดยผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยอีก 1 คน และได้คู่มือสำหรับพัฒนาเครื่องมือประเมินพฤติกรรมรับผิดชอบและเหตุผลเชิงจริยธรรม เพื่อดำเนินการใช้ การให้คะแนน และการตีความความคะแนน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

วนิดา สายสินธ์ (2551) ได้พัฒนาแบบทดสอบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความสามัคคีสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในจังหวัดพัทลุง พบว่า ด้านการพัฒนาแบบทดสอบ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .282 - .468 ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างมีค่าเท่ากับ .914 ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) มีค่าเท่ากับ .896 วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนของฮอยท์ (Hoyt's Analysis of Variance) มีค่าเท่ากับ .894 ด้านการศึกษาเปรียบเทียบเหตุผลเชิงจริยธรรม พบว่า นักเรียนที่มีเพศแตกต่างกันมีเหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความสามัคคีแตกต่างกัน

สุชาติ ใจสถาน (2553) ได้พัฒนาแบบวัดจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับนักเรียน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 (มัธยมศึกษาปีที่ 1-3) ปีการศึกษา 2552 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 1 และเขต 2 จำนวน 3,872 คนโดยการสุ่มตัวอย่างแบบสองขั้นตอน แบบวัดจริยธรรมที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ ความเป็นส่วนตัว ความถูกต้อง ความเป็นเจ้าของ และการเข้าถึงข้อมูล ตรวจสอบคุณภาพด้วยการตรวจสอบความตรง (Validity) ได้แก่ ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) การทำหน้าที่ต่างกันของข้อคำถาม (Different Item Functioning: DIF) ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ตรวจสอบอำนาจจำแนกตาม

โมเดล GRM (Graded Response Model) และตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ด้วยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์การสุรุปอ้างอิง (G-Coefficient) ผลการวิจัยพบว่า 1) แบบวัดจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่พัฒนาขึ้นมีจำนวนข้อคำถาม 37 ข้อ ได้แก่ ความเป็นส่วนตัว 11 ข้อ ความถูกต้อง 11 ข้อ ความเป็นเจ้าของ 7 ข้อ และการเข้าถึงข้อมูล 8 ข้อ 2) คุณภาพของแบบวัดจริยธรรมที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพด้านความตรงคือความตรงเชิงเนื้อหา มีค่ามัธยฐานระหว่าง 4.0 ถึง 5.0 พิสัยระหว่างควอไทล์ มีค่าระหว่าง 0.00 - 1.0 และดัชนีการทำหน้าที่ต่างกันของข้อคำถาม มีค่าระหว่าง -0.053 ถึง 0.154 ความตรงเชิงโครงสร้าง พบว่าโมเดลองค์ประกอบของจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ข้อคำถามทั้ง 37 ข้อมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 พารามิเตอร์อำนาจจำแนก (α_j) มีค่าระหว่าง 0.31 ถึง 4.08 สัมประสิทธิ์การสุรุปอ้างอิง (G - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.928 เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบได้แก่ ความเป็นส่วนตัว ความถูกต้อง ความเป็นเจ้าของ และการเข้าถึงข้อมูล มีค่าสัมประสิทธิ์การสุรุปอ้างอิงเท่ากับ 0.825, 0.812, 0.784 และ 0.830 ตามลำดับ

จักรพงษ์ เปรมจิตต์ (2554) ได้ทำวิจัยเรื่องจริยธรรมการใช้งานอินเทอร์เน็ตของกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต จำนวน 3,232 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 เป็นแบบเลือกตอบ (Check List) สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (1, 2, 3, 4, 5) ถามความคิดเห็นต่อจริยธรรมการใช้งานอินเทอร์เน็ต 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความเป็นส่วนตัว ด้านความถูกต้อง ด้านความเป็นเจ้าของ และด้านการเข้าถึงข้อมูล ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (1, 2, 3, 4, 5) วิเคราะห์พฤติกรรมการใช้งานอินเทอร์เน็ตทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความเป็นส่วนตัว ด้านความถูกต้อง ด้านความเป็นเจ้าของ และด้านการเข้าถึงข้อมูล ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง (54.75) กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (24.50) และมีค่าใช้จ่ายต่อเดือนที่ได้รับจากผู้ปกครองมากกว่า 2,500 บาทขึ้นไป (33.75) พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต จำนวนชั่วโมงการใช้อินเทอร์เน็ตต่อวัน 2 - 3 ชั่วโมง (51.50) เว็บไซต์ที่เข้าใช้งานบ่อยคือ Google (29.6) ความสนใจการใช้อินเทอร์เน็ตด้านความบันเทิง ช่วงเวลาที่ใช้งาน 18.00 - 20.00 น. (75.50) การทดสอบสมมติฐานที่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

สกุลศรี ศรีสารคาม (2557) ได้ศึกษาจริยธรรมการใช้สื่อออนไลน์และสื่อสังคมในกระบวนการสื่อข่าวของไทยในยุคดิจิทัล พบว่า หลักจริยธรรมที่ควรมีการทบทวนบทบาทใน

การปฏิบัติงานข่าวบนสื่อออนไลน์และ สื่อสังคมได้แก่ประเด็นเรื่องความถูกต้อง ความเป็นกลาง การรักษาสมดุล ความโปร่งใส จุดยืนเรื่องการแสดงออกทางความคิด บทบาทในการคัดกรอง ข่าวสาร และการประสานสังคมไม่สร้างความขัดแย้ง นอกจากนี้เมื่อวิเคราะห์กรอบปฏิบัติที่มีอยู่ ควบคู่กับการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่าการพัฒนากรอบจริยธรรมหรือแนวปฏิบัติในการใช้สื่อสังคม และสื่อออนไลน์ควรมีการกำหนด กรอบภาพกว้าง ควบคู่กับการให้คำอธิบายเชิงเทคนิคในการทำงานเพื่อตอบโจทย์จริยธรรมภาพกว้างเป็นคู่มือประกอบเพื่อให้ผู้ปฏิบัตินำไปปรับใช้งานได้จริง โดยการร่างกรอบจริยธรรมแนวปฏิบัติสื่อสังคมและสื่อออนไลน์ควรใช้กรอบในการพิจารณา 5 เรื่อง คือ กรอบความรับผิดชอบของตนเองต่อสังคม, กรอบทางวิชาชีพ, กรอบข้อบังคับทางกฎหมาย, กรอบการใช้งานประสิทธิภาพ ของสื่อออนไลน์และสื่อสังคม, กรอบเรื่องการตลาดและโมเดลทางธุรกิจขององค์กร และความเกิดขึ้นจากความร่วมมือระหว่าง องค์กรข่าว องค์กรวิชาชีพ และ นักข่าวพลเมืองภาคประชาชนเพื่อสร้างมาตรฐานเดียวกันในการใช้สื่อสังคมและสื่อออนไลน์ เพื่อ การรายงานข่าว

สุภาวดี สีสามาตร (2563) ได้พัฒนาและตรวจสอบคุณภาพแบบวัดจริยธรรม การใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้แบบวัดเชิงสถานการณ์ พบว่า แบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ความเป็นส่วนตัว ความถูกต้อง ความเป็นเจ้าของ การเข้าถึงข้อมูล และความ รับผิดชอบ มีค่าอำนาจจำแนกตามทฤษฎีการวัดแบบดั้งเดิมระหว่าง -.101 ถึง .507 ค่าอำนาจ จำแนกตามทฤษฎีการตอบสนองข้อสอบระหว่าง -.267 ถึง 1.603 ค่าความเที่ยงเท่ากับ .826 การตรวจสอบคุณภาพด้านความตรง พบว่าโมเดลแบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่า Chi-Square = 157.966, df = 132, P-value = 0.0613, RMSEA = 0.014, SRMR = 0.022, CFI = 0.992, TLI = 0.988 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ต มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จำนวน 176 คู่ ระดับ 0.05 จำนวน 3 คู่ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลการตอบแบบวัดการตอบตามความปรารถนาของสังคม พบว่า องค์ประกอบของแบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและ องค์ประกอบของแบบวัดการตอบตามความปรารถนาของสังคมมีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทุก คู่ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 และความสัมพันธ์ของแบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายกับแบบวัดการตอบตามความปรารถนาของสังคม พบว่ามีความสัมพันธ์กันที่ .266 และการสร้างเกณฑ์ปกติของแบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้แบบวัดเชิงสถานการณ์ พบว่า มีคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T26-T70 โดยจำแนกเป็นคะแนนที่ปกติของ 5 องค์ประกอบได้แก่ ความเป็นส่วนตัวมีคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T19-T69 ความถูกต้องมีคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T21-T68 ความเป็นเจ้าของมีคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T22-T71 การเข้าถึงข้อมูลมีคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T21-T75 และความรับผิดชอบมีคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T25-T68

Junwerlo Ng (2565) ได้ศึกษาประเด็นปัญหาทางจริยธรรมจากเทคโนโลยีในการเรียนรู้ออนไลน์ ซึ่งได้ทำการศึกษาจากการวิเคราะห์ของงานวิจัยล่าสุด จำนวน 6 เรื่อง โดยในการศึกษาครั้งนี้ได้นำเสนอประเด็นด้านจริยธรรมจากเทคโนโลยีในการเรียนรู้ออนไลน์ 3 ประเด็น ได้แก่ การทุจริตทางวิชาการ ความเหมาะสมของเทคโนโลยีและการใช้เทคโนโลยี รวมถึงการยินยอมและการรักษาความลับ ซึ่งผลการศึกษาปรากฏว่า การร่วมมือกันเพื่อคัดลอกและทุจริตทางวิชาการ โดยใช้ อินเทอร์เน็ตระหว่างการสอบเป็นปัญหาที่พบได้ทั่วไปในกรณีการทุจริตในระบบการศึกษา นอกจากนี้ จากการศึกษาแสดงให้เห็นว่า การเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) อย่างไม่เท่าเทียม ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน คุณภาพการศึกษาที่ลดลง การขาดทักษะด้านดิจิทัล ความแตกต่างของทางเลือกด้านดิจิทัล ต้นทุนค่าใช้จ่ายด้านเทคโนโลยีและความล้ำสมัย เป็นประเด็นที่ถกเถียงถึงเรื่องของความเหมาะสมและการใช้งานของเทคโนโลยี ในขณะที่การใช้การวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียนและการประเมินข้อมูลสาธารณะกลับเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความยินยอมและการรักษาความลับ

ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับผู้ประกอบการวิชาชีพครู

การทำวิจัยเรื่อง จริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบการวิชาชีพครู ในจังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับครู ดังนี้

3.1 แนวคิดเกี่ยวกับครู

3.1.1 ความหมายของครู

เปลื้อง ณ นคร (2516: 89) ได้ให้ความหมายของคำว่าครู ไว้ดังนี้

- 1) ผู้มีความหนักแน่น

2) ผู้ควรแก่การเคารพของศิษย์

3) ผู้สั่งสอน

คาร์เตอร์ วี. กู๊ด (1973) กล่าวว่า ครู คือ ผู้ที่มีความสามารถให้คำแนะนำ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการเรียนสำหรับนักเรียน หรือนักศึกษาในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ทั้งของรัฐและเอกชน ผู้ที่มีความรู้ประสบการณ์และมีการศึกษามากหรือดีเป็นพิเศษ หรือมีทั้งประสบการณ์และการศึกษาดีเป็นพิเศษใน สาขาใดสาขาหนึ่ง+ที่สามารถช่วยให้ผู้อื่นเกิดความเจริญก้าวหน้าได้ ผู้ที่เรียนสำเร็จหลักสูตรวิชาชีพจาก สถาบันการฝึกหัดครูและได้ไปรับรองทางการสอนด้วย

ยนต์ ชุ่มจิต (2541) ได้อธิบายคำว่า ครู คือเป็นผู้นำทางศิษย์ไปสู่คุณธรรม ชั้นสูง ผู้อบรมสั่งสอนถ่ายทอดวิชาความรู้ให้แก่ศิษย์ เป็นผู้มีความหนักแน่น ควรแก่การเคารพของลูกศิษย์ ผู้ประกอบอาชีพอย่างหนึ่งที่ทำหน้าที่สอน มักใช้กับผู้สอนในระดับต่ำกว่าวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษา

ประไพ ลิทธิเลิศ (2542) ครู หมายถึง ผู้ถ่ายทอดวิชา ความรู้ ให้การอบรมสั่งสอนปลูกฝัง คุณธรรมและจริยธรรม ผู้จัดประสบการณ์เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ แก่ผู้เรียนเป็นผู้กำกับ ผู้ชี้แนะสาระที่ทำทหายและแหล่งความรู้ที่ผู้เรียน สามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ในการดำเนินชีวิต และถ้าหากพิจารณาในแง่ของวิชาชีพแล้วครู หมายถึง ผู้เปิดประตูทางวิญญาน ของศิษย์เพื่อให้ได้พัฒนาความเป็นมนุษย์ชีวิตจิตใจที่สูง

รังสรรค์ แสงสุข (2550) ได้ให้ความเห็นว่า ครู คือ ผู้ให้ ผู้เติมเต็ม และผู้มีเมตตา

วรรณะ บรรจง (2551) ครู หมายถึง ผู้ที่ได้รับการฝึกหัดให้มีความรู้ เหมาะสมกับการประกอบ อาชีพ ทั้งเชิงวิชาการและเชิงวิชาชีพครู และมีคุณลักษณะเฉพาะตามมาตรฐานของวิชาชีพชั้นสูงเพื่อให้ความพร้อมในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายของการศึกษา

กล่าวโดยสรุป ครู คือผู้ให้การศึกษาอบรมสั่งสอนถ่ายทอด ความรู้ให้แก่ศิษย์ ก่อให้เกิดการเรียนรู้และการพัฒนาขึ้นในตัวผู้เรียนอันเป็นที่พึงประสงค์ของสังคม ตลอดจนเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมสามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ.2553 กล่าวว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ให้รับราชการโดยได้รับเงินเดือนจาก

เงินงบประมาณแผ่นดิน งบประมาณที่จ่ายในลักษณะเงินเดือนในกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงวัฒนธรรม หรือกระทรวงอื่นที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

ข้าราชการครู หมายความว่า ผู้ที่ประกอบวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาของรัฐ

3.1.2 ความสำคัญของครู

ครู มีความสำคัญต่อระบบการศึกษาของประเทศ กล่าวโดยสรุปได้ดังนี้

- 1) เป็นผู้ที่ทำให้การจัดการศึกษาของชาติบรรลุเป้าหมาย
- 2) เป็นแม่พิมพ์ที่ดีทั้งด้านความรู้และความประพฤติ
- 3) เป็นผู้สร้างเยาวชนให้เป็นพลเมืองที่ดีของชาติ
- 4) เป็นผู้นำ ผู้ปลูกฝังและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมให้แก่เยาวชนและสังคม
- 5) เป็นผู้นำและผู้ส่งเสริมความมั่นคงทางศาสนาและวัฒนธรรม
- 6) เป็นผู้สร้างและพัฒนาเยาวชนของชาติไปในทิศทางที่ดี
- 7) เป็นผู้มีส่วนสำคัญในการพัฒนาชาติทั้งทางด้านการศึกษา สังคม เศรษฐกิจ การเมืองและการปกครอง

3.1.3 บทบาทและหน้าที่ของครู

1) บทบาทของครูในการเป็นผู้บริหาร ครูอาจารย์ที่เป็นผู้บริหารสถาบันการศึกษา ได้แก่ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ และผู้อำนวยการ ซึ่งเปรียบเสมือนเฟืองจักรใหญ่ที่จะกำกับและควบคุมให้ครูผู้สอน ซึ่งเป็นเฟืองจักรเล็กทำงานอย่างมีประสิทธิภาพผู้บริหารเป็นผู้นำสถาบันที่ควรต้องเป็นกลไกใหม่ในการจัดการศึกษา จัดบุคคลจัดสถานที่ จัดบริการต่าง ๆ เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปสู่เป้าหมายของหลักสูตรที่วางไว้ ฉะนั้นหลักต่าง ๆ ที่ควรจำไว้ปฏิบัติมีดังนี้

1.1) ต้องเป็นผู้บริหารที่เป็นหัวหน้าที่ดี มีประสิทธิภาพใช้ผู้ร่วมงานให้ได้ประโยชน์มาก ต้องเป็นผู้วางมาตรการในการทำงาน การผลิตได้สูง แต่ปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชาแตกต่างไปบ้างทำงานโดยคำนึงถึงความสำเร็จของงานร่วมกับสัมพันธภาพ ผู้ร่วมงานดีเป็นแบบอย่างที่ดีทำให้ทุกคนร่วมงานกัน ร่วมมือกันทำงานที่ได้รับมอบหมาย มีความรับผิดชอบสูงและมีวิธีย่วยุในการทำงาน

1.2) มีความสามารถในการสร้างแนวความคิดและความสมเหตุสมผล คือ สามารถรวมปัจจัย ข้อเท็จจริงที่จำเป็นต่าง ๆ เข้าเป็นแรงความคิดอันหนึ่งอันเดียวกันได้

1.3) กล้าตัดสินใจ มองทะลุได้ และไม่หวั่นต่ออุปสรรค

1.4) การตัดสินใจที่ใช้ญาณหยั่งรู้ คือสามารถตัดสินใจฉบับล้นได้ทันที แต่สุขุมรอบคอบละเอียดลึกซึ้ง

1.5) เป็นคนใจกว้าง สนใจและยอมรับฟังความคิดเห็นใหม่ๆ รวมทั้งความคิดเห็นที่ไม่เหมือนกับของผู้อื่น

1.6) มีความสามารถในการชักจูงผู้อื่นให้เห็นพ้องต้องกันวิธีที่ดีที่สุดให้ผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ในรูปแบบแผนที่เหมาะสม (ทองคำ ผดุงสุข, 2532)

2) บทบาทของครูในการเป็นผู้สนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาเยาวชน โดยการให้การศึกษามีคุณภาพแก่นักเรียน ให้ความรู้ทั้งวิชาสามัญและวิชาชีพตามหลักสูตร ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญไม่ว่าจะจัดการสอนโดยวิธีใด ครูต้องมีการวางแผนและเตรียมการสอนเป็นอย่างดี ไม่ละทิ้งเด็ก และมีการจัดกิจกรรมเสริม เพื่อให้เด็กเข้าใจในบทเรียนยิ่งขึ้น นอกจากการสอนวิชาความรู้แล้ว ครูยังมีบทบาทในการสอนให้เด็กมีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม และมีความสุขตามควรแก่อัตภาพ

3) บทบาทของครูในการเป็นผู้นำด้านศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม โดยการประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ มีศีลธรรม สุขภาพ มีความเมตตากรุณา เอื้ออาทรต่อความเป็นอยู่ของศิษย์ คอยช่วยเหลือเมื่อศิษย์มีปัญหา มีความอดทนและเสียสละ

4) บทบาทของครูในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง การปกครอง

4.1) ด้านเศรษฐกิจ ปัจจุบันเศรษฐกิจของประเทศไทยเจริญเติบโตเป็นอย่างมาก มีการพัฒนาทั้งภาคเกษตร อุตสาหกรรม และธุรกิจ ครูเป็นผู้หนึ่งที่มีส่วนช่วยในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศชาติ โดยการให้ความรู้แก่นักเรียน และเน้นทักษะในการทำงานต่างๆ เพื่อให้นักเรียนจะได้มีความรู้ที่ได้มาตรฐานและสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้นครูควรส่งเสริมให้มีกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เช่น ทำสวนครัว ปลูกผัก และไม้ดอก เป็นต้น ส่งเสริมให้เด็กรู้จักออมทรัพย์ให้ความรู้ และส่งเสริมสุขภาพอนามัยแก่ชุมชน เพื่อให้เด็กนักเรียนและคนในชุมชนมีสุขภาพพลานามัย แข็งแรงสมบูรณ์ รู้จักหลักโภชนาการที่ถูกต้อง รู้จักการรักษาความสะอาดและรู้จักการวางแผนครอบครัว แนะนำอาชีพใหม่ ๆ ให้แก่ชุมชน พร้อมทั้งจัดฝึกอบรมอาชีพดังกล่าว และส่งเสริมให้มีการผลิตและนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการประกอบอาชีพของชุมชน เพื่อทำให้ปฏิบัติงาน

ได้รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และมีผลผลิตเพิ่มขึ้น เช่น แนะนำการใช้ปุ๋ย การผสมเทียมสัตว์ และการนำเครื่องมือเครื่องใช้มาช่วยด้านเกษตร เป็นต้น

4.2) **ด้านสังคม** ครูมีส่วนช่วยในการพัฒนาสังคม โดยการให้ความรู้แก่คนในชุมชน เช่น เป็นความรู้วิชาสามัญหรือวิชาชีพก็ตาม เพราะจะทำให้คนในชุมชนมีพื้นฐานการศึกษา อันจะนำไปสู่ความรู้และความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ รอบ ๆ ตัวได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้ครูยังมีส่วนช่วยในการริเริ่ม ส่งเสริมและแนะนำในเรื่องการประกอบอาชีพ ความเป็นอยู่ และการพัฒนาชุมชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดี

4.3) **ด้านการเมืองการปกครอง** ครูต้องจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและระบบการเมืองการปกครองของประเทศ และมีส่วนช่วยในการพัฒนาการเมืองการปกครอง ให้มีความมั่นคง โดยการให้ความรู้ในเรื่องระบบการปกครองของประเทศ โดยเฉพาะระบอบประชาธิปไตยแก่เด็กและคนในชุมชน สนับสนุนและฝึกหัดให้นักเรียนรู้จักรูปแบบการปกครองประเทศ โดยให้มีการจัดตั้งสภานักเรียน การเลือกหัวหน้าชั้น เป็นต้น นอกจากนี้ครูยังช่วยแนะนำประชาชนในเรื่องการเลือกตั้งผู้แทนในระดับต่าง ๆ อย่างถูกต้อง

5) **บทบาทของครูในการช่วยส่งเสริมศาสนาและวัฒนธรรม** โดยการช่วยทะนุบำรุงรักษาพระศาสนาให้มีความมั่นคงควบคู่กับสถาบันชาติและพระมหากษัตริย์ มีความเลื่อมใสและศรัทธาในศาสนาที่นับถือ ปฏิบัติตามหลักธรรมและปฏิบัติศาสนกิจเป็นประจำ นอกจากนี้ครูจะต้องช่วยส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรมของชาติให้มั่นคง ถ่ายทอดวัฒนธรรมอันดีงามให้แก่เด็กช่วยกันจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมและส่งเสริมให้มีการจัดห้องวัฒนธรรมในโรงเรียน

6) **บทบาทของครูในการพัฒนาประเทศ** คณาจารย์ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา ได้กล่าวถึงบทบาทของครูในการพัฒนาประเทศว่า (คณาจารย์ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา, 2535) ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่ได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาในระดับสูง มีการจัดการศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติซึ่งเป็นแผนแม่บทในการพัฒนาประเทศ นับเป็นแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติระยะที่ 7 (พ.ศ.2535 ถึง พ.ศ. 2539) การดำเนินการพัฒนาการศึกษาในแต่ละแผนได้มีการประเมินผลเพื่อใช้ในการปรับปรุงปฏิบัติงานในระยะต่อมาโดยตลอดปัญหาทางการศึกษาที่ผ่านมาเป็นเรื่องของปริมาณการศึกษา คือ เยาวชนของประเทศยังขาดโอกาสทางการศึกษาในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาที่จะช่วยให้พลเมืองส่วนใหญ่มีคุณภาพหนทางแก้ปัญหาส่วนหนึ่งได้มุ่งขยายโอกาสทางการศึกษาอย่างกว้างขวาง ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535-2539) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ และนโยบายในระดับ

ประถมศึกษาที่มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนที่จบประถมศึกษาได้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือได้รับการศึกษาต่อเนื่องในรูปแบบต่าง ๆ มากขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2534) กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินงานตามนโยบายนี้โดยการจัดทำโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาเพิ่มขึ้นอีก 3 ปี ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีการศึกษา 2534 และมีเป้าหมายที่จะดำเนินการให้ครบทุกโรงเรียนในปีการศึกษา 2540 ตามหลักการนี้รัฐจะต้องเพิ่มปริมาณสถานศึกษาต้องสนับสนุนงบประมาณวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษา เพิ่มครูทั้งปริมาณและคุณภาพ การประถมศึกษาเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมและสำหรับเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อระดับที่สูงขึ้นรัฐได้กำหนดไว้ว่าเป็นการศึกษาภาคบังคับและเป็นภาระผูกพันของรัฐที่จะต้องดำเนินการให้ประชากรในวัยเรียนได้มีโอกาสได้ศึกษาเล่าเรียนอย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2526)การที่จะพัฒนาการศึกษาโดยส่วนรวมให้มีคุณภาพจำเป็นต้องมีการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาให้มีประสิทธิภาพเป็นลำดับแรก อันจะส่งผลไปยังการศึกษาระดับอื่น ๆ หรือการดำรงชีวิตของมนุษย์ให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพด้วย ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญยิ่งในการพัฒนาท้องถิ่นตามบทบาทหน้าที่ของโรงเรียนเนื่องจากครูเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการให้การศึกษาดิตต่อสัมพันธ์กับนักเรียนและผู้ปกครองโดยตรงครูจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวผู้เรียนและเกิดการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในทิศทางที่พึงประสงค์แก่ท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่โดยเฉพาะครูประถมศึกษาซึ่งมีจำนวนมากที่สุดและใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด ครูเป็นผู้มีความรู้สูงเมื่อเทียบกับชาวบ้านทั่ว ๆ ไปในสังคมชนบท สุเทพ เชาวลิต (2524) ได้ระบุถึงบทบาทของครูในเขตชนบทว่า ครูเป็นผู้นำชนบทที่สำคัญ เป็นผู้ที่มีความรู้ แจ่มข่าวสารต่าง ๆ แก่ชาวบ้านได้ ชาวบ้านเดือดร้อนมักมาหาครูขอคำปรึกษา ครูจึงเป็นที่เคารพรักของชาวบ้าน นอกจากนี้ เมธี ปิรันธนานนท์ (2524) ได้ระบุถึงบทบาทของครูกับการพัฒนาชนบทยกจนได้ว่า ครูที่ทำงานชนบทยกจนมักจะได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้มีความเสียสละ อดทนพากเพียรและมีกุศลจิตดังนั้นครูจะต้องเป็นตัวอย่างในด้านการมีบทบาทในการให้ความรู้แก่ประชาชนในชุมชนและช่วยพัฒนาชุมชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งชุมชนที่ยากจน นอกเหนือจากการสอนในชั้นเรียน ครูจึงควรจะมีบทบาทพัฒนาชุมชนในด้านการศึกษา เศรษฐกิจ และอาชีพ สังคมและวัฒนธรรม สุขภาพอนามัย และการเมืองการปกครอง การพัฒนาท้องถิ่นด้านการศึกษาถือว่าเป็นบทบาทโดยตรงของครู เพราะการให้การศึกษ เป็นหน้าที่โดยตรงสำหรับคนที่มิวิชาชีพครูจะกระทำได้ โดยการ

พยายามใช้ความรู้ความสามารถและใช้ประโยชน์จากวัสดุและอุปกรณ์ที่มีอยู่ในโรงเรียนและชุมชน
แนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาชุมชน ครูอาจทำได้ดังนี้คือ

1) จัดหลักสูตรการเรียนการสอน พยายามเน้นหนักในด้านแก้ปัญหาและสนองความต้องการของท้องถิ่น

2) การจัดการศึกษามุ่งให้ผู้เรียนนำความรู้ที่เรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง ๆ (ชนิตา
รักษ์พลเมือง, 2526)

3. ปรับปรุงโรงเรียนเป็นศูนย์ประสานงานบริการด้านวิชาการ และข่าวสาร เพื่อพัฒนา
คุณภาพชีวิตของคนในชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2527)

3.1.4 คุณลักษณะของความเป็นครูที่ดี

1) ความเป็นครู คือ ทำตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี เมตตาปราณีศิษย์ รักอาชีพครู ใฝ่รู้
โลกทัศน์กว้าง รับผิดชอบต่อหน้าที่ ยอมรับการเปลี่ยนแปลง มีวุฒิภาวะชีวิตที่สงบเรียบง่าย มี
บทบาทในการช่วยเหลือสังคม

2) มีความรู้ดีทั้งในวิชาชีพเฉพาะ วิชาชีพครู วิทยาการจัดการ จิตวิทยา และความรู้ทั่วไป
การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

3) มีความสามารถในวิธีการสอน วิธื่อบรมและการพัฒนาการเป็นผู้นำ ผู้ตามและผู้
ประสานงานที่ดี โดยได้รับการฝึกปฏิบัติเหมาะสมจนเกิดทักษะ

3.2 จรรยาบรรณวิชาชีพครู

3.2.1 มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา

มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ และคุณภาพ
ที่พึงประสงค์ ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย มาตรฐานความรู้และ
ประสบการณ์ วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงาน และมาตรฐานการปฏิบัติตน

1) มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ

มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับความรู้และ
ประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ หรือจัดการศึกษา ซึ่งผู้ต้องประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมี
เพียงพอที่สามารถนำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพได้

มาตรฐานความรู้ ประกอบด้วยความรู้ต่อไปนี้

มาตรฐานที่ 1 ความเป็นครู

มาตรฐานที่ 2 ปรัชญาการศึกษา

มาตรฐานที่ 3 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐานที่ 4 จิตวิทยาสำหรับครู

มาตรฐานที่ 5 หลักสูตร

มาตรฐานที่ 6 การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน

มาตรฐานที่ 7 การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 8 นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา

มาตรฐานที่ 9 การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 10 การประกันคุณภาพการศึกษา

มาตรฐานที่ 11 คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ

มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ ผู้ประกอบวิชาชีพครู จะต้องผ่านการปฏิบัติการสอน ในสถานศึกษาตามหลักสูตรปริญญาทางการศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี และผ่านเกณฑ์การ ประเมินปฏิบัติการสอนตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด ดังต่อไปนี้

(1) การฝึกปฏิบัติการวิชาชีพระหว่างเรียน

(2) การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ

2) มาตรฐานการปฏิบัติงาน

มาตรฐานการปฏิบัติงาน หมายถึงข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะหรือการแสดง พฤติกรรมการปฏิบัติงานและการพัฒนางาน ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องปฏิบัติตาม เพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายการเรียนรู้ หรือการจัดการศึกษา รวมทั้งต้องฝึกฝน ให้มีทักษะหรือชำนาญสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง วิชาชีพครูต้องมี มาตรฐานการปฏิบัติงาน 12 ข้อ ดังนี้

(1) ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

(2) ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน

(3) มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เติบโตเต็มตามศักยภาพ

(4) พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้จริงในชั้นเรียน

(5) พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

(6) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้จักวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์โดยเน้น

ผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน

- (7) รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ
- (8) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน
- (9) ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์
- (10) ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์
- (11) แสวงหาและให้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา
- (12) สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์

3) มาตรฐานการปฏิบัติตน

มาตรฐานการปฏิบัติตน หมายถึง จรรยาบรรณของวิชาชีพที่กำหนดขึ้นเป็นแบบแผนในการประพฤติตน ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องปฏิบัติตาม เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียง และฐานะของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาแก่ผู้บริการและสังคมจะนำมาซึ่งเกียรติและศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ ซึ่งข้อบังคับ ครูสภา ว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556 ได้กำหนดจรรยาบรรณวิชาชีพครู 5 ด้าน 9 ข้อ ดังนี้

3.1) จรรยาบรรณต่อตนเอง

- 1) ครูต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ

3.2) จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

- 2) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ครูต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ

3.3 จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

- 3) ครูต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า
- 4) ครู ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ
- 5) ครูต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกายวาจา และจิตใจ
- 6) ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกายสติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์ และผู้รับบริการ
- 7) ครูต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์ จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ

3.4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

8) ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรมสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

3.5 จรรยาบรรณต่อสังคม

9) ครูพึงประพฤติปฏิบัติตน เป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

จรรยาบรรณวิชาชีพ หมายถึง มาตรฐานการปฏิบัติตนที่กำหนดขึ้นเป็นแบบแผนในการประพฤติตนซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องปฏิบัติตาม เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียงและฐานะของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาแก่ผู้รับบริการและสังคม อันจะนำมาซึ่งเกียรติและศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ

3.3 อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษา

3.3.1 เป้าหมายของการศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนโดยใช้อินเทอร์เน็ต

วิโรจน์ อรุณมานะกุล (2556) ได้กล่าวไว้ ยุคแห่งสังคมความรู้ เป็นยุคที่การศึกษามีบทบาทต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างยิ่ง อินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางของการส่งข้อมูลผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ทั่วทั้งโลก เราต่างก้าวหน้าผ่านยุคแห่งสังคมข่าวสารมาแล้วซึ่งทำให้ประจักษ์ได้ว่าข่าวสารต่างๆ นั้น จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และอื่น ๆ ได้นั้นต้องอาศัยความรู้ในการจัดการ ดังนั้นการเรียนการสอนในปัจจุบันนี้ ต้องอาศัยเทคโนโลยีมาช่วยในการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทกับชีวิตของมนุษย์มากขึ้นโดยเฉพาะระบบอินเทอร์เน็ตที่มีข้อมูลต่างๆ มากมายเปรียบเสมือนห้องสมุดโลกที่สามารถเข้าไปศึกษาหาความรู้ในวิชาต่างๆ ได้ทั่วโลก ซึ่งถ้าหากว่าอาจารย์ ผู้สอนและนักเรียนมีความรู้ ความสามารถ พร้อมทั้งจะเล็งเห็นถึงประโยชน์และความสำคัญของการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างถูกต้องแล้ว การเรียนการสอนที่นำข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตมาประกอบ ก็สามารถช่วยทำให้อาจารย์ ผู้สอนและนักเรียนมีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น นอกจากนั้นการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษายังมีความหมายครอบคลุมกิจกรรมด้านการศึกษาที่ถูกรวบรวมโดยครูผู้ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ผ่านทางอินเทอร์เน็ต เนื่องจากรูปแบบการสื่อสารและการควบคุมนักเรียนทางไกลแบบ Online มีลักษณะ

พิเศษ ที่แตกต่างจากการเรียนการสอนในห้องเรียนซึ่งทำกันเป็นปกติ ดังนั้นเป้าหมายของการศึกษาผ่านอินเทอร์เน็ตจึงประกอบด้วยวัตถุประสงค์หลัก 3 ประการ ได้แก่การสร้างกิจกรรมการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้เหมาะสมกับระดับผู้เรียนการเสริมทักษะความรู้ เพื่อให้ครูสามารถดำเนินการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้อย่างมีประสิทธิภาพ การกำหนดเป้าหมายการศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน

การสร้างกิจกรรมการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การศึกษาในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสามารถแสดงความสัมพันธ์ของ กิจกรรมต่าง ๆ เพราะจำนวนของผู้ใช้ อินเทอร์เน็ตต่อการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษา มีความสัมพันธ์กันในอัตราส่วนที่ลดลงโดยพบว่าขั้นพื้นฐานจะมีจำนวนประชากรที่ใช้ อินเทอร์เน็ตมาก จำนวนของผู้ใช้ที่มีทักษะหรือความสามารถในการใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตกลับมีจำนวนที่ลดลง จากข้อเท็จจริงดังกล่าว ทำให้วิธีการที่จะสร้างให้มีกิจกรรมเพื่อการศึกษา ผ่านอินเทอร์เน็ตอย่างได้ผล จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการวางแผนเครือข่ายคอมพิวเตอร์ให้เป็นบริการสาธารณะูปโภคของประเทศ ที่มีประสิทธิภาพให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ในเวลาอันรวดเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ ซึ่งปัจจุบันมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ได้รับการสนับสนุนจากทบวงมหาวิทยาลัย (Uninet) ส่วนโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ก็ได้รับการสนับสนุนจาก School net Thailand เช่นกัน

การบริการอินเทอร์เน็ตระดับพื้นฐาน แต่ละชั้นจะมีรูปแบบของกิจกรรมการศึกษาที่แตกต่างกัน การใช้ระบบเครือข่ายระดับพื้นฐานคือการใช้อินเทอร์เน็ตตามโครงสร้างของสาธารณูปโภคที่มีใช้กันอยู่ในทุกแห่ง สาเหตุที่จะทำให้อุปกรณ์ผู้ใช้ที่ยังไม่รู้จักเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เปลี่ยนเจตคติมายอมรับเพื่อเข้าร่วมในการใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต น่าจะเป็นเพราะความสามารถในการสื่อสารระหว่างบุคคล และความสามารถของอินเทอร์เน็ตในการเข้าถึงข้อมูลที่มีอยู่ในคอมพิวเตอร์ เครื่องอื่น ๆ ทั่วโลกด้วยเวลาอันรวดเร็ว ด้วยเหตุนี้จึงสามารถแบ่งบริการที่มีอยู่ในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ว่าเป็นบริการด้านการสื่อสารระหว่างบุคคลต่อบุคคล และบุคคลต่อกลุ่มบุคคล เป็นบริการเพื่อการเข้าถึงแหล่งข้อมูล

การเข้าถึงแหล่งข้อมูลและความรู้ ในปัจจุบันอินเทอร์เน็ตถูกนำมาใช้เพื่อการสืบค้นข้อมูลมากที่สุด ซึ่งผู้ใช้ที่มีอาชีพแตกต่างกันย่อมใช้บริการที่มีอยู่ในปริมาณต่างกัน บางเป็นการสืบค้นข้อมูลที่เป็นตัวอักษร บางก็เป็นข้อมูลที่นำเสนอในรูปแบบของมัลติมีเดีย ที่ล้วนแต่แปลงเป็นสัญญาณดิจิทัลแล้วทั้งสิ้น ทางด้านการศึกษา อาจจะคล้ายคลึงกับการไปห้องสมุดที่หาตำราวารสาร โดยที่มีบรรณารักษ์คอยให้คำปรึกษา เพื่อจะได้ข้อมูลและความรู้ที่ต้องการ การใช้ข้อมูล

ต่าง ๆ ในอินเทอร์เน็ตก็เช่นเดียว เพราะผู้ใช้สามารถเข้าถึงข้อมูลที่มีอยู่ที่ สามารถเข้าร่วมกิจกรรมทางอินเทอร์เน็ตได้แม้จะอยู่ต่างสถานที่ก็ตาม เว้นเสียแต่ว่าในการศึกษาครั้งนั้นมีจุดประสงค์แตกต่างกัน

การร่วมกันใช้ข้อมูล แหล่งความรู้ การร่วมใช้ข้อมูลและแหล่งความรู้ เป็นเรื่องปกติของกลุ่มผู้ใช้ที่ต้องการจะมีประสบการณ์ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูลต่าง ๆ ในอินเทอร์เน็ต โดยทั่วไปแล้วผู้จะไม่เพียงแต่มีปฏิสัมพันธ์กับข้อมูลหรือผู้เชี่ยวชาญเพียงลำพังเท่านั้น แต่จะเข้าร่วมกิจกรรมทางอินเทอร์เน็ต เช่น การแสดงความคิดเห็น การสนทนา ผ่านเครือข่ายกับผู้ที่มีความสนใจในเรื่องเดียวกัน การสมัครเข้าเป็นสมาชิกองค์กรต่าง ๆ เพื่อร่วมกันใช้ข้อมูลหรือร่วมแสดงความคิดเห็น

การร่วมมือ ร่วมตัดสินใจ และร่วมกันบริหาร ปัจจุบันมีรูปแบบของการร่วมกันในเครือข่ายอยู่ 3 รูปแบบ ได้แก่ การร่วมมือ ร่วมตัดสินใจ และร่วมกันบริหาร ซึ่งเป็นการทำงานระหว่างบุคคลที่ยังบกพร่องในรูปแบบที่เหมาะสม แม้จะมีจุดหมายเพื่อการใช้ข้อมูลร่วมกันก็ตาม ย้อนกลับไปยังประเด็นการศึกษา ซึ่งเป็นการรวมกันระหว่างการเรียนรู้ในโรงเรียน หรือการเรียนรู้ทางไกลสำหรับผู้ใหญ่ ที่จำเป็นจะต้องมีการสื่อสารกันตลอดเวลา ครูผู้สอนต้องจัดโปรแกรมกิจกรรมการเรียนการสอน และการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อให้กระบวนการเรียนรู้ สำหรับการเรียนของนักเรียนก็เช่นกัน ที่ต้องจัดให้มีกิจกรรมที่จะร่วมกันทำงานกับผู้อื่น เพื่อให้เกิดบุคลิกภาพของการร่วมกันทำงานหรือต้องการให้สร้างสังคมของการเรียนรู้แบบร่วมมือนั่นเอง

การใช้แหล่งทรัพยากรในอินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษา การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษา มีความสัมพันธ์กับทุกส่วนของการศึกษา เช่น ลักษณะการเรียนการสอน หลักสูตร เนื้อหาเวลาเรียน ห้องเรียน ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์สูงสุดของผู้เรียน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องสร้างรูปแบบของกิจกรรม การอบรม การวิจัย กิจกรรมเสริมอื่น ๆ ให้สอดคล้องกับการใช้อินเทอร์เน็ตในระหว่าง 2 จุดประสงค์ดังกล่าว เราพบการประยุกต์เนื้อหาหลายรูปแบบซึ่งนำไปสู่เป้าหมายทางการศึกษา (ทักษะและความสามารถที่ได้จากการเรียน) ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์จึงอาจเป็นทั้งเนื้อหาและเครื่องมือในเวลาเดียวกัน จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ปัจจุบันจึงมีการเน้นให้เกิดการประยุกต์การศึกษาในเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ดังนั้นการสอนเพื่อให้เกิดทักษะและความรู้ต้องมาจากการออกแบบโครงการที่มีเฉพาะเจาะจงเพื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ วิธีการ และเป็นเครื่องมือเพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดทางการศึกษา อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาทางไกล เป็นประโยชน์อย่าง

ยิ่งในกระบวนการเรียนการสอนและนำมาประยุกต์ใช้กับการอบรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะมีแหล่งทรัพยากรด้านการศึกษามากขึ้นเท่าใด ยิ่งเป็นการเพิ่มคุณค่าของการศึกษาอย่างแท้จริง

ความรู้และทักษะที่จำเป็นของครูผู้สอน การใช้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาโดยตรง เพราะเป็นการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์มาแก้ปัญหาทางการศึกษา ประโยชน์ของการใช้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์คือ ความสามารถในการสื่อสารที่หลากหลายระหว่างที่มีกิจกรรมทางเครือข่าย เหตุผลนี้สอดคล้องกับความสามารถและการจัดการเพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูล ระหว่างสถานที่หนึ่งไปยังสมาชิกที่อยู่ ณ สถานที่อื่น ความจำเป็นที่พึงระวังของผู้ใช้ในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และการเปลี่ยนข้อมูลระหว่างสมาชิกนั่นเอง

เป้าหมายของการศึกษาในระบบเครือข่าย กระบวนการทางการศึกษาใช้ระบบเครือข่ายเป็นพื้นฐานในการพัฒนามีการ เชื่อมโยงกับมิติทั้ง 3 อันได้แก่ 1) การบริการข้อมูลและสาธารณูปโภค 2) ความรู้และทักษะในการใช้บริการทั้งสองเพื่อฝึกฝนและเพื่อวิธีการและจุดประสงค์ที่การศึกษาต้องการไปถึง และ 3) เป้าหมายทางการศึกษาที่สูงสุด

3.3.2 บทบาทของอินเทอร์เน็ตต่อการศึกษา

1) การใช้เป็นระบบสื่อสารส่วนบุคคล บนอินเทอร์เน็ตมีอิเล็กทรอนิกส์เมลล์หรือเรียกย่อ ๆ ว่า อีเมลล์ (E-mail) เป็นระบบที่ทำให้การสื่อสารระหว่างกันเกิดขึ้นได้ง่าย แต่ละบุคคลจะมีผู้จดหมายเป็นของตนเองสามารถส่งข้อความถึงกันผ่านในระบบนี้ โดยส่งไปยังผู้จดหมายของกันและกัน นอกจากนี้ยังสามารถประยุกต์ไปใช้ทางการศึกษาได้ เช่น การแจ้งผลสอบผ่านทางอีเมลล์ การส่งการบ้าน การโต้ตอบบทเรียนต่าง ๆ ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา

2) ระบบข่าวสารอินเทอร์เน็ตมีลักษณะเหมือนกระดานข่าวที่เชื่อมโยงถึงกันทั่วโลก ทุกคนสามารถเปิดกระดานข่าวที่ตนเองสนใจ หรือสามารถส่งข่าวสารผ่านกลุ่มข่าวบนกระดานนี้ เพื่อโต้ตอบข่าวสารกันได้ เช่น กลุ่มสนใจงานเกษตรก็สามารถมีกระดานข่าวของตนเองไว้สำหรับอภิปรายปัญหากันได้

3) การใช้เพื่อสืบค้นข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ บนอินเทอร์เน็ตมีแหล่งข้อมูลขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยงกันและติดต่อกับห้องสมุดทั่วโลก ทำให้การค้นหาข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ทำได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ หมายถึง สามารถค้นหาและได้มาซึ่งข้อมูลโดยใช้เวลาน้อย โดยเฉพาะบนอินเทอร์เน็ตจะมีค่าหลัก (Index) ไว้ให้สำหรับการสืบค้นที่รวดเร็ว

4) **ฐานข้อมูลเครือข่ายใยแมงมุม (World Wide Web)** เป็นฐานข้อมูลแบบเอกสาร (Hypertext) และแบบมีรูปภาพ (Hypermedia) จนมาถึงปัจจุบันฐานข้อมูลเหล่านี้ได้พัฒนาขึ้นจนเป็นแบบมัลติมีเดีย (Multimedia) ซึ่งมีทั้งข้อความ รูปภาพ วิดีทัศน์ และเสียง ผู้ใช้เครือข่ายนี้สามารถสืบค้นกันได้จากที่ต่าง ๆ ทั่วโลก

5) **การพูดคุยแบบโต้ตอบหรือคุยเป็นกลุ่ม** บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสามารถเชื่อมต่อกันและพูดคุยกันได้ด้วยเวลาจริง ผู้พูดสามารถพิมพ์ข้อความโต้ตอบกันได้ ไม่ว่าจะอยู่ที่ใดบนเครือข่าย เช่น ฝ่ายหนึ่งอาจอยู่ต่างประเทศอีกฝ่ายหนึ่งอยู่ในที่ห่างไกลก็พูดคุยกันเป็นกลุ่มได้

6) **การส่งถ่ายข้อมูลระหว่างกันแบบ FTP (Files Transfer Protocol)** คือ สามารถที่จะโอนถ่ายเทข้อมูลระหว่างกันเป็นจำนวนมาก ๆ ได้ โดยส่งผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งทำให้สะดวกต่อการรับ-ส่งข้อมูลข่าวสาร ซึ่งกันและกันโดยไม่ต้องเดินทางและข่าวสารถึงผู้รับได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น

7) **การใช้ทรัพยากรที่ห่างไกลกัน** ผู้เรียนอาจเรียนอยู่ที่บ้านและเรียกใช้ข้อมูลที่เป็นทรัพยากรการเรียนรู้ ของมหาวิทยาลัยได้และยังสามารถขอใช้ทรัพยากรคอมพิวเตอร์ในต่างมหาวิทยาลัยได้ เช่นมหาวิทยาลัยหนึ่งมีเครื่องคอมพิวเตอร์แบบซูเปอร์คอมพิวเตอร์ และผู้อยู่อีกมหาวิทยาลัยหนึ่งก็ขอใช้ได้ทำให้มีการใช้ทรัพยากรที่เป็น ซอฟต์แวร์และฮาร์ดแวร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่าอย่างยิ่ง

3.3.3 ประโยชน์ของอินเทอร์เน็ตทางการศึกษา

Barron and Ivers (1996) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการใช้งานเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทางการศึกษา ดังนี้

1) ประโยชน์ของอินเทอร์เน็ตที่มีต่อผู้เรียน

อินเทอร์เน็ตทำให้ผู้เรียนมีโอกาสได้รับความรู้ใหม่ ได้เรียนรู้วัฒนธรรมที่หลากหลาย เรียนรู้ประสบการณ์จากสภาพความเป็นจริงของโลกปัจจุบัน เกิดทักษะความคิดขั้นสูงและเป็นการช่วยเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรวมถึงเป็นการฝึกให้เกิดทักษะการเขียนด้วยเหตุผลสนับสนุนดังต่อไปนี้

1.1) **การศึกษาวัฒนธรรมที่หลากหลาย** ในสังคมผู้สอนจะเน้นให้ผู้เรียนเข้าใจและยอมรับวัฒนธรรมที่แตกต่างจากตนเอง การสอนให้ผู้เรียนยึดแต่วัฒนธรรมแบบเดิมจะเป็นการเตรียมผู้เรียนให้เป็นคนที่ไม่สามารถทำงานร่วมเป็นกลุ่มได้ ประโยชน์จากการใช้อินเทอร์เน็ต คือ การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนคนอื่นที่มี

ภูมิหลังต่างจากตนเอง การสื่อสารทางไกลทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและความเคารพในวัฒนธรรมต่างแดนมากขึ้น

1.2) เรียนรู้ประสบการณ์จากสภาพที่เป็นจริง การเรียนในโรงเรียนจะได้ประโยชน์อย่างมากเมื่อได้จัดกิจกรรมให้สัมพันธ์กับแหล่งข้อมูล อินเทอร์เน็ตทำให้ผู้เรียนเข้าถึงข้อมูลที่ทันสมัยเมื่อเปรียบเทียบกับการเรียนแบบเดิม แล้วพบว่า การสื่อสารทางไกลเปิดโลกทัศน์ของผู้เรียนให้กว้างขึ้น

1.3) การเพิ่มทักษะการคิดอย่างมีระบบ ผู้เรียนที่ใช้การสื่อสารทางไกลจะมีทักษะการคิดแบบสืบสวนสอบสวนและทักษะการคิดอย่างมีระบบ เพราะลักษณะของการใช้อินเทอร์เน็ตที่ผู้เรียนต้องมีทักษะการคิดวิเคราะห์ในการเลือกรับข้อมูลและได้สื่อสารกับผู้เชี่ยวชาญ

1.4) สร้างแรงจูงใจให้มีทักษะในการเขียน ผู้เรียนที่มีประสบการณ์การใช้การสื่อสารทางไกลจะมีความสามารถในการเขียนเพิ่มขึ้น นอกจากนี้กิจกรรมดังกล่าวยังช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ในการเขียนและเพิ่มแรงจูงใจให้มีการเขียนและแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กับเพื่อนผู้ร่วมอภิปราย

2) ประโยชน์ของอินเทอร์เน็ตที่มีต่อผู้สอน

เมื่อมีการใช้อินเทอร์เน็ตทำให้ผู้สอนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลทางการศึกษา การวิจัย การวางแผนการสอนและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกับผู้เชี่ยวชาญที่เชื่อมต่อเข้าสู่ระบบเช่นกัน คุณค่าของการเปิดรับข้อมูลทำให้ได้รับรู้กลยุทธ์การสอนที่หลากหลาย สามารถนำมาปรับปรุงประสิทธิภาพของการเรียนการสอนที่เป็นประโยชน์ทั้งผู้เรียนและผู้สอน

2.1) การสอนแบบร่วมมือ (collaborative) ทำให้ผู้สอนมีความสามารถเพิ่มขึ้นเมื่อใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือผ่านเครือข่าย เช่น การออกแบบให้มีสภาพและการประชุมระหว่างผู้สอนเพื่ออภิปรายประเด็นอันหลากหลาย เช่น การบริหารโรงเรียนการประเมิน แนวทางการใช้เทคโนโลยีต่างๆ เป็นต้น อินเทอร์เน็ตยังเป็นการเพิ่มโอกาสในการศึกษาต่อของผู้สอนอีกด้วย

2.2) กลยุทธ์การสอนที่หลากหลาย เมื่อการสื่อสารทางไกลทำให้การสอนเปลี่ยนทิศทางการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นการช่วยเพิ่มเวลาที่ผู้เรียน ทำให้ติดต่อสื่อสารกับผู้สอนเป็นรายบุคคลมากขึ้น ลดเวลาในการจดคำบรรยายในชั้นเรียนและทำให้ผู้เรียนมีเวลาทำรายงานมากขึ้น

2.3) พัฒนาหลักสูตร เมื่อการสื่อสารทางไกลด้วยอินเทอร์เน็ตมีอิทธิพลกับหลักสูตร ทำให้ประเด็นในการเรียนการสอนสอดคล้องกับสภาพของสังคมมากขึ้น ยกกระดับของทักษะความคิดในการวิเคราะห์ ข้อมูลที่ได้จากการเรียนด้วยการใช้สื่อผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแตกต่าง

จากสิ่งที่สอนในห้องเรียน เพราะเป็นวิธีการที่นำไปสู่โครงการที่เขียนจากความร่วมมือของทุกฝ่าย อินเทอร์เน็ตทำให้ได้ข้อสรุปจากหน่วยงาน ได้แลกเปลี่ยนข้อมูลกับผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพนอกจากการสอนแบบเดิมผู้สอนและผู้เรียนสามารถใช้ข้อมูลจากสารานุกรม หนังสือ เอกสารงานวิจัย และโปรแกรมซอฟต์แวร์เพื่อการศึกษาจากอินเทอร์เน็ต

3) ประโยชน์ที่มีต่อผู้เชี่ยวชาญการผลิตสื่อ

อินเทอร์เน็ตทำให้ได้พบกับแหล่งข้อมูลขนาดใหญ่ที่ดีกว่า ประหยัดเวลากว่าและพบผลงานที่แตกต่างจากในห้องเรียนของตนเอง

3.1) แหล่งข้อมูลความรู้ การใช้อินเทอร์เน็ตทำให้ได้พบกับแหล่งข้อมูล เช่น นิตยสาร วารสาร ฐานข้อมูล ผลการวิจัย การสำรวจความคิดเห็น ภาพกราฟิก เสียง ภาพยนตร์และซอฟต์แวร์ เหมือนกับย่อโลกทั้งใบมาไว้ในจอคอมพิวเตอร์

3.2) ข้อมูลที่ทันสมัย ข้อมูลในอินเทอร์เน็ตเป็นข้อมูลที่ทันสมัยเหมาะกับการศึกษาความสามารถในการติดต่อกับผู้เชี่ยวชาญ ทำให้ได้รับข้อมูลแบบปฐมภูมิได้คำตอบครบประเด็นกับปัญหาที่ถาม และการได้รับทราบความคิดเห็นจากแหล่งอื่นอีกทั้งยังมีการเชื่อมโยงเอกสารไปยังห้องสมุดหรือแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

3.3) เครื่องมือสอนให้ผู้เรียนมีทักษะ อินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือที่ทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการศึกษาวิจัย ผู้เรียนสามารถตั้งสมมติฐาน วิเคราะห์และทำรายงานโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง เพราะมีระบบและเครื่องมือในการสืบค้นมากมายและทำให้ผลที่จัดทำขึ้นมีแหล่งข้อมูลอ้างอิงจำนวนมาก

3.4) การพบปะกับสมาชิก พบว่าเหตุผลอันดับหนึ่งสำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านการสื่อสารต่อการใช้อินเทอร์เน็ต คือ ความสะดวก ประหยัดเวลา ความเป็นหมวดหมู่ สามารถสื่อสารกับสมาชิกอื่น ๆ ทั่วโลกโดยเสียค่าใช้จ่ายที่ไม่สูง และช่วยลดความรู้สึกว่าทำงานอยู่คนเดียวในห้องเรียน

4) ประโยชน์ที่มีต่อเจ้าหน้าที่

ในระดับของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน การใช้อินเทอร์เน็ตช่วยลดความซับซ้อน การจัดเตรียมและเอกสาร เป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างยิ่งในการรับและปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อต้องรับและส่งข้อมูลภายนอกองค์กร

4.1) การจัดการเอกสาร การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสารเป็นการประหยัดงบประมาณ ลดการใช้กระดาษ มีความรวดเร็วมีประสิทธิภาพและเป็นการบันทึกข้อมูล รวมถึงยังช่วยลดความผิดพลาดในการสื่อสารผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์อีกด้วย

4.2) การสื่อสารภายนอกองค์กร การใช้อินเทอร์เน็ตทำให้เจ้าหน้าที่ได้รับข้อมูลที่ทันสมัยทันที่จากที่ประชุมทางการศึกษา การวิจัย และจากผู้สอน การติดต่อกับธุรกิจเอกชนหรือหน่วยงานอื่นๆ ต้องใช้อินเทอร์เน็ต

5) ประโยชน์ของอินเทอร์เน็ตที่มีต่อการสื่อสาร

การใช้อินเทอร์เน็ตเป็นแนวทางที่ดีที่ทำให้การสื่อสารระหว่างโรงเรียน กองทุนสนับสนุนการศึกษา โครงการเพื่อการศึกษา องค์กรพิเศษอื่นๆ และอาสาสมัคร ในการเชื่อมโยงไปถึงผู้นำธุรกิจในท้องถิ่น ผู้เชี่ยวชาญและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่สามารถเข้าใช้อินเทอร์เน็ตได้

5.1) การสื่อสารกับโรงเรียน การใช้อินเทอร์เน็ตทำให้ผู้ปกครองมีโอกาสเป็นผู้ช่วยกำหนดการบ้านของบุตรหลาน และยังได้ร่วมประชุมกับครูหรือผู้ปกครองคนอื่นด้วย

5.2) กิจกรรมการสื่อสารของผู้เรียน การใช้อินเทอร์เน็ตทำให้ผู้สูงอายุและผู้ที่ไม่มีความรู้ทางเทคโนโลยีได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้เรียน ผู้เรียนจำนวนมากได้รับคำแนะนำ คำอบรมสั่งสอนที่มีค่าจากผู้สูงอายุผ่านทางอินเทอร์เน็ต

3.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับครูและการใช้อินเทอร์เน็ต

จากการทำวิจัยเรื่องจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับครูและการใช้อินเทอร์เน็ต ดังต่อไปนี้

ปรมณ ประรงค์ทอง (2550) ได้ทำการสำรวจการใช้อินเทอร์เน็ต ของครูและผู้บริหารโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร พบว่า ครูและผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มีการใช้อินเทอร์เน็ตโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาการใช้อินเทอร์เน็ตของครูและผู้บริหารเป็นรายด้านพบว่า ด้านการศึกษาและสืบค้นข้อมูล อยู่ในระดับมาก ด้านการติดต่อสื่อสารและด้านความบันเทิง อยู่ในระดับปานกลาง และด้านการทำธุรกรรม อยู่ในระดับน้อย ครูและผู้บริหารโรงเรียนที่มีเพศต่างกัน มีการใช้อินเทอร์เน็ต โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน พบว่า ครูและผู้บริหารโรงเรียนที่มีอายุต่างกัน มีการใช้อินเทอร์เน็ต ด้านการศึกษาและสืบค้นข้อมูล ด้านการติดต่อสื่อสารและด้านความบันเทิง แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับครูและผู้บริหารโรงเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการใช้อินเทอร์เน็ต โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูและผู้บริหารโรงเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการใช้อินเทอร์เน็ต ด้านการติดต่อสื่อสาร และด้านความบันเทิง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

หฤทัย อรุณศิริ (2554) ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี พบว่าปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ ด้านชุดคำสั่ง ด้านหน่วยรับข้อมูล และด้านบุคลากร และเปรียบเทียบปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา อายุและประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 จำแนกตามการอบรมคอมพิวเตอร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามขนาดสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน

สุวรรณ โชติการ (2556) ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาสมรรถนะด้านการใช้และพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครู เพื่อการศึกษาสมรรถนะด้านการใช้และพัฒนา นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครูในพื้นที่ 14 จังหวัดภาคใต้ โดยเก็บข้อมูลครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ จากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่ 14 จังหวัดภาคใต้ พบว่าสมรรถนะด้านการใช้และพัฒนา นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครูในภาพรวมมีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง เมื่อเปรียบเทียบสมรรถนะด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านความสัมพันธ์ในภาพรวม พบว่าสมรรถนะด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อุบลรัตน์ หริณวรรณ (2557) ศึกษาเรื่องสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครู การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครู โดยศึกษาและวิเคราะห์จากสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของครูจากหน่วยงานของต่างประเทศ ได้แก่ UNESCO, Teacher Technology Competency Committee, Commission on Information and Communications Technology (CICT) และ International Society for technology in Education (ISTE) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 20 คน ร่วมกันพิจารณา

ร่างและรับรองสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของครูผลการวิจัยสรุปได้ว่า สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครู ประกอบด้วยสมรรถนะ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการปฏิบัติงานโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศพื้นฐาน 2) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศถูกต้องตามกฎหมายจริยธรรม จรรยาบรรณและปลอดภัย 3) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการเรียนการสอน และ 4) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศพัฒนาตนเองและวิชาชีพ

ปาริชาติ เกลัชชา (2558) ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะครูผู้นำด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัยพบว่าสมรรถนะครูผู้นำด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT competency) ประกอบด้วย 1. การเป็นผู้รอบรู้สารสนเทศ (Information literacy) ได้แก่ ความสามารถในการเข้าถึงและใช้สารสนเทศ การมีวิจารณญาณและรู้เท่าทันสารสนเทศ การมีคุณธรรมและจริยธรรมในการเข้าถึงและใช้สารสนเทศ

2. การเป็นผู้รู้ทันไอซีที (ICT literacy) ได้แก่ การใช้ภาษาที่ใช้กับคอมพิวเตอร์หรือเทคโนโลยี การใช้งานระบบคอมพิวเตอร์ การใช้ซอฟต์แวร์ประยุกต์ การใช้งานเครือข่ายและอินเทอร์เน็ต การใช้งานอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

3. การเป็นผู้รู้ทางเทคโนโลยี (Technological literacy) ได้แก่ ความสามารถในการออกแบบสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้และประสบการณ์โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนทักษะในศตวรรษที่ 21 ความสามารถในการประเมินความก้าวหน้าทางการเรียนรู้และส่วนที่ 2 สมรรถนะด้านความเป็นผู้นำ (Leadership competency) ได้แก่ ความเป็นครูผู้นำการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ การเป็นผู้ได้รับการยอมรับ การวิสัยทัศน์ร่วมการร่วมตัวกันเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ และผลการพัฒนาสมรรถนะ พบว่า สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 หลังการพัฒนาของครูผู้นำสูงกว่าก่อนการพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ครูผู้นำมีสมรรถนะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับศตวรรษที่ 21 โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นเครื่องมือหลังการเรียนรู้ระหว่างปฏิบัติงานหลังพัฒนาสูงกว่าก่อนการเรียนรู้ระหว่างปฏิบัติงาน ครูผู้นำมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาสมรรถนะ อยู่ในระดับมากที่สุด

ณัฐวดี ศิลปะศักดิ์ขจร (2558) ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการใช้ปัญหาและอุปสรรคในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาภายในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา

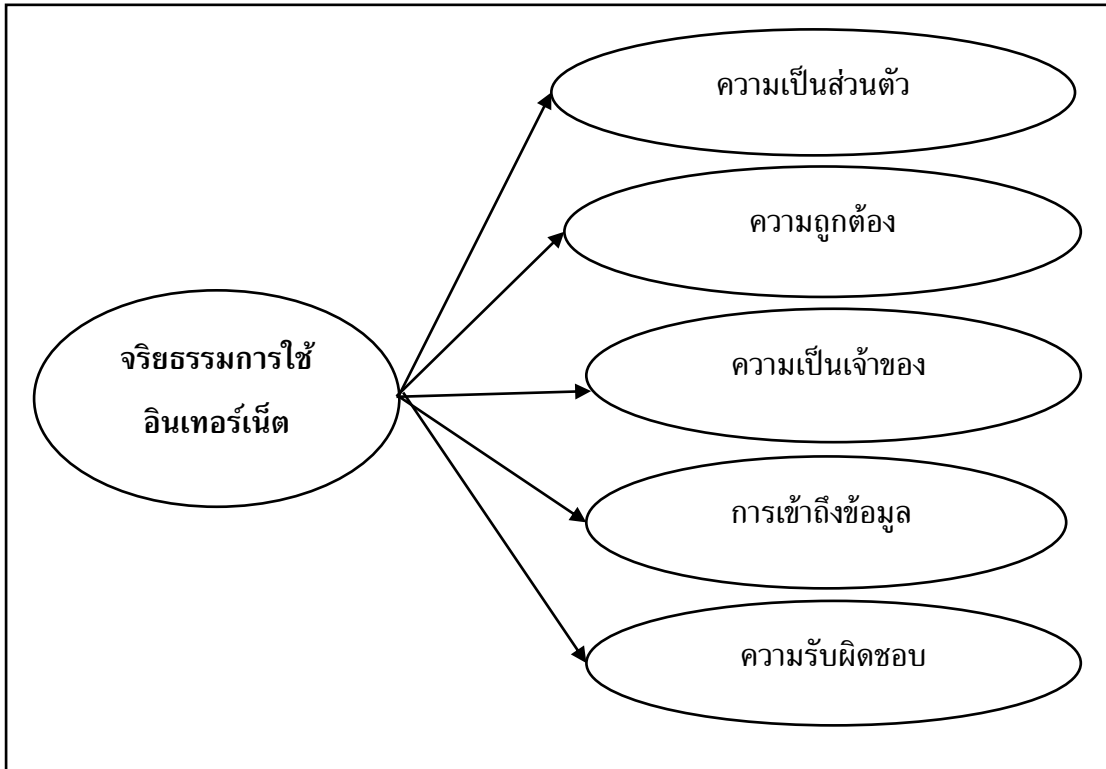
ประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม ผลการวิจัย พบว่า สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาของโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครปฐม 2 ด้าน คือ ด้านการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับมาก ($X=4.00$, $SD=.99$) ใช้โปรแกรม Ms-Word พิมพ์เอกสารต่าง ๆ ในระดับมากที่สุด ($X=4.60$, $SD=.69$) รองลงมา คือ ใช้คอมพิวเตอร์เพื่อสร้างเสริมทักษะและฝึกฝนความรู้สำหรับตนเอง ($X=4.22$, $SD=.81$) และมีความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตและใช้งานอินเทอร์เน็ตได้ ($X=4.18$, $SD=.81$) ด้านการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนการสอนนั้นอยู่ในระดับปานกลาง ($X=3.44$, $SD=1.06$) โดยในการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลผลการเรียนของนักเรียน ($X=3.94$, $SD=.94$) รองลงมา คือ ใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์มาช่วยสอน (CAI) ($X= 3.55$, $SD=1.01$) และใช้ในการเรียนด้วยซอฟต์แวร์บทเรียนสำเร็จรูป ($X=3.42$, $SD=1.10$)

พิทักษ์ แก้วสีบ (2560) ได้ศึกษาสมรรถนะการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารของครูในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูในสถานศึกษา จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านมีสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เปรียบเทียบสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูในสถานศึกษา ด้านการปฏิบัติงานโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศพื้นฐาน ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการเรียนการสอน ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศพัฒนาตนเองและวิชาชีพ พบว่า ระดับการศึกษาต่างกัน มีสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ส่วนด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศถูกต้องตามกฎหมายแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เปรียบเทียบสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูในสถานศึกษา พบว่า อายุต่างกัน มีสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการปฏิบัติงานโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศพื้นฐาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ส่วนด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศถูกต้อง ตามกฎหมายจริยธรรมจรรยาบรรณและปลอดภัย ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการเรียนการสอน และด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศพัฒนาตนเองและวิชาชีพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ยุภารัตน์ อภัยพันธ์ (2566) ได้สำรวจความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดอำนาจเจริญ วิเคราะห์สาเหตุความต้องการจำเป็น และเสนอแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดอำนาจเจริญ พบว่า ในภาพรวมค่าเฉลี่ยของระดับสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 สภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับมาก

มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 และการจัดอันดับความสำคัญความต้องการจำเป็นที่มากที่สุด คือ สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศพื้นฐานรองลงมา คือ สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกับการเรียนการสอน สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารพัฒนาตนเองและวิชาชีพ สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารถูกต้องตามกฎหมาย จริยธรรม จรรยาบรรณและปลอดภัย เรียงตามลำดับ สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้อการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูระดับมัธยมศึกษาสูงสุด คือ ครูมีความต้องการสร้างความรู้ความเข้าใจและเพิ่มทักษะด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาและการสื่อสาร นอกจากนี้ยังมีสาเหตุอื่นได้แก่ ครูมีความต้องการสร้างแหล่งเรียนรู้ที่สามารถให้นักเรียนเข้าถึงง่ายสะดวกและเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา ครูมีความต้องการพัฒนาผลงานทางวิชาการของตนเอง ขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องกฎหมายลิขสิทธิ์ การอ้างอิงแหล่งที่มาผลงานทางวิชาการที่ถูกต้อง สร้างรูปแบบการประเมินผลการสอนที่ทันสมัย การประเมินผลการสอนที่ถูกต้องแม่นยำ ความสะดวกรวดเร็วในการประเมินผลและแนวทางเพื่อการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูระดับมัธยมศึกษามากที่สุด คือ การให้ครูเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการ นอกจากนี้ยังมีแนวทางอื่น ได้แก่ การเรียนรู้ด้วยตนเอง ฝึกฝน ทดลองเทคนิคใหม่ๆ ที่ได้จากการอบรม และการค้นคว้า เพื่อเสริมสร้างความชำนาญในการใช้โปรแกรม ศึกษา ทำความเข้าใจกฎหมายเรื่อง ลิขสิทธิ์และสิทธิบัตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตกับผู้อื่น

จากการศึกษาทบทวนเกี่ยวกับแนวคิดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของ Computer Ethics Institute (1985), Richard O. Mason (1986), Rawls (1999a), Robert A. Schultz, Robert J. Cavalier (2005), Laudon and Laudon (2007), George W. Reynolds (2007), Centre for Development of Advanced Computing; C-DAC (2007), Fe Angela M. Verzosa (2008), Michael J. Quinn (2010), David Tuffley and Amy Antonio (2016), Irina Raicu (2017), พรบ.คอมพิวเตอร์ (2550), พรณีสวนเพลง (2552) และพนิดา พานิชกุล (2553) ผู้วิจัยจึงได้กรอบแนวคิดขององค์ประกอบจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ต จำนวน 5 องค์ประกอบ ซึ่งประกอบไปด้วย ความเป็นส่วนตัว (Information Privacy), ความถูกต้อง (Information Accuracy), ความเป็นเจ้าของ (Information Property), การเข้าถึงข้อมูล (Information Accessibility) และความรับผิดชอบ (Accountability) ผู้วิจัยได้กรอบแนวคิดของจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ต จำนวน 5 องค์ประกอบ 20 ตัวบ่งชี้ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 ความเป็นส่วนตัว (Information Privacy) มี 5 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 2 ความถูกต้อง (Information Accuracy) มี 4 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 3 ความเป็นเจ้าของ (Information Property) มี 4 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 4 การเข้าถึงข้อมูล (Information Accessibility) มี 4 ตัวบ่งชี้ และองค์ประกอบที่ 5 ความรับผิดชอบ (Accountability) มี 3 ตัวบ่งชี้ แสดงดังภาพที่ 5

ภาพที่ 5 ร่างโมเดลแบบวัดจรรยาบรรณการใช้อินเทอร์เน็ต

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีจุดประสงค์ 1) เพื่อศึกษาจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น และ 2) เพื่อเปรียบเทียบจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลของครู ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และวิชาเอกที่จบการศึกษา โดยมีรายละเอียดวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1) ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 12,308 คน (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น, 2566)

1.2) กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 387 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร Taro Yamane (Yamane, 1970) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ($\alpha=0.05$) จากนั้นผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดขอนแก่นเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง

1.3) ขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง

การกำหนดวิธีการสุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยได้เลือกวิธีการสุ่มตัวอย่าง (Type of Sampling) โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยแบ่งตามเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ตารางแสดงการสุ่มกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดขอนแก่น โดยแบ่งตามเขตพื้นที่การศึกษา

ที่	หน่วยงาน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	สพป.ขอนแก่น เขต 1	1,375	50
2	สพป.ขอนแก่น เขต 2	1,318	50
3	สพป.ขอนแก่น เขต 3	1,636	50
4	สพป.ขอนแก่น เขต 4	1,777	50
5	สพป.ขอนแก่น เขต 5	2,011	60
6	สพม.ขอนแก่น	4,023	120
7	สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ	168	7
	รวม	12,308	387

2. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ทำแบบวัด

ส่วนที่ 2 แบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น เป็นแบบสถานการณ์ 4 ตัวเลือก

โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบวัด ดังนี้

1) กำหนดจุดมุ่งหมายการสร้างเครื่องมือ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น

2) ศึกษานิยามและทบทวนทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการพัฒนาแบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น ซึ่งจากการศึกษานิยามและทบทวนทฤษฎีที่เกี่ยวข้องได้องค์ประกอบของจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ต 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความเป็นส่วนตัว (Information Privacy) 2) ความถูกต้อง (Information Accuracy) 3) ความเป็นเจ้าของ (Information Property) 4) การเข้าถึงข้อมูล (Data Accessibility) และ 5) ความรับผิดชอบ (Accountability)

3) สังเคราะห์ตัวบ่งชี้ตามองค์ประกอบจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น ซึ่งจากการสังเคราะห์ได้ตัวบ่งชี้ตามองค์ประกอบ 20 ตัวบ่งชี้ ตามตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ตารางสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ตามองค์ประกอบจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู

องค์ประกอบ	จำนวนตัวบ่งชี้	ตัวบ่งชี้	จำนวนข้อคำถาม
1. ความเป็นส่วนตัว (Information Privacy)	5	1.1 สิทธิในการเปิดเผยข้อมูลส่วนตัว	3
		1.2 สิทธิในการป้องกันข้อมูลส่วนตัว	3
		1.3 สิทธิในการอยู่ลำพังโดยปราศจากการควบคุมจากบุคคลหรือองค์กรใดๆ	3
		1.4 สิทธิในการอยู่ลำพังโดยปราศจากการล่วงละเมิดจากบุคคลหรือองค์กรใดๆ	3
		1.5 สิทธิและเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การสื่อสารและการแบ่งปัน	3
2. ความถูกต้อง (Information Accuracy)	4	2.1 การนำฐานข้อมูลเข้าสู่ระบบ	3
		2.2 ความน่าเชื่อถือของข้อมูลในระบบ	3
		2.3 การเปลี่ยนแปลง ตัดแปลงและการปรับปรุงข้อมูล	3
		2.4 การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล	3
3. ความเป็นเจ้าของ (Information Property)	4	3.1 การคัดลอกผลงาน	3
		3.2 การใช้งานทรัพย์สินทางปัญญา	3
		3.3 การปกป้องทรัพย์สินทางปัญญา	3
		3.4 การขโมย การละเมิดและการหลอกลวง	3
4. การเข้าถึงข้อมูล (Data Accessibility)	4	4.1 เสรีภาพที่เท่าเทียมกันในการเข้าถึงข้อมูล	3
		4.2 การเข้าถึงข้อมูลโดยชอบธรรม	3
		4.3 การรักษาความลับของข้อมูล	3
		4.4 การแบ่งระดับของการเข้าถึงข้อมูล	3

องค์ประกอบ	จำนวน ตัวบ่งชี้	ตัวบ่งชี้	จำนวนข้อ คำถาม
5. ความรับผิดชอบ (Accountability)	3	5.1 ความรับผิดชอบต่อตนเอง	3
		5.2 ความรับผิดชอบต่อสังคม	3
		5.3 ความรับผิดชอบต่อข้อมูล	3
รวม	20	รวม	60

4) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบของเครื่องมือวัดด้านจิตพิสัย เพื่อเลือกรูปแบบของเครื่องมือในการวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น คือ แบบวัดเชิงสถานการณ์ 4 ตัวเลือก โดยสร้างตัวเลือกตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบิร์ก

5) จัดทำแผนผังการสร้างแบบวัด (Test Blueprint) ตามองค์ประกอบของจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น

ตารางที่ 7 แผนผังแบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู จังหวัดขอนแก่น

แผนผังแบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ต
แบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น เป็นแบบวัดเชิงสถานการณ์ จำนวน 60 ข้อ ซึ่งแต่ละข้อคำตอบจะสอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการในแต่ละองค์ประกอบของแบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ต แบบวัดประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้
แผนผังข้อสอบ (Test Blueprint)
เรื่อง วัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น
ความหมายและองค์ประกอบ
จริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ต (Internet Ethics) คือ การใช้งานอินเทอร์เน็ตโดยคำนึงถึงพฤติกรรมของการใช้งานที่ถูกต้องเหมาะสมตามกฎหมายและมาตรฐานการใช้งานอินเทอร์เน็ตโดยไม่ทำร้าย ใสร้าย หรือเบียดเบียนผู้อื่น โดยการใช้งานอินเทอร์เน็ตควรคำนึงถึงสิทธิด้านต่างๆ ของผู้อื่น ไม่ละเมิดผู้อื่นโดยมิชอบ ซึ่งมีองค์ประกอบในการวัด ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 ความ

ตารางที่ 7 แผนผังแบบวัตจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู จังหวัดขอนแก่น (ต่อ)

<p>เป็นส่วนตัว (Information Privacy) มี 5 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 2 ความถูกต้อง (Information Accuracy) มี 4 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 3 ความเป็นเจ้าของ (Information Property) มี 4 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 4 การเข้าถึงข้อมูล (Data Accessibility) มี 4 ตัวบ่งชี้ และองค์ประกอบที่ 5 ความรับผิดชอบ (Accountability) มี 3 ตัวบ่งชี้ รวมทั้งสิ้น 20 ตัวบ่งชี้</p> <p>ระดับที่ทดสอบ ผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานใน จังหวัดขอนแก่น</p> <p>รูปแบบของแบบวัด แบบวัดเชิงสถานการณ์ 4 ตัวเลือก</p> <p>วัตถุประสงค์ เพื่อทดสอบผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น ด้านจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ต</p>

6) ศึกษาเหตุการณ์สภาพสังคมในปัจจุบันเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของประชากรไทย ครูและบุคลากรทางการศึกษา หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา ในประเด็นสภาพการใช้งานและปัญหาต่างๆ ที่เกิดจากการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อให้ได้ประเด็นคำถามที่จะนำไปเขียนสถานการณ์ของแบบวัตจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ต

7) เขียนสถานการณ์ ข้อคำถามตัวเลือก 4 ระดับ ให้นักเรียนประเมินว่าจะทำอย่างไรกับสถานการณ์ที่กำหนด โดยผู้วิจัยใช้ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบิร์ก Kolhberg (1969, 1984) กำหนดระดับเหตุผลของการเกิดความประพฤติ 4 ระดับ กำหนดคะแนนน้ำหนักเป็น 1-4 คะแนน ดังนี้

คะแนน 1 คุณลักษณะที่เป็นผลจากกลุ่มปฏิบัติ ทำให้กลุ่มชอบพอ

คะแนน 2 คุณลักษณะที่เป็นผลจากการทำหน้าที่ กฎหมายและหลักศาสนา

คะแนน 3 คุณลักษณะที่เป็นผลจากสัญญาประชาคม เห็นประโยชน์สังคมเป็นใหญ่

คะแนน 4 คุณลักษณะที่เป็นผลจากมโนธรรมของคน ทำตามอุดมการณ์สากล

8) แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คนในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของร่างแบบวัตจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น โดยใช้แบบวัดเชิงสถานการณ์ที่สร้าง มีรายละเอียดตามลำดับดังนี้

8.1) นำร่างแบบวัตจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น โดยใช้แบบวัดเชิง

สถานการณ์ ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และทำการปรับปรุง แก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

8.2) ทดลองใช้ นำแบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลอง จำนวน 70 คน แบ่งออกเป็น 7 หน่วยงาน กลุ่มทดลองหน่วยงานละ 10 คน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทฤษฎีการวัดแบบดั้งเดิม ได้แก่ ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity Ratio: CVR) ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ความเที่ยงของแบบวัด (Cronbach's alpha) และค่าอำนาจจำแนก เพื่อคัดเลือกจำนวนแบบวัดที่เหลือ 40 ข้อ

8.3) ทาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัด โดยการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของครอนบาค (Cronbach's Reliability Coefficient Alpha) โดยความเชื่อมั่น จะต้องมีความมากกว่าหรือเท่ากับ 0.67 แสดงว่ามีความเชื่อมั่น (ธีระ สนิเดชารักษ์, 2558) ซึ่งพบว่า แบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .815

8.4) ปรับปรุงข้อคำถาม รวมถึงแก้ปัญหาดังกล่าว ที่พบในระหว่างทดลองทำแบบวัด จัดพิมพ์แบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น ฉบับจริงเพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยแบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น จะอยู่ในรูปแบบ Google Form

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1) ทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบวิชาชีพครู ในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการดำเนินการรวบรวมข้อมูล และกำหนดวัน เวลาในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

2) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้ประกอบวิชาชีพครู ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยอธิบายให้ครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเข้าใจถึงวัตถุประสงค์และประโยชน์ที่จะได้รับจากการทำแบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ต รวมถึงชี้แจงเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการวัดและวิธีการตอบ

3) ส่งแบบวัดให้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 387 คน ซึ่งจะอยู่ในรูปแบบ Google Form ผู้วิจัยจะต้องจัดเตรียม QR Code สำหรับให้กลุ่มตัวอย่างสแกนเข้าใช้งานอย่างเพียงพอ

4) ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบวัดที่ได้รับคืนมาเพื่อนำไปตรวจให้คะแนนและวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล เรียงลำดับตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ต ที่กลุ่มตัวอย่างได้ทำการวัดในรูปแบบ Google Form ตรวจสอบให้คะแนนตามน้ำหนักของแต่ละข้อตามที่กำหนด แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

2. นำผลการคำนวณมาวิเคราะห์ความมุ่งหมายและสมมุติฐานตามที่กำหนดไว้ โดยตรวจให้คะแนนตามน้ำหนักของแต่ละข้อตามที่กำหนด คะแนนน้ำหนักเป็น 1-4 คะแนน ดังนี้

คะแนน 1 คุณลักษณะที่เป็นผลจากกลุ่มปฏิบัติ ทำให้กลุ่มชอบพอ

คะแนน 2 คุณลักษณะที่เป็นผลจากการทำหน้าที่ กฎหมายและหลักศาสนา

คะแนน 3 คุณลักษณะที่เป็นผลจากสัญญาประชาคม เห็นประโยชน์สังคมเป็นใหญ่

คะแนน 4 คุณลักษณะที่เป็นผลจากมโนธรรมของคน ทำตามอุดมการณ์สากล

โดยผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์ของการแปลความหมายของการให้คะแนนของแบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดขอนแก่น โดยใช้เกณฑ์ปกติของแบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของ สุภาวดี สีตามาตร (2563) โดยนำคะแนนทั้งหมดของแบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น มีจำนวน 40 ข้อ คะแนนสูงสุดมากกว่า 139 คะแนน คะแนนต่ำสุดน้อยกว่า 94 คะแนน โดยมีการแปลความหมายตามเกณฑ์ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 การแปลความหมายของการให้คะแนนของแบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู

คะแนนดิบ	ระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ต	ความหมาย
>139 คะแนน	สูงมาก	เป็นบุคคลที่มีจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูงมาก
124-139 คะแนน	สูง	เป็นบุคคลที่มีจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง
109-123 คะแนน	ปานกลาง	เป็นบุคคลที่มีจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับปานกลาง
94-108 คะแนน	ต่ำ	เป็นบุคคลที่มีจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับต่ำ
<94 คะแนน	ต่ำมาก	เป็นบุคคลที่มีจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับต่ำมาก

การแปลความหมายของการให้คะแนนของแบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น จำแนกเป็นรายองค์ประกอบ โดยใช้เกณฑ์ปกติของแบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของ สุภาวดี สีตามาตร (2563) ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 การแปลความหมายของการให้คะแนนของแบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู จำแนกเป็นรายองค์ประกอบ

คะแนนดิบ					การแปลผล
องค์ประกอบที่ 1	องค์ประกอบที่ 2	องค์ประกอบที่ 3	องค์ประกอบที่ 4	องค์ประกอบที่ 5	
>37	>29	>28	>28	>23	สูงมาก
33-37	26-29	25-28	24-28	20-23	สูง
28-32	22-25	22-24	20-23	16-19	ปานกลาง
24-27	19-21	18-21	17-19	12-15	ต่ำ
<24	<19	<18	<17	<12	ต่ำมาก

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายแบบวัดส่วนที่ 1 คือปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การแปลความหมายของข้อมูลแบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนของสุภาวดี สีตามาตร (2563)

2. สถิติเชิงอ้างอิง (Inferential Statistics) เพื่อทดสอบสมมติฐานดังนี้

การหาค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบแต่ละข้อ โดยใช้เกณฑ์ของ รังสรรค์ มณีเล็กและคณะ (2546) ดังนี้

ค่าอำนาจจำแนก	การแปลความหมาย
1.00	เป็นข้อสอบที่จำแนกดีเลิศ
0.80-0.99	เป็นข้อสอบที่จำแนกดีมาก
0.60-0.79	เป็นข้อสอบที่จำแนกดี
0.40-0.59	เป็นข้อสอบที่จำแนกได้ปานกลาง

ค่าอำนาจจำแนก	การแปลความหมาย
0.20-0.39	เป็นข้อสอบที่จำแนกบ้าง
0.00-0.19	เป็นข้อสอบที่จำแนกไม่ได้

เปรียบเทียบจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลโดยใช้สถิติ T-test เพื่อเปรียบเทียบค่า 2 กลุ่ม และใช้สถิติ F-test เพื่อเปรียบเทียบค่า 2 กลุ่มขึ้นไป

การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น กับข้อมูลส่วนบุคคล โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation) โดยหากพบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรจะอธิบายผลค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540)

0.81 ถึง 1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก

0.61 ถึง 0.80 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับสูง

0.41 ถึง 0.60 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง

0.21 ถึง 0.40 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ

0.01 ถึง 0.20 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับต่ำมาก

โดยค่าเครื่องหมาย (+) หมายถึง ความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

โดยค่าเครื่องหมาย (-) หมายถึง ความสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกัน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น และ 2) เปรียบเทียบจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลของครู ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และวิชาเอกที่จบการศึกษา โดยจะนำเสนอสรุปผลการวิจัยตามลำดับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น

ตอนที่ 2 ศึกษาจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลของครู ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และวิชาเอกที่จบการศึกษา

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น จำนวน 387 คน โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร Taro Yamane (Yamane, 1970) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ($\alpha=.05$) จากนั้นผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดขอนแก่นเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างแสดงดังตารางที่ 9

ตารางที่ 10 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลพื้นฐาน	ความถี่	ร้อยละ
1) เพศ		
1.1 ชาย	90	23.3
1.2 หญิง	269	69.5
1.3 เพศทางเลือก	28	7.2
รวม	387	100
2) อายุ		
2.1 อายุต่ำกว่า 30 ปี	145	37.5
2.2 อายุ 30-40 ปี	118	30.5
2.3 อายุ 41-50 ปี	77	19.9
2.4 อายุมากกว่า 50 ปี	47	12.1
รวม	387	100
3) ระดับการศึกษา		
3.1 ปริญญาตรี	254	65.6
3.2 ปริญญาโท	113	29.2
3.3 ปริญญาเอก	20	5.2
รวม	387	100
4) วิชาเอกที่จบการศึกษา		
4.1 ด้านคณิตศาสตร์	77	19.9
4.2 ด้านวิทยาศาสตร์	37	9.6
4.3 ด้านสังคมศึกษา	63	16.3
4.4 ด้านภาษาไทย	95	24.5
4.5 ด้านภาษาต่างประเทศ	36	9.3
4.6 ด้านศิลปะและดนตรี	7	1.7
4.7 ด้านสุขศึกษาพลศึกษา	11	2.8
4.8 ด้านคอมพิวเตอร์	20	5.2
4.9 ด้านประถมศึกษา	27	7.0
4.10 ด้านปฐมวัย	14	3.6
รวม	387	100

จากตารางที่ 10 ผลการศึกษาข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น สรุปได้ดังนี้

เพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงมากที่สุด จำนวน 269 คน ร้อยละ 69.5 รองลงมา คือเพศชาย 90 คน 23.3% และเพศทางเลือก 28 คน 7.2%

อายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอายุต่ำกว่า 30 ปีมากที่สุด 37.5% รองลงมาคือ อายุ 30-40 ปี, อายุ 41-50 ปี และอายุมากกว่า 50 ปี ร้อยละ 30.5, 19.9 และ 12.1 ตามลำดับ

ระดับการศึกษา พบว่า ระดับการศึกษาปริญญาตรีมากที่สุด 65.6% รองลงมาคือ ปริญญาโท 29.2% และปริญญาเอก 5.2% ตามลำดับ

วิชาเอกที่จบการศึกษา พบว่า ด้านภาษาไทยมากที่สุด 24.5% รองลงมาคือด้าน คณิตศาสตร์ 19.9% ด้านสังคมศึกษา 16.3% ด้านวิทยาศาสตร์ 9.6% ด้านภาษาต่างประเทศ 9.3% ด้านประถมศึกษา 7.0% ด้านคอมพิวเตอร์ 5.2% ด้านปฐมวัย 3.6% ด้านสุขศึกษาพลศึกษา 2.8% และด้านศิลปะและดนตรี 1.7%

ตอนที่ 2 ศึกษาจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น

จากการศึกษานิยามทบทวนทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและได้สังเคราะห์องค์ประกอบของ จริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ต 5 องค์ประกอบ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 ความเป็นส่วนตัว (Information Privacy) มี 5 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 2 ความถูกต้อง (Information Accuracy) มี 4 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 3 ความเป็นเจ้าของ (Information Property) มี 4 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 4 การเข้าถึงข้อมูล (Data Accessibility) มี 4 ตัวบ่งชี้ และองค์ประกอบที่ 5 ความรับผิดชอบ (Accountability) มี 3 ตัวบ่งชี้ รวมทั้งสิ้น 20 ตัวบ่งชี้ โดยเมื่อทำการวิเคราะห์ระดับของจริยธรรม การใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดขอนแก่น ได้ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 11 ระดับของจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น

คะแนนดิบ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ	การแปลผล
>139 คะแนน	16	4.134	เป็นบุคคลที่มีจริยธรรมการใช้ อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูงมาก
124-139 คะแนน	180	46.512	เป็นบุคคลที่มีจริยธรรมการใช้ อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง
109-123 คะแนน	99	25.581	เป็นบุคคลที่มีจริยธรรมการใช้ อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับปาน กลาง

ตารางที่ 11 ระดับของจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น (ต่อ)

คะแนนดิบ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ	การแปลผล
94-108 คะแนน	80	20.672	เป็นบุคคลที่มีจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับต่ำ
<94 คะแนน	12	3.101	เป็นบุคคลที่มีจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับต่ำมาก
รวม	387	100.00	

จากตารางที่ 11 ระดับของจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น พบว่า จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนมากที่สุดมีคะแนนดิบอยู่ในช่วง 124-139 คะแนน ซึ่งหมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพครูมีจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง รองลงมาคือ ช่วงคะแนน 109-123 คะแนน หมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพครูมีจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับปานกลาง ต่อด้วยช่วงคะแนน 94-108 คะแนน, >139 คะแนน และ <94 คะแนน ซึ่งหมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพครูมีจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับต่ำ สูงมาก และต่ำมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 12 ระดับของจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น จำแนกเป็นองค์ประกอบที่ 1 ความเป็นส่วนตัว (Information Privacy)

คะแนนดิบ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ	การแปลผล
>37	5	1.29	สูงมาก
33-37	169	43.7	สูง
28-32	151	39	ปานกลาง
24-27	43	11.1	ต่ำ
<24	19	4.91	ต่ำมาก
รวม	387	100.00	

จากตารางที่ 12 ระดับของจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น จำแนกเป็นองค์ประกอบที่ 1

ความเป็นส่วนตัว (Information Privacy) พบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพครูที่มีมากที่สุด มีคะแนนดิบอยู่ในช่วง 33-37 คะแนน ซึ่งหมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพครูมีจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในด้านความเป็นส่วนตัว (Information Privacy) อยู่ในระดับสูง รองลงมาคือช่วงคะแนนดิบ 28-32 คะแนน หมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพครูมีจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในด้านความเป็นส่วนตัว (Information Privacy) อยู่ในระดับปานกลาง ต่อด้วย ช่วงคะแนน 24-27, <24 และ >37 ซึ่งหมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพครูมีจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในด้านความเป็นส่วนตัว (Information Privacy) อยู่ในระดับต่ำ ต่ำมาก และสูงมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 13 ระดับของจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น จำแนกเป็นองค์ประกอบที่ 2 ความถูกต้อง (Information Accuracy)

คะแนนดิบ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ	การแปลผล
>29	24	6.2	สูงมาก
26-29	156	40.3	สูง
22-25	126	32.6	ปานกลาง
19-21	57	14.7	ต่ำ
<19	24	6.2	ต่ำมาก
รวม	387	100.00	

จากตารางที่ 13 ระดับของจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น จำแนกเป็นองค์ประกอบที่ 2 ความถูกต้อง (Information Accuracy) พบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพครูที่มีมากที่สุด มีคะแนนดิบอยู่ในช่วง 26-29 คะแนน ซึ่งหมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพครูมีจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในด้านความถูกต้อง (Information Accuracy) อยู่ในระดับสูง รองลงมาคือช่วงคะแนนดิบ 22-25 คะแนน หมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพครูมีจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในด้านความถูกต้อง (Information Accuracy) อยู่ในระดับปานกลาง ต่อด้วย ช่วงคะแนน 19-21, <19 และ >29 ซึ่งหมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพครูมีจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในด้านความถูกต้อง (Information Accuracy) อยู่ในระดับต่ำ ต่ำมาก และสูงมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 14 ระดับของจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น จำแนกเป็นองค์ประกอบที่ 3 ความเป็นเจ้าของ (Information Property)

คะแนนดิบ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ	การแปลผล
>28	16	4.13	สูงมาก
25-28	170	43.9	สูง
22-24	112	28.9	ปานกลาง
18-21	60	15.5	ต่ำ
<18	29	7.49	ต่ำมาก
รวม	387	100.00	

จากตารางที่ 14 ระดับของจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น จำแนกเป็นองค์ประกอบที่ 3 ความเป็นเจ้าของ (Information Property) พบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพครูที่มีมากที่สุด มีคะแนนดิบอยู่ในช่วง 25-28 คะแนน ซึ่งหมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพครูมีจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในด้านความเป็นเจ้าของ (Information Property) อยู่ในระดับสูง รองลงมาคือช่วงคะแนนดิบ 22-24 คะแนน หมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพครูมีจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในด้านความเป็นเจ้าของ (Information Property) อยู่ในระดับปานกลาง ต่อด้วย ช่วงคะแนน 18-21, <18 และ >28 ซึ่งหมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพครูมีจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในความเป็นเจ้าของ (Information Property) อยู่ในระดับต่ำ ต่ำมาก และสูงมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 15 ระดับของจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น จำแนกเป็นองค์ประกอบที่ 4 การเข้าถึงข้อมูล (Data Accessibility)

คะแนนดิบ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ	การแปลผล
>28	18	4.65	สูงมาก
24-28	155	40.1	สูง
20-23	138	35.7	ปานกลาง
17-19	52	13.4	ต่ำ

คะแนนดิบ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ	การแปลผล
<17	24	6.2	ต่ำมาก
รวม	387	100.00	

จากตารางที่ 15 ระดับของจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น จำแนกเป็นองค์ประกอบที่ 4 การเข้าถึงข้อมูล (Data Accessibility) พบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพครูที่มีมากที่สุด มีคะแนนดิบอยู่ในช่วง 24-28 คะแนน ซึ่งหมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพครูมีจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในด้านการเข้าถึงข้อมูล (Data Accessibility) อยู่ในระดับสูง รองลงมาคือช่วงคะแนนดิบ 20-23 คะแนน หมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพครูมีจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในด้านการเข้าถึงข้อมูล (Data Accessibility) อยู่ในระดับปานกลาง ต่อด้วย ช่วงคะแนน 17-19, <17 และ >28 ซึ่งหมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพครูมีจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในด้านการเข้าถึงข้อมูล (Data Accessibility) อยู่ในระดับต่ำ ต่ำมาก และสูงมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 16 ระดับของจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น จำแนกเป็นองค์ประกอบที่ 5 ความรับผิดชอบ (Accountability)

คะแนนดิบ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ	การแปลผล
>23	24	6.2	สูงมาก
20-23	140	36.2	สูง
16-19	131	33.9	ปานกลาง
12-15	76	19.6	ต่ำ
<12	16	4.13	ต่ำมาก
รวม	387	100.00	

จากตารางที่ 16 ระดับของจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น จำแนกเป็นองค์ประกอบที่ 5 ความรับผิดชอบ (Accountability) พบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพครูที่มีมากที่สุด มีคะแนนดิบอยู่ในช่วง 20-23 คะแนน ซึ่งหมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพครูมีจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในด้านความรับผิดชอบ (Accountability) อยู่ในระดับสูง รองลงมาคือช่วงคะแนนดิบ 16-19 คะแนน

หมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพครูมีจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในด้านความรับผิดชอบ (Accountability) อยู่ในระดับปานกลาง ต่ำด้วย ช่วงคะแนน 12-15, >23 และ <12 ซึ่งหมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพครูมีจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในด้านความรับผิดชอบ (Accountability) อยู่ในระดับต่ำ สูงมาก และต่ำมาก ตามลำดับ

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลของครู ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และวิชาเอกที่จบการศึกษา

ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพครู ประกอบด้วยตัวแปรเพศ ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง และเพศทางเลือก ตัวแปรอายุ ได้แก่ อายุต่ำกว่า 30 ปี อายุ 30-40 ปี อายุ 41-50 ปี และ อายุมากกว่า 50 ปี ตัวแปรระดับการศึกษา ได้แก่ ปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก และตัวแปรวิชาเอกที่จบการศึกษา ได้แก่ ด้านคณิตศาสตร์ ด้านวิทยาศาสตร์ ด้านสังคมศึกษา ด้านภาษาไทย ด้านภาษาต่างประเทศ ด้านศิลปะและดนตรี ด้านสุขศึกษาพลศึกษา ด้านคอมพิวเตอร์ ด้านประถมศึกษา และด้านปฐมวัย โดยนำเสนอดังต่อไปนี้

ตารางที่ 17 เปรียบเทียบจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามเพศ

ตัวแปรเพศ						การแปลผล
เพศชาย		เพศหญิง		เพศทางเลือก		
จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
3	3.33	9	3.35	0	0	ต่ำมาก
18	20	57	21.2	5	17.86	ต่ำ
25	27.8	66	24.5	8	28.57	ปานกลาง
42	46.7	126	46.8	12	42.86	สูง
2	2.22	11	4.09	3	10.71	สูงมาก
90	23.3	269	69.5	28	7.24	รวม
รวมจำนวนทั้งหมด						387
ร้อยละทั้งหมด						100.00

จากตารางที่ 17 การเปรียบเทียบจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามเพศ พบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพครูเพศชาย มีระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง มากที่สุด รองลงมา คือระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับปานกลาง ผู้ประกอบวิชาชีพครูเพศหญิง มีระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง มากที่สุด รองลงมา คือระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับปานกลาง และผู้ประกอบวิชาชีพครูเพศทางเลือก มีระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง มากที่สุด รองลงมา คือระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 18 เปรียบเทียบจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามอายุ

ตัวแปรอายุ								การแปลผล
อายุต่ำกว่า 30 ปี		อายุ 30-40 ปี		อายุ 41-50 ปี		อายุมากกว่า 50 ปี		
จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
5	3.45	3	2.54	3	3.90	1	2.13	ต่ำมาก
32	22.07	27	22.88	16	20.78	5	10.64	ต่ำ
38	26.21	24	20.34	21	27.27	16	34.04	ปานกลาง
66	45.52	59	50.00	34	44.16	21	44.68	สูง
4	2.76	5	4.24	3	3.90	4	8.51	สูงมาก
145	37.47	118	30.49	77	19.90	47	12.14	รวม
รวมจำนวนทั้งหมด								387
ร้อยละทั้งหมด								100.00

จากตารางที่ 18 การเปรียบเทียบจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามอายุ พบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพครูที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มีระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง มากที่สุด รองลงมา คือระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับปานกลาง ผู้ประกอบวิชาชีพครูที่มีอายุ 30-40 ปี มีระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง มากที่สุด รองลงมา คือระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับต่ำ ผู้ประกอบวิชาชีพครูที่มีอายุ 41-50 ปี มีระดับ

จริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง มากที่สุด รองลงมา คือระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับปานกลาง และผู้ประกอบการวิชาชีพครูที่มีอายุมากกว่า 50 ปี มีระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง มากที่สุด รองลงมา คือระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามระดับการศึกษา

ตัวแปรระดับการศึกษา						การแปลผล
ปริญญาตรี		ปริญญาโท		ปริญญาเอก		
จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
5	1.97	5	4.42	2	10	ต่ำมาก
57	22.4	19	16.8	4	20	ต่ำ
69	27.2	26	23	4	20	ปานกลาง
111	43.7	59	52.2	10	50	สูง
12	4.72	4	3.54	0	0	สูงมาก
254	65.6	113	29.2	20	5.17	รวม
รวมจำนวนทั้งหมด						387
ร้อยละทั้งหมด						100.00

จากตารางที่ 19 การเปรียบเทียบจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง มากที่สุด รองลงมา คือระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับปานกลาง ผู้ประกอบวิชาชีพครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท มีระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง มากที่สุด รองลงมา คือระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับปานกลาง และผู้ประกอบวิชาชีพครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาเอก มีระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่

ในระดับสูง มากที่สุด รองลงมา คือระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับปานกลางและต่ำ

ตารางที่ 20 เปรียบเทียบจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามวิชาเอกที่จบการศึกษา

ตัวแปรวิชาเอกที่จบการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
4.1 ด้านคณิตศาสตร์	3	3.90	10	12.99	22	28.57	41	53.25	1	1.30
4.2 ด้านวิทยาศาสตร์	1	2.70	5	13.51	13	35.14	13	35.14	5	13.51
4.3 ด้านสังคมศึกษา	1	1.59	15	23.81	13	20.63	31	49.21	3	4.76
4.4 ด้านภาษาไทย	3	3.16	21	22.11	16	16.84	50	52.63	5	5.26
4.5 ด้านภาษาต่างประเทศ	2	5.56	5	13.89	13	36.11	14	38.89	2	5.56
4.6 ด้านศิลปะและดนตรี	0	0.00	2	28.57	2	28.57	3	42.86	0	0.00
4.7 ด้านสุขศึกษาพลศึกษา	1	9.09	4	36.36	4	36.36	2	18.18	0	0.00
4.8 ด้านคอมพิวเตอร์	0	0.00	4	20.00	10	50.00	6	30.00	0	0.00
4.9 ด้านประถมศึกษา	1	3.70	11	40.74	2	7.41	13	48.15	0	0.00
4.10 ด้านปฐมวัย	0	0.00	3	21.43	4	28.57	7	50.00	0	0.00
รวม	12	3.10	80	20.67	99	25.58	180	46.51	16	4.13
การแปลผล	ต่ำมาก		ต่ำ		ปานกลาง		สูง		สูงมาก	
	รวมจำนวนทั้งหมด								387	
	ร้อยละทั้งหมด								100.00	

จากตารางที่ 20 การเปรียบเทียบจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามวิชาเอกที่จบ การศึกษา พบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพครูที่จบการศึกษาด้านคณิตศาสตร์ ระดับจริยธรรมการใช้ อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง มากที่สุด ผู้ประกอบวิชาชีพครูที่จบการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ ระดับ จริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับปานกลางและสูง มากที่สุด ผู้ประกอบวิชาชีพครูที่จบ การศึกษาด้านสังคมศึกษา ระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง มากที่สุด ผู้ประกอบ วิชาชีพครูที่จบการศึกษาด้านภาษาไทย ระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง มาก ที่สุด ผู้ประกอบวิชาชีพครูที่จบการศึกษาด้านภาษาต่างประเทศ ระดับจริยธรรมการใช้ อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง มากที่สุด ผู้ประกอบวิชาชีพครูที่จบการศึกษาด้านศิลปะและดนตรี ระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง มากที่สุด ผู้ประกอบวิชาชีพครูที่จบการศึกษาด้านสุขศึกษาพลศึกษา ระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับต่ำและปานกลาง มากที่สุด ผู้ประกอบวิชาชีพครูที่จบการศึกษาด้านคอมพิวเตอร์ ระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ใน ระดับปานกลาง มากที่สุด ผู้ประกอบวิชาชีพครูที่จบการศึกษาด้านประถมศึกษา ระดับจริยธรรม การใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง มากที่สุด และผู้ประกอบวิชาชีพครูที่จบการศึกษาด้านปฐมวัย ระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง มากที่สุด

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น และ 2) เปรียบเทียบจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลของครู ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และวิชาเอกที่จบการศึกษา

ผู้วิจัยได้พัฒนาแบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น โดยตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (CVRi) จากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 5 ท่าน นำแบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลอง จำนวน 70 คน แบ่งออกเป็น 7 หน่วยงาน กลุ่มทดลองหน่วยงานละ 10 คน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทฤษฎีการวัดแบบดั้งเดิม ได้แก่ ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity Ratio: CVRi) ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ความเที่ยงของแบบวัด (Cronbach's alpha) และค่าอำนาจจำแนก กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 387 คน โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร Taro Yamane (Yamane, 1970) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ($\alpha=.05$) จากนั้นผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดขอนแก่นเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง

1. สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 387 คน โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร Taro Yamane (Yamane, 1970) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ($\alpha=.05$) จากนั้นผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดขอนแก่นเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง

พบว่าเพศหญิงมีมากที่สุดคือ 69.5% รองลงมาคือเพศชาย 23.3% และเพศทางเลือก 7.2% กลุ่มตัวอย่างมีอายุต่ำกว่า 30 ปีมากที่สุด 37.5% รองลงมาคือ อายุ 30-40 ปี, อายุ 41-50 ปี และอายุมากกว่า 50 ปี ร้อยละ 30.5, 19.9 และ 12.1 ตามลำดับ ในส่วนของระดับการศึกษาปริญญาตรีมากที่สุด 65.6% รองลงมาคือ ปริญญาโท 29.2% และปริญญาเอก 5.2% ตามลำดับ และวิชาเอกที่จบการศึกษาพบว่า ด้านภาษาไทยมากที่สุด 24.5% รองลงมาคือด้านคณิตศาสตร์ 19.9% ด้านสังคมศึกษา 16.3% ด้านวิทยาศาสตร์ 9.6% ด้านภาษาต่างประเทศ 9.3% ด้านประถมศึกษา 7.0% ด้านคอมพิวเตอร์ 5.2% ด้านปฐมวัย 3.6% ด้านสุขศึกษาพลศึกษา 2.8% และด้านศิลปะและดนตรี 1.7%

ตอนที่ 2 ศึกษาจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น

จากการศึกษานิยามทบทวนทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและได้สังเคราะห์องค์ประกอบของจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ต 5 องค์ประกอบ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 ความเป็นส่วนตัว (Information Privacy) มี 5 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 2 ความถูกต้อง (Information Accuracy) มี 4 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 3 ความเป็นเจ้าของ (Information Property) มี 4 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 4 การเข้าถึงข้อมูล (Data Accessibility) มี 4 ตัวบ่งชี้ และองค์ประกอบที่ 5 ความรับผิดชอบ (Accountability) มี 3 ตัวบ่งชี้ รวมทั้งสิ้น 20 ตัวบ่งชี้

โดยเมื่อทำการวิเคราะห์ระดับของจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น พบว่า จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนมากที่สุดมีคะแนนดิบอยู่ในช่วง 124-139 คะแนน ซึ่งหมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพครูมีจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง รองลงมาคือ ช่วงคะแนน 109-123 คะแนน หมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพครูมีจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับปานกลาง ต่อด้วยช่วงคะแนน 94-108 คะแนน, >139 คะแนน และ <94 คะแนน ซึ่งหมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพครูมีจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับต่ำ สูงมาก และต่ำมาก ตามลำดับ

โดยเมื่อพิจารณาระดับของจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น จำแนกเป็นองค์ประกอบที่ 1 ความเป็นส่วนตัว (Information Privacy) พบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพครูมีจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในด้านความเป็นส่วนตัว (Information Privacy) อยู่ในระดับสูง องค์ประกอบที่ 2 ความถูกต้อง (Information Accuracy) พบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพครูมีจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในด้านความถูกต้อง (Information Accuracy) อยู่ในระดับสูง องค์ประกอบที่ 3 ความเป็นเจ้าของ (Information Property) พบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพครูมีจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในด้านความเป็นเจ้าของ (Information Property) อยู่ในระดับสูง องค์ประกอบที่ 4 การเข้าถึงข้อมูล (Data Accessibility) พบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพครูมีจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในด้าน

การเข้าถึงข้อมูล (Data Accessibility) อยู่ในระดับสูง และองค์ประกอบที่ 5 ความรับผิดชอบ (Accountability) พบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพครูมีจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในด้านความรับผิดชอบ (Accountability) อยู่ในระดับสูง

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลของครู ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และวิชาเอกที่จบการศึกษา

ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพครู คือ ตัวแปรเพศ ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง และเพศทางเลือก พบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพครูเพศชาย มีระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง มากที่สุด และผู้ประกอบวิชาชีพครูเพศหญิง มีระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง มากที่สุด

ตัวแปรอายุ ได้แก่ อายุต่ำกว่า 30 ปี อายุ 30-40 ปี อายุ 41-50 ปี และ อายุมากกว่า 50 ปี พบว่า ประกอบวิชาชีพครูที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มีระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง มากที่สุด ผู้ประกอบวิชาชีพครูที่มีอายุ 30-40 ปี มีระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง มากที่สุด ผู้ประกอบวิชาชีพครูที่มีอายุ 41-50 ปี มีระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง มากที่สุด และผู้ประกอบวิชาชีพครูที่มีอายุมากกว่า 50 ปี มีระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง มากที่สุด

ตัวแปรระดับการศึกษา ได้แก่ ปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก พบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง มากที่สุด ประกอบวิชาชีพครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท มีระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง มากที่สุด และผู้ประกอบวิชาชีพครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาเอก มีระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง มากที่สุด

ตัวแปรวิชาเอกที่จบการศึกษา ได้แก่ ด้านคณิตศาสตร์ ด้านวิทยาศาสตร์ ด้านสังคมศึกษา ด้านภาษาไทย ด้านภาษาต่างประเทศ ด้านศิลปะและดนตรี ด้านสุขศึกษาพลศึกษา ด้านคอมพิวเตอร์ ด้านประถมศึกษา และด้านปฐมวัย พบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพครูที่จบการศึกษาด้านคณิตศาสตร์ ระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง มากที่สุด ผู้ประกอบวิชาชีพครูที่จบการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ ระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับปานกลางและสูง มากที่สุด ผู้ประกอบวิชาชีพครูที่จบการศึกษาด้านสังคมศึกษา ระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง มากที่สุด ผู้ประกอบวิชาชีพครูที่จบการศึกษาด้านภาษาไทย ระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง มากที่สุด ผู้ประกอบวิชาชีพครูที่จบการศึกษาด้านภาษาต่างประเทศ ระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง มากที่สุด ผู้ประกอบวิชาชีพครูที่จบการศึกษา

ด้านศิลปะและดนตรี ระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง มากที่สุด ผู้ประกอบวิชาชีพครูที่จบการศึกษาด้านสุขศึกษาพลศึกษา ระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับต่ำและปานกลาง มากที่สุด ผู้ประกอบวิชาชีพครูที่จบการศึกษาด้านคอมพิวเตอร์ ระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับปานกลาง มากที่สุด ผู้ประกอบวิชาชีพครูที่จบการศึกษาด้านประถมศึกษา ระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง มากที่สุด และผู้ประกอบวิชาชีพครูที่จบการศึกษาด้านปฐมวัย ระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง มากที่สุด

2. อภิปรายผล

จากข้อสรุปผลการวิจัย ผู้วิจัยขอเสนอประเด็นอภิปรายผลเป็น 2 ประเด็นหลักคือ ประเด็นที่หนึ่งอภิปรายผลเกี่ยวกับระดับของจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น ประเด็นที่สองอภิปรายเกี่ยวกับการเปรียบเทียบจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลของครู ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และวิชาเอกที่จบการศึกษา โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ประเด็นที่ 1 ระดับของจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น

จากผลการวิจัยในประเด็นระดับของจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น พบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพครูมีจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง ซึ่งผลการวิจัยปรากฏดังนี้อาจเกิดจาก ผู้ประกอบวิชาชีพครู เป็นผู้ที่บรรลุภาวะแล้วซึ่งหมายถึง บุคคลสามารถใช้สิทธิและความสามารถทางกฎหมายได้อย่างเต็มที่ ซึ่งส่งผลต่อการดำเนินชีวิตและการตัดสินใจทางกฎหมายของบุคคลนั้นอย่างมีอิสระและความรับผิดชอบ (Legardy, 2567) อีกทั้งผู้ประกอบวิชาชีพครูยังเป็นผู้ที่มีมาตรฐานวิชาชีพ คือ มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงาน และมาตรฐานการปฏิบัติตน ซึ่งมาตรฐานการปฏิบัติตนรวมถึง จรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อสังคม (ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4), 2562) จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงทำให้ผู้ประกอบวิชาชีพครูมีจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง

2) ประเด็นที่ 2 การเปรียบเทียบจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลของครู ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และวิชาเอกที่จบการศึกษา

ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพครู คือ ตัวแปรเพศ ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง และเพศทางเลือก พบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพครูเพศชาย มีระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง และผู้ประกอบวิชาชีพครูเพศหญิง มีระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง ซึ่งเพศทางเลือก มีระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง และถ้าดูจากค่าเฉลี่ยของแต่ละเพศพบว่า จะมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับเดียวกันทั้ง 3 เพศ นั่นคือ มีระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง ข้อค้นพบนี้อาจเนื่องมาจาก ไม่ว่าจะเป็เพศใดการจะเป็นผู้ประกอบวิชาชีพครูจะต้องเป็น จะต้อง มีคุณธรรม จรรยาบรรณ ในการ ปฏิบัติงาน และการ ดำเนินชีวิต ประจำวัน (<https://www.krupatom.com,2561>)

ในส่วนของผู้ประกอบวิชาชีพครูทั้ง 4 ช่วงอายุ จะมีระดับจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง แต่เมื่อวิเคราะห์ผลอย่างละเอียด พบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพครูในช่วงอายุ 30-40 ปี จะมีระดับของจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง มากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเป็นช่วงวัยที่มีการใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุด จากผลการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ประจำปี 2565 พบว่า Gen Y ช่วงอายุ 22-41 ปี มีการใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุด ซึ่งการใช้ อินเทอร์เน็ตที่มากที่สุดนี้เองทำให้ผู้ใช้รู้วิธีการใช้ที่ถูกต้องและไม่ก่อความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น และเมื่อพิจารณาตามอาชีพพบว่าข้าราชการ เจ้าหน้าที่รัฐ ติดอันดับ 1 ที่มีการใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุด เมื่อเทียบกับอาชีพอื่น สะท้อนให้เห็นถึงความสนใจ รวมถึงความพร้อมของบุคลากรภาครัฐ ในการยกระดับการทำงานสู่ยุคดิจิทัล ด้วยการทำงานแบบอิเล็กทรอนิกส์ หรือ e-Office (ETDA Thailand, 2565)

ในส่วนของระดับการศึกษา ระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก พบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพครูมีระดับของจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง และทั้ง 3 ระดับ การศึกษามีจริยธรรมที่อยู่ในระดับเดียวกัน นั่นอาจเกิดจากลักษณะทั่วไปของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษามักจะอยู่ในวัยกำลังจะเป็นผู้ใหญ่หรือวัยผู้ใหญ่โดยแท้จริง ซึ่งเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้นและมีอุดมการณ์สูง สนใจในสิ่งที่อยากรู้ ต้องการการยอมรับของเพื่อน อาจารย์ และสังคม ต้องการที่จะสามารถนำตนเองได้ เป็นบุคคลที่มีประสบการณ์ สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง (self-directed learning) มัก

สนใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิต ครอบครัว และสิ่งแวดล้อม เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ สามารถแยกแยะ วิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้ได้ด้วยตนเอง (ไพฑูรย์ สินลารัตน์, 2524; สุวัฒน์ วัฒนวงศ์, 2538) จึงทำให้ผู้ประกอบการวิชาชีพครูมีระดับของจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง

และผู้ประกอบวิชาชีพในวิชาเอกที่จบการศึกษา ทั้ง 10 วิชา มีระดับของจริยธรรมการใช้ อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้ประกอบวิชาชีพครูจะต้องเป็นผู้ที่มีมาตรฐาน วิชาชีพ คือ มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงาน และมาตรฐานการ ปฏิบัติตน ซึ่งมาตรฐานการปฏิบัติตนรวมถึง จรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อสังคม (ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4), 2562) ซึ่งนั่นหมายความว่าผู้ประกอบ วิชาชีพครูทุกคนจะต้องมีคุณธรรมและจริยธรรมของการใช้อินเทอร์เน็ตที่ถูกต้อง เหมาะสม และมีความรับผิดชอบ

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) จากผลการวิจัยที่พบว่าประกอบวิชาชีพครู มีระดับจริยธรรมของการใช้อินเทอร์เน็ตที่ สูง ผู้วิจัยหรือผู้ที่สนใจควรนำผลการวิจัยนี้ไปพัฒนารูปแบบหรือกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ดิจิทัล

2) ควรนำแบบวัดจริยธรรมของการใช้อินเทอร์เน็ตไปเผยแพร่ในหน่วยการราชการอื่น ๆ เพื่อพัฒนาจริยธรรมของบุคคลในองค์กร

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาจริยธรรมด้านอื่น ๆ ของผู้ประกอบวิชาชีพครูเพิ่มเติม เพื่อให้ทราบ พฤติกรรมและแนวทางการแก้ปัญหา เพื่อที่จะพัฒนาครูให้เป็นผู้นำทางการเรียนรู้อย่างแท้จริง

2) ควรนำแบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตไปใช้วัดจริยธรรมของข้าราชการหน่วยงาน อื่น ๆ เพื่อค้นพบให้ทราบพฤติกรรมและหาแนวทางการแก้ไขที่เหมาะสมต่อไป

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- กนกวรรณ สุภาราย. (2563). **ทักษะครูกับการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ยุคใหม่**. วารสารศรีล้านช้างปริทรรศน์ ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2564).
- เกียรติประถม สิ้นรุ่งเรืองกุล. (2553). **ศัพท์คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่ (ฉบับชาวบ้าน)**. กรุงเทพฯ: วี พรินท์.
- ชนิษฐา จิตแสง. (2556). **พฤติกรรมและรูปแบบการใช้บริการบนสื่ออินเทอร์เน็ตของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น**. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 30(2), 217-242.
- ข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาจังหวัดขอนแก่น. (2566). สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น. ขอนแก่น
- เข้มพร วิรุณราพันธ์. (2557). **สื่อดีที่สถาบันเด็กและเยาวชนเร่งสร้าง**. กรุงเทพฯ: สถาบันสื่อเด็กและเยาวชน.
- จันจิรา แก้วขวัญ (2561). **พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา**. มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). **เอกสารประกอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2557). **การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21**. [https://prezi.com/zqgkpy9b1koo/21/]
- ชาตรีส การะเวก. (2544). **พฤติกรรมและจุดมุ่งหมายในการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จริญญา เฉลาประโคน. (2545). **การพัฒนาเครื่องมือประเมินพฤติกรรมรับผิดชอบและเหตุผลเชิงจริยธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**. วิทยานิพนธ์ปริญญาทางการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จักรพงษ์ เปรมจิตต์. (2554). **จริยธรรมการใช้งานอินเทอร์เน็ตของกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต**. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

- ใจทิพย์ ณ สงขลา. (2547). การออกแบบการเรียนการสอนบนเว็บ ในระบบการเรียน
อิเล็กทรอนิกส์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนิตา รักษ์พลเมือง. (2526). การวิจัยแบบเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique), วารสาร
วิจัย. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชเนตตี สยนาหนท์. (2555). พฤติกรรมและปัญหาการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับ
ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. มหาวิทยาลัยราชภัฏ
บ้านสมเด็จเจ้าพระยา: กรุงเทพมหานคร.
- ณัฐวดี ศิลปศักดิ์ขจร. (2558). การศึกษาสภาพการใช้ปัญหาและอุปสรรคในการใช้
เทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อการศึกษาภายในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดนครปฐม. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal,
8(2), 628-629.
- ดวงเดือน พันธุ์นาวิน. (2524). จิตวิทยาจริยธรรมและจิตวิทยาภาษา. กรุงเทพฯ: พานิชไทย
วัฒนา.
- ธีระ สิ้นเดชาวัช. (2558). สถิติประยุกต์: ปฐมบทแห่งการวิจัยทางสังคม. กรุงเทพฯ: โรง
พิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- น้ำทิพย์ อองอาจวานิชย์. (2561). การพัฒนาแบบวัดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้
ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น: การประยุกต์ใช้แนวคิดการเข้าถึงคุณลักษณะ
ที่มุ่งวัดของแบบสอบ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต ภาคศึกษาวิจัยและจิตวิทยา
การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปาริชาติ เกสัชชา. (2558). การพัฒนาสมรรถนะครูผู้นำด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
และการสื่อสารในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21. วารสารบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 12(59), 95.
- ประไพ สิทธิเลิศ. (2542). ความเป็นครู. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.
- เปลื้อง ณ นคร. (2516). ปัญหาภาษาไทย. กรุงเทพฯ: บัณฑิตการพิมพ์.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545
และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553.
- พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550.
- พรณี สวนเพลง. (2552). เทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมสำหรับการจัดการความรู้.
กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- พนิดา พานิชกุล. (2553). จริยธรรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ (Ethics in information
technology). กรุงเทพฯ: เคทีพี คอมพ์ แอนด์ คอนซัลท์.
- พรณี สวนเพลง. (2552). เทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมสำหรับการจัดการความรู้.
กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

- พิทักษ์ แก้วสืบ. (2560). สมรรถนะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตอุบลราชธานี.
- พิรงรอง รามสูตธนะนันท์. (2547). รายงานวิจัยเรื่องในโครงการการปฏิรูประบบสื่อ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ไพรัช ธีชัยพงษ์ และพิเชษฐ์ ดุรงค์เวโรจน์. (2541). เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- ไพศาล สุวรรณน้อย. (2541). การประยุกต์ใช้อินเทอร์เน็ตในโรงเรียน. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 1(1), 40-46.
- ภัทริกา วงศ์อนันต์นันท์. (2557). พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของเด็กและเยาวชน. กรุงเทพฯ: วารสารพยาบาลทหารบก.
- ยนต์ ชุ่มจิต (2541: 29). ความเป็นครู. กรุงเทพฯ: โอ เอส พริ้นติ้ง เฮ้าส์.
- ยี่น ภู่วรรณ. (2550). จริยธรรมไอซีที. วารสารไมโครคอมพิวเตอร์. 25(258), 1
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2530). พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. 2530. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- ระพีพัฒน์ ศรีมาลา. (2547) การใช้ความรุนแรงในนักเรียนมัธยมศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย: กรุงเทพฯ.
- วนิดา สายสินธ์. (2551). การพัฒนาแบบทดสอบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความสามัคคีสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในจังหวัดพัทลุง. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วรัท พดุกษากุลนันท์. (2552). คอมพิวเตอร์กับการศึกษา. ค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2561, จาก http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=9776&Key=news_research.
- วคิน เพิ่มทรัพย์ และวิโรจน์ ชูยมูล. (2548). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ. กรุงเทพฯ : บริษัทโปรวิชั่น จำกัด.
- วรรณะ บรรจง. (2551: 1). ปัจจัยเชิงสาเหตุและผลของเอกลักษณ์นักศึกษาครูและการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นครูนักวิจัยที่มีต่อพฤติกรรมครูนักวิจัยของนักศึกษาครูในยุคปฏิรูปการศึกษา. ปรินญาณิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุสิต บัณฑิต สาขาวิชา การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิจารณ์ พานิช. (2556) . การสร้างการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ส. เจริญการพิมพ์ไทย จำกัด.

- วิมลทิพย์ มุสิกพันธ์. (2553, 3 กรกฎาคม). ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมการ
กระทำความรุนแรงทั้งทางกายภาพและการข่มเหงรังแกผ่านโลกไซเบอร์ของ
เยาวชนไทย. กรุงเทพมหานคร, หน้า 23.
- สกุลศรี ศรีสารคาม. (2557). จริยธรรมการใช้สื่อออนไลน์และสื่อสังคมในกระบวนการสื่อ
ข่าวของไทยในยุคดิจิทัล. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริม
สุขภาพ (สสส.).
- สามัญศึกษาหน่วยศึกษานิเทศก์. (2529). หลักการและทฤษฎีการปลูกฝังสร้างเสริม
จริยธรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สาโรช บัวศรี. (2526). จริยธรรมศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สุชาติ ใจสถาน. การพัฒนาแบบวัดจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
สำหรับนักเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาทางการศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยและ
จิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุพัตรา เขตถกษ. (2545). การสร้างแบบสอบวัดจริยธรรมสันโดษ นักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 5 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา.
วิทยานิพนธ์ปริญญาทางการศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาการวัดและประเมินผล
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุภารัตน์แก้วสุทธิ. (2553). พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต การรู้เท่าทันสื่อ และพฤติกรรมการ
ป้องกันตัวเอง จากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์พัฒนาการ บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาวดี สีตามาตร. (2563). ผลการติดตามความปรารถนาของสังคมต่อคุณภาพแบบวัด
จริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย.
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผล
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุวรรณ โชติการ. (2556). การศึกษาสมรรถนะด้านการใช้และพัฒนานวัตกรรมและ
เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครู. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สุวรรณ มีทองคำ. (2551). จริยธรรมและการพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. นนทบุรี: โรงพิมพ์เจริญผล.
- สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ.(2544). การศึกษากับภูมิปัญญาท้องถิ่น. กรุงเทพฯ:
สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน)(2561). รายงานผลการส ารวจ

- พฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ต สถิติผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ต ปี 2561.
กรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2566). การมี การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารใน
ครัวเรือน. กรุงเทพมหานคร.
- เสกสรร สายสีสด. (2542). การใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตของนักศึกษา อาจารย์ และ
ผู้บริหารสถาบันราชภัฏอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- หฤทัย อรุณศิริ. (2558). ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาตามความ
คิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สิงห์บุรี. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, 3(2), 43.
- อมลวรรณ วีระธรรมโม. (2555). รายงานการวิจัยการพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูและ
ผู้บริหารสถานศึกษาแบบใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนขนาดเล็ก จังหวัดสงขลา.
สงขลา:มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- อุบลรัตน์ ทริณวรรณ. (2557). สมรรถนะด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาของครู.
วารสารวิชาการ ศึกษาศาสตร์ , 15(2), 147-155.
- Centre for Development of Advanced Computing (C-DAC). (2007). **Computer Ethics**.
Retrieved May 15, 2019, from [https://infosecawareness.in/infosec-
concept/internet-ethics](https://infosecawareness.in/infosec-concept/internet-ethics).
- George, W.R. (2007). **Ethics in Information Technology**. Massachusetts: Cengage
Learning.
- Jacques, T. (2001). **Ethic: Theory and Practice**. 7th ed. New Jersey: Prentice Hall.
- Junwerlo Ng (2022) **Technology-Based Ethical Issues in Online Learning**. Stamford
English Program, Stamford International University.
- Kohlberg, L. (1964). **Stage and sequence**. The cognitive-developmental approach to
socialization. Chicago: Rand McNally.
- Laudon, J.P. & Laudon, K.C. (2007). **Management Information Systems: Managing the
Digital Firm**. United Kingdom: Pearson Education Limited Harlow.
- Schultz, R.A. (2555). **Ethics and the Internet**. Retrived December 21, 2018, from
[https://www.bbvaopenmind.com/wp-content/uploads/2013/02/BBVA-
OpenMindEthics-and-the-Internet-Robert-A-Schultz.pdf](https://www.bbvaopenmind.com/wp-content/uploads/2013/02/BBVA-OpenMindEthics-and-the-Internet-Robert-A-Schultz.pdf).
- Tuffley, D. & Antonio, A. (2016). **Ethics in the Information Age**. Australian Quarterly,
8(1), 19-24.
- Piaget, J. (1932). **The Moral Judgment of the Child**. London: Routledge & Kegan Paul.

Velasquez, M.G. (2002). **Business ethics: Concepts and cases**. New Jersey: Prentice Hall.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ
ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความทรงเชิงเนื้อหา (CVRi)

ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	ความเชี่ยวชาญ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภีระพงพัฒน์ สิงห์คิบุตร	อาจารย์ประจำคณะ วิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์ สาขาคณิตศาสตร์และสถิติ ประยุกต์ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลอีสาน นครราชสีมา	ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดและ ประเมินผล
ดร.ธนาศักดิ์ ศิริบุญนนท์	ผู้ช่วยอธิการบดี วิทยาลัย บัณฑิตเอเชีย	ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา
ดร.มนัสชล แพโธสง	ผู้อำนวยการกลุ่มลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ขอนแก่น	ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา
ดร.แสงสุรีย์ ดวงคำน้อย	อาจารย์ประจำคณะ ศึกษาศาสตร์ สาขาหลักสูตร และการสอน มหาวิทยาลัย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ผู้เชี่ยวชาญด้านวิจัย
ดร.เสรี ชังภัย	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ พิเศษ สำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดขอนแก่น	ผู้เชี่ยวชาญด้านวิจัย

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คุรุสภาจังหวัดขอนแก่น สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น โทรศัพท์ ๐ ๔๓๔๒ ๔๕๐๙
ที่ ศธ ๐๒๖๑/๕๙ วันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบผลงานทางวิชาการ และเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
เรียน ศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

ด้วยข้าพเจ้า นายสมพร สิ้นพานิช ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่บริหารทั่วไปปฏิบัติการ
พนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น
ได้จัดทำผลงานทางวิชาการเสนอขอรับการประเมินวิทยฐานะเพื่อเลื่อนและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น
(ระดับชำนาญการ) ดังนี้

ที่	ชื่อ-สกุล	ชื่อผลงาน
๑.	นายสมพร สิ้นพานิช	จริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดขอนแก่น : INTERNET USAGE ETHICS FOR TEACHING PROFESSION OFFICE OF THE BASIC EDUCATION COMMISSION KHON KAEN PROVINCE

รายละเอียดตามเล่มผลงานที่แนบประกอบ

เห็นควรดำเนินการ ดังนี้

- เพื่อโปรดทราบ
- ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบผลงานทางวิชาการ (รายละเอียดตามแนบ)
- ขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบผลงานทางวิชาการ (รายละเอียดตามแนบ)
- ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการดังกล่าว บนเว็บไซต์สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น และเผยแพร่ไปยังหน่วยงานการศึกษาทุกสังกัดในจังหวัดขอนแก่น เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป
- โปรดลงนามในหนังสือคำสั่งที่แนบ

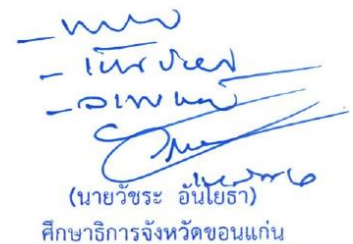
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นายจักรพรรฐ วิจบ)
รองศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

(นายสมพร สิ้นพานิช)
เจ้าหน้าที่บริหารทั่วไปปฏิบัติการ
- ผู้รับผิดชอบ

“เรียนดี มีความสุข”
ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล
13 ๑,๑๖๑

(นายวัชระ อันโยธา)
ศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

รายนามผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพผลงานทางวิชาการ

ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดและประเมินผล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภริระพงษ์พัฒน์ สิงห์คิบุตร
 อาจารย์ประจำคณะวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์
 สาขาคณิตศาสตร์และสถิติประยุกต์
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี นครราชสีมา

ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

1. ดร.ธนาศักดิ์ ศิริบุญนนท์
 ผู้ช่วยอธิการบดี วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย
 ประ.ด.การบริหารการศึกษา

2. ดร.มนัสชล แพ้โธสง
 ผู้อำนวยการกลุ่มลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน
 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

ผู้เชี่ยวชาญด้านวิจัย

1. ดร.แสงสุรีย์ ดวงคำน้อย
 อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ สาขาหลักสูตรและการสอน
 มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. ดร.เสรี ชังภัย
 ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

ที่ ศธ ๐๒๖๑/๐๗๕๕

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น
๖๖๒ หมู่ ๑๔ ถ.มิตรภาพ ต.ศิลา
อ.เมืองขอนแก่น จ.ขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบผลงานทางวิชาการ
เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ผลงานทางวิชาการ	จำนวน ๑ เล่ม
๒. แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญ	จำนวน ๑ ฉบับ
๓. แบบประเมินคุณภาพผลงานทางวิชาการ	จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายสมพร สีนพานิช ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่บริหารทั่วไปปฏิบัติการ พนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ได้เสนอขอรับการประเมินวิทยฐานะเพื่อเลื่อนและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น โดยได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เรื่อง จริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดขอนแก่น INTERNET USAGE ETHICS FOR TEACHING PROFESSION OFFICE OF THE BASIC EDUCATION COMMISSION KHON KAEN PROVINCE นั้น

ในการนี้ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น พิจารณาแล้วเห็นว่า นางแสงสุรีย์ ดวงคำน้อย อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ สาขาหลักสูตรและการสอน เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของผลงานทางวิชาการดังกล่าว เพื่อให้การจัดทำผลงานเป็นไปอย่างถูกต้องสมบูรณ์ และเพื่อประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิษระ อันโยธา)

ศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

คุรุสภาจังหวัดขอนแก่น
โทร/โทรสาร ๐ ๔๓๔๒ ๔๕๐๙
อีเมล: khonkaen@ksp.or.th

งานวิจัยและแบบตอบรับ

“เรียนดี มีความสุข”

ที่ ศธ ๐๒๖๑/๑๗/๕๓

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น
๖๖๒ หมู่ ๑๔ ถ.มิตรภาพ ต.ศิลา
อ.เมืองขอนแก่น จ.ขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบผลงานทางวิชาการ

เรียน อธิการบดีวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ผลงานทางวิชาการ	จำนวน ๑ เล่ม
๒. แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญ	จำนวน ๑ ฉบับ
๓. แบบประเมินคุณภาพผลงานทางวิชาการ	จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายสยามพร สีนพานิช ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่บริหารทั่วไปปฏิบัติการ พนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ได้เสนอขอรับการประเมินวิทยฐานะเพื่อเลื่อนและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น โดยได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เรื่อง จริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดขอนแก่น INTERNET USAGE ETHICS FOR TEACHING PROFESSION OFFICE OF THE BASIC EDUCATION COMMISSION KHON KAEN PROVINCE นั้น

ในการนี้ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น พิจารณาแล้วเห็นว่า นายธนาศักดิ์ ศิริบุญยวัฒน์ ผู้ช่วยอธิการบดี วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของผลงานทางวิชาการดังกล่าว เพื่อให้การจัดทำผลงานเป็นไปอย่างถูกต้องสมบูรณ์ และเพื่อประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายวัชรระ อันโยธา)

ศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

คุรุสภาจังหวัดขอนแก่น
โทร/โทรสาร ๐ ๔๓๔๒ ๔๕๐๙
อีเมล: khonkaen@ksp.or.th

งานวิจัยและแบบตอบรับ

“เรียนดี มีความสุข”

ที่ ศธ ๐๒๖๑/ ๑๗/๕

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น
๖๖๒ หมู่ ๑๔ ถ.มิตรภาพ ต.ศิลา
อ.เมืองขอนแก่น จ.ขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบผลงานทางวิชาการ

เรียน คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน นครราชสีมา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ผลงานทางวิชาการ	จำนวน ๑ เล่ม
๒. แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญ	จำนวน ๑ ฉบับ
๓. แบบประเมินคุณภาพผลงานทางวิชาการ	จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายสยามพร สีนพานิช ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่บริหารทั่วไปปฏิบัติการ พนักงานเจ้าหน้าที่ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ได้เสนอขอรับการประเมินวิทยฐานะ เพื่อเลื่อนและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น โดยได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เรื่อง จริยธรรมการใช้ อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดขอนแก่น INTERNET USAGE ETHICS FOR TEACHING PROFESSION OFFICE OF THE BASIC EDUCATION COMMISSION KHON KAEN PROVINCE นั้น

ในการนี้ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภัระพงษ์พัฒน์ สิงห์คิบุตร อาจารย์ประจำคณะวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์ สาขาคณิตศาสตร์และสถิติ ประยุกต์ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของผลงานทางวิชาการดังกล่าว เพื่อให้การจัดทำผลงานเป็นไปอย่างถูกต้อง สมบูรณ์ และเพื่อประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายวัชร อัญญา)
ศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

คุรุสภาจังหวัดขอนแก่น
โทร/โทรสาร ๐ ๔๓๔๒ ๔๕๐๔
อีเมลล์: khonkaen@ksp.or.th

“เรียนดี มีความสุข”

งานวิจัยและแบบตอบรับ

ภาคผนวก ค
แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบผลงานทางวิชาการ

เรื่อง จริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
 ขั้นพื้นฐาน จังหวัดขอนแก่น : INTERNET USAGE ETHICS FOR TEACHING PROFESSION OFFICE
 OF THE BASIC EDUCATION COMMISSION KHON KAEN PROVINCE
 ของนายสมพร สีนพานิช ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่บริหารทั่วไปปฏิบัติการ
 พนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น
 ประกอบการประเมินวิทยฐานะเพื่อเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น

- ข้าพเจ้ามีความยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบผลงานทางวิชาการดังกล่าว
- ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญ

(ลงชื่อ)

 (ดร.แสงสุริย ๑๗ ๖ ๕๖๗๘๙)

ตำแหน่ง

อาจารย์

วันที่

17 สิงหาคม 2567

“เรียนดี มีความสุข”

แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

ชื่อเรื่อง จริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดขอนแก่น : INTERNET USAGE ETHICS FOR TEACHING PROFESSION OFFICE OF THE BASIC EDUCATION COMMISSION KHON KAEN PROVINCE

ชื่อผู้วิจัย นายสมพร สีนพานิช

ส่วนที่ 1 คุณภาพของงานวิจัย

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ				
		ดีมาก (5)	ดี (4)	ปานกลาง (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1	ปัญหาวิจัยมีความชัดเจน มีเหตุผลรองรับและมี ตรรกะสามารถหาคำตอบได้	✓				
2	การทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่ เกี่ยวข้องมีความสมบูรณ์ ชัดเจน และเชื่อมโยง กับปัญหาวิจัย	✓				
3	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างกำหนดขอบเขต ชัดเจนและมีความเป็นตัวแทนที่ดี	✓				
4	แผนแบบการวิจัย (Research Design) มีความ เหมาะสมและถูกต้อง	✓				
5	เครื่องมือวิจัยเหมาะสมและมีการตรวจสอบ คุณภาพอย่างรอบคอบ	✓				
6	วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายมี ความถูกต้อง เหมาะสม และเป็นปรนัย	✓				
7	การนำเสนอผลวิจัยถูกต้อง กระชับ เข้าใจง่าย และตรงตามวัตถุประสงค์การวิจัย	✓				
8	การสรุปผลการวิจัยถูกต้อง สอดคล้องกับปัญหา วิจัยและวัตถุประสงค์การวิจัย	✓				
9	การอภิปรายผลการศึกษาวิจัย มีทฤษฎีและงานวิจัย รองรับ และมีความครอบคลุม	✓				
10	ข้อเสนอแนะจากการวิจัยมีความชัดเจน และ สอดคล้องกับผลการวิจัย		✓			
รวม (50 คะแนน)		49				

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

1) ในภาพรวมงานวิจัยนี้อยู่ในระดับ () ปรับปรุง () พอใช้ () ดี () ดีมาก () ดีเด่น

2) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ให้เรียบเรียงบทนำกระชับ 4 บรรทัด

อธิบายตามลำดับ ข้อ ๒ อธิบายพอให้พอ และขาดบทนำ

ของนิยามที่ใส่เข้ามา ดำเนินการต่อไป

ข้อข้อหลัก ๆ ให้มีการเกริ่นที่เรื่อง 2-3 บรรทัด

ลงชื่อ นางสาว ผู้เชี่ยวชาญ

(ดร.แสงสุวิมล อภิสิทธิ์)

ตำแหน่ง อาจารย์

วันที่ 17 / สิงหาคม / 2567

ภาคผนวก ง
ผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหา

ผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหา

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้	ผู้เชี่ยวชาญ					CVR	
		ข้อ ที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4		คนที่ 5
1. ความเป็น ส่วนตัว (Information Privacy)	1.1 สิทธิในการเปิดเผยข้อมูลส่วนตัว	1	1	1	1	1	1	1
		2	1	1	1	1	1	1
	1.2 สิทธิในการป้องกันข้อมูลส่วนตัว	3	1	1	1	1	1	1
		4	1	1	1	1	1	1
	1.3 สิทธิในการอยู่ล้าพังโดยปราศจาก การควบคุมจากบุคคลหรือองค์กรใดๆ	5	1	1	1	1	1	1
		6	1	1	1	1	1	1
	1.4 สิทธิในการอยู่ล้าพังโดยปราศจาก การล่วงละเมิดจากบุคคลหรือองค์กร ใดๆ	7	1	1	1	1	1	1
		8	1	1	1	1	1	1
	1.5 สิทธิและเสรีภาพในการแสดง ความคิดเห็น การสื่อสารและการ แบ่งปัน	9	1	1	1	1	1	1
		10	1	1	1	1	1	1
2. ความถูกต้อง (Information Accuracy)	2.1 การนำฐานข้อมูลเข้าสู่ระบบ	11	1	1	0	1	1	0.8
		12	1	1	1	1	1	1
	2.2 ความน่าเชื่อถือของข้อมูลในระบบ	13	1	1	1	1	1	1
		14	1	1	1	1	1	1
	2.3 การเปลี่ยนแปลง ตัดแปลงและ การปรับปรุงข้อมูล	15	1	1	1	1	1	1
		16	1	1	1	1	1	1
	2.4 การตรวจสอบความถูกต้องของ ข้อมูล	17	1	1	1	1	1	1
		18	1	1	1	1	1	1
3. ความเป็น เจ้าของ (Information Property)	3.1 การคัดลอกผลงาน	19	1	1	1	1	1	1
		20	1	1	1	1	1	1
	3.2 การใช้งานทรัพย์สินทางปัญญา	21	1	1	1	1	1	1
		22	1	1	1	1	1	1
	3.3 การปกป้องทรัพย์สินทางปัญญา	23	1	1	1	1	1	1
		24	1	1	1	1	1	1
	3.4 การขโมย การละเมิดและการ หลอกลวง	25	1	1	1	1	1	1
		26	1	1	1	1	1	1
4. การเข้าถึงข้อมูล (Information Accessibility)	4.1 เสรีภาพที่เท่าเทียมกันในการเข้า ใช้ข้อมูล	27	1	1	1	1	1	1
		28	1	1	1	1	1	1
	4.2 การเข้าถึงข้อมูลโดยชอบธรรม	29	1	1	0	1	1	0.8

ผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหา

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้	ผู้เชี่ยวชาญ					CVR	
		ข้อ ที่	คน ที่ 1	คน ที่ 2	คน ที่ 3	คน ที่ 4		คน ที่ 5
		30	1	1	0	1	1	0.8
	4.3 การรักษาความลับของ ข้อมูล	31	1	1	0	1	1	0.8
		32	1	1	1	1	1	1
	4.4 แบ่งระดับของการเข้าถึง ข้อมูล	33	1	1	1	1	1	1
		34	1	1	1	1	1	1
5. ความรับผิดชอบ (5. ความ รับผิดชอบ (Accountability)Accountability)	5.1 ความรับผิดชอบต่อตนเอง	35	1	1	1	1	1	1
		36	1	1	1	1	1	1
	5.2 ความรับผิดชอบต่อสังคม	37	1	1	1	1	1	1
		38	1	1	0	1	1	0.8
	5.3 ความรับผิดชอบต่อข้อมูล	39	1	1	1	1	1	1
		40	1	1	1	1	1	1

ผลการตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด

เรื่อง แบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดขอนแก่น

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.815	40

ภาคผนวก จ

แบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดขอนแก่น

**แบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดขอนแก่น**

คำชี้แจง

แบบวัดฉบับนี้เป็นเครื่องมือในการวิจัยเพื่อศึกษาจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดขอนแก่น ซึ่งมี 2 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบวัด ส่วนที่ 2 เป็นแบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดขอนแก่น

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน

คำชี้แจง : กรุณาทำเครื่องหมาย ลงในช่องว่าง หน้าคำตอบที่ท่านคิดว่าตรงกับตัวท่านมากที่สุดเพียง 1 คำตอบ

1) เพศ หญิง ชาย เพศทางเลือก

2) อายุ

- อายุต่ำกว่า 30 ปี
- อายุ 30-40 ปี
- อายุ 41-50 ปี
- อายุมากกว่า 50 ปี

3) ระดับการศึกษา

- ปริญญาตรี
- ปริญญาโท
- ปริญญาเอก

4) วิชาเอกที่จบการศึกษา

☐ ด้านคณิตศาสตร์	☐ ด้านศิลปะและดนตรี
☐ ด้านวิทยาศาสตร์	☐ ด้านสุขศึกษาพลศึกษา
☐ ด้านสังคมศึกษา	☐ ด้านคอมพิวเตอร์
☐ ด้านภาษาไทย	☐ ด้านประถมศึกษา
☐ ด้านภาษาต่างประเทศ	☐ ด้านปฐมวัย

ส่วนที่ 2 พิจารณาแบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดขอนแก่น แล้วทำเครื่องหมาย ในแต่ละข้อที่ท่าน คิดว่าตรงกับความต้องการของท่านมากที่สุด

1) ในช่วงพักกลางวันสมมติได้เข้าใช้เฟซบุ๊กที่เครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องคอมพิวเตอร์ แต่คอมพิวเตอร์เครื่องดังกล่าวผู้ใช้ก่อนหน้าไม่ได้ลงชื่อออกจากระบบเฟซบุ๊ก ถ้าท่านเป็นสมมติ จะทำอย่างไร

- ก. เข้าไปดูข้อมูลของผู้ใช้ก่อนหน้าแล้วบันทึกรูปภาพเก็บไว้
- ข. ออกจากระบบบัญชีรายชื่อนั้นแล้วเข้าใช้งานบัญชีเฟซบุ๊กของตนเอง
- ค. ไม่ใช้คอมพิวเตอร์เครื่องนั้นไปใช้เครื่องอื่นแทน
- ง. เข้าไปดูข้อมูลเพื่อให้รู้ว่าเป็นของใครแล้วค่อยออกจากระบบบัญชีรายชื่อนั้น

2) เมื่อมีผู้ส่งข้อมูลส่วนตัวของเพื่อนในห้องเรียนให้กับท่านผ่านทางข้อความในเฟซบุ๊ก เช่น ข้อความที่เป็นการสนทนาในเชิงขู่ว่าหรือภาพถ่ายที่เป็นส่วนตัว ท่านจะทำอย่างไร

- ก. ส่งต่อข้อมูลเหล่านั้นให้กับเพื่อนคนอื่นๆ ในชั้นเรียน
- ข. ไม่ส่งต่อข้อมูลส่วนตัวเหล่านั้นพร้อมทั้งลบข้อความที่ถูกส่งมา
- ค. บอกเพื่อนที่เป็นเจ้าของข้อมูลให้ทราบ
- ง. ไม่ส่งต่อข้อมูลส่วนตัวเหล่านั้น

3) เมื่อท่านได้รับการส่งต่ออีเมลจากบริษัทแห่งหนึ่งที่มีเนื้อหาโฆษณาสินค้าผ่านทางออนไลน์ โดยที่ท่านไม่เคยให้อีเมลของตัวเองกับบริษัทดังกล่าว ท่านจะทำอย่างไร

- ก. ส่งอีเมลตอบกลับพร้อมเขียนข้อความว่า “เจ้าของสินค้าละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการเข้าถึงอีเมลของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ต้องการคำขอโทษจากเจ้าของสินค้า”
- ข. บล็อกหรือรายงานการใช้งานของอีเมลที่ส่งมาในระบบ
- ค. ส่งต่อโฆษณาสินค้านี้ดังกล่าวให้เพื่อนทางอีเมล
- ง. เปิดอ่านโฆษณาสินค้านี้ดังกล่าว ศึกษาข้อมูลของสินค้าและสั่งซื้อสินค้านี้ดังกล่าว

4) เมื่อข้อมูลส่วนตัวที่เป็นภาพถ่ายหรือข้อความการสนทนาส่วนตัวของท่านถูกเผยแพร่บนอินเทอร์เน็ตโดยที่ท่านไม่ได้อนุญาต ท่านจะทำอย่างไร

- ก. ปลดปล่อยผ่านไป ไม่สนใจ เมื่อเวลาผ่านไปคนอื่นๆ ก็จะเลิกสนใจไปเอง
- ข. หาข้อมูลของคนที่เกี่ยวข้องแล้วเผยแพร่ข้อมูลส่วนตัวของบุคคลนั้นเพื่อเป็นการแก้แค้น
- ค. หาข้อมูลของคนที่เกี่ยวข้องรวมถึงรวบรวมหลักฐานเพื่อแจ้งความดำเนินคดี
- ง. ตามลบข้อมูลเหล่านั้นบนอินเทอร์เน็ต

5) การแข่งขันกีฬาของโรงเรียน ท่านได้มีโอกาสร่วมงานกับเพื่อนคนหนึ่งซึ่งในระหว่างการประชุมเสนอความคิดเห็นเรื่องการทำแอสเทนเชียร์ ท่านและเพื่อนคนดังกล่าวได้ถกเถียงกันอย่างหนักเพราะความคิดเห็นไม่ตรงกันทำให้ท่านไม่ชอบเพื่อนคนนั้นเป็นอย่างมาก ถ้าในเวลาต่อมาท่านบังเอิญทราบความลับบางอย่างของเพื่อนคนนั้นผ่านการส่งต่อข้อมูลในเฟซบุ๊ก ท่านจะอย่างไร

- ก. เผยแพร่ความลับนั้นลงในสื่อสังคมออนไลน์เพื่อให้เพื่อนเสียหาย
- ข. บอกเพื่อนให้ทราบว่าเป็นความลับของเขาถูกส่งต่อ
- ค. ไม่นำความลับของผู้อื่นมาเผยแพร่หรือส่งต่อเพราะเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล
- ง. ไม่สนใจปล่อยผ่านไปและทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ดีที่สุด

6) เมื่อเพื่อนของท่านผลิตครีมทาผิวขายโดยให้ท่านช่วยทำเพจขายสินค้าผ่านทางออนไลน์ โดยจะแบ่งสัดส่วนของรายได้ให้ 30% ในช่วงแรกสินค้าได้รับความนิยมมากเนื่องจากการโปรโมทสินค้าที่น่าสนใจอีกทั้งสินค้าราคาถูกใช้แล้วได้ผลดีทำให้ผู้ขายต้องเพิ่มการผลิตจนไม่ได้ใส่ใจต่อคุณภาพของสินค้า ซึ่งอาจจะทำให้ผู้บริโภคใช้สินค้าแล้วเกิดอาการแพ้เนื่องจากไม่ได้คุณภาพ เมื่อท่านทราบเรื่องดังกล่าวจะอย่างไร

- ก. พูดคุยกับเพื่อนเพื่อให้ควบคุมและดูแลการผลิตสินค้าให้มีคุณภาพ
- ข. ทำต่อไปเพราะสินค้านั้นไม่ได้ส่งผลเสียต่อตัวเองทั้งยังเป็นอีกหนึ่งช่องทางในการหารายได้
- ค. บอกเพื่อนว่าให้เลิกผลิต ถ้าไม่เลิกจะแจ้งไปยังสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา หรือ ออย. เพื่อให้ดำเนินการทางกฎหมาย
- ง. บอกเพื่อนว่าให้เลิกผลิต

7) เมื่อมีบริษัทแห่งหนึ่งสอบถามข้อมูลประวัติการศึกษาของท่านแล้วท่านได้ให้ข้อมูลดังกล่าวไป ต่อมาพบว่าข้อมูลดังกล่าวไปปรากฏในการโฆษณาเชิญชวนให้เข้าศึกษาต่อของสถานศึกษาแห่งหนึ่ง เมื่อท่านทราบเรื่องจะอย่างไร

- ก. เข้าไปคุยกับสถานศึกษาดังกล่าวเพื่อสอบถามถึงการได้ข้อมูลดังกล่าวมาและเจรจาทางกฎหมายกับสถานศึกษาเพื่อให้ลบข้อมูล
- ข. ติดต่อกลับไปทางบริษัทที่เคยให้ข้อมูลเพื่อสอบถามถึงข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น
- ค. ไม่ทำอะไร ปล่อยผ่าน เพราะการโฆษณาดังกล่าวไม่ได้ทำให้เสียหายอะไร
- ง. แจ้งความดำเนินคดีกับทั้งบริษัทที่เคยให้ข้อมูลรวมถึงสถานศึกษาดังกล่าวที่ใช้ข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาต

8) ถ้าเพื่อนมีโทรศัพท์มือถือของท่านเข้าใช้งานระบบเฟซบุ๊กแต่ลืมนอกจากระบบ ท่านจะทำอย่างไร

- ก. ออกจากระบบเฟซบุ๊กของเพื่อน
- ข. ใช้เฟซบุ๊กของเพื่อนส่งข้อความโดยใช้คำพูดที่ไม่สุภาพหาคนที่ท่านไม่ชอบ
- ค. ออกจากระบบเฟซบุ๊กของเพื่อนแล้วแจ้งให้เพื่อนทราบว่าลืมนอกจากระบบ
- ง. เข้าไปดูข้อมูลการสนทนาผ่านทางข้อความของเพื่อนกับบุคคลอื่น ๆ แล้วออกจากระบบ

9) เมื่อเพจข่าวบนเฟซบุ๊กได้ลงข่าวเกี่ยวกับการหย่าร้างของดาราคู่หนึ่งที่ท่านชื่นชอบท่านจะทำอย่างไร

- ก. ติดตามอ่านข่าวแต่ไม่แสดงความคิดเห็นใด ๆ
- ข. แสดงความคิดเห็นในเชิงตำหนิดาราฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งต่อการกระทำดังกล่าว
- ค. แสดงความคิดเห็นให้กำลังใจดาราททั้งคู่ต่อเหตุการณ์การหย่าร้างที่เกิดขึ้น
- ง. ทำความเข้าใจต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและยอมรับในการตัดสินใจของดาราททั้งคู่

10) เพจข่าวแห่งหนึ่งนำเสนอข่าวคลิปบทสนทนาของบุคคลสำคัญทางการเมือง 2 คน ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการวางแผนทำสิ่งที่ไม่ดี เวลาต่อมาผู้ใช้อินเทอร์เน็ตได้ช่วยกันตรวจสอบพบว่าบทสนทนาดังกล่าวเป็นการตัดต่อเสียงจากหลายเหตุการณ์มาประกอบกัน ถ้าท่านเป็นหนึ่งในผู้ที่ติดตามข่าวดังกล่าวจะทำอย่างไร

- ก. แสดงความคิดเห็นด้วยความไม่พอใจต่อการกระทำของเพจข่าวดังกล่าว พร้อมทั้งเรียกร้องให้เพจข่าวดังกล่าวออกมายขอโทษผู้ที่ติดตามข่าวและบุคคลที่ถูกกล่าวถึง
- ข. ติดตามข่าวแต่ไม่ร่วมแสดงความคิดเห็นใด ๆ
- ค. แสดงความคิดเห็นที่ก่อให้เกิดการขู่ขู่ สร้างความเกลียดชัง โดยใช้ถ้อยคำที่รุนแรงหรือหยาบคายต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือทั้งสอง
- ง. แสดงความคิดเห็นในเชิงสร้างสรรค์และเป็นกลางพร้อมทั้งเสนอแนวคิดเพื่อหาทางออกที่ดีเพื่อไม่ให้ทั้งเพจข่าวและผู้ที่ตำหนิเพจข่าวเกิดความขัดแย้งกันมากขึ้น

11) ในวันหยุดสุดสัปดาห์สุดาและแม่ชวนกันไปเลือกซื้อของใช้ในห้างสรรพสินค้า เมื่อเดินผ่านแผนกเครื่องสำอางได้มีพนักงานขายเครื่องสำอางยี่ห้อหนึ่งขอความร่วมมือกรอกข้อมูลส่วนตัวในเว็บไซต์ของบริษัทเพื่อรับแจกสินค้าทดลองท่านจะทำอย่างไร

- ก. กรอกข้อมูลส่วนตัวที่เป็นจริงเพื่อรับสินค้าทดลอง
- ข. ให้เหตุผลเพื่อหลีกเลี่ยงที่จะไม่กรอกข้อมูล
- ค. กรอกข้อมูลที่เป็นจริงบางส่วนให้เสร็จ ๆ ไปเพื่อรับสินค้าทดลอง
- ง. กรอกข้อมูลที่เป็นเท็จทั้งหมดเพื่อรับสินค้าทดลอง

12) สำนักงานอุตุนิยมวิทยาและธรณีวิทยาประกาศแจ้งการเกิดแผ่นดินไหวที่ประเทศอินโดนีเซียบนเกาะสุมาตรา ความรุนแรง 7 แมกนิจูด มีการกระจายข่าวผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ ให้เตรียมพร้อมรับมือผลกระทบที่รุนแรงที่อาจจะเกิดขึ้นต่อประเทศไทยในจังหวัดที่มีบริเวณติดกับทะเลอันดามันรวมถึงอ่าวไทย ถ้าท่านได้รับข่าวดังกล่าวจะทำอย่างไร

- ก. ตรวจสอบข้อเท็จจริงจากแหล่งข่าวอื่นเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่ได้รับ
- ข. ส่งต่อข้อมูลให้กับญาติที่อาศัยอยู่ในบริเวณดังกล่าว
- ค. เตรียมพร้อมรับมือต่อเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น
- ง. นำข้อมูลที่ได้รับมาโพสต์ลงในเฟซบุ๊กเพื่อให้บุคคลอื่นได้ทราบข้อมูลดังกล่าวด้วย

13) ท่านต้องการซื้อเครื่องสำอางจึงเข้าเว็บไซต์ขายสินค้าออนไลน์ แล้วพบว่าร้านค้าแห่งหนึ่งขายเครื่องสำอางที่ต้องการแต่มีการโฆษณาสรรพคุณเกินจริง ท่านจะทำอย่างไร

- ก. ตรวจสอบข้อมูลที่ถูกต้องของร้านค้าและสรรพคุณของสินค้าที่จะซื้อแล้วติดต่อไปยังผู้ขายเพื่อท้วงติงต่อพฤติกรรมดังกล่าว
- ข. ตรวจสอบข้อมูลของร้านค้าและสรรพคุณของสินค้าที่ถูกต้องแล้วแจ้งข้อมูลต่อผู้ดูแลเว็บไซต์เพื่อให้ดำเนินการตรวจสอบต่อไป
- ค. ไม่ซื้อสินค้านั้น
- ง. นำพฤติกรรมดังกล่าวของร้านค้าไปเผยแพร่บนช่องทางสื่อสังคมออนไลน์เพื่อเป็นการเตือนภัยแก่ผู้บริโภคคนอื่น ๆ

14) ในรายวิชาสังคมศึกษาคุณครูได้สั่งงานให้ท่านทำรายงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำ สุธิดหาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตเมื่อถึงกำหนดส่งได้ทราบว่าข้อมูลบางส่วนในรายงานผิดพลาดเนื่องจากหาข้อมูลมาจากแหล่งที่ไม่น่าเชื่อถือ ถ้าท่านเป็นสุธีจะทำอย่างไร

- ก. ไม่แก้ไขข้อมูลใดๆ เพราะถึงวันส่งงานแล้ว คิดว่าคุณครูคงไม่ว่าอะไร
- ข. เร่งหาข้อเท็จจริงจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้แล้วทำการแก้ไขก่อนส่งงานให้ทันตามกำหนด
- ค. เร่งหาข้อเท็จจริงจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้แล้วทำการแก้ไขก่อนส่งงานตามกำหนด จากนั้นติดต่อกลับไปให้เจ้าของข้อมูลเพื่อให้ทำการแก้ไขให้ถูกต้อง
- ง. เมื่อแก้ไขและส่งงานตามกำหนดแล้วสร้างเว็บไซต์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลที่ถูกต้องขึ้นมาเอง

15) แทนไทได้โพสต์ข้อความเกี่ยวกับข้อมูลการขึ้นราคาน้ำมันของทางราชการทำให้ผู้คนที่ได้อ่านข้อความดังกล่าวเกิดความกังวลและมีการกล่าวถึงประเด็นนี้ในวงกว้าง ภายหลังทราบว่าข้อมูลที่ถูกเผยแพร่เป็นข่าวเก่าเมื่อ 2 ปีก่อน หากท่านเป็นแทนไทจะอย่างไร

- ก. ปลอมข้อมูลที่ผิดพลาดไปแบบนั้นโดยไม่ทำอะไรเลย
- ข. ลบโพสต์ข้อความดังกล่าวแล้วลงข้อมูลที่ถูกต้อง
- ค. โพสต์ข้อความชี้แจงและขอโทษต่อการเผยแพร่ข้อมูลที่ผิดพลาด
- ง. ลบโพสต์ข้อความดังกล่าวแล้วไม่ทำอะไร

16) มีการเผยแพร่วิดีโอการแอบถ่ายบนอินเทอร์เน็ต แล้วท่านพบว่าบุคคลที่ถูกแอบถ่ายเป็นเพื่อนของท่าน ท่านจะอย่างไร

- ก. นำวิดีโอดังกล่าวไปแจ้งความกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ
- ข. ปลอมผ่านเพราะไม่ใช่ตนเอง
- ค. แสดงความคิดเห็นด้วยถ้อยคำที่หยาบคายต่อผู้เผยแพร่วิดีโอดังกล่าว
- ง. บอกให้เพื่อนทราบแล้วแต่เพื่อนจะดำเนินการ

17) เพื่อนของท่านแชร์ข่าวที่ท่านทราบว่าเป็นข่าวปลอมท่านจะอย่างไร

- ก. ไม่ทำอะไรเพราะเป็นเรื่องของคนอื่น
- ข. ส่งข้อความหาเพื่อนเพื่อบอกให้ทราบข่าวที่แชร์เป็นข่าวปลอม
- ค. ส่งข้อความให้ข้อมูลข่าวที่เป็นข้อเท็จจริงกับเพื่อนแล้วให้แก้ไขเป็นข้อมูลที่ถูกต้อง
- ง. ตอบกลับในโพสต์ว่า “ลองตรวจสอบดูหรือยัง เราว่าข่าวนี้อาจเป็นข่าวปลอมนะ”

18) องค์การบริหารการบินและอวกาศแห่งชาติหรือองค์การนาซา (NASA) ได้ประกาศการค้นพบดาวเคราะห์น้อยที่คาดว่าจะมีเส้นทางการโคจรเฉียดเข้าใกล้โลกที่สุดในรอบ 120 ปี ข้อมูลดังกล่าวถูกส่งต่อผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ (social media) ถ้าท่านเป็นคนหนึ่งที่ได้รับข่าวสารดังกล่าว ท่านจะอย่างไร

- ก. ส่งต่อข้อความนั้นอย่างรวดเร็วเพราะเกิดความวิตกกังวลอย่างหนัก
- ข. ตรวจสอบข้อมูลดังกล่าวจากช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ (Social media)
- ค. ตรวจสอบข้อมูลดังกล่าวจากเว็บไซต์ทางการขององค์การบริหารการบินและอวกาศแห่งชาติ หรือองค์การนาซา
- ง. ไม่ให้ความสนใจกับข้อความที่ถูกส่งต่อมา

19) ฦัทรเขียนเรียงความเรื่อง “ทรพยในดิน สึนในน้” โดยหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต แล้วฦัทรได้ไปเจอเรียงความที่มีเนื้อหาคล้ยกันที่เผยแพร่ในอินเทอร์เน็ต ถ้าท่านเป็นฦัทรจะทำอย่งไร

- ก. อ่านทำควมเข้าใจเรียงความเรื่องที่เจอในอินเทอร์เน็ตแล้วลงมือเขียนเรียงความเอง โดยมีเนื้อหาคล้ยๆ กับเรื่องที่เจอ
- ข. อ่านทำควมเข้าใจเรียงความเรื่องที่เจอในอินเทอร์เน็ตแล้วลงมือเขียนเรียงความเอง โดยอาศัยข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลต่งๆ
- ค. คัดลอกเนื้อหาค้ยทั้งหมดของเรียงความเรื่องที่เจอเพราะคุณครูคงจับไม่ได้ว่าตนเองลอก
- ง. ไม่คัดลอกหรือนำผลงานของผู้อื่นมาดัดแปลงเด็ดขาด

20) น้หนึ่งเป็นผู้ที่มีความสนใจในการถ่ายภาพจึงได้เรียนรู้การถ่ายภาพและพัฒนาฝีมือขึ้นเรื่อยๆ แล้วนำภาพถ่ายเหล่านั้นมาผลิตเป็นผลงานโฆษณาตามที่มีผู้วางจ้างเป็นครั้งคราว แรงบันดาลใจในการถ่ายภาพส่วนใหญ่จะมาจากการค้นหาไอเดียจากภาพถ่ายของบุคคลต่งๆ ในเว็บไซต์แสดงผลงาน ถ้าท่านเป็นน้หนึ่งแล้วเจอภาพถ่ายที่ถูกใจในเว็บไซต์แสดงผลงานท่านจะทำอย่งไร

- ก. คัดลอกภาพถ่ายที่ต้องการไปใช้เลย
- ข. ไม่ใช้ภาพถ่ายที่มีเจ้าของแล้วเพราะไม่ได้ขออนุญาตจากเจ้าของภาพถ่าย
- ค. โทรศัพทหรือหาทางติดต่อไปยังเจ้าของภาพถ่ายเพื่อขออนุญาตใช้ภาพดังกล่าว
- ง. นำภาพถ่ายไปใช้ก่อนแล้วจึงหาทางติดต่อไปยังเจ้าของภาพเพื่อขออนุญาต

21) เมื่อท่านได้ตัดต่อวิดีโอที่ต้องส่งคุณครูแล้วบันทึกไว้ในโน้ตบุ๊กของตนเอง ต่อมาท่านได้ให้เพื่อนยืมโน้ตบุ๊กเครื่องดังกล่าวไปใช้งาน เวลาผ่านไปท่านพบว่าวิดีโอที่ตัวเองตัดต่อได้รับการเผยแพร่บนหน้าเฟซบุ๊กของเพื่อนคนดังกล่าวโดยวิดีโอถูกระบุว่าเป็นผลงานของเพื่อน ท่านจะทำอย่งไร

- ก. โกรธที่เพื่อนขโมยผลงานของตนเองไปเผยแพร่จึงนัดคุยกับเพื่อนเพื่อให้ลบวิดีโอและขอโทษ
- ข. แจ้งคุณครูเพื่อให้คุณครูลงโทษเพื่อนคนดังกล่าว
- ค. พุดคุยกับเพื่อนด้วยความเข้าใจและขอให้เพื่อนลบวิดีโอและขอโทษ
- ง. แสดงความคิดเห็นเชิงด่าทอต่อผู้ที่เผยแพร่วิดีโอและทำให้สาธารณะได้รับรู้ว่าผลงานของตนโดนขโมยไป

22) เมื่อท่านค้นหาข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตเพื่อทำรายงาน ท่านควรปฏิบัติอย่างไร

- ก. ติดต่อเจ้าของข้อมูลเพื่อขออนุญาตใช้ข้อมูลในการทำรายงาน ถ้าเจ้าของข้อมูลไม่อนุญาตก็ไม่นำข้อมูลไปใช้
- ข. นำข้อมูลไปใช้เลย
- ค. นำข้อมูลไปใช้แล้วเขียนบอกแหล่งที่มาของข้อมูลกำกับไว้
- ง. นำข้อมูลไปใช้ก่อนแล้วจึงหาทางติดต่อไปยังเจ้าของข้อมูลเพื่อขออนุญาต

23) สุธิดาเป็นคนที่มีความสนใจในการออกแบบเสื้อผ้า โดยจะหาแรงบันดาลใจจากสิ่งรอบตัวนำมาออกแบบเป็นผลงานที่มีความทันสมัยแต่แฝงไปด้วยความเรียบง่าย ผลงานการออกแบบเสื้อผ้าของสุธิดาเป็นที่ชื่นชอบของคนที่ได้พบเห็นจนต้องซื้อไปสวมใส่ เมื่อผลงานเป็นที่ต้องการของคนส่วนใหญ่ก็จะมีร้านขายเสื้อผ้าบางร้านที่ผลิตเสื้อผ้าออกมาเลียนแบบ ถ้าท่านเป็นสุธิดาจะทำอย่างไร

- ก. ถ่ายภาพร้านที่เลียนแบบแล้วโพสต์ประจานในสื่อสังคมออนไลน์
- ข. ติดต่อสอบถามถึงข้อเท็จจริง
- ค. แจ้งความดำเนินคดีกับเจ้าของร้านเนื่องจากได้คัดลอกงานของตนเอง
- ง. ไม่สามารถทำอะไรได้เพราะตนเองก็ไม่ได้จดลิขสิทธิ์ผลงานไว้

24) เมื่อท่านต้องการเผยแพร่ผลงานการผลิตวิดีโอหนังสั้นของตัวเองลงในช่องส่วนตัวบนเว็บไซต์ยูทูป (YouTube) ท่านควรทำอย่างไร

- ก. อัปโหลดวิดีโอหนังสั้นโดยใส่ ชื่อ-สกุล ของตัวเองกำกับไว้ในช่วงท้ายของวิดีโอ
- ข. อัปโหลดวิดีโอหนังสั้นโดยไม่ได้ใส่ชื่อเจ้าของผลงานในเนื้อหาของวิดีโอเลย
- ค. อัปโหลดวิดีโอหนังสั้นโดยใส่ ชื่อ-สกุล ของตัวเองกำกับไว้ในคำบรรยายด้านล่างวิดีโอ
- ง. อัปโหลดวิดีโอหนังสั้นโดยใช้นามปากกาของตนเองกำกับไว้ในคำบรรยายด้านล่างวิดีโอ

25) ถ้าท่านทราบว่าเพื่อนของท่านใช้ชื่อปลอม รูปภาพปลอม ในการพูดคุยกับบุคคลหนึ่งผ่านทางเฟซบุ๊ก ท่านจะทำอย่างไร

- ก. ไม่ทำอะไรเพราะไม่ใช่เรื่องของตัวเอง
- ข. เตือนเพื่อนว่าการหลอกลวงเป็นสิ่งที่ไม่ดี ไม่ควรทำ
- ค. หาทางติดต่อกับบุคคลคนนั้นเพื่อขอทราบข้อเท็จจริงว่าทำไมเขาถึงใช้ข้อมูลปลอมเพื่อหลอกลวงเพื่อนโดยยังไม่บอกให้จับจ๊อราบ
- ง. ให้เพื่อนบอกความจริงกับบุคคลที่คุยด้วย

26) ท่านมีความสนใจในการเขียนนิยายแนวสืบสวนสอบสวนจึงหาข้อมูลเพิ่มเติมจากงานเขียนของนักเขียนชื่อดังหลายคนรวมถึงรวบรวมประสบการณ์ของบุคคลรอบตัวเพื่อนำมาปรับปรุงงานเขียนให้มีความน่าสนใจอยู่เสมอ ถ้าท่านไปเจองานเขียนที่น่าสนใจของนักเขียนชาวฝรั่งเศสที่ไม่ได้ถูกตีพิมพ์จากเว็บไซต์แห่งหนึ่งท่านจะอย่างไร

- ก. คัดลอกผลงานนั้นทั้งหมดโดยนำมาแปลเป็นภาษาไทยเพราะคิดว่าเป็นคนละประเทศกัน
- ข. คัดลอกผลงานนั้นบางส่วนโดยนำมาแปลเป็นภาษาไทยเพราะคิดว่าเป็นคนละประเทศกัน
- ค. สร้างงานเขียนขึ้นมาใหม่โดยยังคงเค้าโครงเนื้อเรื่องคล้ายกับงานเขียนของนักเขียนชาวฝรั่งเศส
- ง. อ่านงานเขียนเรื่องนั้นเพื่อสร้างแรงบันดาลใจแต่ไม่ได้คัดลอกเพราะเนื้อเรื่องนี้มีเจ้าของแล้ว

27) คณะกรรมการบริหารงานของชุมชนแห่งหนึ่งได้ร่วมมือกับภาคเอกชนจัดให้มีบริการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อประชาชน ให้บริการแก่ประชาชนทุกคนในชุมชนโดยให้บริการคอมพิวเตอร์ การสืบค้นข้อมูลข่าวสาร และบริการอินเทอร์เน็ตครบวงจร ถ้าท่านเป็นสมาชิกของชุมชนแห่งนี้จะปฏิบัติตนอย่างไร

- ก. ใช้บริการเมื่อมีความจำเป็นต้องสืบค้นข้อมูลหรือส่งงานผ่านทางออนไลน์
- ข. ใช้บริการทั้งวันโดยจะนั่งประจำที่คอมพิวเตอร์เครื่องเดิมไม่ให้อื่นได้ใช้บริการ
- ค. ใช้คอมพิวเตอร์เพื่อเล่นเกมออนไลน์เมื่อเล่นเสร็จก็ถอดปลั๊กไฟเครื่องคอมพิวเตอร์
- ง. ใช้บริการและช่วยกันดูแลรักษาสิ่งของส่วนรวมให้ใช้งานได้นาน ๆ

28) เมื่อท่านไปทำค่ายจิตอาสาที่หมู่บ้านแห่งหนึ่งในจังหวัดทางภาคเหนือแล้วพบว่าหมู่บ้านดังกล่าวสัญญาณอินเทอร์เน็ตยังเข้าไปไม่ถึง ท่านจะอย่างไร

- ก. แจ้งปัญหาผ่านทางเว็บไซต์หรือเพจไปยังหน่วยงานของภาครัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงต่อเรื่องดังกล่าวให้เข้าไปดูแล
- ข. ไม่ทำอะไรเพราะไปทำค่ายจิตอาสาไม่นานก็กลับเข้าตัวเมือง
- ค. แจ้งปัญหาดังกล่าวต่อบริษัทเอกชนที่มีหน้าที่ติดตั้งสัญญาณอินเทอร์เน็ต
- ง. ระดมทุนจากผู้ที่มีกำลังทรัพย์เพียงพอในสังคมออนไลน์ ให้ความช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในการเชื่อมต่อสัญญาณเพื่อให้เข้าไปถึงหมู่บ้าน

29) ท่านเป็นคณะกรรมการฝ่ายการเงินมีหน้าที่รับผิดชอบตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน เมื่อมีการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนท่านจึงต้องตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของแต่ละสี แต่เมื่อเข้าเว็บไซต์ของโรงเรียนกลับไม่พบข้อมูลดังกล่าวท่านจะทำอย่างไร

- ก. หาข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณของแต่ละสีด้วยตัวเอง
- ข. แจ้งไปยังผู้ดูแลเรื่องงบประมาณของแต่ละสีผ่านทางเฟซบุ๊กให้รายงานการใช้จ่ายงบประมาณ
- ค. รายงานผู้ดูแลเว็บไซต์ของโรงเรียนให้นำข้อมูลมาลงให้เป็นปัจจุบัน
- ง. ตรวจสอบที่มาของเงินงบประมาณที่แต่ละสีได้รับจากคณะกรรมการฝ่ายการเงินของโรงเรียน

30) ถ้าต้องการใช้ฐานข้อมูลประวัติส่วนตัวจากเว็บไซต์ของโรงเรียนเพื่อทำรายงาน ท่านควรปฏิบัติอย่างไร

- ก. ทำหนังสือขออนุญาตใช้ข้อมูลจากผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้ที่รับผิดชอบดูแลฐานข้อมูล
- ข. นำข้อมูลไปใช้เลย
- ค. นำฐานข้อมูลประวัติส่วนตัวไปใช้ทำรายงานก่อนแล้วจึงทำเรื่องขออนุญาตจากผู้ดูแลฐานข้อมูล
- ง. แจ้งให้เจ้าของข้อมูลทราบเป็นการส่วนตัวว่าจะนำข้อมูลของเขาไปใช้

31) โรงเรียนสามัคคีวิทยาคมเปิดให้บริการรับฝาก-ถอนเงินผ่านบัญชีธนาคารของโรงเรียน โดยได้สร้างแพลตฟอร์มขึ้นมาเพื่อรองรับการบันทึกข้อมูลดังกล่าว โดยให้บริการท่านทุกระดับชั้นรวมถึงคุณครูและบุคลากรในโรงเรียนทุกคน โดยแต่งตั้งท่านในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เป็นผู้รับผิดชอบการบริการของธนาคารโรงเรียน จากสถานการณ์ข้างต้น จงตอบคำถามต่อไปนี้

ถ้าท่านมีหน้าที่รับผิดชอบการเก็บข้อมูลส่วนตัวของสมาชิกธนาคารโรงเรียน รวมถึงข้อมูลการฝาก-ถอนบัญชีธนาคาร ผ่านทางแพลตฟอร์มที่สร้างขึ้นแล้วมีคุณครูท่านหนึ่งมาขอข้อมูลการฝากเงินของคุณครูอีกท่านที่เป็นสมาชิกด้วยกัน ท่านจะทำอย่างไร

- ก. ไม่ให้ดูเพราะเป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่น
- ข. ให้ข้อมูลการฝากเงินไปเนื่องจากเกรงใจเพราะเป็นคุณครูขอดู
- ค. ต้องขออนุญาตเจ้าของข้อมูลส่วนตัวรายนั้นก่อนจึงจะให้ข้อมูลไปได้
- ง. ต้องขออนุญาตผู้จัดการธนาคารก่อนจึงจะให้ข้อมูลไปได้

32) ถ้าคุณครูท่านดังกล่าวให้เงินแก่ท่านเพื่อเป็นค่าจ้างให้เปิดเผยข้อมูลการฝากเงินของคุณครูอีกท่านท่านจะทำอย่างไร

- ก. รับเงินนั้นเนื่องจากคิดว่าการให้ข้อมูลไปก็ไม่ได้ทำให้ใครเดือดร้อน
- ข. ไม่รับเงินพร้อมทั้งแจ้งให้ผู้จัดการธนาคารทราบถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้น
- ค. ไม่รับเงินเนื่องจากเป็นหน้าที่ที่ต้องดูแลและปกป้องความลับของสมาชิกธนาคาร
- ง. พุดคุยทำความเข้าใจกับคุณครูท่านนั้นถึงการกระทำที่ไม่ถูกต้อง

33) อดลมีความสนใจในการเล่นเกมนอนไลน์ประเภทการต่อสู้ จึงได้ศึกษาวิธีการเล่นจนมีความชำนาญ จากความสนุกสู่ความสนใจที่จะสร้างเกมนอนไลน์ขึ้นมาเองจึงได้พัฒนาฝีมือการสร้างเกมให้มีความซับซ้อน ความยุ่งยากและความท้าทายในการเล่นแต่ละด่านจากสถานการณ์ข้างต้นจงตอบคำถามต่อไปนี้

ถ้าท่านเป็นผู้สร้างเกมนอนไลน์ท่านจะมีวิธีคัดกรองผู้คนที่เข้ามาเล่นอย่างไร

- ก. ไม่คัดกรอง เปิดโอกาสให้ได้เล่นเกมทุกคน
- ข. จัดระดับการเล่นตามฝีมือความชำนาญของผู้เล่นเกมแต่ละคนสำหรับแต่ละด่าน
- ค. จำกัดการเล่นเฉพาะผู้ที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปเนื่องจากเป็นเกมต่อสู้ที่อันตรายและอาจจะมีบางสถานการณ์ที่ล่อแหลมต่อพฤติกรรมของเด็ก
- ง. จัดระดับการเล่นตามอายุของผู้เล่นเกมแต่ละคนสำหรับแต่ละด่าน

34) ถ้าบริษัทแห่งหนึ่งว่าจ้างให้อดลสร้างเกมนอนไลน์ประเภทการต่อสู้เพื่อต้องการดึงดูดกลุ่มเป้าหมายในวัยประถมศึกษา ท่านคิดว่าอดลจะทำอย่างไร

- ก. สร้างเกมนอนไลน์นั้นขึ้นมาเพราะต้องการเงิน
- ข. สร้างเกมนอนไลน์นั้นขึ้นมาเพราะคิดว่าไม่น่าจะมีผลกระทบต่อผู้เล่น
- ค. พุดคุยกับทางบริษัทถึงการจัดกลุ่มเป้าหมายที่เหมาะสมต่อการเล่นเกม
- ง. ไม่รับจ้างเพราะเกมการต่อสู้อาจจะมีส่วนการล่อแหลมหรือพฤติกรรมของตัวละครในเกมที่อาจเป็นผลเสียต่อเด็กในระดับ

35) ท่านได้สร้างเว็บไซต์เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับยาสามัญประจำบ้านแล้วพบว่าข้อมูลที่เป็นการบรรยายสรรพคุณของยาชนิดหนึ่งผิดพลาดจากความเป็นจริงซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ที่บริโภคยาได้ ท่านจะทำอย่างไร

- ก. ลบข้อความการบรรยายสรรพคุณดังกล่าวแล้วให้ข้อมูลใหม่ที่ต้องการ
- ข. เขียนข้อมูลใหม่ที่ถูกต้องพร้อมทั้งเขียนข้อความแสดงความรับผิดชอบและขอโทษต่อการให้ข้อมูลที่ผิดพลาด

- ค. ไม่ทำอะไรเพราะจะทำให้เว็บไซต์เสียชื่อเสียงที่ให้ข้อมูลที่ผิดพลาด
- ง. แสดงความรับผิดชอบโดยการปิดเว็บไซต์

36) คืนวันพุธท่านดูซีรีส์เกาหลีบนเว็บไซต์ผ่านทางอินเทอร์เน็ตเมื่อเวลาผ่านไปจนถึงเวลา 23.00 น. ท่านดูไปถึงตอนที่ 12 จากทั้งหมด 16 ตอน ท่านจะทำอย่างไร

- ก. ดูต่อไปเรื่อยๆ เพราะยังไม่ว่าง
- ข. ถึงเวลาต้องเข้านอนแล้วเพราะพรุ่งนี้ต้องไปโรงเรียน
- ค. ดูอีก 1 ตอน เพราะนอนตอนเที่ยงคืนก็ได้
- ง. ควรหยุดดูจะดูต่อก็อีกต่อเมื่อมีเวลาว่าง

37) ญาติมีความสนใจสร้างช่องยูทูปโดยจะมีเนื้อหาของวิดีโอเกี่ยวกับการรับประทานไม่ว่าจะเป็นอาหารทุกประเภท ของหวาน รวมไปถึงเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ โดยได้รับความสนใจจากผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตเป็นจำนวนมาก และได้รับความนิยมในเวลาอันรวดเร็ว

จากสถานการณ์ข้างต้นจงตอบคำถามต่อไปนี้

ถ้าท่านเป็นญาติที่จะต้องคำนึงถึงเป็นอย่างแรกจากการทำคลิปวิดีโอคืออะไร

- ก. ดึงดูดจำนวนผู้เข้าชมให้ได้มากที่สุด
- ข. สิ่งรับประทานจะต้องมีความหลากหลายมากขึ้นเพื่อให้วิดีโอมีความน่าสนใจ
- ค. การใส่ใจในประโยชน์และโทษของสิ่งที่รับประทาน
- ง. การใส่ใจในเนื้อหาจะต้องมีความถูกต้องและปลอดภัยเพื่อให้ผู้ที่ได้รับชมเกิดประโยชน์สูงสุด

38) ถ้าผู้ชมวิดีโอไปรับประทานร้านอาหารตามที่ญาติไปรับประทานแล้วเกิดอาการท้องเสียขั้นรุนแรง แล้วนำเรื่องราวดังกล่าวโพสต์ลงในสังคมออนไลน์ เมื่อญาติทราบเรื่องควรทำอย่างไร

- ก. ไม่ทำอะไรเพราะอาจจะเกิดจากอาหารที่รับประทานไม่สะอาดหรือเกิดจากตัวของผูรับประทานเอง
- ข. ติดต่อไปยังผู้เสียหายเพื่อขอโทษ
- ค. ติดต่อไปยังร้านอาหารเพื่อขอตรวจสอบคุณภาพของอาหาร
- ง. ลงคลิปวิดีโอขอโทษต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมทั้งสัญญาว่าจะตรวจสอบคุณภาพของอาหารให้ดีกว่านี้

39) กรมอุตุนิยมวิทยาได้ออกมาเตือนประชาชนผ่านช่องทางการสื่อสารทั้งโทรทัศน์ อินเทอร์เน็ตผ่านสื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ ให้ประชาชนอย่าตื่นตระหนกเกี่ยวกับพายุที่กำลังเคลื่อนตัวเข้าใกล้จังหวัดทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย โดยคาดการณ์ว่าเมื่อพายุขึ้นฝั่งจะอ่อนกำลังลง จะทำให้มีฝนตกเพียงเล็กน้อย ซึ่งจะไม่สร้างความเสียหายให้แก่บ้านเรือนและทรัพย์สินของประชาชน

จากสถานการณ์ข้างต้นจงตอบคำถามต่อไปนี้

เมื่อพายุเคลื่อนตัวขึ้นฝั่งทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยปรากฏว่าพายุไม่ได้อ่อนกำลังลงเนื่องจากความกดอากาศต่ำจากอิทธิพลของกระแสลมในทะเลจีนใต้ ทำให้เกิดฝนตกหนัก ลมกระโชกแรง สร้างความเสียหายให้แก่บ้านเรือนและทรัพย์สินของประชาชนจำนวนมาก ท่านคิดว่ากรมอุตุนิยมวิทยาควรทำอย่างไรต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

- ก. ไม่แก้ไขหรือทำอะไรเลยเพราะเหตุการณ์เกิดขึ้นแล้ว
- ข. เร่งประสานงานให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับ ความเสียหายเนื่องจากได้รับข้อมูลที่ผิดพลาด
- ค. แสดงความรับผิดชอบด้วยการลาออกจากการปฏิบัติงาน
- ง. ออกแถลงการณ์ขอโทษประชาชนผ่านทุกช่องทางพร้อมทั้งศึกษาข้อมูลที่ถูกต้องและเชื่อถือได้เพื่อแจ้งให้ประชาชนได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการป้องกันต่อไป

40) สิ่งที่กรมอุตุนิยมวิทยาควรเรียนรู้จากเหตุการณ์ในครั้งนี้เป็นอะไร

- ก. การตรวจสอบข้อมูลให้ถูกต้องและเชื่อถือได้ก่อนนำเสนอ
- ข. การแจ้งข่าวเพื่อให้เกิดการเฝ้าระวังที่รวดเร็วและแม่นยำ
- ค. ความรับผิดชอบต่อข้อมูลที่ได้นำเสนอไป
- ง. การให้ความสำคัญต่อข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ

ภาคผนวก จ

ผลการตอบแบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู

ผลการตอบแบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู										
IP	Sex	Age	Edu	Major	sum1	sum2	sum3	sum4	sum5	SUM
1	2	3	2	math	32	27	28	26	23	136
2	1	2	1	thai	33	29	29	21	23	135
3	1	1	1	art	37	29	22	25	20	133
4	2	1	1	thai	30	22	21	17	21	111
5	2	1	2	social	33	27	29	22	13	124
6	2	2	2	thai	33	27	26	26	23	135
7	2	3	1	thai	34	26	22	25	13	120
8	3	2	2	thai	35	24	22	21	18	120
9	2	1	2	art	32	28	25	26	20	131
10	2	1	2	math	29	22	16	22	12	101
11	2	1	1	social	31	26	25	26	18	126
12	2	2	2	thai	24	21	23	14	11	93
13	2	2	2	thai	38	25	23	24	13	123
14	2	2	2	math	32	27	24	26	24	133
15	2	3	2	thai	32	23	18	20	20	113
16	1	3	2	thai	31	26	25	27	18	127
17	2	4	1	math	35	30	26	22	22	135
18	2	4	1	thai	33	28	27	30	21	139
19	1	1	2	art	36	30	26	22	22	136
20	2	1	1	thai	30	24	27	25	21	127
21	3	2	1	math	30	26	24	25	19	124
22	1	1	1	social	37	27	25	26	24	139
23	1	4	2	math	32	22	26	20	17	117
24	2	1	2	math	31	22	26	22	17	118
25	1	2	2	thai	33	25	27	19	20	124
26	1	3	1	thai	24	22	19	22	19	106
27	1	3	1	eng	31	30	27	24	23	135
28	2	3	1	math	35	25	21	27	20	128
29	2	3	1	math	36	26	21	28	20	131
30	2	3	1	thai	33	27	23	20	23	126
31	2	4	2	math	32	28	27	27	22	136
32	1	1	1	math	34	25	27	27	20	133
33	2	1	1	thai	25	23	21	21	16	106
34	2	1	1	math	20	22	20	20	14	96

ผลการตอบแบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู										
IP	Sex	Age	Edu	Major	sum1	sum2	sum3	sum4	sum5	SUM
35	2	2	2	thai	35	28	27	24	19	133
36	3	2	2	art	36	28	27	24	18	133
37	1	1	1	eng	33	26	24	27	22	132
38	2	2	2	math	17	17	25	22	11	92
39	2	1	1	thai	34	24	23	21	19	121
40	2	2	1	thai	34	24	23	21	19	121
41	2	2	2	thai	34	24	27	25	24	134
42	1	1	1	art	38	25	23	26	22	134
43	1	1	1	social	26	20	21	19	15	101
44	2	2	1	thai	32	25	19	17	20	113
45	2	2	1	social	35	27	24	20	19	125
46	2	1	1	eng	33	30	23	22	12	120
47	1	2	1	social	31	19	22	18	15	105
48	2	2	2	math	32	24	17	24	14	111
49	1	1	1	art	34	18	20	17	15	104
50	1	2	1	eng	37	26	26	17	16	122
51	1	1	1	math	33	26	28	27	22	136
52	2	1	1	thai	34	28	30	23	22	137
53	2	4	1	art	23	20	25	16	15	99
54	2	4	1	math	23	19	24	24	13	103
55	2	1	2	math	35	28	28	28	22	141
56	3	1	2	social	29	23	24	19	12	107
57	2	4	1	sci	31	24	18	21	12	106
58	2	1	2	eng	36	19	19	23	15	112
59	2	4	1	math	34	29	28	23	23	137
60	2	2	1	thai	36	31	28	29	20	144
61	1	3	1	social	30	21	23	20	20	114
62	2	1	1	math	32	26	27	21	24	130
63	2	4	1	social	25	16	25	21	15	102
64	2	1	1	math	33	20	26	28	23	130
65	1	1	1	thai	34	21	25	19	16	115
66	2	2	1	primery	36	26	28	28	21	139
67	2	1	1	math	29	23	17	24	16	109
68	2	2	1	social	22	20	22	22	16	102

ผลการตอบแบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู										
IP	Sex	Age	Edu	Major	sum1	sum2	sum3	sum4	sum5	SUM
69	3	3	1	thai	29	29	26	25	22	131
70	2	3	1	com	36	29	25	24	20	134
71	2	1	2	sci	33	27	24	25	22	131
72	3	4	1	math	27	16	24	20	17	104
73	2	2	2	sci	31	23	19	21	16	110
74	2	2	2	thai	36	27	27	27	24	141
75	2	2	1	social	35	26	28	29	24	142
76	2	4	2	thai	35	30	30	25	24	144
77	2	4	1	social	34	16	23	22	17	112
78	2	4	1	sci	34	28	27	26	23	138
79	2	1	2	thai	34	22	25	29	19	129
80	2	3	1	thai	19	17	19	20	18	93
81	2	1	2	social	34	22	25	20	14	115
82	2	2	2	math	30	21	26	24	12	113
83	2	3	1	social	34	24	25	28	24	135
84	2	1	2	social	25	26	14	21	9	95
85	1	4	2	phy	33	27	27	17	13	117
86	1	1	2	sci	32	25	28	32	20	137
87	3	2	2	eng	26	26	23	23	15	113
88	2	4	1	thai	31	30	26	27	22	136
89	2	3	2	thai	34	30	27	24	19	134
90	2	4	1	math	35	29	26	25	20	135
91	2	1	2	math	27	23	22	19	17	108
92	2	1	2	phy	31	29	26	23	17	126
93	2	4	1	sci	33	27	23	25	22	130
94	2	3	2	primery	31	21	15	17	11	95
95	2	4	1	primery	25	19	19	13	17	93
96	2	1	2	social	34	24	24	26	21	129
97	1	2	1	phy	32	28	24	20	21	125
98	1	3	1	thai	38	28	26	21	20	133
99	2	3	1	math	25	18	20	26	15	104
100	2	1	2	math	36	25	22	21	22	126
101	3	2	1	thai	33	27	28	24	16	128
102	2	1	2	social	34	29	26	28	21	138

ผลการตอบแบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู										
IP	Sex	Age	Edu	Major	sum1	sum2	sum3	sum4	sum5	SUM
103	1	1	2	sci	32	28	25	21	17	123
104	2	1	1	thai	25	21	20	24	14	104
105	2	4	2	eng	37	26	22	20	17	122
106	1	4	1	math	34	27	30	29	23	143
107	2	3	2	eng	22	23	22	16	13	96
108	2	2	1	sci	22	22	16	23	18	101
109	2	2	1	phy	31	24	26	24	20	125
110	2	2	2	math	35	28	25	25	23	136
111	2	1	1	com	32	24	24	21	18	119
112	3	1	1	math	36	23	23	23	21	126
113	2	1	2	social	35	29	26	27	21	138
114	2	1	2	thai	25	19	19	18	11	92
115	2	2	1	social	28	20	24	17	21	110
116	2	2	2	math	34	27	25	25	22	133
117	3	3	1	thai	27	23	22	19	8	99
118	1	2	1	math	34	31	23	27	24	139
119	2	2	2	thai	30	26	24	24	19	123
120	2	1	2	social	31	23	26	26	22	128
121	2	3	1	eng	35	28	26	22	21	132
122	2	2	1	sci	35	29	27	28	23	142
123	1	1	1	social	32	19	19	25	12	107
124	1	2	1	thai	34	28	25	23	22	132
125	1	2	2	sci	20	19	23	23	16	101
126	2	4	2	sci	34	25	26	24	23	132
127	2	3	1	thai	30	27	13	15	12	97
128	1	1	1	social	31	29	22	26	23	131
129	1	3	1	thai	34	31	24	25	23	137
130	2	2	2	thai	35	29	22	24	20	130
131	2	2	1	math	33	30	26	23	19	131
132	2	4	1	com	32	24	25	23	21	125
133	2	1	2	thai	35	29	27	25	24	140
134	2	4	1	primery	30	23	26	28	22	129
135	2	4	1	thai	32	24	25	22	21	124
136	1	3	2	com	34	29	25	26	18	132
137	2	1	2	primery	27	19	21	23	18	108

ผลการตอบแบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู										
IP	Sex	Age	Edu	Major	sum1	sum2	sum3	sum4	sum5	SUM
138	2	2	1	phy	25	23	25	20	14	107
139	2	2	2	math	28	22	27	22	11	110
140	2	1	2	thai	32	18	21	26	19	116
141	2	1	2	eng	35	29	28	23	23	138
142	2	1	1	social	30	30	28	25	23	136
143	3	2	1	thai	24	20	18	19	18	99
144	2	3	1	sci	35	24	29	20	23	131
145	1	1	2	social	31	21	21	19	12	104
146	2	2	1	math	31	23	21	19	14	108
147	2	3	1	math	32	26	30	26	23	137
148	2	3	2	social	30	28	27	21	20	126
149	2	3	1	com	30	27	23	23	19	122
150	2	3	2	thai	34	29	26	25	23	137
151	1	4	1	sci	33	21	25	25	24	128
152	2	1	1	thai	35	25	23	22	21	126
153	2	2	1	sci	33	29	25	27	21	135
154	3	1	2	thai	33	25	26	19	19	122
155	1	1	1	thai	31	29	24	22	17	123
156	2	2	2	eng	33	19	22	14	18	106
157	2	3	1	phy	33	19	25	24	15	116
158	2	3	1	thai	33	29	29	25	23	139
159	2	1	1	math	33	31	26	23	22	135
160	2	3	1	eng	32	27	24	25	19	127
161	2	1	1	thai	34	28	25	25	22	134
162	2	1	2	social	30	29	26	26	21	132
163	1	1	1	math	37	28	26	26	20	137
164	2	2	1	thai	33	25	26	26	23	133
165	2	4	1	eng	33	25	26	26	23	133
166	2	3	2	social	33	25	26	26	23	133
167	2	2	1	phy	33	24	28	24	19	128
168	1	2	2	thai	32	25	22	23	20	122
169	2	4	1	social	35	28	27	27	18	135
170	1	1	1	com	29	29	27	22	20	127
171	2	4	1	social	30	26	25	27	21	129
172	3	4	2	social	34	27	21	29	20	131

ผลการตอบแบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู										
IP	Sex	Age	Edu	Major	sum1	sum2	sum3	sum4	sum5	SUM
173	2	1	1	phy	33	30	25	24	21	133
174	2	3	2	eng	31	22	24	24	18	119
175	2	3	1	thai	33	29	29	30	22	143
176	3	2	3	com	34	25	27	22	20	128
177	1	2	1	com	39	29	29	23	22	142
178	2	2	1	eng	35	29	28	23	22	137
179	2	3	1	thai	28	31	28	25	16	128
180	2	1	1	phy	26	19	15	18	14	92
181	1	4	2	social	33	25	25	22	18	123
182	1	1	1	sci	32	25	26	29	22	134
183	2	2	1	earlychild	31	30	24	26	20	131
184	1	3	2	thai	36	25	24	26	20	131
185	2	1	1	math	36	28	26	28	20	138
186	2	1	1	thai	20	23	18	24	18	103
187	2	2	2	eng	32	24	22	16	14	108
188	2	2	2	social	29	24	24	28	19	124
189	2	1	1	eng	33	27	24	16	18	118
190	2	3	1	social	34	24	23	21	17	119
191	1	1	3	phy	33	25	26	24	23	131
192	2	4	1	primery	32	20	22	15	13	102
193	1	1	1	eng	33	25	26	25	20	129
194	2	2	3	earlychild	35	31	30	21	24	141
195	3	1	1	social	31	27	28	25	20	131
196	2	3	1	thai	32	23	25	25	21	126
197	1	3	1	sci	35	28	27	25	19	134
198	1	2	1	thai	28	21	14	22	14	99
199	1	3	1	thai	30	30	25	28	18	131
200	2	3	1	math	33	27	28	23	24	135
201	2	2	1	primery	32	28	27	25	19	131
202	2	1	1	earlychild	32	27	24	26	24	133
203	2	1	1	math	32	28	25	19	21	125
204	1	3	1	thai	35	24	27	23	17	126
205	2	2	3	eng	35	25	27	26	22	135
206	2	2	1	social	34	25	26	26	21	132
207	2	2	1	sci	29	22	23	18	19	111

ผลการตอบแบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู										
IP	Sex	Age	Edu	Major	sum1	sum2	sum3	sum4	sum5	SUM
208	1	2	1	thai	34	30	24	25	20	133
209	2	1	1	math	27	29	25	28	23	132
210	2	1	1	com	33	26	26	29	20	134
211	1	1	1	phy	28	27	27	23	18	123
212	1	3	2	sci	32	24	24	27	18	125
213	2	1	1	eng	24	21	18	22	15	100
214	2	4	1	earlychild	30	22	18	18	12	100
215	2	2	1	eng	26	20	23	16	17	102
216	2	2	1	com	35	24	21	22	15	117
217	3	3	3	math	36	28	30	28	23	145
218	2	4	1	social	32	27	14	21	14	108
219	1	3	1	social	32	27	14	21	14	108
220	2	4	1	social	26	21	22	23	16	108
221	2	2	1	math	31	26	23	25	16	121
222	2	1	1	math	32	22	24	16	18	112
223	2	1	1	eng	36	26	22	16	21	121
224	2	4	1	math	32	21	23	20	19	115
225	2	2	1	social	31	27	22	17	20	117
226	2	2	1	social	33	27	25	25	22	132
227	2	2	2	eng	34	23	28	26	24	135
228	1	2	1	thai	32	24	20	20	9	105
229	2	2	3	social	37	23	24	23	19	126
230	1	2	1	sci	34	23	21	25	12	115
231	1	1	1	primery	35	20	25	20	15	115
232	2	2	1	sci	36	30	23	19	20	128
233	3	3	3	thai	28	20	23	19	13	103
234	2	2	1	math	36	26	26	20	20	128
235	2	2	1	primery	30	24	24	19	18	115
236	2	2	1	earlychild	32	28	26	27	18	131
237	2	2	1	primery	33	23	28	25	15	124
238	2	1	1	math	34	26	23	24	22	129
239	2	1	1	eng	34	30	20	22	21	127
240	2	1	1	thai	33	27	22	24	24	130
241	2	4	1	sci	34	29	29	28	24	144
242	2	3	1	com	34	29	29	28	24	144

ผลการตอบแบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู										
IP	Sex	Age	Edu	Major	sum1	sum2	sum3	sum4	sum5	SUM
243	2	1	2	thai	29	29	27	29	20	134
244	2	1	1	sci	24	20	17	18	20	99
245	2	3	2	math	27	15	23	19	14	98
246	2	2	1	math	28	26	19	21	15	109
247	1	3	3	primery	38	23	25	22	17	125
248	2	2	1	com	33	26	25	22	21	127
249	2	2	1	sci	35	25	27	24	17	128
250	2	3	2	earlychild	31	27	23	28	22	131
251	2	1	1	eng	30	13	19	21	14	97
252	2	1	1	math	35	26	26	24	13	124
253	1	1	1	social	31	30	26	27	24	138
254	3	2	1	thai	22	22	28	19	19	110
255	1	1	1	social	31	29	30	28	23	141
256	1	2	1	thai	36	28	27	26	20	137
257	2	1	1	math	33	22	20	23	17	115
258	1	1	1	thai	34	28	26	28	19	135
259	2	2	1	social	32	22	22	22	17	115
260	1	3	1	math	31	21	25	22	14	113
261	2	2	1	earlychild	35	21	26	22	19	123
262	1	3	1	thai	33	21	27	25	19	125
263	3	1	1	social	31	18	21	25	17	112
264	2	2	1	math	34	26	26	26	22	134
265	1	1	1	social	37	27	27	20	20	131
266	2	1	1	primery	29	24	27	23	20	123
267	1	1	1	sci	33	24	26	31	16	130
268	2	2	1	thai	33	22	23	31	16	125
269	3	1	1	earlychild	35	28	27	24	21	135
270	2	2	3	primery	37	26	26	23	20	132
271	2	1	1	eng	31	29	24	20	13	117
272	2	3	1	math	33	20	16	16	14	99
273	2	3	1	eng	28	24	24	20	16	112
274	2	4	3	primery	32	20	22	24	16	114
275	2	1	1	social	35	23	17	19	15	109
276	2	1	1	primery	32	22	23	20	18	115
277	2	1	1	math	26	23	16	16	13	94

ผลการตอบแบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู										
IP	Sex	Age	Edu	Major	sum1	sum2	sum3	sum4	sum5	SUM
278	2	3	3	thai	27	25	20	18	19	109
279	2	1	1	com	34	27	25	25	19	130
280	2	3	1	eng	27	24	24	22	18	115
281	2	1	2	math	33	30	26	25	22	136
282	2	1	2	eng	32	29	27	25	19	132
283	2	3	2	sci	34	28	24	22	17	125
284	2	2	2	eng	33	22	28	25	18	126
285	2	2	1	primery	34	30	28	22	24	138
286	2	2	1	social	29	27	26	24	21	127
287	2	1	2	math	33	27	27	28	19	134
288	2	3	2	earlychild	31	27	23	23	16	120
289	2	1	1	sci	27	23	23	23	16	112
290	3	1	2	math	31	26	24	23	19	123
291	2	1	1	social	34	24	26	28	18	130
292	2	3	1	social	29	23	21	19	12	104
293	3	2	1	social	30	27	26	26	20	129
294	1	2	1	com	29	26	21	23	20	119
295	1	1	1	thai	34	25	26	25	21	131
296	1	1	1	social	33	28	21	30	17	129
297	2	2	1	eng	25	27	25	21	18	116
298	2	4	1	eng	32	29	26	21	16	124
299	1	4	1	social	27	24	17	15	16	99
300	1	3	1	thai	35	29	25	21	15	125
301	2	3	1	thai	30	26	28	25	22	131
302	2	2	3	primery	35	21	27	24	22	129
303	1	1	1	thai	36	29	27	21	19	132
304	2	1	1	earlychild	32	23	23	25	14	117
305	1	2	3	math	30	23	25	23	17	118
306	2	4	1	eng	25	21	14	16	15	91
307	2	1	1	sci	33	28	26	26	20	133
308	2	1	1	social	34	24	27	24	17	126
309	1	2	3	primery	27	20	16	19	16	98
310	2	2	1	sci	29	21	21	18	18	107
311	2	2	1	thai	18	24	13	20	16	91
312	1	4	1	primery	34	23	28	26	24	135

ผลการตอบแบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู										
IP	Sex	Age	Edu	Major	sum1	sum2	sum3	sum4	sum5	SUM
313	2	1	1	primery	32	21	23	15	13	104
314	3	1	1	math	25	18	14	20	19	96
315	2	3	1	primery	28	17	22	23	11	101
316	2	3	1	math	23	18	24	20	17	102
317	2	2	2	sci	37	27	20	13	18	115
318	1	1	1	thai	21	18	20	19	12	90
319	3	1	1	math	21	22	18	14	16	91
320	2	2	1	eng	30	25	27	29	18	129
321	1	1	1	sci	31	24	21	25	16	117
322	2	1	1	social	31	19	23	22	15	110
323	2	1	1	earlychild	28	18	19	23	21	109
324	1	1	1	thai	22	21	26	18	12	99
325	2	1	1	sci	31	20	18	21	14	104
326	1	4	2	thai	26	21	15	22	17	101
327	1	2	2	math	31	25	28	19	14	117
328	1	4	2	thai	28	24	25	25	13	115
329	2	3	2	earlychild	24	16	21	29	16	106
330	2	3	2	thai	26	27	22	19	13	107
331	2	1	2	math	25	17	19	19	16	96
332	2	2	2	thai	33	27	22	27	20	129
333	1	3	1	math	27	17	22	21	13	100
334	1	3	1	math	17	23	23	28	14	105
335	2	3	1	thai	32	21	22	16	11	102
336	2	2	1	sci	32	24	21	17	11	105
337	2	1	1	primery	35	23	23	21	20	122
338	2	2	1	math	34	21	26	22	20	123
339	2	4	1	thai	35	27	26	22	19	129
340	2	2	1	eng	35	21	23	19	21	119
341	2	1	1	math	31	21	16	20	15	103
342	3	1	1	eng	30	15	17	23	12	97
343	2	1	2	math	24	19	28	23	20	114
344	2	3	2	thai	28	18	24	19	17	106
345	3	1	1	social	31	20	14	21	20	106
346	1	1	1	social	27	16	21	20	11	95
347	1	2	1	thai	29	24	23	19	19	114

ผลการตอบแบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู										
IP	Sex	Age	Edu	Major	sum1	sum2	sum3	sum4	sum5	SUM
348	2	2	1	sci	33	29	25	21	16	124
349	2	1	2	com	29	26	17	18	14	104
350	2	1	2	social	29	26	17	18	14	104
351	2	1	1	com	32	23	28	22	16	121
352	2	1	1	social	29	24	17	23	18	111
353	2	1	3	earlychild	29	25	20	24	20	118
354	2	2	2	math	31	26	26	27	22	132
355	1	4	2	earlychild	30	28	23	23	19	123
356	2	1	1	thai	37	28	23	24	10	122
357	2	2	1	thai	32	24	21	23	15	115
358	2	2	1	math	27	27	24	22	15	115
359	2	1	1	math	31	27	18	17	12	105
360	2	3	1	primery	33	29	26	25	14	127
361	2	1	1	math	19	16	24	23	16	98
362	2	3	1	sci	32	22	19	26	16	115
363	2	3	2	primery	32	15	23	25	13	108
364	1	2	2	sci	34	27	28	24	19	132
365	2	1	3	social	30	26	24	22	23	125
366	1	2	2	sci	30	26	23	19	17	115
367	1	3	2	thai	30	26	23	19	17	115
368	3	2	3	primery	30	26	23	19	17	115
369	2	2	2	thai	30	26	23	19	17	115
370	2	2	2	com	29	21	21	16	14	101
371	1	2	2	thai	33	22	21	15	19	110
372	2	2	2	com	32	26	25	25	19	127
373	2	4	1	social	25	24	19	22	18	108
374	2	1	1	sci	27	21	24	18	18	108
375	2	1	2	thai	30	23	16	15	9	93
376	1	3	3	math	34	24	21	21	20	120
377	2	3	1	thai	33	24	24	22	10	113
378	2	1	3	social	32	28	28	21	24	133
379	2	2	2	math	32	28	28	21	24	133
380	2	3	1	math	32	22	18	24	14	110
381	2	4	2	social	34	27	25	27	21	134
382	2	1	1	com	29	19	16	15	11	90

ผลการตอบแบบวัดจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบวิชาชีพครู										
IP	Sex	Age	Edu	Major	sum1	sum2	sum3	sum4	sum5	SUM
383	2	1	3	primery	31	26	30	25	24	136
384	2	2	2	thai	34	28	28	26	20	136
385	3	1	1	thai	30	23	24	29	19	125
386	1	1	2	primery	34	27	27	29	23	140
387	2	1	1	com	23	22	22	20	18	105

ภาคผนวก ช
ผลการทดสอบค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบ
โดยใช้โปรแกรม SPSS Ver.26

ผลการทดสอบค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบ
โดยใช้โปรแกรม SPSS Ver.26

การหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ

Reliability Statistics	
Cronbach's	
Alpha	N of Items
.815	40

ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นรายข้อ Item-Total Statistics

Item-Total Statistics		
	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
IE1	.225	.813
IE2	.147	.815
IE3	.020	.819
IE4	.501	.804
IE5	.322	.810
IE6	.299	.810
IE7	.183	.814
IE8	.435	.807
IE9	.186	.813
IE10	.213	.813
IE11	.395	.807
IE12	.269	.811
IE13	.155	.815
IE14	.031	.817
IE15	.419	.807
IE16	.426	.806
IE17	.151	.815

ผลการทดสอบค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบ
โดยใช้โปรแกรม SPSS Ver.26 (ต่อ)

Item-Total Statistics		
	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
IE18	.405	.807
IE19	.233	.812
IE20	.429	.806
IE21	.450	.805
IE22	.327	.810
IE23	.289	.811
IE24	.122	.816
IE25	-.144	.823
IE26	.556	.801
IE27	.491	.804
IE28	.153	.815
IE29	.023	.820
IE30	.373	.808
IE31	.150	.815
IE32	.201	.813
IE33	.375	.808
IE34	.218	.813
IE35	.424	.806
IE36	.192	.814
IE37	.552	.801
IE38	.309	.810
IE39	.441	.806
IE40	.383	.807

ภาคผนวก ฅ
ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายสมพร ลินพานิช
วัน เดือน ปีเกิด	เกิดวันที่ 2 พฤษภาคม พศ. 2530
สถานที่เกิด	เกิดที่จังหวัดหนองคาย
ตำแหน่งปัจจุบัน	เจ้าหน้าที่บริหารทั่วไปปฏิบัติการกลุ่มประชุม และประสานงาน สำนักอำนวยการ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	คุรุสภาในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น
ประวัติการศึกษา	สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา 2553 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยปทุมธานี ปีการศึกษา 2558